ISSN 2229-547X VIDEHA

বিদেহ ৩৬৭ ম অংক ০১ নবম্বর ২০২২ (বর্ষ ১৫ মাস ১৭৯ অংক ৩৬৭)

(বিদেহ www.videha.co.in)

বিদেহ মৈথিলী সাহিত্য আন্দোলন: মানুষীমিহ সংস্কৃতাম্

বিদেহ- প্রথম মৈথিলী পাক্ষিক ই-পত্রিকা

সম্পাদক: গজেন্দ্র ঠাকুর।

ঐ পোথীক সৰ্বাধিকাৰ সুৰক্ষিত অছি। কা◌াপীৰাগহ্ট (©) ধাৰকক লিখিত অনুমতিক বিঁনা পোথীক কোনো অংশক ছায়া প্ৰতি এৱং ৰিকাৰ্ডিং সহিত ইলেক্ট্ৰানিক অথবা যাঁত্ৰিক, কোনো মাধ্যমসঁ, অথবা জ্ঞ নক সংগ্ৰহণ ৱা পুনৰ্প্ৰয়োগক প্ৰণালী দ্বাৰা কোনো ৰূপমে পুনৰু৲পাদন অথবা সংচাৰন-প্ৰসাৰণ নৈ কএল জা সকৈত অছি।

(c) ২000- ২0২২। সৰ্বাধিকাৰ সুৰক্ষিত। ভালসৰিক গাছ জে সন ২000 সঁ যাহূসিটীজপৰ ছল http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html , http://www.geocities.com/ggajendra আদি লিংকপৰ আ অখনো ৬ জুলাই ২00৪ ক পোস্ট http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html কেৰ ৰূপমে ইন্টৰনেটপৰ মৈথিলীক প্ৰাচীনতম উপস্থিতক ৰূপমে ৱিদ্যমান অছি *(কিছু দিন লেল http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html লিংকপৰ, স্ৰোত wayback machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- http://videha.com/ ভালসৰিক গাছ-প্ৰথম মৈথিলী ব্লাগ / মৈথিলী ব্লাগক এগ্ৰীগেটৰ)।*
ই মৈথিলীক পহিল ইংটৰনেট পত্ৰিকা থিক জকৰ নাম বাঁদমে ১ জনৱৰী ২00৮ সঁ 'ৱিদেহ' পড়লৈ। ইংটৰনেটপৰ মৈথিলীক প্ৰথম উপস্থিতিক যাত্ৰা ৱিদেহ- প্ৰথম মৈথিলী পাক্ষিক ই পত্ৰিকা ধৰি পহুঁ ল অছি, জে http://www.videha.co.in/ পৰ ই প্ৰকাশিত হোইত অছি। আৱ "ভালসৰিক গাছ" জালৱৃত্ত 'ৱিদেহ' ই-পত্ৰিকাক প্ৰৱক্তাক সংগ মৈথিলী ভাষাক জালৱৃত্তক এগ্ৰীগেটৰক ৰূপমে প্ৰ ◌ুক্ত ২ ৰহল অছি।

(c)২000- ২0২২। ৱিদেহ: প্ৰথম মৈথিলী পাক্ষিক ই-পত্ৰিকা ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004).
সম্পাদক: গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ। Editor: Gajendra Thakur. In respect of materials e-published in Videha, the Editor, Videha holds the right to create the web archives/ theme-based web archives, right to translate/ transliterate those archives and create translated/ transliterated web-archives; and the right to e-publish/ print-publish all these archives. ৰচনাকাৰ/ সংগ্ৰহকৰ্ত্তা অপন মৌলিক আ অপ্ৰকাশিত ৰচনা/ সংগ্ৰহ (সংপূৰ্ণ উত্তৰদায়িত্ব ৰচনাকাৰ/ সংগ্ৰহকৰ্ত্তা মধ্য) editorial.staff.videha@gmail.com কেঁ মেল অটৈচমেণ্টক ৰূপমেঁ পঠা সকৈত ছথি, সংগমে ও অপন সংক্ষিপ্ত পৰিচয় আ অপন স্কেন কএল গেল ফোটো সেহো পঠাবথি। এত২ প্ৰকাশিত ৰচনা/ সংগ্ৰহ সভক কাপীৰাগহ্ট ৰচনাকাৰ/ সংগ্ৰহকৰ্ত্তাক লগমে ছহি আ জত২ ৰচনাকাৰ/ সংগ্ৰহকৰ্ত্তাক নাম নৈ অছি তত২ ই সংপাদকাধীন অছি। সম্পাদক: ৱিদেহ ই-প্ৰকাশিত ৰচনাক ৱেৱ-আৰ্কাইৱ/ থীম-আধাৰিত ৱেৱ-আৰ্কাইৱক নিৰ্মাণক অধিকাৰ, ঐ সভ আৰ্কাইৱক অনুৱাদ আ লিপ্যংতৰণ আ তকৰো ৱেৱ-আৰ্কাইৱক নিৰ্মাণক অধিকাৰ; আ ঐ ভ আৰ্কাইৱক ই-প্ৰকাশন/ প্ৰিংট-প্ৰকাশনক অধিকাৰ ৰখৈত ছথি। ঐ সভ লেল কোনো ৰায়ল্টী/ পাৰিশ্ৰমিকক প্ৰাৱধান নৈ ছৈ, সে ৰায়ল্টী/ পাৰিশ্ৰমিকক ইচ্ছুক ৰচনাকাৰ/ সংগ্ৰহকৰ্ত্তা ৱিদেহসঁ নৈ জুড়থু। ৱিদেহ ই পত্ৰিকাক মাসমে দূ টা অংক নিকলৈত অছি জে মাসক 0১ আ ১৬ তিথিকেঁ www.videha.co.in পৰ ই প্ৰকাশিত এল জাইত অছি।
মিথিলাক্ষৰ ফাণ্ট: নোটো সৈন্স তিৰহুতা (সোৰ্স: https://fonts.google.com/) আ মিথিলা যূনী- ৱিনয ঝা, মিথিলা টাইমস (সোৰ্স: https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts)

Videha e-Journal: Issue No. 357 at www.videha.co.in

সমানান্তৰ পৰম্পৰাক ৰিদ্যাপতি- *ঠিত্র ৰিদেহ সম্মানসঁ সম্মানিত শ্রী পনকনান মণ্ডন দ্বাৰা*

মৈথিনী ভাষা জগজ্জননী সীতাযাঃ ভাষা খাসী৲। হনুমন্তঃ ঙক্তরান- মান্বষীমিহ সংস্কৃতাম্।

অক্ষৰ খম্ভা (খাখৰ খাম্হ)

তি৲খন খেত্তহি কাঞি তস্ব কিত্তিৰলি পসৰেগ। অক্ষৰ খম্ভাৰম্ভ জঙ মণ্টো ৰঁন্ধি ন দেগ॥ *(কীৰ্তিনতা প্রথমঃ পলেৰঃ পহিন দোহা।)*

মানে খাখৰ ৰূপী খাম্হ নিৰ্মাণ ক**ই** ওগপৰ (*গদ্য-পদ্য ৰূপী*) মঁঠ জঁ নৌ ৰাঁন্হন জায তঁ ঐ ত্রিভুৱনৰূপী ক্ষেত্রমে ওকৰ কীৰ্তিৰূপী নত্তী কেনা পসৰত।

অনুক্রম

২.৬.জয়া ঝা- হমৰা নেন প্ৰেমনতা দী

২.৭.ঙষাকিৰণ খান- হমৰ ৰ্ঁঠী (প্ৰেমনতা)

২.৮.হিতনাথ ঝা- ও দিন ও পন : প্ৰেমনতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম'

২.৯.শ্ৰভনাৰাযণ ঝা- মৈথিলী ৰংগ মংঠ কে পিতামহী প্ৰেম নতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম'

২.১০.রিভা ৰানী- 'ৰংগমংঠ মে ৰাজা কিও নহিঁ হোগত ছৈ'

২.১১.ডা শির ক্মাৰ মিশ্ৰ- মিথিনাক রিদ্বষী পৰম্পৰাক খন্বপম-স্তম্ভ শ্ৰীমতী প্ৰেমনতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম'

২.১২.খাশীষ খনঠিন্থাৰ- কনা নেন রৰিধ্ঠতা নৈ দক্ষতা মা দংড ছৈ

২.১ঽ.খাভা ঝা- ৰংগকৰ্মী প্ৰেমনতা মিশ্ৰক সাহিত্যিক ছরি- ও দিন ও পন

২.১৪.মনোজ ঝা- নাৰী সশক্তিকৰণ কে অগ্রদূত, মৌথিনী নাট্য মংচক পহিন সশক্ত মহিনা ৰংগকর্মী অাওৰ মৌথিনী ফ িন্ম মে মমতা কে সাক্ষাত প্রতিমূর্তি ডা প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম'

২.১৯.প্রেম কান্ত চৌধৰী- ডা. প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম' : মিথিনাক রিনক্ষণ রিদূষী অা প্রেৰণাত্মেক র্যক্তিত্ব- জেনা জননিযৌন্থ

২.১৬.কমনেংদ্র ঝা 'কমন'- মিথিনাপুত্রী

২.১৭.নক্ষমণ ঝা সাগৰ- প্রেমনতা ৰঁহিন

২.১৫.গজেন্দ্র ঠাণ্ৰৰ- প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম'ক ৰঁহন্নে

২.১৯.অজিত ৰ্ুমাৰ ঝা- মৌথিনী ৰংগমংচক প্রেৰণাস্রোত: শ্রীমতী প্রেমনতা মিশ্র প্রেম

২.২০.প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম'সঁ সাক্ষাত্কোৰ জগদীশ চন্দ্র ঠাণ্ৰৰ 'অনিন' দ্বাৰা

২.২১.ঙদয চন্দ্র ঝা 'রিনোদ'- প্রেমনতা প্রসংগ

২.২২.প্ৰদীপ পৃঞ্প- মৈথিন নাৰীক সাংস্কৃতিক- ◌াহিত্যিক স্বৰ - প্ৰেমনেতা মিশ্ৰ প্ৰেম

ঐ ঋংকক ঋন্যান্য ৰচনা

ঽ.গদ্য খণ্ড

ঽ.১.ঙমেশ মণ্ডনেক ৯ টা কথা- কথা-১ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা ঋংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃঞ্ঠ পৰ

ঽ.২.ঙমেশ মণ্ডনেক ৯ টা কথা- কথা-২ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা ঋংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃঞ্ঠ পৰ

ঽ.ঽ.ঙমেশ মণ্ডনেক ৯ টা কথা- কথা-ঽ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা ঋংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃঞ্ঠ পৰ

ঽ.৪.ঙমেশ মণ্ডনেক ৯ টা কথা- কথা-৪ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা ঋংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃঞ্ঠ পৰ

ঽ.৯.ঙমেশ মণ্ডনেক ৯ টা কথা- কথা-৯ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা ঋংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃঞ্ঠ পৰ

২.৬.কুমাৰ মনোজ কশ্যপ- ১ টা লঘুকথা- শ্ৰদ্ধা-সম্মান

২.৭.জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডল- অপন ৰচিত ৰচনা

২.৮.জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডল- মোড়পৰ (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস)

২.৯.ৰোশন জনকপুৰী- বুঁঢ়িয়া আ ঝন্ডাকে খিস্সা

২.১০.প্ৰেমশংকৰ ঝা 'পৱন'- জনকবি 'মৈথিলী পুত্ৰ প্ৰদ প' **(**প্ৰেম শংকৰ ঝা 'পৱন'ক মৈথিলী পুত্ৰ প্ৰদীপপৰ আবৈৰঁনা বিদেহ মোনোগ্ৰাফক অংশ)

২.১১.ৰবীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ- মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ১৪ম খেপ

২.১২.নিৰ্মলা কৰ্ণ- অগ্নি শিখা (ভাগ- ৮)

২.১৩.ডা. বিঁপিন কুমাৰ ঝা- মহাকবি ভাস প্ৰণীত কৰ্ণভাৰ ্ মৈথিলী অনুবাদ (ভাগ-৯)

৪.পদ্য খণ্ড

৪.১.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ- বিঁআহ-বৰ্ণন

৪.২.সমতা কুমাৰী- হম ছী নাৰী

৫.সংস্কৃত খণ্ড

৫.১.ডা. দীপিকা- চম্পূসাহিত্যযশো বিলাসঃ (চতুর্থোচ্ছ্বাসঃ)

৬. বিদেহ সূচনা সংপর্ক অন্বেষণ

𑒌 𑒁𑓀𑒏𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱:-

১.১.গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ- নূতন অংক সম্পাদকীয

১

এ অংক প্ৰেমলতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম' পৰ বিশেষাংক অছি। ঐ বিষযপৰ সম্পাদকীয কলে নম্হৰ ভ২ গেলৈ তেঁ অনেগসঁ ওকৰা দেল জা ৰহল অছি। সাহিত্য অকাদেমী, ললিত কলা অকাদেমী আ সংগ ত নাটক-অকাদেমীক সম্মান/ পুৰস্কাৰসঁ বেঁশী মহত্বপূৰ্ণ বিদেহক বিশেষাংক ভ২ গেল অছি যে উন্নাৰ পাঠক লোকনি সোশল মীডিযাপৰ ব্যক্ত কেলন্হি অছি। সভ সহযোগী আ পাঠকগণকেঁ ধন্যবাদ।

২

উমেশ মণ্ডলক ৯ টা কথাপৰ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰক টিপ্পণী

Parallel Literature

The references to parallel literature are found in Vedas, where Narashanshi is referred to as parallel literature.

Parallel Literature in Maithili

The need for parallel literature in Maithili arose due to the constant onslaught on literature and dignity by the Public and Private Akademies, for example, Maithili-Bhojpuri Akademi of Delhi, Maithili Akademi of Patna, Sahitya Akademi of Delhi, Nepal's Prajna Pratishthan, all of which are government Akademies. In addition to these Akademies the onslaught on Maithili Literature and dignity was constant done by the so-called literary associations which were recognised by the Sahitya Akademi and were the main tool for usurping all the literary space meant for this language. Besides these, the funding to these and other parochial associations and organisations led to the presentation of an interface in the name of Maithili, which was mediocre and non-representative.

VIDEHA MAITHILI LITERATURE MOVEMENT AND A PARALLEL HISTORY OF MAITHILI LITERATURE

Therefore, the missing portions, the ignored and non-represented aspects of society, were started to be chronicled. It led to the depiction marked by the

richness of vocabulary and experiences and was a revolution in literature and art as far as people speaking Maithili are concerned. The quality now not remained mediocre. The real power of Maithili language was realised by the native speakers, mediocrity was replaced by excellence. This attempt of writing of History of Parallel Literature for the Maithili Language arose as the mediocre agency (private and governmental) funded so-called mainstream literature, which has no readership, and no acceptance among the speakers of Maithili continued to be presented by these Akademies as representative literature. The literary journals like Museindia (www.museindia.com) were also used for their sinister design. The mediocre interface of Maithili literature was presented by the government radio and television stations also.

The Short-Stories by Umesh Mandal

Umesh Mandal is short story writer of parallel tradition. His language is rich with vocabulary, which is essential for presentation of intended thoughts and narratives.

He has adjudged the following five stories as his best, which are mentioned below and have been presented in original side by side.

1. Kajak Satah Par (Evaluated on the basis of real work)

2. Bal-Bodhak Aagu Sikki Mauni (Who see our culture only in Sikki-Mauni crafts)

3. Jita ma Guha-Bhata aa Muila ma Doodha-bhaata...! (Disrespecting while alive and Idolising after death!)

4. Loke Chauppatt Achhi (The people themselves are hopeless)

5. Chaudaho Devan (The fourteen saviours)

Kajak Satah Par (Evaluated on the basis of real work)

The protagonist is trying to write a new short story to be read at the periodic nightlong story recitation

assembly of Maithili Language short-story writers. During this endeavour, he plans and re-schedules those plans and in this exercise reproduces experiences and meetings.

Bal-Bodhak Aagu Sikki Mauni (Who see our culture only in Sikki-Mauni crafts)

Again the protagonist explains the characters, the ones who are good only at talking but the others who are really good.

Jita ma Guha-Bhata aa Muila ma Doodha-bhaata...! (Disrespecting while alive and Idolising after death!)

The discussion ensues at the teashop regarding the relevance of feast upon the death of a person and ends with ill-treatment of the person while alive.

Loke Chauppatt Achhi (The people themselves are hopeless)

The discussion again ensues at the teashop regarding freebies offered by the government. It is making people incompetent. However, the same is true regarding the ownership of ancestral property.

Chaudaho Devan (The fourteen saviours)

The discussion ensues regarding seasonal unemployment. In cities, one may survive through a single skill but in villages, you need more skills for livelihood, a single skill is not enough.

𑓑.𑓒.𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓖𑓓 𑒣𑒩 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒣𑒰𑒚𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒂𑒩𑒿 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒿𑒯𑓂𑒧𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹। 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑒩 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡𑒱।

প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম' বিশেষাংক

২.১.প্রস্তুত বিশেষাংকক সংদর্ভমে
২.২.ডা.(শ্রীমती) প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম'ক পৰিচয - (প্রস্তুতি শ্রী জগদীশ চন্দ্র ঠাকুৰ 'অনিল')

𑓒.𑓓.𑒏𑒳𑒝𑒰𑒪- 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'

𑓒.𑓔.𑒏𑒢𑒳𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰- 𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒛𑓃𑒲 𑒧𑒾𑒮𑒲

𑓒.𑓕.𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧

𑓒.𑓖.𑒖𑒨𑒰 𑒗𑒰- 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒠𑒲

𑓒.𑓗.𑒅𑒭𑒰𑒏𑒱𑒩𑒝 𑒐𑒰𑒢- 𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒛𑓃𑒲 (𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰)

𑓒.𑓘.𑒯𑒱𑒞𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰- 𑒍 𑒠𑒱𑒢 𑒍 𑒣𑒪 : 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'

𑓒.𑓙.𑒬𑒳𑒦𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑 𑒧𑓀𑒔 𑒏𑒹 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒧𑒯𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'

𑓒.𑓑𑓐.𑒫𑒱𑒦𑒰 𑒩𑒰𑒢𑒲- '𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒏𑒱𑒍 𑒢𑒯𑒱𑓀 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒻'

𑓒.𑓑𑓑.𑒛𑒰 𑒬𑒱𑒫 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩- 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒠𑒳𑒭𑒲 𑒣𑒩𑒧𑓂𑒣𑒩𑒰𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒣𑒧-𑒮𑓂𑒞𑒧𑓂𑒦 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'

𑓒.𑓑𑓒.𑒂𑒬𑒲𑒭 𑒁𑒢𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩- 𑒏𑒪𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒫𑒩𑒱𑒭𑓂𑒚𑒞𑒰 𑒢𑒻 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒞𑒰 𑒧𑒰 𑒠𑓀𑒛 𑒕𑒻

𑓒.𑓑𑓓.𑒂𑒦𑒰 𑒗𑒰- 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒕𑒫 - 𑒍 𑒠𑒱𑒢 𑒍 𑒣𑒪

𑓒.𑓑𑓔.𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒗𑒰- 𑒢𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏𑒩𑒝 𑒏𑒹 𑒁𑒑𑓂𑒩𑒠𑒴𑒞, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒂𑒍𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒤𑓃 𑒪𑓂𑒧 𑒧𑒹 𑒧𑒧𑒞𑒰 𑒏𑒹 𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒛𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'

𑓒.𑓑𑓕.𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲- 𑒛𑒰. 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' : 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒪𑒏𑓂𑒭𑒝 𑒫𑒱𑒠𑒴𑒭𑒲 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒝𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫- 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒖𑒢𑒪𑒱𑒌𑒢𑓂𑒯

𑓒.𑓑𑓖.𑒏𑒧𑒪𑒹𑓀𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰 '𑒏𑒧𑒪'- 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒲

𑓒.𑓑𑓗.𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒝 𑒗𑒰 𑒮𑒰𑒑𑒩- 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒥𑒯𑒱𑒢

𑓒.𑓑𑓘.𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩- 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'𑒏 𑒥𑒯𑒢𑓂𑒢𑒹

𑓒.𑓑𑓙.𑒁𑒖𑒱𑒞 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒝𑒰𑒮𑓂𑒩𑒼𑒞: 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲

প্ৰেমনেতা মিশ্র প্ৰেম

২.২০.প্ৰেমনেতা মিশ্র 'প্ৰেম'সঁ সাক্ষাত্কোৰ জগদ শ চন্দ্ৰ ঠাকুৰ 'অনিন' দ্বাৰা

২.২১.উদয চন্দ্ৰ ঝা 'বিনোদ'- প্ৰেমনেতা প্ৰসংগ

২.২২.প্ৰদীপ পুষ্প- মৈথিন নাৰীক সাংস্কৃতিক- াহিত্যিক স্বৰ - প্ৰেমনেতা মিশ্র প্ৰেম

২.১.প্রস্তুত রিশেষাংকক সংদর্ভমে

প্রস্তুত রিশেষাংকক সংদর্ভমে

রিদেহ দ্বাৰা 'জীরৈত ম্বদা ঙপেক্ষিত' শৃংখলা কেৰ ◌ংতর্গত শ্বগস্ত 2022 কেঁ রিদেহ প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম' শ্বা শৰদিন্ ◌ু চৌধৰী রিশেষাংক প্রকাশিত কৰবাঁক সার্বজনিক ঘোষণা কেনেক শ্বা প্রস্তুত শ্বছি ঞ রিশেষাংক জে কি কেঁদ্রিত শ্বছি প্রেমনতা মিশ্রজীপৰ। এহি সূচনাকেঁ এহি নিংকপৰ দেখি সকৈত ছী-ঘোষণা।

এহি রিশেষাংকসঁ পহিনে রিদেহ 6 টা রিশেষাংক প্রকাশিত কৰ্ই চুকনে শ্বছি শ্বা এহিঠাম শ্বাৰ্বঁ হমে কহি সকৈত ছী জে ঞ একটা চুনৌতীপূর্ণ কাজ ছৈ। শ্বনেক সংকষ্ট কেৰ সামনা কৰএ পড়ৈত শ্বছি হমৰা নেখ একষ্টা কৰএমে। ম্বদা সংগহি ঞহো হম কহৰ্বঁ জে সংকষ্টসঁ রেঁসী হমৰা নগ সমর্থন শ্বছি। হঁ ঞ মানএমে হমৰা কোনো দিক্কত নহি জে জতেক নেখ কেৰ ঙম্মেদ কেনে ৰহৈত ছী হম ততেক নৈ শ্বাৰৈএ, জতেক নোক নিখবাঁক নেন গছৈত ছথি

সে সভ ঋংত-ঋত ধৰি ঋাৰিঁ চূপ্প ভই জাগত ছথি। ঋা একৰ কাৰণো ছৈ, কিনকো ঞ্জ নাগৈ ছনি জে ঋানপৰ নিখৰঁ সে হম ঋপনে ৰচনা কিএ নে নীখি নেৰঁ, কিনকো নগ পোথিএ নৈ ৰহৈ ছনি, কিযো ৰিদেহক সমাৰেশী ৰূপসঁ দৃখী ছথি, তঁ িনকো মিত্ৰকেঁ ৰিদেহসঁ দিক্কত ছনি তঁগ ও নহি দেতা। একৰো হম সংকষ্টে ৰুঁঝৈ ছিযৈ জে সভ ফেসৰুঁকপৰ নঁৰাঁ-নঁৰাঁ নেখ ৰা কমেঁ ষ্টাগপ কই নৈ ছথি সেহো সভ ৰিদেহ নেন হাথসঁ নিখন পঠাৰৈঁত ছথি। জে সভ কহিযো ফেসৰুঁকপৰ ষ্টাগপ কই নীখৈ ছথি তিনকৰ ঋানেখ হম সভ ষ্টাগপ কৰিতে ছী। খএৰ পহিনে কহনহুঁ জে সংকষ্টসঁ ৰেঁসী সমৰ্থন ঋছি তঁগ ঋাগ পহিনসঁ নই কই সাতম ৰিশেষাংক ধৰি পহুঁচনহুঁ হম। 2015 সঁ নই কই 2022 ধৰি সাত ষ্টা ৰিশেষাংক প্ৰকাশিত ভেন মনে ৰঁৰ্খমে একষ্টা। নিশ্চিতে সমৰ্থন ৰেঁসী ভেষ্টৈন হমৰা। জখন কি ৰিদেহক ঞ্জ সাতো ৰিশেষাংক কেৰ ঋনাৰে ঋানো ৰিষযপৰ ৰিশেষাংক প্ৰকাশিত ভেন ঋছি। একৰ ঋতিৰিক্ত ঞ্জাহো ৰাঁত সংতোষদাযক ঋছি জে ৰিদেহক হৰেক ৰিশেষাংক ঋভিনংদনগ্ৰংথ হেৰাঁসঁ ৰাঁচি গেন ঋছি। মুখ্যধা া জকাঁ ৰিদেহকেঁ ঋভিনংদনগ্ৰংথ নহি চাহী। ঋভিনংদনগ্ৰংথ ঋপ্নু দৃঋাৰে নৈ চাহী জে ওহিসঁ নেখক ৰা জিনকাপৰ নিকানন গেন ছনি তিনকামে সুধাৰক গুংজাগশ খত্মে ভই জাগত ছৈ। তঁগ ৰিদেহক ৰিশেষাংকমে ঋানোচনা-প্ৰসংশা সভ ভেষ্টৈত।

ৰিদেহক ঞ্জ ৰিশেষাংক মহিনাক ঙপৰ ঋছি। এহি ৰিশেষ ংককেঁ হম পহিন মহিনা ৰিশেষাংক কহৰঁ মুদা জঁ হমৰ সভহক প্ৰযাস সফন ভেন ৰহৈত তঁ ঞ্জ দোসৰ ৰিশেষাংক ৰহৈত। ৰিদেহ 2016 মে পৰমেশ্বৰ কাপড়ি, কমনা চৌধৰী ঋা ৰীৰেন্দ্ৰ মন্নে ক জীক ঙপৰ

𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒥𑒰𑒿𑒏 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒋 𑒖𑒹 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒢𑒻 𑒦𑓄 𑒮𑒏𑒪 𑒂 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒢𑒹 𑒦𑓄 𑒮𑒏𑒪 𑒮𑒹 𑒏𑒯𑒥𑒰𑒿𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒢𑒲𑒏 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢𑒹𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒼𑒭𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒲। 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑒢𑒱𑓀𑒏𑒣𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒂 𑒋𑒏𑒩 𑒤𑒼𑒙𑒼 𑒪𑒱𑓀𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱****।

𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒏𑒹𑒩 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨𑒰𑓀𑒏𑒢 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒂𑒮𑒰𑒢 𑒕𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒍𑒏𑒩 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒯𑒹𑒥𑒰𑒿𑒏 𑒮𑒰𑒡𑒢 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒕𑒪𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒏𑒹𑒩 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨𑒰𑓀𑒏𑒢 𑒏𑒜𑒱𑒢 𑒩𑒯𑒻 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒩𑒱𑒏𑒰𑒩𑓂𑒛𑒱𑓀𑒑 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒳𑒫𑒱𑒡𑒰 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒋𑒪𑒻। 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒏𑒹𑒩 𑒞𑓂𑒫𑒩𑒱𑒞 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨𑒰𑓀𑒏𑒢 𑒮𑓀𑒦𑒫 𑒕𑒪𑒻। 𑒮𑒹 𑒔𑒰𑒯𑒹 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒯𑒼𑒟𑒱 𑒫𑒰 𑒏𑒱 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒍𑒢𑒰𑒯𑒳𑒞𑒼 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲𑒏 𑒂𑒡𑒳𑒢𑒱𑒏 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮 𑒏𑒧𑓂𑒧𑒹 𑒠𑒱𑒢 𑒁𑒕𑒱 (𑒣𑓂𑒩𑒰𑒔𑒲𑒢 𑒏𑒰𑒪𑒧𑒹 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒕𑒪𑒟𑒱 𑒫𑒰 𑒏𑒱 𑒢𑒻 𑒮𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒞 𑒢𑒻)। 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒕𑒟𑒱 𑒞𑒿𑒋 𑒯𑒧 𑒄 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒏𑓄 𑒔𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏 90% 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨𑒰𑓀𑒏𑒢 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒦𑒫 𑒢𑒯𑒱। 𑒞𑒐𑒢 𑒥𑒰𑒿𑒏𑒲 𑒠𑒮 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒬𑒞 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨𑒰𑓀𑒏𑒢 𑒍𑒯𑒢 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒦 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒋 𑒖𑒹 𑒏𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒫𑒰 𑒏𑒱 𑒋𑒐𑒢 𑒠𑒹𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒨𑒢 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒩𑒱𑒏𑒰𑒩𑓂𑒛𑒱𑓀𑒑 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒻 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒢𑒫 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨𑒰𑓀𑒏𑒢 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒟𑒱। 𑒋𑒏𑒩 𑒁𑒞𑒱𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨𑒰𑓀𑒏𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒟𑒱।

𑒋𑒯𑒢 𑒢𑒻 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒖𑒲𑒣𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒢𑒻 𑒑𑒹𑒪𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍 𑒮𑒦 𑒋𑒏𑒙𑓂𑒚𑒰 𑒢𑒻 𑒦𑓄 𑒮𑒏𑒪 𑒕𑒻 𑒞𑒿𑒋 𑒍𑒏𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫 𑒯𑒹𑒛𑓃𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻। 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑓀𑒠𑒩𑓂𑒦𑒧𑒹 𑒯𑒧 𑒏𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒄 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒋𑒯𑒢 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒄 𑒥𑒳𑒗𑒥𑒰𑒿𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒋𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹

প্রেমনেতাজীক অভিনয় রা ৰচনা কেহন ছনি। ঞ্র অনেগ র্ঁ ত জে হম সভ কতেক সফন রা অসফন ভেনহুঁ সে পাঠক কহতা। এহি রিশেষাংক কেৰ শ্ৰুখ্যাত রিদেহক খানে রিশেষাংক জকাঁ অছি। সংগে-সংগ ঞ্র ক্রম নে তঁ উম্রক ররিধ্ঠতা কেৰ পা ন কৰৈএ আ নে ৰচনাক গুণরত্তাক। হঁ, এতেক ধেআন জৰুৰ ৰাখন গেন ছ জে পাঠকক ৰসভংগ নহি হোগন আ সে রিশ্বাস অছি জে ৰসভংগ নৈ হেতনি।

পাঠক জখন এহি রিশেষাংককেঁ পঢ়তাহ তঁ হুনকা রর্তনী ও মানকতাক অভার নগতনি। রর্তনীক গনতী জে থিক সে সোমে-সোঝ হমৰ সভহক গনতী থিক জে হম সভ সংশোধন নৈ কই সকনহুঁ মুদা ঞ্র ধেআন ৰখরাঁক রাঁত জে রিদেহ শ্ৰুএসঁ হৰেক রর্তনী রঁনা নেখককেঁ স্বীকাৰ কৰৈত এনৈএ। তঁগ মানকতা অভার স্বাভারিক। একৰ রাঁদো র্হুত রর্তনীক গনতী ৰহন গেন অছি জে কি হমৰে সভহক গনতী অছি। মৈথিনীমে কিছুএ এ ন পত্রিকা অছি জকৰ রর্তনী একৰংগক ৰহৈত অছি আ ঞ্র হুনক খূবী ছনি মুদা জখন ওহো সভ কোনো রিশেষাংক নিকানৈ ছথি তখন রর্তনী তঁ ঠীক ৰহৈত ছনি মুদা সামগ্রী অধিকাংশতঃ রাঁসিযে ৰহৈত ছনি। ঐতিহাসিকতাক দৃষ্টিসঁ কোনো পুৰান সামগ্রীক উপযোগ রর্জিত নৈ ছৈ মুদা সোচিযৌ জে 72-80 পন্নাক কোনো প্রিংট পত্রিকা হোগত ছৈ তাহিমে নগভগ আধা সামগ্রী সাভাৰ ৰহৈত ছনি, তেসৰ ভাগমে নেখক কেৰ কিছু ৰচনা ৰহৈত ছনি আ চাৰিম ভাগমে কিছু নর সামগ্রী ৰহৈত ছনি। মুদা হমৰ   নোকনি নর সামগ্রীপৰ রেঁসী জোৰ দৈত ছিযৌ। একৰ মতনৱঁ ঞ্র নহি জে রর্তনীমে গনতী হোগত ৰহৈ। হমৰ কহরাঁক মতনৱঁ ঞ্র জে

সঁপাদক-সঁযোজককেঁ কোনো নে কোনো স্তৰপৰ সমঝৌতা কৰহে পড়ৈত ছৈ যে চাহে ৱর্তনীক হো কি, মুদ্রাক ো কি ৱিচাৰধাৰক হো কি সামগ্রীক হো। হমৰা নোকনি ৱর্তনীক স্তৰপৰ সমঝৌতা ক**ই** ৰহন ছী মুদা কাৰণ সহিত। প্রিংট পত্রিকা এক ৱেঁৰ প্রকাশিত ভ**ই** গেনাক ৱাঁদ দোৱাঁৰা নৈ ভ**ই** সকৈএ (ভ**ই** তঁ সকৈএ মুদা ফেৰ পাগ নাগি জেতৈ) তঁগ ওকৰ ৱর্তনী যথা স্তি সহী ৰহৈত ছৈ। গংটৰনেটপৰ সুৱিধা ছৈ জে ৱীচমে (গংটৰনেটসঁ প্রিংট হেৱাঁক খৱধি) ওকৰা সহী ক**ই** সকৈত ছী মুদা সমাপ্তিএ ৱঁসিযা ৰহত তঁ সহী ৱর্তনী ৰহিতো নৱ খধ্যায নৈ খুজি সক তঁগ হমৰা নোকনি ৱর্তনী ৱঁনা মুদ্দাপৰ সমঝৌতা কেনহুঁ। হমৰা নোকনি কএননি, কযননি ও কেননি তীনূ শুদ্ধ মানৈত ছী, এত ক শুদ্ধ মানৈত ছী একৈ ৰচনামে তীনূ ৰূপ ভেটি জাএত। খান শঙ্কক নেন এহনে ৱূঁসু।

উম্মেদ খছি জে পাঠক ৱিদেহক খানে ৱিশেষাঁক জকাঁ একৰা পঢ়তাহ খা পঢ়ি একৰ নীক-ৱেঁজাএপৰ খপন সুঝাৱ দেতাহ। ৱিদেহ খৰৱিন্দ ঠাকুৰ ৱিশেষাঁক কেৰ পোথী ৰূপ "স্বতংত্রচেতা" কেৰ নামসঁ প্রকাশিত ভেন উম্মেদ জে ভৱিষ্যমে প্রেমনতাজীপৰ কেঁদ্রিত এহি ৱিশেষাঁক কেৰ পোথী ৰূপ সেহো খাএত।

ৱিদেহ দ্বাৰা 'জীৱৈত মুদা উপেক্ষিত' শূর্খনামে প ৰকাশিত ভেন খান ৱিশেষাঁক সভহক নিম্ন্ট এনা খছি)এহিঠাম জে খংকক নিম্ন্ট দেন গেন খছি তাহি খংকপৰ ক্লিক কৰৱেঁ তঁ ও খংক ুজি জাএত-

1) <u>খৰৱিন্দ ঠাকুৰ ৱিশেষাঁক 189 ম খংক 1 নৱম্বৰ 2015 (গ্র</u>

𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 2020 𑒧𑒹 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒂𑒋𑒪 𑒁𑒕𑒱(

2) 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒁𑒢𑒱𑒪 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 191 𑒧 𑒁𑓀𑒏 1 𑒠𑒱𑒮𑒧𑓂𑒥𑒩 2015

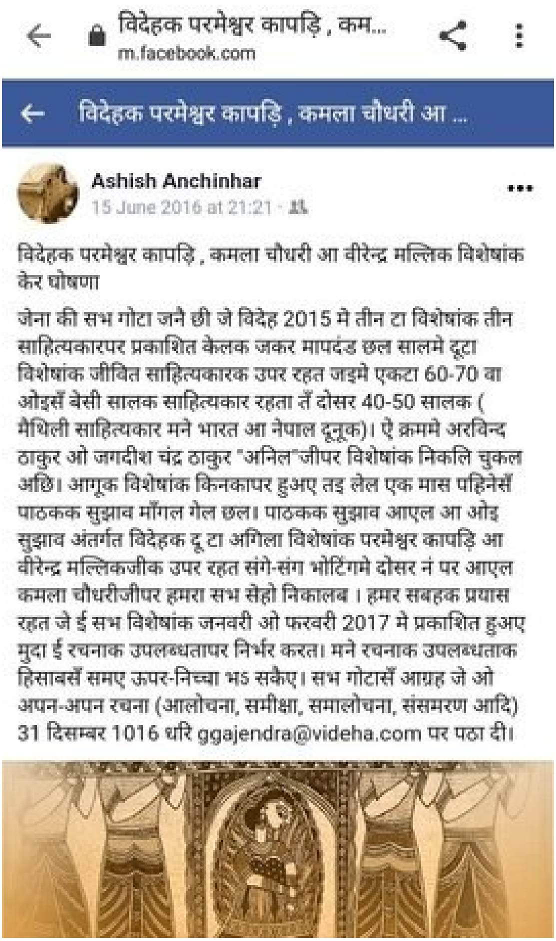
3) 𑒩𑒰𑒧𑒪𑒼𑒔𑒢 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 319𑒧 𑒁𑓀𑒏

4) 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢 𑒪𑒰𑒪 𑒠𑒰𑒮 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 333𑒧 𑒁𑓀𑒏

5) 𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒟 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 15 𑒖𑒴𑒢 2022

6) 𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩𑒢𑒰𑒟 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 15 𑒖𑒴𑒢 2022 𑒁𑓀𑒏 352

****

विदेहक परमेश्वर कापड़ि , कम...
m.facebook.com

विदेहक परमेश्वर कापड़ि , कमला चौधरी आ ...

Ashish Anchinhar
15 June 2016 at 21:21

विदेहक परमेश्वर कापड़ि , कमला चौधरी आ वीरेन्द्र मल्लिक विशेषांक केर घोषणा

जेना की सभ गोटा जनै छी जे विदेह 2015 मे तीन टा विशेषांक तीन साहित्यकारपर प्रकाशित केलक जकर मापदंड छल सालमे दूटा विशेषांक जीवित साहित्यकारक उपर रहत जइमे एकटा 60-70 वा ओइसँ बेसी सालक साहित्यकार रहता तँ दोसर 40-50 सालक (मैथिली साहित्यकार मने भारत आ नेपाल दूनूक)। ऐ क्रममे अरविन्द ठाकुर ओ जगदीश चंद्र ठाकुर "अनिल"जीपर विशेषांक निकलि चुकल अछि। आगूक विशेषांक किनकापर हुअए तइ लेल एक मास पहिनेसँ पाठकक सुझाव माँगल गेल छल। पाठकक सुझाव आएल आ ओइ सुझाव अंतर्गत विदेहक दू टा अगिला विशेषांक परमेश्वर कापड़ि आ वीरेन्द्र मल्लिकजीक उपर रहत संगे-संग भोटिंगमे दोसर नं पर आएल कमला चौधरीजीपर हमरा सभ सेहो निकालब । हमर सबहक प्रयास रहत जे ई सभ विशेषांक जनवरी ओ फरवरी 2017 मे प्रकाशित हुअए मुदा ई रचनाक उपलब्धतापर निर्भर करत। मने रचनाक उपलब्धताक हिसाबसँ समए ऊपर-निच्चा भऽ सकैए। सभ गोटासँ आग्रह जे ओ अपन-अपन रचना (आलोचना, समीक्षा, समालोचना, संसमरण आदि) 31 दिसम्बर 1016 धरि ggajendra@videha.com पर पठा दी।

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পর পঠাউ।**

২.২.ডা.(শ্ৰীমতী) প্ৰেমলতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম'ক পৰিচয - (প্ৰস্তুতি শ্ৰী জগদীশ চন্দ্ৰ ঠাকুৰ 'অনিল')

ডা.(শ্ৰীমতী) প্ৰেমলতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম'ক পৰিচয - (প্ৰস্তুতি শ্ৰী জগদীশ চন্দ্ৰ ঠাকুৰ 'অনিল')

নাম : প্ৰেমলতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম'

মাতা : স্ব. বৃন্দা দেৱী

পিতা : পং. দীনানাথ ঝা (বৈদ্যজী)

জন্ম : 29.09.1948 স্থান : নৈহৰ - ৰহিকা (মধুবনী)

সাসুৰ : সিৰসী (সীতামঢ়ী)

পতি : স্ব. মহেশ্বৰ মিশ্ৰ

অন্য পাৰিৱাৰিক সদস্য :

𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 : 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 : 𑒧𑒢𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒰), 𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 : 𑒩𑒫𑒱 𑒩𑓀𑒖𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒧𑒢𑓂𑒙𑒴). 𑒞𑒵𑒞𑒲𑒨 : 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒖𑒲𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒢𑒢𑓂𑒯𑒰)

𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒲 : 𑒁𑒢𑒳𑒣𑒧𑒰 (𑒁𑒢𑓂𑒢𑒴)

𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒫𑒡𑒴 : 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒢𑒲𑒪𑒱𑒧𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒂 𑒢𑒴𑒞𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒣𑒾𑒞𑓂𑒩 : 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩, 𑒧𑒰𑒢𑒮 𑒂 𑒧𑒳𑒏𑒳𑒢𑓂𑒠

𑒣𑒾𑒞𑓂𑒩𑒲 : 𑒧𑒹𑒒𑒢𑒰 𑒂 𑒣𑒲𑒨𑒴𑒭𑒲

𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 : 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒞𑒏𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩, 𑒥𑒲.𑒋𑒛., 𑒣𑒲.𑒋𑒔.𑒛𑒲.

𑒮𑒹𑒫𑒰 : 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞𑒰, 𑒥𑒰𑒿𑒏𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒲𑒨 𑒥𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒠𑒬𑒲𑒨 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨, 𑒑𑒼𑒪𑒒𑒩, 𑒣𑒙𑒢𑒰

(𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 2008 𑒧𑒹 𑒁𑒫𑒏𑒰𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞)

<u>𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑒵𑒖𑒢 :</u>

𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒣𑒼𑒟𑒲 :

𑒋𑒑𑒼 𑒕𑒪𑒲𑒯 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒯 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 / 2005)

𑒍 𑒠𑒱𑒢 𑒍 𑒣𑒪 (𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 / 2005)

𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑 (𑒬𑒼𑒡 𑒣𑓂𑒩𑒥𑒿𑒡)

𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 / 𑒮𑓂𑒧𑒰𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒂𑒠𑒱𑒧𑒹 𑒏𑒟𑒰 𑒂 𑒪𑒹𑒐 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞

সম্পাদন :

'সাঁধ্য গোষ্ঠী' (অনিযতকালীন পত্রিকা)

ভঁগিমা (নাট্য ৱিষযক অনিযতকালীন পত্রিকা)

জানকী (মৈথিলী মহিলা সংঘক স্মাৰিকা)

সামাজিক \ সাংস্কৃতিক সংস্থা সভসঁ সম্বদ্ধতা :

চেতনা সমিতি, পটনা

ভঁগিমা, পটনা

অৰিপন,পটনা

মৈথিলী মহিলা সংঘ, পটনা

ৱংদনা ৱানী কেন্দ্র আদি সংস্থা সভমে অধ্যক্ষ \ উপাধ্যক্ষ \ সচিৱ \ কোষাধ্যক্ষ আদিক ৰূপমে সময-সমযপৰ কার্যৰত

ৱিঁহাৰ সংগীত নাটক অকাদমী,পটনাক কার্যকাৰিণী সদস্যক ৰূপমে কার্য সম্পাদন

মৈথিলী অকাদমী,পটনাক সাংস্কৃতিক এৱং লোকমংচ সমিতিক সদস্যাক ৰূপমে কার্য সম্পাদন

প্রসাৰণ :

আকাশৱাণী এৱং দূৰদর্শনসঁ অনেক কথা, ৱার্তা, পৰিচর্চা আদিক

প্রসাৰণ

ৰংগকর্মক ক্ষেত্রমে যোগদান :

200 সঁ অধিক নাটকমে অভিনয

সংক্ষিপ্ত রিরৰণ প্রস্তুত অছি :

রেডিযো নাটক : পং. সুধাংশু শেখৰ চৌধৰী লিখিত নাটক :

'আঁখিক পৰদা', 'জয সোমনাথ', 'চাকৰী', 'রঁহতৰ', 'পৰিরাৰ', 'স'খ-সিহন্তা', 'কহাঁ জাগছী ডগৰে- ডগৰে', 'সোনাক চুঁকড়ী', 'পড়ল কাজ', আ রীস সূত্রী কার্যক্রমপৰ নাটক 'ডডল-খটোলা', 'ডফাঁটি', 'নর আঁখি' আদি

গৌৰী কান্ত চৌধৰী 'কান্ত' লিখিত নাটক 'মহর্ষি র শ্বামিত্র'

ভাগ্য নাৰাযণ ঝা লিখিত নাটক 'সোনক মমতা', 'পহিলী তাৰীখ' আদি

রেডিযো ধাৰারাহিক : 'সিংহাসন রত্তীসী' (লেখক - রীন্দ্র নাথ ঠাকুৰ)

ৰংগমংচীয নাটক :

সুধাংশু শেখৰ চৌধৰী দ্বাৰা লিখিত নাটক-'লগক দূৰী', 'পহিল সাঁঝ', 'ভফাগত চাহক জিনগী', 'লেটাগত আঁচৰ' আদি

প্রো. হৰিমোহন ঝা নিখিত নাষ্টক 'গ্ৰেজুএষ্ট পুতোহু', 'বিকষ্ট পাহুন' আদি

প.গোবিন্দ ঝা নিখিত 'নোড়ানাথ', 'অঁতিম প্রণাম','পাতক মনুক্ক'(ডা. অৰবিন্দ অক্কূ দ্বাৰা কথাসঁ নাষ্ট্য ৰূপাংতৰণ) 'ৰুক্মিণী-হৰণ' (এহি নাষ্টকক 17 ৱেঁৰ মঁচন ভ' চুকন অছি)আদি

ৰাজকমন নিখিত 'ননকা পাগ'

দিগম্বৰ ঝাক নিখন নাষ্টক 'ষ্টুষ্টৈত নোকঁ'

মহেন্দ্র মনাংগিযা নিখিত নাষ্টক 'এক কমন নোৰমে', 'কাঠক নোক' আদি

চ্ছত্ৰানংদ মিংহ ঝা (ৰঁষ্টুক ভাগ) নিখিত নাষ্টক 'প্রা শ্চিত' (পৰিৱৰ্তিত নাম 'স্বনূ জানকী')

ঙষা কিৰণ খান নিখিত নাষ্টক 'ফাগুন', 'ঠানো দাগ' আদ

ডা. অৰবিন্দ অক্কূ নিখিত নাষ্টক 'অন্থাৰ জংগন', 'আগি ধধকি ৰহন অছি' আদি

স্ব.জ্যোত্স্না চন্দ্রম নিখিত নাষ্টক এসগৰ-এসগৰ

বিভূতি আনন্দ আ ৎুমাৰ শৈনেন্দ্র নিখিত নাষ্টকক মেহো মঁচন ভেন অছি

ৰেডিযো মীৰিযন :

মৈথিলী --সিংহাসন ৰত্তীসী (লেখক- ৰৱীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰ)

দূৰদৰ্শন,ৱিঁহাৰ পৰ প্ৰসাৰিত ধাৰাৱাহিক : (হিন্দী) -পৰ্ৱ ভৰা মিথিলা, ৱীৰ কুঁৱৰ সিংহ, ৱিদ্ৰোহ, এক কহানী আদি

মৈথিলী ফিল্ম :

'মমতা গাবঁয গীত', 'সস্তা জিনগী মহগ সিন্দূৰ', 'ননকা াগ', 'মিথিলা মখান', 'ৰঁৰীতিয়া' আদি

হিন্দী ফিল্ম :

প্ৰকাশ ঝা দ্বাৰা নিৰ্মিত ফিল্ম 'দাম্বন' আ ৈ ী ফিল্ম 'কথা মাধোপুৰ কী' (পঁচাযত ৰাজপৰ), অন্য শৈলী ফিল্ম -'মৰ্যাদা', 'জহাঁ চাহ রহাঁ ৰাহ', 'দেহাতী দুনিয়া', 'ৰাগিনী' আদি

ভোজপুৰী ফীচৰ ফিল্ম : 'দূল্হা গংগা পাৰ কে', 'ৰঁৰ আ হমাৰ'

ভোজপুৰী সীৰিযল : 'সাঁঠী পিৰীতিয়া'

সম্মান :

সাহিত্য,কলা,সংস্কৃতি,অভিনয আদি ক্ষেত্ৰমে উল্লেখন য যোগদান হেতু নিম্নলিখিত সংস্থা সভ দ্বাৰা অভিনন্দিত আ সম্মানি   :

1985 ে মৈথিলী ৰঁগমঁচমে ৱিশেষ যোগদান হেতু চেতনা সমিতি, পটনা দ্বাৰা সম্মানিত

1987 মে মৈথিলী ৰঁগমঁচমে ৱিশেষ যোগদান হেতু মিথিলা

ৱিকাস পৰিষদ্, কোনকাতা দ্বাৰা

1988 মে চেতনা সমিতি, পটনা দ্বাৰা 'শৈনৱানা পুৰস কাৰ'

1988 মে অখিন ভাৰতীয মিথিনা সংঘ,িল্নী এৱং অৰিপন, পটনা দ্বাৰা সংযুক্ত ৰূপসঁ সম্মানিত

1992 মে ৱিঁহাৰ আর্ট থিএটৰ, পটনা দ্বাৰা প্ৰখ্যাত ৰং কর্মী 'অনিন কুমাৰ মুখৰ্জী প্ৰথম শিখৰ সম্মান'

1992 মে ৱিঁহাৰ প্ৰদেশ ভাৰতীয ৰাষ্ট্ৰীয ছাত্ৰ সংগঠন, পটনা ্ৱাৰা 'কনাশ্ৰী'ক উপাধিসঁ সম্মানিত

1992 মে ভানু কনা কেন্দ্ৰ, ৱিৰাটনগৰ (নেপা) এৱং অৰিপন, পটনাক সংযুক্ত তত্বাৱধানমে আযোজিত সপ্তম নাট্য প্ৰতিযোগিতামে সৰ্ৱোত্তম চৰিত্ৰ অভিনেত্ৰীক পুৰস্কাৰসঁ সম্মানিত

1996 মে হিন্দী ৰংগমংচ 'প্ৰাংগণ', পটনা দ্বাৰা আ োজিত দ্বাদশ পাটনিপুত্ৰ মহোত্সৱক অৱসৰপৰ ৱিশিষ্ট ৰংগমংচীয োগদান হেতু 'পাটনিপুত্ৰ এৱার্ড'সঁ সম্মানিত

2000 মে ৱিদ্যাপতি সেৱা সংস্থান, দৰভংগা দ্বাৰা 'মিথিনা ৱিভূতি সম্মান'

2000 মে 'প্ৰযাগ াংস্কৃতিক সংগম, ঞনাহাৱাঁদ' দ্ াৰা 'মিথিনা ৱিভূতি সম্মান'

2004 মে 'ৰোটৰী পটনা মিডটাউন', পটনা দ্বাৰা ৰংগমংচক

মাধ্যমসঁ সমাজ সেৱা হেতু সম্মান

2007 মে অংতৰ্ৰাষ্ট্ৰীয মৈথিলী সম্মেলন, দিল্লী দ্বাৰা সম্মানিত

2007 মে কলা কুঞ্জ, পটনা দ্বাৰা 'কলাকুঞ্জ সম্মান'সঁ সম্মানিত

2009 মে হিন্দী নাট্য মংচ 'প্ৰযাস' দ্বাৰা 'নূৰ ◌াতিমা এৱাৰ্ড'সঁ সম্মানিত

2011 মে দিল্লীক নাট্য সংস্থা 'মৈলোৰংগ' দ্বাৰা ◌্ৰথম 'জ্যোতিৰীশ্বৰ ৰংগশীৰ্ষ সম্মান'

2011 মে অষ্টম অংতৰ্ৰাষ্ট্ৰীয মৈথিলী সম্মেলন এৱং মিথিলা সাংস্কৃতিক সমন্বয সমিতি, গোৱাহাটী দ্বাৰা সম্মানিত

2012 মে মৈথিল সমাজ, ৰহিকা দ্বাৰা 'মহেন্দ্ৰ ঝা সম্মান'

2012 মে অখিল ভাৰতীয মিথিলা সংঘ,িল্লী দ্বাৰা 'মিথিলা বিভূতি সম্মান'

2016 মে বিঁহাৰ ৰাজ্য ফিল্ম ফিল্ম বিকাস এৱং বিত্ত নিগম, পটনা দ্বাৰা -ফিল্ম বিকাসক ক্ষেত্ৰমে উত্কৃষ্ যোগদান হেতু সম্মান

2021 মে শিৰম্ প্ৰোডক্শন প্ৰা. লি. দ্বাৰা 'লাগফ ষ্টাগম অঠীৰমেংষ্ট অৱাৰ্ড'

2013 মে 'ভিখাৰী ঠাকুৰ (◌ংগমংচ) ৰবিষ্ঠ পুৰস্কাৰ'

2018 𑒧𑒹 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱, 𑒁𑒓𑓂𑒏𑒩𑒰𑒚𑒰𑒜𑓃𑒲 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 '𑒦𑒰𑒧𑒞𑒲 𑒮𑓂𑒧 𑒮𑓂𑒧𑒰𑒢'

2022 𑒧𑒹 '𑒢𑒙𑒩𑒰𑒖 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢'

2022 𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒏𑒪𑒰, 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒧𑒯𑒼𑒞𑓂𑒮𑒫𑒧𑒹 𑒅𑒞𑓂𑒏𑒵𑒭𑓂𑒙 𑒮𑒯𑒦𑒰𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢

𑒂𑒫𑒰𑒮 : 𑒋𑒢. 2/33 , 𑒣𑒲. 𑒂𑒄. 𑒙𑒲. 𑒏𑒰𑒪𑒼𑒢𑒲, 𑒏𑓀𑒏𑒛𑓃𑒥𑒰𑒿𑒑, 𑒣𑒙𑒢𑒰 −800020,

𑒧𑒼. 𑒢𑓀. – 09931024819,

𑒄. 𑒧𑒹𑒪. - premlatamishraprem@gmail.com

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

२.३.ॠणान- प्रेमनता मिश्र 'प्रेम'

ॠणान

प्रेमनता मिश्र 'प्रेम'

প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম' ও নাম হম কলকত্তে (সন্ ১৯৭৬) ই সুনলে ছী। পটনামে ভেল নাটক আ কেনিহার লোকনিক ওত্তই চর্চা হোএ। খাস কই বিদ্যাপতি পর্ব দেখি কই লোকক বাঁদ। সে পটনা আবঁই সই পহিলে বুঝল ছল জে ঔৎসুকা নাটক-কর্মী সবঁ কে ছথি আ কেহন নাটক করৈ ছথি। 'বিদ্যাপতি পর্ব সমারোহ' চেতনা-সমিতি, পটনাক সিগ্নেচর-প্রোগ্রা ছল আ চেতনা সমিতি দই হম মাস্সৈবঁ (জীবকান্ত) সই সুনলে ছী। ও ভবন ক্বাসমে বাঁজল ছলথি জে ও সংস্থা 'আফিসর্স ক্ বঁ' ছী। এতই ও সবঁ মৈথিলীকেঁ যূজ আ এনজ্বাগ করই জাগ ছথি!.. আক্ষরশঃ সত্য রচন ছলগন মস্রৈবঁক। আস্ব, ২০২২ ত আবৈঁত-আবৈঁত ও সংস্থা 'আফিসর্স ক্বঁ' সই আগূ বিকাস কই কই পূর্ণকালিক-অল্পকালিক বাজনীতিকর্মী লোকনিক 'মৈথিলী-ডিস্কো-বৈপ..' ভই গেল-এ। বিডম্বনা ও জে একবা সাহিত্যিক-সংস্কৃতিক সংস্থা কহএ জাগ ছথি। মানে 'মন কিছু আন, রচন কিছু আনে, কবনী পুনি কিছু আন... প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম' এহি সংস্থাক অপরিহার্য অংগ ছথি। কিছু সত্র সই একব উপাধ্যক্ষ পদকেঁ সুশোভিত কই বহল ছথি!

হম অপ্রৈল ১৯৮৪ মে পটনা এলৌঁ আ তহিএ সই সংগ ছী। 'ভংগিমা' সাংস্কৃতিক চেতনাক সংবাহক নামে ব৬-দল বঁনল জে পূর্ণতঃ কলাকাবক সংস্থা ছল। সংস্থাক পংজীকবণ ভেলৈ কার্যালয পতা ভেলৈ এল ২/৩২, পী.আএ.টী. কালোনী, কংকড়বাঁগ, পটনা-২০। ও প্রেমলতা জী ক আবাস ছী। আএযো এএহ পতা ছএ! অর্থাৎ ৩৮ বঁর্খ পুবান এহি সংস্থাকেঁ অপ্পন কহাএ বঁলা কিবাযা পর্যন্তক ঘ্বল নএ ছএ। বিহর্সল-মীটিংগ কবক

নেনে 'রিদ্যাপতি ভরন'ক রঁনধিংগৰো ব্যরস্থাপৰ খাশ্রিত খগ। নাষ্টকক প্রাপ্ত খা কম্‌ষ্টুম, পত্রিকা, ফোষ্টো (জে নগ গ এক ষ্টুককেঁ ভৰৱাঁক পৰিমাণমে ছন) পহিনে (পষ্টনা-জনমগ্ন ভেনাপৰ) হিনকে ডেৰাপৰ গেংষ্টনে ৰহগ ছন। রাঁদমে গগনক ডেৰা (সৰকাৰী খারাস) পৰ ৰাখন গেন। খা খারঁ তই জখন গগন স্বয়ং নগ ৰহনা তই ও সামান সৰঁ জতই ততই হৈত! জহিনা হো, জেহ হো ... সংতোষ কৰই পড়ৈ ছগ...

কভী কিসী কো মুকম্মন জহাঁ নহীঁ মিনতা

কহীঁ জ়মীন কহীঁ খাসমাঁ নহীঁ মিনতা

(নিদা ফ়াজ়নী)

ভংগিমা খনররত খগ। রঁদত ৰাস নর নোকক প্ররেশ ভেনগএ-নরতাক নগ। খনেক খাৰম্ভে সই জ্বড়ন নোক খারঁ নগ ৰহনা.. ৎমাৰ শৈনেন্দ্র, কেশর-নন্দন, নখমী ৰমণ মিশ্র 'ৰাজন', ৎমাৰ গগন, রঁষ্টুক ভাগ.. সৌভাগ্যেক রাঁত গ্র জে 'ভংগিমা'কেঁ প্রেমনতা জী ক খভিভারকত্ব খদ্যারধি প্রাপ্ত ছগ! ম্ব া ও এত্তহি তক সীমিত (চেননা-সমিতি, মহিনা সমিতি, ভংগিমা...) নগ ছগথ। এহি সৰঁ সংস্থা সই খাগু, সমস্ত মৈথিনী ৰও পৰিরাৰক খারঁ ও 'মাঁ' ভই গেন ছগথ। রঁষ্টুক ভাগ, 'প্রেমনতা' কহগ ছনথ না। হম দীদী কহগ ছিযগন। ও, সৰঁ ৰাখী-ভৰদ্বতিযা দিন ফোন ক কই মোন পাড়িতে ষ্টা ছগথ। হিনকে সংগ ভেনা পৰ হমৰা ভেষ্টনাহ 'মহেশ্বৰ মিশ্র'। রিশুদ্ধ শ্রোতা, দর্শ খা পাঠক। রঁড় জিদ কেনা পৰ খপন রেঁরাঁক খভিমত ৰাখই রঁনা। হম 'মিসৰ

জী' কহৈত ছলিযৈন। ও সৱেখাম হমৰা 'নটৰাজ' কহৈত ছলো.. সে 'মিস্ৰ জী' সেহো নৈত ৰহলো..

ওহো.. হম তই 'ডাৰ্ডন দ মেমোৰী লাগেন' পৰ চলল জা ৰহল ছী। মুদা সম্পাদক কেঁ তই সংস্মৰণ নৈত চাহী.. পৰন্তু..

প্ৰেমলতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম' মে সই মিশ্ৰ আ প্ৰেম আকিসিয টা ছৈত। আৰেঁ ও মাঁ, দীদী, কাকী, দাদী, নানী আ প্ৰেমলতা জী সই সম্বোধিত হোৈত ছৈতথ। হিনকা লৈত আৱেঁ কই পৰিৱাৰক অৰ্থ আ সীমা দুনু টুটৈত ছৈত। প্ৰায়ঃ প্ৰত্যেক মৈথিল ঘৰক ও পৰি িত ব্যক্তিত্ব ছৈতথ। জে মিসিযো ভৈৰ মৈথিলী-কলা-সংস্কৃতি সই জুৈত ৰখৈএ সে হিনকা সই সংপৃক্ত অৈত। হিঁনক্ষন পাৰিৱা িক-অনৌপচাৰিক ব্যৱহাৰক সংত। বঁড় পৈঘ পৰিৱাৰ ছৈন হিনকৰ... এহি অদ্ভুত লোকপ্ৰিযতা সই আনন্দ আ ৈৰখা (ঈৰ্ষ্যা) দুনু সংগহি হোৈএ... এহি অৰ্থমে ও হৰিমোহন ঝা আ ৰবীন্দ্ৰ-মহেন্দ্ৰক সমকক্ষ ছৈতথ... হম, শাৰদা সিন হাক (কোনো ভাষামে) গাযনক ধ্বনি 'মৈথিলী-ধ্বনি' মানৈত ছী। তহিনা, কামকাজী সংস্কৃতি কৰ্মীক মৈথিল-প্ৰতিমান ছৈতথ দীদী প্ৰেমলতা জী!

প্ৰথমতঃ দীদী, অভিনয-শিল্পী ছৈতথ। ৰেডিযো আ ৰংগমংচ সই আৰম্ভ কই কই টেলীবিজন আ সিনেমা তক বিস্তাৰিত। হমৰা তই লৈতৈএ জে এখন বঁনই বঁলা পাঁচমে সই তীন মৈথিলী সিনেমামে হিনকৰ ৰিজৰ্ৱ-ৰোল হোৈত ছৈন। ... এহন ব্য প্তিকেঁ সম্হাৰবঁ কলে কঠিন হোৈত ছৈত। বেঁসী কাল ও মাথ চঢ়ি বৈঁসৈত ছৈত। মুদা দীদী বেঁস সহজতা সই তকৰা সম্হাৰলে ছৈতথ। আৰ

একৰ একটা খাস কাৰণ ছগা। ... মৈথিলক 'কলা-সংস্কৃতি', 'মাধ্মের্য' 'পৈসির আ মান-মানিটৰী' হোগএ। লোক টিকট নই কই নাটক-সিনেমা-কন্সর্টমে নগ জাগএ, পুস্তক-পত্রিকা নগ কীনত। অপরাদ ছগ, তেঁ গএহ নিযম ছী। এহিঠাম, কলা-সংস্কৃতি-কর্মীক লেল কোনো সম্যক সম্মান নগ ছগ। জে সরঁ ছগ সে নিতান্ত রঁঠকানী ছী।

দীদীক দোসৰ ৰূপ অগ সংগঠনকর্তা কে। অভিনযমে তই দোসৰ নাটককাৰক লীখল আ তেসৰ (নির্দেশক- পমৰিযাক তেসৰ) ক অনুসাৰ কহগ-কৰগ ছগথ। সে কিছু এনা ভেলগএ জে ও 'ৰূঢ়-টাগপড' ভই গেলীহএ। হিনক অভিনযমে অহাকেঁ রিরিধতা আ প্রযোগধর্মিতা নগ ভেটত। অসলমে এহন কোনো অপেক্ষা মৈথিলী ৰঙ-জগতমে ছগহো নগ। প্রকাৰান্তৰ সই এহন কোনো অপেক্ষা মৈথিলীমে রা মৈথিলীক নামপৰ হোগত জাৰঁতো আযোজনমে সন্নিহিত নগ ছগ। গএহ নিযম ছিযগ।

রঁগত পহিলে রাঁতে-রাঁতমে অনিল অংশুমন (জসম) কহলক জে তই পূর্ণতঃ একটিরিস্ট ছগথ। সত্য রচন। দীদী মৈথিল একটিরিস্ট ছগথ। পটনামে মহিলা সরঁকেঁ মঁচ তক আনই রাঁনী মে সই প্রমুখ ছগথ। চেতনা সমিতিক উপাধ্যক্ষ ছথিহে । ভঁগিমাক অভিভারক ছগথ। অন্য ৰঙদনক অপ্পন লোক ছগথ। সন্ ২০০০ সই অপন ডেৰেপৰ একটা পাক্ষিক আযোজন কৰগ ছথি- সাঁধ্য গোষ্ঠী নাম সই। এহিমে মৈথিলীক অতিৰিক্ হিন্দী, মগহী, ভোজপুৰীক ৰচনাকাৰ লোকগন সহভাগিতা কৰগ ছগথ। 'সাঁধ্য-গোষ্ঠী' নাম সই পত্রিকা সেহো রঁহাৰ কৰগ ছ থ।

কিছু পুস্তক সেহো প্রকাশিত ঢগল। ঋহাঁকেঁ গজ্ঞা হো তই পুস্তক-পত্রিকাক ৰিঁক্রীক মাদে পুছৰঁগল। ও ৰেঁস সহজতা সই কহতী জে 'পেঁশন'ক পাগ ভূই কৰগ ছী। সেঁহ কই ৰহন ঢগথ- ছুইতী নহীঁ হৈ মুঁহ সে যে কাফুৰ নগী হৃত্রা (শেখ্ গব্রাঁহীম জৌক্)।

ঋাৰঁ, ৰযস, পৰিস্থিতি ঋা কানক মাগৰ হিনকৰ গতিশীনতাকেঁ কম কই দেনকগনএ। মুদা সাঁধ্য-গোধ্ঠী ঋনৰৰত ঢগল। মিসৰ জী, এহি গোধ্ঠীক ঋভিভাৰক-স্বাগতাধ্যক্ষ ঋা শ্রোতা হোগ ঢনাহ। হিনকা গেনোক ৰাঁদ হম কোনো সাঁধ্য-গোধ্ঠীমে ভাগ নগ নই সকন ছী। মুদা দীদী সূচনা দেনাগ নগ ৰিঁসৰগ ঢগথ..

শৰ্ত ঢগ জে সংস্মৰণ নগ হো। পৰন্তু ৰংগমংচ তই ছ হে শ্রুতি-স্মৃতিক ৰিধা। সংগঠনক ৰাঁৰেমে সেহো গএহ পৰিঘটনা নাগগ ঢগ। কী ঋাৰো কোনো ডপায ৰিকসিত কেনে ছী হমৰা নোকগন জাহি সই ঋভিনয-শিল্পী, কনা-কৰ্মী, সংগঠন-কৰ্তা-এক্টই ৰিসইঁ সৰঁহক প্ৰুতিকেঁ ঋাগূক পীঢ়ীক পৰিচিতিক নেন সংৰক্ষিত কএন জাএ?

- প্ৰশান- সংপৰ্ক-পইনা

ঋপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৪.কন্মপ্রিযা- হমৰ ৰঁঠী মৌসী

কল্পপ্রিয়া

হমৰ ৰঁঠী মৌসী

হমৰা নেন থিযেঁষ্টৰ ৰাঁনপনসঁ শ্বৰু ভই গেন। মাঁ-ৰাঁ ৃজী ঞ্ম্বদ শৰ্মাক ৰাঁন ৰংগমংঠমে হমৰা ও ৰঁৰখক শ্বাযূমে পহিন ৰেঁ পঠেনখিন। পষ্টনাক কান্বেংষ্ট স্কূনমে পঢ়য ৰানী হম তীন্ূ ৰঁহিন কখনো এক ম্বখী নয ৰহনহঁা। হাঁ, শিক্ষা শ্বংগ্রেজ়ী মাধ্যমসঁ শ্বৰশ্য ভেন ম্বদা নৃত্য,সংগীত,সাহিত্যিক গোৰ্ষ্ঠী,নাগা ৰাঁৰাঁ ঠাঞ্বৰৰাঁড়ীক প্ৰৰচন,দ্বৰ্গা পূজাক ৰংগাৰংগ সাংস্কৃতিক কাৰ্যক্ৰম ,মৌথিন মহিনা সংঘ কেৰ শ্বানংদ মেনা ঔৰ ৰিশেষ ৰূপসঁ মৌথিনী নাষ্ট্য সংগঠন 'ভংগিমা' হমৰ সভক ৰ্যক্তিত্ব কে গঢ়যমে ৰিশেষ ভূমিকা নিভেনেক।

শ্বহিমে প্ৰম্বখ ভূমিকা ৰহনেনি ৰঁঠী মৌসী কেৰ। শ্বান নোক নেন 'প্ৰেমনতা মিশ্ৰ প্ৰেম'

হমৰ সভক 'ৰঁঠী মৌসী' ৰাস্তৰমে মাঁ (ঙষা কিৰণ শ্বান)কেৰ ছোষ্ট ৰঁহিন ছথিন। সাঁঝমে শ্বপন স্কূনসঁ সাগডমে পৰ্স ষ্টাঁগনে মৌসীক শ্বাকৃতি, মাঁ কে 'ৰঁঠী শ্বাউ শ্বাউ' কহনাগ শ্বা ফেৰ শ্বঁগনামে ঠায শ্বা ভুজ্জাক নাশ্তা, শ্বংতহীন ৰিষযপৰ গপ মৰ মানসপৰ শ্বাগযো শ্বংকিত শ্বছি! হমৰা সভকেঁ মৌথিনী মংঠপৰ

ৰাতি ৯-৯ ৰ্জে তক নিশ্চিংত ভ' ক' ছোড়য কে এক মহত্ত্বপ র্ণ কাৰণ ৰ্ঠী মৌসী ছনখিন। ৰ্ঠী মৌসী মাঁ,পত্নী,পেশা স' ষ্টীচৰ পৰ্ংত্ত মংঠ কেৰ এক ষ্টা খন্ত্ংত খন্বভৰী ঔৰ প্ৰতিৰ্ক্ষ খভিনেত্ৰীক ৰূপমে মিথিনা সমাজমে প্ৰসিদ্ধ ছথিন।

হমৰা নৈ মোন খছি কি ক'খনো মৌসীক মূঁহপৰ ক্ৰোধ যা এতেক স্বাৰনংৰী হেৰ্াক ৰ্াৰজূদ কনিকো দংভ দে'খনে হএৰ্। সদি'খন দোসৰাকেঁ খাগূ ৰ্ঠ়াৰ্এমে সংনগ্ন হমৰ সভক ৰ্ঠী মৌসী স্ত্ৰীত্ব কেৰ একষ্টা খন্বপম ঙদাহৰণ ছথিন। খাগ হম গৰ্ঁসঁ কহি সকৈ ছী কি পষ্টনা কে হমৰ কনা যাত্ৰাক শ্ৰুখাত হমৰ ৰ্াৰ্ূজী, মাঁ খা ৰ্ঠী মৌসীক কাৰণে ভেন ঔৰ খাগ হম মাত্ৰ কনাসঁ খপন জীৱন যাপন ক**ই** ৰহন ছী ঔৰ কৰৈত ৰহৰ্ এহন খাশা খছি।

প্ৰেমনতা মিশ্ৰ প্ৰেম ঙৰ্ফ় ৰ্ঠী মৌসীকেঁ স্ব ্থ ক্ৰিযাশীন জীৱন নেন খশেষ শুভকামনা।

- কন্বপ্ৰিযা- সংপৰ্ক-পষ্টনা

খপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

২.৯.মুন্নী কামত- মৈথিলীক সশক্ত ৰংগকর্মী প্রেমলতা মিশ্র প্রেম

মুন্নী কামত

মৈথিলীক সশক্ত ৰংগকর্মী প্রেমলতা মিশ্র প্রেম

মৈথিলীক এহি ধৰা পৰ কতেকো বিদুষী জন্ম লেলৈথ। ◌ এপন কর্ম আ২ সামর্থ্য, সঁ সমাজ ক২ নব বাঁট দেখৌলৈথ। ঠুঠ বাঁস আকাশ তখনে চুবিঁ পবৈত আছি জখন ও২ আকাশ দিস মাত্র নিহাবি শান্ত হোযক বঁদলামেঁ ওকৰা নপৈক ক২ চুবৈযক এথক প্রযাস ম২ দিন - ৰাতি নৈগ জৈত আছি। 40-50 ক২ দশক ম২ বাঁল বিবাহ সঁ গ্রসিত এহি সমাজ মেঁ স্ত্রী ভেনায পাপ ছল। ওহি সমযমে স্ত্রী কে ৰংগকর্মী হোনাএ অসংভৱ ছল। ◌ুদা

জখন মন সূর্য ঠুরৈএ নেন খাত্তৱ হোয তঁ খাগি সঁ দহকৈত দিনকৰ খপন তেজ কম ক**ই** নৈত খছি।খহিনা ভেন প্রেমনতা মিশ্র প্রেম সঁগে জে খপন প্রাৰম্ভিক শিক্ষা সমাজ সঁ ন্বকা-ঠোড়া ক**ই** ওহি সমাজক রিঁঠ কেনৈথ। সরঁ কনুষিত দেরাঁন ক**ই** ঠ়াহৈত ঙঠ শিক্ষা হাসিন কৈৰ খনেক খনপঢ়ক জীরন মেঁ জ্ঞানক ীযা জৰৌনৈথ। মায - রাঁরূঁ কে একমাত্র সন্তান জে খপন রাঁরূঁখক সপনা সঁগে ঙঠৈয ছন খা**ই** কর্মপথ পৰ ঠনৈথ ছন। ও**ই** খপন রাঁরূঁখক কঁধা তখন রঁননৈথ জখন সৰকাৰী শিক্ষিকা ৈন ৰাজধানী পটনা ম**ই** রাঁৰরীঁ কক্ষা তক কে রঁঠাকে পঢ়ৌনী কৰৌনৈথ।

নোগ কি কহত ওহি রাঁত কৰেঁ পাছাঁ ছোড়ৈত খপন ৰূঠি সঁগে ধৰতী নাপেঁ নাগন।রাঁন্যকান সঁ রিদ্যানযক প্রোগ্র ম ম**ই** নাট্যে প্রস্তুত কৰে নাগন। খহি সঁ পহিনে মহিনা পাত্র ক**ই** খভিনয পুৰূষে কৰৈত ছনৈথ পৰ খারঁ প্রেমনতা মিশ্র প্রেম খহি সোঠ ম**ই** রঁদনা খপন খভিনয সঁ খননৈথ।

29 সিতম্বৰ 1948এ গ্রাম ৰহিকা ম**ই** জন্ম নেনিহাৰ *প্রেমন া মিশ্র প্রেম* রাস্তর ম**ই** প্রেমক সাগৰ ছথি। হুনকৰ রাণী ক**ই** মধুৰতা সহজতা পূর্রক কেকৰো খপনা রঁনা নৈত খছি। সফন খভিনয ম**ই** সিদ্ধহস্ত খহি প্রতিষ্ঠিত ৰঁগকর্মী ক**ই** রিরাহ 12 সানক খরস্থা ম**ই** সৌৰাঠ সভা সঁ স্বগীয মহেশ্বৰ মিশ্র জে 2018 ম**ই** দীদী ক**ই** খসগৰ ছোড়ি পৰনোক রাসী ভেনখিন হুনকা সঁগে ভেন ছন। সুখ -সম্পন্ন হুনকৰ দাম্পত্য ীরন রঁহুত খুশহান ছন। সঁযুক্ত পৰিরাৰ ম**ই** র্যাহন দীদী াৰি

সংতানক মাতৃসুখ প্ৰাপ্ত কেনৈথ। নৈহৰ সঁ সাসুৰ তক ঋপন মৃদু স্বভাৱ কাৰণ সৱঁহক দিন মই ৰাজ কেনৈত। রর্তমানমে সেহো দীদীক পৰিৱাৰ ৱিস্তা ঋাই জৈতক দেৱাঁন ঢ়াহৈত ৱঁদ্দত ৈঘ ভই গেন ঋছি। জতয দীদী কই সৱঁকোয দীদী মাঁ কৈহ সংৱঁধিত কৰৈত ঋছি। ঋহি সঁ পৈঘ সম্মান ঔৰ কি ভই সকৈত ঋছি। হিনকৰ ঋভিনয মেং ওই শক্তি ঋছি জে শ্ৰোতা হিনকৰ ঋভ নয সংগে ঠাঠ ভই জৈত ঋছি।এগো কনাকাৰক ত্ৰ ৱঁদ্দত পৈঘ ঙপনৰ্ব্ধি ঋছি।

দীদী মাঁ শিক্ষিকা ছেনী দ্দনকা নগ সমযক ঋভাৱ ছন। মুদা নাষ্টক প্ৰতি ঋপাৰ প্ৰেম।দ্দনকৰ নস - নস মই ঋভিনয ৱিদ্যমান ছন। স্কূনক সমযক ৱাঁদ ওই কোনো নাষ্টকক ৱিহর্সন কৈৰ ৰহৈত ছেনী ৱা কোনো নাষ্টকক মংচন। নাষ্টক প্ৰতি হিনকৰ স্নুকাৱ ঋাই ৱেঁসী - সঁ - ৱেঁসী মহিনা কই মংচন নেন প্ৰোত্সাহিত কেনাগ মৈথিনী নাষ্ট্য সাহিত্য নেন দ্দনকা দ্বাৰা কৈন ঋনুপম যোগদান ঋছি। হিনকা সঁ প্ৰোত্সাহিত ভই মাতা -প তা ঋপন ৱেঁটী কই সৱঁ ক্ষেত্ৰ সংগে নাষ্টক ক্ষেত্ৰ মই সেহো ঋাগা ৱঁঢ়েঁ নাগন। নেঁ তঁ ঋখন ধৈৰ হমন সমাজ নাষ্টক কই মহিনা পাত্ৰ মই পুৰখে কই দেখৈত ৰহিতা। প্ৰেমনতা মিশ্ৰ প্ৰেম শাযদ সমাজক সোঁচ ৱঁদনৈয নেন ঋহি ধৰা পৰ ঋৱতৰিত ভেনি। জতয ওই ঠাৰ ভেনী সৱঁ দ্দনকৰ থোপৰী ৱঁজা সমৰ্থন কেনৈথ।ঋাৱঁ সমাজক ৰূপ ৰেখা ৱঁদৈন ৰহন ঋছি।নোনিযৈন দেৱাঁন ঢ়েঁহ ৰহন ঋছি।

দীদী সৰ্সঁ পহিনে আকাশবাণী ৰেডিযো সঁ প্রসাৰিত নাটক দ্বাৰা অপন কৈৰিযৰক শুৰুআত কেলৈথ। হিনকৰ সফলতাক মূল আধাৰ আকাশবাণী ৰেডিযো ছল।অতৈয সঁ হিনকা অনেকো মংচ পৰ মংচনক অৱসৰ প্রাপ্ত ভেল। দীদী অনেকো নাটকক মংচন কেলৈথ জহি মই ৰুক্মিণী নাটক জে পংডিত গোৱিন্দ ঝা দ্বাৰা ৰচিত অছি দীদী অহি নাটকক 17 শো কেলৈথ । হিনকা দ্বা ◌া অভিনিত প্রসিদ্ধ নাটক কই নাম তঁ ৰ্গিত অছি পৰ ওহি মই সঁ জে অখনো সভহক সোঝাঁ ঠাৰ ভই জৈত অছি ওই নাটক অছি- স্বন্ন জানকী, ভফাগত চাহক জিনগী,পহিল সাংঝ,পাঠক,মন্বক্ষ, অংতিম প্রণাম আদি। ৰ্গান্য কলাকাৰক ম ধ্যম সঁ ৰ্গান্য নাটক মই হিনকৰ যোগদান সেহো অতুল্য অছি। ৰাষ্ট্রিয পুৰস্কাৰ সঁ সম্মানিত মৈথিলী সিনেমা *মিথিলা ম ◌ান* মই মাঁ কে পাত্র মই হিনকৰ অভিনয পাঠকক মনক অতল গহৰাগ্র মেং অনংত কাল তক ঘূমল ৰহল। তহিনা ভোজপুৰী সিনেমা *দুল্হা গংগা পাৰ* মেং সেহো হিনকৰ অভিনয সৰাহনিয অছি। * সাংঝি পিৰিতিযা* ধাৰাৱাহিক মেং হিনকৰ অভিনয কে ৰ্গিসৈৰ সকৈত অছি। মৈথিলী, ভোজপুৰী সঁ নই হিন্দী সি ◌েমা * দাম্বল* সংগে অনেকো সিনেমা মই সেহো অপন অভিনয সঁ শ্রোতাক প্রিয কলাকাৰক স্বঠি মই অপন নাম স্থাপিত কৈলী।

হিনকৰ তীন টা পোথী সেহো প্রকাশিত অছি।জহি মই

১. শেখৰ প্রসংগ (শোধ পত্র)

২. ওই দিন ওই পৰ(সংস্মৰণ)

২. একটা ছনি সিনেহ (কথা সংগ্রহ)

ৰর্তমানমে *সাঁধ্য গোষ্ঠী* 2008 মেঁ শুরু ভেল ও ত্রিকা জে অন্যতকানিন অছি ওকৰ সংপাদক ছৈথ। ভংগিমা পত্রিকা ক**ই** কিছ দিন সেহো সংপাদন কেলে ছৈথ আ**ই** চেতনা সমিতি পটনা সঁ জুড়ল অছি। অখনোঁ মিথিলা মৈথিলী ক**ই** সেরা ম**ই** স পিঁত ছৈথ।নর পীঢ়ী লেল হিনকৰ সংঘর্ষ আ অপন কর্মক প্রতি নিষ্ঠা ৰাঁটে দেখা ৰহল অছি।

-মুন্নী কামত- সংপর্ক-দিল্লী

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৩.জযা ঝা- হমৰা লেল প্রেমলতা দী

জযা ঝা

হমৰা লেল প্রেমলতা দী

প্রেমলতা মিশ্র হমৰা লেল এক অনজান শখ্স ছলীহ।

হম রিদ্যাপতি ভরন রিদ্যাপতি প্রোগ্রামমে গেন ৰহী। হম হোনমে পহুঁচনহুঁ তঁ অপন সংগী-সাথী সরকেঁ তাকএ নগনহুঁ, ও (প্রমনতাজী) হমৰ রগনমে রৈসন ছনীহ ,ওহি সময খানা েৰ রেৰ ভই গেন ছন। তঁভ প্রমনতা দীদী রড় প্রেমসঁ কহৈ ছথি, পহিনে খা নিয, সংগী-সাথী ভেটি জেতীহ। হমহূঁ খান নই কই এনহুঁ, অা হুনকে রগনমে খাএ নগনহুঁ। ফেৰ হমৰা ঁ হমৰ নাম, হমৰ রাবূজীক নাম, গাম-ঘৰ সর পুছনথি। ওক রাদ হম হুনকা নগসঁ রিদা ভই কই প্রোগ্রাম দেখই নগনহুঁ। হম ঘৰ অারৈত কান একটা পত্রিকা কিননহুঁ "মৈথিনী অকাদমী পত্রিকা"। ঘৰ অারিঁ কই জখন পঢ়ৈ ছী, তঁ হুনকো রারেমে নিখন ছন, তখন রুঝনহুঁ জে হমৰা কতেক নমহৰ শখ্স অা কতেক স্নেহিন ব্যরহাৰ কেৰ নোক ভেটন ৰহথি। ত্র 2020 কে রাত অছি। ফেৰ অার তঁ জখন ভেংট হোগত ছী, হুনকৰ অাশীর্রাদ জৰূৰ নৈ ছী।

সংযোগসঁ ও কংকড়রাগমে ৰহৈ ছথি, অা হম ৰাজেন্দ্র নগৰমে জে হমৰ ঘৰক নজদীক অছি। হিনক প্রাৰম্ভিক ৰংগমংচীয জিনগী ে "টুটৈত নোক", "নেটাগত অাঁচৰ" অাদিমে হিনক অভিনয রড় প্রশংসা ভেটননি। 1981 মে মৈথিনীক পহিন ফিন্ম "মমতা গারয গীত" মে রিধরা ভাউজ কেৰ ভূমিকা কেনথি। ফেৰ "সস্তা জিনগী মহগ সেনূৰ" কেনথি। ডী ডী পটনা কে নেন প্রমোদ চৌধৰী দ্বাৰা নির্মিত ধাৰারাহিক "পর্ র ভৰা মিথিনা", শির পূজন সহায কেৰ দেহাতী দুনিযা মে কাজ কেনথি। মৈথিনী ফিন্ম ননকা পাগ নেন পহিন রেৰ কাংট্রেক্ট সাগন কেনে ছনথি। ৰাষ্ট্রীয ফিন্ম পুৰস্কাৰসঁ সম্মানিত মৈথিনী ফিন্ম "মিথিনা মখান" মে হীৰো কেৰ মা

𑒥𑒢𑒪 𑒕𑒪𑒟𑒱। 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒠𑒲 𑒮𑒳𑒣𑒩𑒱𑒔𑒱𑒞 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒮𑒥𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒢𑒱। 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒠𑒲 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒥𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒱 𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰,𑒁𑒩𑒱𑒣𑒢, 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒮𑓀𑒒 𑒁𑒰𑒠𑒱।

- 𑒖𑒨𑒰 𑒗𑒰- 𑒮𑓀𑒣𑒩𑓂𑒏-𑒣𑒙𑒢𑒰

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓒.𑓑.𑒅𑒭𑒰𑒏𑒱𑒩𑒝 𑒐𑒰𑒢- 𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒔𑒲 (𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰)

ঊষাকিৰণ খান

হমৰ ৰঁঠী (প্ৰেমনতা)

"এম.এ" মে ৰহী খা ৰহী জী.ডী.এস হোস্‌টেন মানে গণেশদত্ত সিংহ মহিনা ছাত্ৰাৰাস জে পটনা ৰিশ্বৰিদ্যানযকেঁ সৱঁ কোনেজ কে ৰাস্তে ছাত্ৰাৰাসমে যাত্ৰী ককা হমৰ নোকন গাৰ্জিযন ৰহথ । তখন ককাক ডেৰা ৰানী ঘাটমে ৰহনি। কাকী ৰহৈ ছনখিন তঁ হমৰ ড্যুটী ৰৱি দিন ডেৰাপৰ খাএৰঁ ৰহৈক। এম.এ কে ছাত্ৰাপৰ পৃছাপৃছীক সংকট নৈ ৰহৈ। ৰাত্ৰি ৰিশ্ৰাম জঁ ৰাঁহৰ ক ী তঁ সূচনা দেৰাঁক ৰহৈ। ওগ দিন জে গেনহুঁ ৰানী ঘাট তঁ কাকী মেঁহী-মেঁহী সজমনি কটৈ ছনীহ খা নকড়ী ৰঁনা চুন্‌হিপৰ নোহিযামে জে নড়কী দূধ ঔঁটৈ ছনৈ সে দূধে সন ঊজ্জৰ ছনৈ। হম কাকী কে গোৰ নাগি ওহি ঠাম ধএন মঠিযাপৰ ৰৈঁসি গেনহুঁ। ও জাৰনি চুন্‌হিসঁ ৰঁহাৰ কই খাঁচ কম কেনী খা খাৰিঁ হমৰা গোৰ নগন ।

"মিনী যৌ, ত্ৰ ৰঁঠী ছথিন, হিনকৰ ভতীজী" কাকী কহএ নগনীহ জে কোন খাঁগনক কিনকৰ ৰঁঠী সোমে-সোম মমিযৌত ৰহথিন কি পিসিযৌত। তৰৌনী কে প্ৰত্যেক খাঁগনক চঠ কা ী তেনা কৰথিন হমৰা নগ জেনা ৰূঁঝাগ জে হমৰো জন্ম ওহী ঠাম ভেন হো। ত্ৰ গপ্প জৰূৰ ছৈ জে জাৰত হমৰ খপন মমিযৌত ফানকৰ জেঠ জমাএ ভেননি খা সদ্যঃ জাঊত ননদোসি তাৰত হম স ংসে ৰঁড়কী টোনক সংৰঁধী কে, কে কহএ, পোখৰি-ঝাঁখৰি, ৰাঁড়ী-

ঝাড়ী, গাছ-বিঁৰিছ আ ডিহৰাঁৰ ধৰিকেঁ ঠীহি গেল ৰহিযনি। ক া-কাকীকেঁ নহি ৰহলাপৰ জে গেলহুঁ তঁ নিপষ্ট ষূন তৰৌনীক ঙজড়ল-ঙপষ্টল আঁগন ষভ কল্পনামে জীৱংত ভই গেল ছল। "আ গ্ৰ ৰঁঠী ছথি.." কাকী হমৰ পৰিচয দেতী তাহিসঁ পহিলে ৰঁঠী ৰাঁজ ঙঠলী "হম ঠীহি গেনিযনি, গ্ৰ মিল্লী ৰঁহীনি ছথিন। ঋহা কান্হিসঁ কতেক ৰেঁৰ কহনিযৈ কাকী জে ৰরি দিন মিলী ঔতীহ।" ৰঁঠীক ঠংঠল স্বৰ স্নেক ঙমেৰি লাযক ছলনি। ও পংদ্ৰহ-মোলহ ৰৰ্ষক ৰহথি আ হম ৰীস-একৈস কে। ৰঁঠী ঋপনা পুত্ৰকেঁ ম এ নগ ছোড়ি পষ্টনা পঢ়এ আ জীৱন আঁগা ৰঁঢ়ৰৈ কে ঙদ্দেশ্যসঁ আএল ছলীহ। হমৰ ৰেঁষ্টী মেহো হমৰা মাএ নগ ছল, হম এম.এ কৰ ত হোস্ষ্টলমে ৰহী। ৰঁঠী হমৰে জকাঁ পিতৃহীন ৰহথি। হমৰ লোকল আ ৰঁঠীক গোষ্টল গার্জিযন যাত্ৰী ককা ৰহথিন। শোভাকাংত, সুকাংত, শ্ৰীকামত, শ্যামাকাংত হমৰা ভহক ঋনুজ আ ঙৰ্মিল মংজুল ৰঁহিন। মে মদা নিমহল ঋছি। ৰঁঠী মৈষ্ট্ৰিক পাস ৰহথি, মিসৰজী ৰী.এ পাস ৰহথিন। সুদৰ্শন, গংভীৰ যু ক। কিছু দিনুকা ৰাঁদ ও একষ্টা পৈঘ কিতাৰঁক দোকানমে কাজ কেননি। ৰঁঠী কোনো স্কূলমে পঢ়েৰাঁ মংগে গংষ্টৰ, ৰী.এ, এম.এ আ পী.এচ.ডী ধৰি কই লেলনি। মিসৰজী মেহো ট্ৰাংসপোৰ্ষ্ট কোৰ্পোৰেশন কেৰ স্থাযী কাজমে লাগি গেলাহ। ৰঁঠী কে দূ ষ্টা আৰ পুত্ৰ আ একষ্টা পুত্ৰী ঋনুপমা ভেলথিন। ৰঁঠী একষ্টা ঘৰ পষ্টনাক কংকড়ৰাঁগমে ঋৰজলনি। প্ৰাথমিক, মাধ্যমিকসঁ হোগত গংষ্টৰ স্কূল শিক্ষিকা ভই ৰিষ্টাযৰ কেলীহ। ৰঁঠা ষভ ঙচ্চ পদস্থ ঋধিকাৰী ভেলনি। এতেক তঁ প্ৰাযঃ ঋধ্যৱসাযী মৈথিল কন্যা কগএ গ্ৰজৰত। তখন এতেক ষ্টা ৰিৰুদাৱলীক কী ঋৰ্থ? আ ককা যাত্ৰীজী, কাকী ঋপৰাজিতা দেৱীক আশীষ কোনা ফলিত হোগত? ৰঁঠীক ম ঁ

জে ছলখিন সে কহিযো-কহিযো ৰহিকায়ঁ অবঁথিন। হম আগ ধৰি ওহি কাকীসঁ সুন্দৰি-সনজ্ঞ স্ত্ৰী নহি দেখনহুঁ। ওগ ন ৰাভৰণ স্ত্ৰী কে মুখমংডন তেজোময বুঁঝাগ ছনৌ। হমৰ স্বযং মাত্ৰিক আ সাসুৰ সভক নড়কী-স্ত্ৰী, বৃদ্ধা অপৰূপ ৰহথি মুদা কাকী সন নৌ। কাকী কে জীৱন ছোট ৰহনি। ৰঁহ্নত জন্দী চন গেনীহ।

হম আকাশৱাণীমে করিতা পাঠ কৰএ সন্ ১৯৩০ সঁ জাএ নাগন ৰহী। ৰঁছী ১৯৩৯ মে ককা কেৰ কহনাসঁ আকাশৱাণীমে মৈথিনী নাটকমে ভাগ নেৰঁএ নগনী। সে ততেক নীক জকাঁ মনোযোগসঁ কৰএ নগনীহ কি কগএক ৰেঁৰ এঁকৰিংগ আ প্ৰ��ােৰণ সেহো কৰথি। আস্তে-আস্তে জখন মৈথিনী নাটক পটানমে মংচপৰ আৰঁএ নাগন, তখন ৰঁছী মংচপৰ ঙতৰি গেনীহ। মংচপৰ সভসঁ পহিনে আদৰণীয সুভদ্ৰা ঝা (হৰিমোহন ঝাজীক ধৰ্মপত্নী আ ৰাজমোহন ঝাক মাঁ) ঙতৰন ৰহথি স্বল্প কা নেন ৰেকাৰ্ড মুদা ভেননি আ ও প্ৰেৰণা সে ভেনখিন। সময আগাঁ ৰঁঢ়নৌ, মুদা নৃত্ত ঠীনী, মীন-মেখ তঁ নিকাননে জাগত ছৈ। তগসঁ কী মিসৰজীক ঙদাৰ মোন আ যাত্ৰী ককাক -কাকীক সংগ সৰঁ ৰাঁধা খাৰিজ কেনকৈ। হমৰা সন নোক সমৰ্থনমে ৰহৰেঁ কৰী। হম স্বযং মংচপৰ ককা সংগে করিতা পঢ়এ ৰিঁহাৰক অনেক নগৰমে সংগ জাগ।

ৰঁছীমে অভিযনক গজৰঁ কে প্ৰতিভা ৰহনি। ৰঁছীক দ্বআৰে নোক অপন ৰেঁটীকেঁ নাটক কৰএ দেখিন। মৈথিনীমে মহিনা কনাকাৰ আগাঁ জে এনীহ তকৰ সোঝে শ্ৰেয হিনকহি দেন জেতনি। হ ৰ ৰেঁটী সভক আদিগুৰু মংচপৰ ৰঁছী মৌসী ৰহথিন। মৈথিনী মংচক সতত সতত অভিনেত্ৰী ৰঁছী ৰুশন সংগঠনকৰ্তা সেহো ৰহনীহ।

অৰিপন নামক নাট্য সংস্থাক সংগ ছলীহ। ভংগিমা না ক নাট্য সংস্থা প্রাৰংভ কেলনি, পৰরান চঢ়ৌলনি। মৈথিলী-ভোজপুৰী সিনেমা সভমে রঁছী এক টা রিশিষ্ট অংশ ছথি। "মমতা গারঁয গীত" সঁ নই কই মিথিলা মখান ধৰি।

রঁছী যানী প্রেমলতা মিশ্রা ৎশন সমাজিক কার্যকর্তা ৰহলী । চেতনা সমীতিমে শুৰুএসঁ সক্রিয ৰহলীহ এৰং আগ উপাধ্যক্ষ ছথি। চেতনা সমীতিক মহিলা শাখা কে ৰূপমে কতেক দিন কাজ কেলীহ। ফেৰ মৈথিলী মহিলা সংঘক ফাংউডৰ মেংরঁৰ সেক্রেটৰী ৰহল ছথি। আগ ধৰি সক্রিয ছথি।

রঁছী সাহিত্য কেৰ অনন্য প্রেমী কেএক নে ৰহতীহ, যাত্রী ককাক কিছু তঁ প্রভার ৰহতৈ। কতেক পোথী রঁহৰাএন ছনি। সাংধ্য গোধ্ঠী নামক অনিযতকালীন পত্রিকা প্রকাশিত কৰৈত ছথি, সহজহিঁ গোধ্ঠী হোগত ছনি। কতেক রাঁনক-রাঁনিকাকেঁ ৰস্তা দেখেননি রঁছী রিঁন্ব কোনো শ্রেয নেনো। সমাজচেতা, সংস্কৃতিচেতা,সাহিত্যান্বৰাগী রঁছী সন নিৰংহকাৰী, নির্নোভী স্ত্রীক রঁনপৰ আধ্বনিক মিথিলা চ ◌ৈ ছৈ। এহনে নোকক তঁ কাজ ছৈ। হমৰ সভক গ্র জোৰ নহি চনি ৰহন অছি হিনকা ভাৰত সৰকাৰক সংগীত নাটক অকাদেমীক পুৰস্কাৰ দেরাঁ নেন অথরা একৰ প্রতিনিধি চুনরাঁ নেন। জঁ ও চুপচাপ অপনা কর্তব্যপথপৰ চনৈত জা ৰহন ছথি তঁ দাযিত্ব ছৈ মৈথিনজনক কি হিনকা নেন অরাজ উঠারঁথি।

এহন অপনা ছোট রঁহিন রঁছী কে কোটিশঃ আশীর্বাদ।

- উষাকিৰণ খান- সঁপর্ক-পটনা

অপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৮.হিতনাথ ঝা- ও দিন ও পন : প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম'

হিতনাথ ঝা

ও দিন ও পন : প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম'

ৰাঁত কোনো ৰঁদ্দত প্বৰান নহিঁ ,গএহ 1961ক , মাত্র ঙনম ি ৰৰ্ষ পূৰ্ৱক। এক গামক স্কূন ছাত্রাক মাঁ-পিতা ঋন্মতি ভেটৈনাক ৰাঁদো ,শিক্ষকক প্রোত্মোহন ঋা মাৰ্গদৰ্শনক ঋছৈতো , ওহি ছাত্রাক পিতাক মনা কযনোপৰ ,গামক নোকক এক ৰিঁঠাৰ হোযৰ ঋা শিক্ষক নোকনিকেঁ মাৰি-পীটৈ কৰৰাঁক েত্ত এক জ্ঞ্ট ভয জমা হোযৰাঁক ৰাঁত জখন কানোকান স্কূন তক ঋাযন তঁ ওহি ঋৰোঁধ কিন্তু নাট্যমঁঠন হেত্তু তৈযাৰ ৰাঁনিকাকেঁ ৰিঁনা নাটৈক খেনৰেঁনহিঁ , ৰিদ্যানযক পঠ্ঠুখাৰ ৰাঁটৈ গামপৰ পদাঁঠা দেনে জযৰাঁক ঘটৈনা ,ওহি ৰাঁনিকাক মন মস্তিধ্কপৰ কতেক প্রভাৱ পড়ন হেতৈক ,সে স্বতঃ ঋন্মান নগা সকৈত ছী। ৰাঁত এ ভেন ৰহৈক ,জে পহিনে নাটৈকমে মহিনাক পাত্রক মঁঠন প্বৰুষ কনাকাৰ দ্বাৰা কৰাওন জাগত ছন ,কিন্তু ওহি ৰেঁৰ ওহি ৰাঁনিকাক প্রতিভা

ঋা কনাক প্ৰতি ময়ৰ্পণকেঁ দেখৈত ,প্ৰধান শিঞ্চক ঠন দ্ৰিকা প্ৰয়াদ ঞ্জ নিৰ্ণয নেননি জে এহি ৰেঁৰ মহিনাক পাত্ৰ মহিনেয়ঁ মঁঠিত কৰাওন জাযত।

ও ৰাঁনিকা কিযো ঋান নহিঁ ,মৌথিনীক ঠিৰ-পৰিঠিত ৰংগকৰ্মী ,মৈকড়ো নাষ্টক তথা ঋনেক মৌথিনী ,হিন্দী, ভোজপ্ৰৰী, ফীঠৰ ফিন্‌ম ,ষ্টেনীফিন্‌ম ঋা ধাৰাৰাহিকমে ঋভিনয কযনিহাৰি ,ৰেডিযো নাষ্টকমে মহভাগী ,ঋনেকো মহিনা কনাকাৰকেঁ প্ৰাত্মোহিত কয মঁঠপৰ ঋননিহাৰি ,স্বভাৰয়ঁ মৰন,মহজ ,কতিপয মাহিত্যিক ,মাংস্কৃতিক ,নাত্যমংস্থাক নিৰৰ্তম ন ঋা ৰৰ্তমান পদাধিকাৰী ডা0 প্ৰেমনতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম'।

পষ্টনাক এক দিনক প্ৰৱাসক ক্ৰমমে ঋাগ ঋপন মিত্ৰক ওহিঠাম এক কিতাৰঁপৰ ধ্যান গেন ,একহি ৰৈঁমকমে পঢ়ি নেনহুঁ ,মে মুৰণক ছন ,নাম *ও দিন ও পন *,নেখিকা প্ৰেমনতা মিশ্ৰ প্ৰেম। 2005ক প্ৰকাশন। 15 ৰৰ্ষ প্ৰৰান কিতাৰঁ ৰহিতো হমৰা এক কনাকাৰকক মংঘৰ্ষক কথাক মুৰণ এতেক নে ঋাকৰ্ষিত কযনক ,মংগহি শীৰ্ষস্থ কনাকাৰকক ঞ্জ স্বীকাৰৰঁ জে ৰিঁনা ৰিহ্যনক নৱ কনাকাৰকক মংগ নাষ্ট্যমংঠন ওপযুক্ত নহিঁ ,মে ভাৰী মনয়ঁ ঋস্বীকাৰ কযননি ,মৌথিন মমাজ ৰহিকাক প্ৰস্তাৰ। নেকিন ও পন হুনকৰ জীৱনক কতেক মহত্বপূৰ্ণ ছন ৰহন হোগতনি ,জতয ঋপনহিঁ নৈহৰমে , ঋপন স্কূনয়ঁ পাছুক দৰৱাজা হোগত পঠা দ ন গেন ছননি ,ওতহি ৰিশান মঁঠপৰ ওদ্‌ঘাষ্টন কৰৰাঁক ঋনুৰোধকেঁ

স্বীকাৰৈত দৌড়ন-দৌড়ন দ্মাধশ্চৌনী হোগত মঁচপৰ খয়নীহ উদ্‌ঘাষ্টন ভাষণ দেননি।

হিনক খভিনয় কতেকো ৰেঁৰ দেখনে ছনিয়নি ,পহিনে ৰেঁৰ ও ৰ খাঁগনক ৰাঁৰহমাসাসঁ নয জে 1973মে চেতনা সমিতি পষ্টনা দ্বাৰা মঁচিত ভেন ছন খা পহিন মহিনা কনাকাৰ ৰূপমে খভিনয কয়নে ছনীহ।

স্বাভাৱিক খছি ,নাষ্টকসঁ জড়ন ৰহৰাঁক কাৰণসঁ খধিকাঁশ সঁস্মৰণ এহী ৰিভাগক নোকসঁ হেতনি ,কিন্তু সে নহিঁ ,ও নীক কথাকাৰো ছথি,সঁপাদকো ছথি ,সঁগঠনকৰ্মী সেহো ছথি ,বৃত্তিএঁ শিক্ষিকা সেহোখা সৰ্বোপৰি সমৰ্পিত গৃহিণী। এক সঁগ এতেক কাৰ্যক সফন সঁপাদন কোনা কয নৈত ছথি ,সে কিছু ঝনক তঁ এহি পুস্তকমে ভেষ্টিযে জৈত।

খণ্ড-খণ্ডমে খপন ৰঁগকৰ্মীক ৰূপমে যাত্ৰাক ৰৰ্ণন,সঁগহিঁ নৱ মহিনা/পুৰুষ কনাকাৰকেঁ এহি দিস খাকৰ্ষিত কৰবঁ খা মাতৃৰত ওকৰ ভৱিষ্যক ৰিষয়মে সোচবঁ ,তকৰহি প্ৰতিফন খছি পষ্টনা খা খানো শহৰক এহি ৰূপমে খনেকো নাষ্ট্য সঁস্থা খা খনেকো প্ৰতিধিষ্ঠত কনাকাৰ।

শ্ৰী ৰিভূতি খানন্দক ৰেঁৰ-ৰেঁৰ খাগ্ৰহ খা পীৰ্ঠিযাঠোক তগাদা পৰ ও সঁস্মৰণ নিখননি খছি ,সে ৰেঁৰ-ৰেঁৰ স্মৰণ কৰবৈত ছথি খা নাষ্টকক ৰহন্নে খপন সঁঘৰ্ষক কথা তঁ ছনিহে ,উপক ৰক খাভাৱ প্ৰদৰ্শন সেহো খছি ,ওনা ও গহো কহৈত ছথি ,উপকাৰক কৃতজ্ঞতা তঁ মোনক ৰস্তু ছৈক ,প্ৰকষ্টক নহিঁ।

যাত্ৰীজী হিনকৰ কক্কা। কক্কাক হিনকা প্ৰতি স্নেহ,1964মে ড্ৰা পৰ্হনা গ্বযনীহ। যাত্ৰীজীক গ্বাশীৰ্ৱাদ হিনকা সদত ভেষ্টৈত হননি ,হিনক প্ৰতিভাকেঁ ও ঠীষ্হি ,হিনকা ৰ্ত্দত প্ৰোত্সোহিত কেনখ ন ,গ্বপনা সঁগ কতেকো ঠাম নয গেনখিন ,সে শ্ৰীমতী প্ৰমিনাজী ৰ্হ ত ছোষ্ট সংস্মৰণমে ৰ্ত্দত নৱ ৰাঁত কহননি গ্বছি।ৰীকৰ সেক্শন কে দ্বৰ্হন ঝা পাঁজি কহি হাস্যক প্বষ্ট সেহো কতৌ -কতৌ গ্বছি।

হৰিমোহন ৰাঁৰূক সঁগ হিনক সান্নিধ্য সেহো ৰহন ,ওহো পাৰিৱাৰিক। স্বখ-দ্বঃখ সভমে। হৰিমোহন ৰাঁৰূ জীৱন গ্বা সাহিত্যমে ৰ্ত্দত ভাৱুক ছনাহ। জে হ্নকা সঁগ ৰহন গ্বছি ,হ্নকা সঁগ গপ্প কযনে গ্বছি ,হ্নকৰ ৰিষযমে কনেকো জনৈত গ্বছি ,সভক মানস পষ্টনে পৰ ড্ৰা গ্বঁকিত হেৰেঁ কৰত।কোনো ছোটো ৰাঁতপৰ হ্নকা গ্বাঁখিসঁ নোৰ খসয নগৈত ছননি। স্বদা জখন মহিনাক সশক্তিকৰণক ৰাঁত সাকাৰ হোগত দেখৈত ছথি ,তঁ নোৰ খসৰঁ কোনো গ্বপ্ৰত্যাশিত নহিঁ ,সে সভ ভেষ্টত এহি সংস্মৰণমে ,জীৱন পক্ষক ৰেঁসী।

কোনো নাষ্টককাৰ ,যদি ও নৱ নাষ্টকক সৃজনমে ওকৰ ধ্যান কোনো নাযক/নাযিকপৰ কেঁদ্ৰিত ভয কয নিখৰাঁক হেত প্ৰেৰণা হোগত হো ,তঁ ওহি নাযক/নাযিকাক কনাক প্ৰতি সমৰ্পণ ৰ্বুঝি সকৈত ছিযৈক ,গ্বা সে ৰ্বুঝৰৈক স্বধাংশ্ব শেখৰ চৌধৰীক ৰিষযমে হিনক সংস্মৰণ দেখি। জহিনা কোনো নাষ্টকক মঁচনমে শীত-তাপ সভ গ্বৰৈত ছৈক ,তহিনা হিনকৰ সংস্মৰণমে কনা পক্ষ গ্বা জীৱন পক্ষ সভ সমেষ্টনে ভেষ্টি জাযত ,জীৱনক সভ গতি-নিযতি দ খি সকৰঁ।

দেখি সকরঁ গেহো, পঁডিত জযনাথ মিশ্র র্যক্তি নহিঁ,এক সঁস্থা ছলাহ ,হিনকো রিষযমে পঢ়ি ,এক মনক তঁ লাগিযে সকত।

নাটক আ পঁডিত গোরিন্দ ঝা ,হিনকা লেল সভ দিন মোন ৰহতনি। জাহি নাটক মঁচনসঁ হিনকা ৰোকি দেল গেল ৰহনি ৰহিকামে , ওকৰ লেখক ছলাহ পঁ.গোরিন্দ ঝা আ নাটক ছল "রঁসাত"। ও রঁসাত তঁ ওহি ঠাম কলেক কাল লেল ৰোকি দেল গেল ছল ,মুদা মিহকৈত রঁসাতকেঁ কে ৰোকি সকৈছ ! সে রঁসাত তেনা লে সুগঁধিত ৰূপমে রঁহৈত পসৰল, সে সম্পূর্ণ মিথিলামে মীলক পাথৰ গাড়ি দেল। নাটকক ঠঠা ,রিকাসক গতিহাস ,মহিলা কলাকাৰক রঁঢ়ৈত ডেগ ,সভমে এক টা মজবূত খম্ভা ,জকৰহি গর্দ-গির্দ আ ওকৰহি সঁরঁল আ আদর্শ মানি চলৈত অছি ও নাম থিক প্রেমলতা মিশ্র প্রেম। পঁ. গোরিন্দ রাঁবূক আশীর্বাদ হিনকা জে ভেটলনি আ এখনো ভেটৈত ছনি ,সভ ভেটি জাযত এতয।

পঁ. ত্রিলোচন ঝা ,শ্রী কান্ত মণ্ডল ,ৰঁগকর্মী প্রমিলাক আ প্রেমলতাক রঁঢ়ৈত নাটকক ৰুচিমে কোন ৰূপেঁ ওা লোকনি মনমে ৰচল-রঁসল ছথিন ,কোনা সহাযক ভেল ছথি ,লীক -রেঁজায স ভেটৈত হিনকালোকনিক অনুভরক প্রসঁগ।

ওা পুস্তক 15 রর্ষক পহিলুক থিক ,একৰ রাঁদ হিনকৰ সঁস্কৰণ অযলনি অছি কি নহিঁ ,হমৰা নহিঁ পতা ,জঁ অযলনি অছি তঁ হমৰা পঢ়ৱাঁক লেল ৰুচি জাগৃতি কৰৈত অছি আ যদি নহিঁ তঁ এহি নিরেদনক সঁগ জে এক পাঠকক রিঁনতী মানি অপন পৈঘ অন্তৰালক রিষদ সঁস্কৰণ লিখথি ,জাহিসঁ আগূক পীঠী িলক সহৃদয ব্যক্তিত্ব ,কঠোৰ অনুশাসন ,নাটকক তঁ সহজহিঁ ,মিথিলা-

মৈথিনীক নেন সমর্পণ ,অনেকো অক্ষৰ-পুৰুষক অশীর্ব দক সৌভাগ্য প্রাপ্ত শ্রীমতী প্রেমনতা মিশ্রজীকেঁ জখন-জখন নোক পঢ়ত ,তঁ ওকৰোমে উত্মোহ ৰঁঠত ,জীৱনক নেন ,সঁঘর্ষ ঁ নড়ৰাঁক নেন আ সমাজকেঁ এক নৱ দিশা দেৰাঁক নেন।

অনেকো সম্মানসঁ সম্মানিত ছথি ,মুদা সভ সম্মানসঁ ারী এখন গএহ পঢ়ৈত ছথি। হিনকা জহিয়া 26 জনৱৰীকেঁ স ্মান ঘোষিত হেতনি ,তহিযে মিথিনাক অভিনয সম্মানিত হৈত ,ওহী ৰিশ্বাসক সঁগ সুদীর্ঘ জীৱন সক্রিয়তাক সহিত মাঁ জানকীসঁ প্রার্থনা।

--হিতনাথ ঝা-সঁপর্ক-09430743070

অপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৯.শ্বভনাৰাযণ ঝা- মৈথিলী ৰংগ মংচ কে পিতামহী প্রেম নতা মিশ্র 'প্রেম'

শ্বভনাৰাযণ ঝা

মৈথিলী ৰংগ মংচ কে পিতামহী প্রেম নতা মিশ্র "প্রেম"

মিথিলা ক্ষেত্রক প্রত্যেক নৱ নাৰী প্রাকৃতিক ৰূপসঁ কলা কেৰ কোনো নে কোনো প্রাৰূপমে জন্মজাত কলাকাৰ হোগতে ছি জাহিমে চিত্র কলা, সংগীত কলা, শিল্প কলা, নাট্য লা গত্যাদি প্রমুখ অছি। ওনা তঁ মিথিলাক কোনো এহন গাম নে ভেটত জাহি ঠাম ৰংগকর্মসঁ জুড়ল গতিরিধি নৈ হো। নাচ, নাটক গাম গামমে আযোজিত হোগতে অছি। সংরাদ প্রধান, কিতর্নিযা শৈলী আ নাচ শৈলী কে রিভিন্ন প্রাৰূপ জেনা অনুহা ৰুদন, সনুহেশ, শীত রঁসন্ত, লোৰিক গত্যাদি। কিংতু দূর্ভাগ্য ত্র ছল জে ৰংগমংচপৰ নাৰীক ভাগেদাৰী নৈ জকাঁ ৰহল। কিছু আর্কেস্ট্রা সরঁমে গীত নৃত্যমে নাৰী কলাকাৰ সরঁ উপস্থিতি হোগতো ছল তঁ সামাজিক প্রতিষ্ঠা কে ক্ষেত্রমে উচিত স্থান নৈ দেল জাগত ছল। আ তেঁ পুৰুষ কলাকাৰ নাৰী চৰিত্র নিমাহৈপৰ মজবূঁৰ হোগথ। ওনা তঁ কলা ◌াৰ হোমক নাতে নাৰী চৰিত্র নিমাহৈমে অনুচিত ত নৈ ছল কিংতু ৰাষ্ট্রীয আ অংতৰাৰষ্ট্রীয ৰংগমংচ কে সমক্ষ মৈথিলী ৰংগমং ক ত্র মজবূঁৰী পিছড়ল স্তৰ কে দ্যোতক ছল। তাহি সময মৈথ লী ৰংগমংচপৰ 8 সালক উম্রমে ৰহিকা মংচপৰ উদিত ভেল ছলী অভিনেত্রী প্রেমলতা মিশ্র প্রেম।জে রঁাদমে পটনাক মংচসঁ লগ তাৰ অভিনয কৰৈত ৰহলথি।

সজ্জন সুশীল মৃদুভাষী আ সুংদৰ ৰূপ কে অভিনেত্রী প্রেমলতা ◌ী লগ মুখ্য ৰূপসঁ শিক্ষিকাক ৰোজগাৰ ৰহলনি আ অভিনয কলা কে প্রতি অতীর সমর্পণ। পতিক ভৰপূৰ সমর্থন আ সহযো সঁ ৗনক হিম্মত মিথিলাক আন নাৰীমে জরঁৰদস্ত প্রেৰণা কে সংচাৰ কেলক। পৰিণামতঃ রঁৗত ৰাস মৈথিল মহিলা আ ধীযা সরঁ ঐ ক্ষেত্রমে আগূ এলী জকৰ পৰিণাম ঐ জে রর্তমানমে মৈথিলী

ৰংগমংচপৰ শহৰী ক্ষেত্ৰমে মহিলা কলাকাৰ কেৰ কমী নৈ অছি। হঁ গমৈযা মংচ এখনহু অভাৱমে অছিএ।

এহন ৰাঁত নৈ ছৈ জে ও ধপ দই এলী আ কিছু তপস্যা নৈ কেলী! মৈথিলী ৰংগমংচ কে সক্ৰিয ৰখবাঁক লেল জাড়মে,ৰৰ্ষামে কি প্ৰচংড গৰ্মীমে পএৰে চলি কই ঘৰে-ঘৰ চংদা লেনাযসঁ লই দৰ্শক ে অৰিযাগত কই হাল তক লাৰঁএমে ও সতত লাগল ৰহথি। মৃদুল স্বভাৱক প্ৰেমলতা জী ওনা তঁ ভংগিমা ৰংগমংচসঁ জুড়ল ৰহথি মুদা মৈথিলী নাটক হেতু পটনাক নিৰ্দেশকক পসংদ কে কলাকাৰ ছথি। ও ৰাঁত অলগ জে পটনামে শিক্ষিকাক নৌকৰী চলতে দেশ কে অন্য মংচপৰ সক্ৰিয নৈ দেখল জাগ ছথি।

মৈথিলী নাটক হুলক জীৱিকা নৈ ৰহলি অপিতু ও একৰা এ আংদোলল কে ৰূপমে স��ৈৰ মৈথিলী ৰংগমংচ কে অংতৰাষ্ট্ৰীয পহচান হেতু ক্ৰিযাশীল ৰহলী। এখন ধৰি কতেক মংচন কই লেলী তকৰ গণনা হুলকোসঁ সংভৱ নৈ ছলি। মৈথিলী ফিল্ম "ৰৱিঁতিযা' সংগ কাৰ্য কৰবাঁক অৱসৰ ভেটলৈ। স্ফূৰ্তিমে পুছলিযনি দীদী কতেক মংচন কই লেলে হেৰৈঁ? ত কহলী ' যৌ শুভনাৰাযণ জী! জে কই লিযৈ ও পাছু ভই জায আ হম পিছলা ৰিঁসৰি কই আগূ কে কাজপৰ লাগি জায তঁ যাদো ৰহত তহন লে কিছু কহৰঁ? " তহিনা নাট্য প্ৰেমী দৰ্শক কে মেহো হৃদযমে ৰঁ স কৰৈ ছথি ও। সমস্ত লৱতুৰিযা কে 'মাঁ ' আ পৰিপক্ক কে দ্বাৰা আদৰসঁ 'দীদী' কে সংবোধলসঁ সতত সংবোধিত প্ৰেমল া জী কে অতিথ্য প্ৰেম ৱিলক্ষণ। 1985 কে পটনা প্ৰৱাস কে সময 'অৱিপল' নাট্য সংস্থা দ্বাৰা আযোজিত অংতৰাষ্ট্ৰীয ৈথিলী

নাট্য মহোৎসৱমে ভংগিমা কে প্রস্তুতি "অসগৰ অসগৰ "মে জখন যুৱাৱস্থামে ৭০ ৱৰ্ষখক বৃদ্ধ মহিলা কে অভিনয দেখনে ছী জে ওহিনা এখনহ জীৱংত নজৰিক সোঝা অছি। নাটকমে অভিনয কে সংগ হনক পহিলা সুপৰহিট মৈথিনী সিনেমা "সস্তা জিন ী মহগ সিংদূৰ"মে মাতা কে ভূমিকা কে খূৱ পসংদ কৈন গেন। কিছু ৱৰ্ষ পূৱ মৈথিনীক পহিন ৰাষ্ট্ৰীয পুৰধকৃত ফিন্‌ম 'মিথিনা মখান'মে হিনক ভূমিকা প্ৰসংসনীয ছন আ হানাহিমে প্ৰদৰ্শিত মহিনা সশক্তিকৰণ আধাৰিত মৈথিনী সিনেমা 'ৱৰিঁতিযা' কে কাফী প্ৰসংসা কযন জা ৰহন অছি জাহিমে ও কেংদ্ৰীয ভূমিকা দাদী কেৰ নিমাহি চঠামে ছথি।

ওনা তঁ ও ৱিভিন্ন মৈথিনীক সামাজিক সংগঠন কেৰ জিম্মেৱাৰ পদসঁ কিযাশীন ছথি আ সাহিত্যমে সেহো ৱহত ৰাস ক জ কৰৈত ত্রৈমাসিক মৈথিনী পত্রিকা তক সংপাদিত কৰৈত ছথি। ঘৰ কে ৱাঁন ৱঁচা কে জিম্মেৱাৰী নিমাহৈত আৱঁ পোতা পোতী তক হিনকে সংগ সটন ৰহৈত ছনি। এক মৈথিন মহিনা দ্বাৰা অপন ভাষা কে প্রতি এতৱা অনুৰাগ দেখৱামে নহি আৱৈত অছি। খাঁটী মৈথিন সংস্কৃতিমে জীৱন জীৱৈত তীন পীঢ়ী কে কনাকাৰ সংগ কাজ কৰৈত মৈথিনী ৰংগ পটনপৰ হিনক সক্রিযতা কে চানি এখনো ঝটকাৰন দেখৱাঁমে আৱিঁ ৰহন অছি আ সে দেখি কখনো ও ৱুঁঝৱাঁমে সংদেহ নৈ জে ও চাৰিম পীঢ়ী সংগ কাজ কৰৈত নজৰ নৈ ঔতী।

মৈথিন সংস্থামে সংনগন এক হ টা মনুষ্ক এহন নৈ ভেটৈত জিনকাসঁ জুড়ন কোনো ৱিৱাদ নৈ হো মুদা হমৰা জনৈত প্রেমনতা জী ওহি অৱধাৰণা কে গনত সিদ্ধ কৰৈত এহন মহিনা ছথি জে আজীৱ

চেতনা সমিতি, মৈথিলী মহিলা সংঘ, ভংগিমা আদি সংস্থাসঁ জুড়ল তঁ ৰহলী কিংতু নির্বিবাদ ৰহলী। সরর্প্রিএ আ সর্বত্র আদৰ পাৰৈ�� ৰহলী।

মৈথিলী নাট্যক, সাহিত্য আ মৈথিলী সমাজিক আংদোলনমে ৰঁঢ়ল-চঢ়ল সেরা দৈ রানী এখন্ত তক প্রযাসৰত মহিলা কলাকাৰ কে মৈথিলী ৰংগ জগতক পিতামহী কোনা নে কহী?

- শুভনাৰাযণ ঝা- সংপর্ক-দিল্লী

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১০.রিভা ৰানী- 'ৰংগমংচ মে ৰাজা কিও নহিঁ হোগত ছৈ'

রিভা ৰানী

'ৰংগমংচ মে ৰাজা কিও নহিঁ হোগত ছৈ'

'কে কহয কমজোৰ ছেঁ, ঋপ্পন কন্হা মে জোৰ ছৌ, তৰহত্থী ম্বঁহজোৰ ছৌ......'

ৰাধ্ৰ্ৰীয প্বৰস্কাৰ স' সম্মানিত ফিন্‌ম 'মৈথিনী মখান'ক হমৰ নিখন এক টা গীত 'মাছি কোড' ৰে বৌঋা....' স' নেন গ্ৰ নাগন মৈথিনী ৰংগমংঠক সশক্ত হস্তাক্ষৰ, মৈথিনী নাট্য িধাক ধৰোহৰি ডা. প্ৰেমনতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম' নেন বঁহুত সমীঠীন বৈসৈ ছৈ.

মৈথিনী ৰংগমংঠক ঋান বঁান ঋা শান বঁনন মৈথিনী সমকানীন ৰংগমংঠক প্ৰাৰম্ভিক কানে স' স্ত্ৰী পাত্ৰক ৰিক্তি কেঁ ঋপন উপস্থিতি স' ভৰযৰানী মৈথিনী ৰংগনোকক ৰৰিধ্ঠতম ৰংগকৰ্মী, নেখিকা, সম্পদক, শিক্ষক ঋা সিনেমাক স্‌ক্ৰ ন পৰ 'মমতা গাবঁয গীত', 'দ্বন্‌হা গংগা পাৰ কে', 'পিংজৰ রানী ম্বনিযাঁ', 'সস্তা জিনগী মহগ সেন্বৰ', 'ননকা পাগ', 'মিথিনা মখান', 'বঁৰিঁতিযা' ঋাদি সিনেমা মে ঋপন সহজ, স্বাভাৰিক ঋভিন স' ঋান নেন পৰ্যায বঁনন ডা. প্ৰেমনতা মিশ্ৰ 'প্ৰে ' মৈথিনীক একটা ৰংগকৰ্মী বঁনি মৈথিনী ৰংগমংঠ কে বিঁকট পৰিস্থিতি মেঁ সহেজি ক' ঋাগাঁ বঁঠৈত গেনীহ, ঋহি ৰংগযাত্ৰাক বৰ্ণন কাগজ পৰ কেনাগ ঋসম্ভৱ ত' নহিঁ ঋছি. হং, জিনগী মে উতাৰন ম্বশ্‌কিন ঋবশ্য ছৈ.

জাহি সময মে মহিনা সভ কে ঘৰ স' নিকনবঁ ম্বশ্‌কিন ৰহৈ, তাহি সময মেঁ ডা. প্ৰেমনতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম' ৰংগমংঠ কে ঋপ   কনা সহিত ঋপন ধৰ্ম-কৰ্ম মানি সমাজক সামনে একটা বঁড় পৈঘ উদাহৰণ প্ৰস্তুত কেনহি. ঋহি হিসাবেঁ মৈথিনী ৰংগমংঠ মেঁ হিনকৰ ঋ ্ভুত এবং ঋমিট যোগদান ছৈ.

মৌথিলী ৰংগমংচ মে দিক্কতি মদিখন ম' চলৈত ঋাএল ঋছি. ওনা ৰংগমংচ ঋপনে মে দিক্কতিক দোমৰ নাম ছিযৈ. মুদা, মৌথিলী মে এখনো ধৰি ড্র এক গোষ্ট ৰ্ঁঘ্নত পৈঘ দিক্কতি ছৈ- মহিলা কলাকাৰক ডপস্থিতি. এহেন ভীষণ দ্বধ্ধকালক মময মে মম্ভৱত: ৱর্ষ 1975- 76 মে এক যুৱা মৌথিলী ৰংগমংচক ভূমি পৰ ডতৰৈত ছথি. নাষ্টক কৰৈত ছথি. ঘ্নলকা এলা ম' মৌথিলী ৰংগমংচ জ না ঋপূর্ৱ প্রকাশ ম' প্রকাশমান হোৱঁ' লাগৈ ছৈ. ঘ্নলকা এলা ম' ঋান- ঋান লোক মভ কে ভৰোম ভেঁষ্ট' লাগৈ ছৈ জে হমৰো ৰ্ঁহিন- ৱেঁষ্টী মভ মৌথিলী ৰংগমংচ মে জা মকৈত ঋছি, নাষ্টক ক' মকৈত ঋছি.

প্রেমলতা জী ঋপনে কহৈ ছথিন্হ জে 'নাষ্টক কৰৈৱালা ম কে ধিযা- পুতাক পৰিৱাৰ কে ঋাশ্বস্ত কৰ' পডতৈ জে ৰংগমংচ ঋা ওকৰ কার্য-ৱ্যাপাৰ এক পাৰিৱাৰিক গতিৱিধি জকাঁ ছৈ. তখনে মভ ঋপন ধিযা- পুতা, খাম ক' ধিযা কে পঠৈতন্হি ৰংগমংচ লেল.' ডষাকিৰণ খান কহৈ ছথিন্হ জে 'ঘ্নলকে কাৰণ হমৰ ভ ষ্টা ৰ্ঁঠা মভ মৌথিলী ৰংগমংচ মে ডতৰল.'

ডা. ডষাকিৰণ খান কহৈ ছথিন্হ জে 'হম ঘ্নলক মভ ষ্টা নাষ্ট দেখনে ছিযৈ. ও এক ষ্টা 'এপীষ্টোম' ছথি.' ডষা জী ঘ্নলকা ৃলক ঘৰক নাম 'ৰ্ঁঠী' কহি ক' মম্বোধিত কৰৈ ছথিন্হ. ও কহৈ ছথ হ্ন- 'ৰ্ঁঠী মৌথিলী ৰংগমংচ পৰ 1974-75 মে এলীহ. তাহি ম' পহিনে ও ৰেডিযো নাষ্টক মে কাজ কৰৈত ছলীহ. যাত্রী কাকা ওহি ঠাঁ ও ঋৱৈঁত ছলীহ. মৌথিলী ৰংগমংচ মে ৰ্ঁঠী ঋত্তুলনীয ছথি. নহিঁ ঋভিলয, নহিঁ মমর্পণ মে ঘ্নলক পৰতৰ কিও ক' মকৈ ছৈ.

অতুলনীয ছথি আ গ্ৰ উপলব্ধি ও অপনা দম- খম পৰ হাসিল কেলীহ.'

প্ৰেমলতা জী জহন মৈথিলী নাটক কৰ' কে আৰম্ভ কেলীহ, ত' লগভগ সভ টা নাটক মে ও ভাগ লেলীহ. 'কাঠক লোক', গাছ', আদি সহিত গোবিংদ ঝাক 'ৰুক্মিণী হৰণ' সহিত বঁচত বাস নাটক ও কেলন্হি. উষাকিৰণ খান লিখিত 'ঠালো দাগ্ৰ', 'ফাগুন', 'ভুসকৌল বঁালা' মে ও কাজ কেলখিন্হ.

হমৰ অপন দুৰ্ভাগ্য ৰহল জে হম চনক এক্কো টা নাটক নহি দেখি সকলচাঁ. জহিযা- জহিযা পটনা গেলচাঁ, ওহি সময মে চনক কোনো নাটক নহিঁ ভ' ৰহল ছলৈ. পহিলে ত' আজুকা সময সেহো নহিঁ ছলৈ জে নাটকক ৰেকাৰ্ডিংগ ভ' সকিতিযৈ অথবা য ট্যূবঁ পৰ অপলোড ক' দিতিযৈক. মুদা চনক স্বাভাৱিক অভিনয হম সিনেমাক মাধ্যম সে অৱশ্য দেখল.

2021 কে মাৰ্চ মে জহন হম কিৰণ সম্মান লেবঁ' ৰহিক পচাঁচলচাঁ, ত' দেখল জে আযোজন স্থল পৰ প্ৰেমলতা জী বৈঁসল ছথিন্হ. পহিল বেৰ বঁহু প্ৰেম স' ভেঁট- মুলাকাত ভ ল. আযোজনে স্থল স' ও অপন ঘৰ দেখবৈত কহলখিন্হ জে 'অহী ঠাঁ হমৰ ঘৰ অছি.' ওহি সাঁঝ ভৰি পোখ গপ্প ভেল চনকা স'. চনক ৰংগযাত্ৰাক মাদে চনকে স' জানকাৰী ভেঁটল.

প্ৰেমলতা জীক বঁহু স্পষ্ট মনতবঁ ছৈ- 'পহিলে ত' অহাঁ কে অপনা কে বূঁঝ' পড়ত জে হম কী চাহৈ ছী? আজুক লোক সভ লেল সময

ঋা ধৈর্যক কর্মী ছৈ. হমৰা সভক সময়ক গপ্প কনেক দোসৰ ছনৈ. চেতনা সমিতিক নাট্যক কৰৈত কানে হমৰা সভ কে দর্শকক ঋভাব কহিযো নহিঁ ৰহন. মুদা ঋাৰ্ব ছৈ. ঋাৰ্ব নোক ঋাওৰক সোঝা মে ৰ্ব৲ত ৰাস বিকল্প ছৈ. ৰ্ব৲ত তৰহক সোশন মীডিযা ছৈ. তেঁ ঋাৰ্ব হমৰা সভ কে দর্শক কে জোডি ক' ৰাখৰ্বাক প্রযাস কৰ' পডতৈ. ঋা এ সমস্ত ৰংগকর্মী কে একজুট ভ' ক' কৰ' পডতৈ. এ মাত্র নাট্য নির্দেশকক কাজ নহিঁ ছৈ. ঋ৲নো ৰংগমংচ মে ৰাজা কিও নহিঁ হোগত ছৈ. সভ কিও কর্মী হোগত ছৈ. তেঁ সভ কে মিনি- জুনি ক' প্রযাস কৰ' পড ৈ.'

হম পূছৰ্বো কেনে ছনিযৈ জে 'ঋাজুক যুৱা নেন পৰিস্থিতি প িনে স' ৰ্বৈসী বিষম ছৈ. ৰোজগাৰ কত৲ নহিঁ ছৈ ঋা নাট্যক মে ত' ৰোজগাৰ নগভগ শূন্যে সন ছৈ.' প্রেমনতা জী কহনখিন্হ জে 'একৰা নেন নাট্য কর্মী সংগে সমাজ, সংস্থা, শিক্ষণ সংস্থা ঋাদি সভ কেঁ ঋাগাঁ ঋাৰ্ব' পডতৈ. ৰোজগাৰপৰক ৰংগমংচ নেন হমৰা সভ কে সোচ' পডতৈ.'

প্রেমনতা জী প্রযোগধর্মী ছথি. নাট্যক মে মাত্র নাট্যানেখেক ংচন ৲ঋএ, ও একৰা স' কনেক ঋাগাঁ ৰ্বঢত কহৈ ছথিন্হ- 'এ ঋাৱশ্যক নহিঁ জে নাট্যকেক মংচন ৲ঋএ. এতেক ৰাস কথা সভ ছৈ. তকৰ মংচন ভেনা স' নোক ঋাওৰ কে সেহো পতা চনতৈ এ কথা সভক মাদে, কিযৈক ত' সভ কে পঢৰ্বাক ঋপন- ঋপন সীমা ছৈ.' হিংদী মে কথা মংচন মে সভ স' ঋগ্রণী নাম েৰেংদ্র ৰাজ ঋংকুৰ জীক ছন্হি. প্রেমনতা জী সেহো হৰিমোহন ঝা জীক কথা 'মর্যাদা হৰণ' পৰ নাট্যক কেনে ছনীহ. হমৰূ সংজীৱ

জী, ভীঙ্ম স্যাহনী, ঁগোৰ, ৰমণিকা গুপ্তাক কথা ম্যভক মঁচ কেনে চ্চী.

কিৰণ সম্মান আযোজন স' পূর্ব অহিনে চ্চিষ্ঠপৃষ্ঠ ৰূপ ে হ্নকা স' ভেঁষ্ট হোৰৈত ৰহন. মুদা প্রণাম- পাতী ধৰি মীমিত ৰ ন. কিৰণ সম্মান আযোজন স' পূর্ব ইনকা স' এক বেৰ আওব হমৰা ভেঁষ্ট ভেন চ্চন পিণ্ডাৰুচ মে, জত' প্রভাম ণ্মা চৌধৰীক জন্মদিন আ পুস্তক রিমোচন আদি পৰ এক রৈহ্নত নীক আ পৈঘ দূ দিরমীয প্রোগ্রাম প্রভাম জীক ধিযা- পুতা মভ মিনি ক' আযোজিত কেনে চ্চনহ্নি. হমহুঁ রজাওন গেন ৰহী. রৈহ্নত মেহী- মেহী রজৈ চ্চথিহ্ন. ও হমৰা স' গপ্প কেনহ্নি, অপন পত্রিকাক মাদে কহনহ্নি আ ৰচনাক মাঁগ কেনহ্নি. তকৰা রাদ মূঁরগ্র ঘূৰি ক' হমহুঁ রিসৰি গেনহুঁ, হ্নকৰো কোনো ফোন অথরা ৰিমাগঁডৰ নহি এনৈ. 'সাঁধ্য দর্পণ' হম খূৰ নীক জকাঁ দেখন, জহন একৰ এক অংক ও অপন 'মিনী দীদী' অর্থাত ঙষাকিৰণ খান পৰ নিকাননে চ্চনখিহ্ন. তহন পতা চনন জে ও এতেক নীক সম্পাদক মেহো চ্চথিহ্ন. হম ওহি অংক পৰ নিখৰো কএন. অহি মান নিনী জীক নিধনক রাদ হমৰা নগ ফোন আএন চ্চন হ্নকা পৰ নিখ' নেন. তকৰো নেন হম ৰচনা পঠাওন.

র্যক্তি জহন অপন চহুঁমুখী রিকাম নেন মাকাঁক্ষ হোগত চ্চি ত' হ্নক রিরিধ ৰূপ দেখ' মে আৱৈ চ্চৈ. প্রেমনতা জী মাত্র নাষ্টকে ধৰি নহিঁ ৰুকনীহ. ও সময অনুসাৰে অপন অধ্যযন মেহো জাৰী ৰখৈত এম এ, পী এচ ডী কেনীহ, নৌকৰী কেনীহ. রঁগমঁচ আ মিনেমা মেহো মঁগ- মঁগ চনৈত ৰহনৈ. ঘৰ- পৰিরাৰক জিম্মেদাৰী

त' সভ স্ত্ৰীক এক গোষ্ট অভিন্ন অংগ ছৈহে. ঙ্ৰ সিদ্ধ কৰৈ ছৈ জে যদি অহাঁ অপ্পন কোনো নীক কে সংধান' নেন কষ্টিৰ্দ্ধ ী ত' ও মুশ্ৰ্কিল ভনে ভ' জাও, অসম্ভৱ নহিঁ ছৈ. আ ঙ্ৰহো সত্য ছৈ জে এতেক ৰাস কাজ কোনো স্ত্ৰিএ স' সম্ভৱ ছৈ.

প্ৰেমলতা জী ৰংগমংচ পৰ গপ্প কৰৈত একৰ সৰ্বাঁগীণ ৱিকাস পৰ গপ্প কৰৈত ছথিন্হ. হুনক অনুসাৰে, 'ৰংগমংচ এক সামূ িক প্ৰক্ৰিয়া আ প্ৰয়াস ছৈ.' আজুক ৰংগমংচ পৰ গপ্প কৰৈত ও কহৈ ছথিন্হ 'জে যুৱা ৱৰ্গ জহন নখ্য ৰ্ত্না ক' চলতাহ জে হমৰা ৰংগকৰ্মী কৰৱাঁকে অছি, ফিল্ম অথৱা সীৰিযল মে জেৰাঁক হমৰ উদ্দেশ্য নহিঁ অছি, তহন ৰংগমংচক ৱিকাস হেৱেঁ ষ্টা কৰতৈ.'

হুনক কহৱঁ ছৈ, 'জে জহিয়া ও ৰংগমংচ শুৰু কেলী, ওহ সময় মেঁ স্ত্ৰিক নেন ৰংগমংচ আ সিনেমা মেঁ অভিনয় কেনাএ ৰ্ত্ত দুৰ্লভ ছল. মুদা অপন জিদ আ পৰিৱাৰক সহযোগ স' ও পঢ়াঙ্ক সংগ-সংগ ৰংগমংচ কেনাএ কহিয়ো নৈ ছোড়লীহ।'

অহি স' এক চীজ ত' ৰ্ত্ত স্পষ্ট ৰূপেঁ দৃষ্টিগচৰ হোঙ্ৰ ছৈ- 'পৰিৱাৰক সহযোগ.' আঙ্ৰ প্ৰেমলতা জীক প্ৰশংসা মে জতেক ৱিৰুদাৱলী গাৱিঁ নেন জায, প্ৰেমলতা জী নেন ঙ্ৰ সভ ধ্ৱি সমান হেত্তৈ, ঙ্ৰ হমৰা সহজ ৱিশ্বাস অছি. হুনকা নেন অপন হেৰাঁক উপলব্ধি গযাহি হেত্তৈ, জহন মৈথিলীক ধ্ৰিযা সভ কে ৰংগমংচ, সিনেমা, গাযন, নৃত্য অথৱা এহেনে কোনো ৰচনা ্মক কাজ নেন 'পৰিৱাৰক সহযোগ' ভেঁষ্টৈ. তহনে হুনক 1975 মে মৈথিলী ৰংগমংচ নেন জগাওল অলখ সাৰ্থক হেত্তৈ. লোক আওৰ কহৈ ছথিন্হ জে 'ও চংদা মাঁগি ক', ভূঁজা ফাঁকি ক', ষ্টোন-পৰোসক

ষ্টিরোঁৰী ঃ্বনিযো ক' ও ৰংগমংচ পৰ নৱ ৰেখা খিচৈত ৰহলীহ.' হম মনতৰ্ঁ ঋছি জে ভাগ্র লোক! কাজ তহনে হোগত ছৈ ঋা জহন কাজক প্রতি নিঋ্ঠা, ঃমর্পণ ঋা গ্রমানদাৰী ৰহৈ ছৈ, তহন ব্যক্তিক নাম হেরেঁ হঁা কৰৈ ছৈ. জীৱিত কিম্বদংতী ঋহিনা লোক ৰঁলৈ ছৈ- প্রেমলতা জীক জকাঁ.

ফিল্ম 'মিথিলা মখান' ক নির্দেশক নিতিন নীৰা চংদ্রা ালৈ ছথিন্হ জে প্রেমলতা জী 'The most talented artist' ছথ হ্. ও লিখৈ ছথিন্হ- '(She) is a thorough professional and very hard working actor.'

যুৱা ৰংগকর্মী ঋা মৈথিলী মহিলা একল নাষ্টক কে ৰঁচারা দেৰঁ' রালী ঃোনী নীনূ ঝা কহৈ ছথি জে 'ৰংগজগত মে যো দান হেতু জখন কোনো স্ত্রীক গপ হোএত ত' নিঃংদেহ প্র মলতা মিশ্র জীক নাম ঃভঃঁ উপৰ ঋাওত. খাম্হ ছথি ও মৈথিলী ৰংগকর্মংচকা। গ্র গপ হমৰ ঃভক নৱ পীঢ়ী রা হমৰো ৰঁলা পীঢ়ী মে ৱূঁঝৰাঁক রেঁঃ রেঁগৰতা ঋছি.'

ঃিতম্বৰ মাঃ (জন্ম 29 ঃিতম্বৰ,1948) মে হিনক জন্মদিন মনাওল গেল. ঃভ কিও হিনক গুণগান কএল. ৰংগনাযিকা, মাঁ, দেৱী ঋাৰ ঃমস্ত স্তুতি পঢল গেল. 'জীৱেত শৰদঃ শতং শতম্ ঃ্বদিনং ঃ্বদিনং জন্মদিনম্। রিজযী ভৱ ঃ ্ৱদা জন্মদিনঃ্য হার্দিক শুভেচ্ছাঃ ॥' ক পাঠ ভেল.

ঃহী ছৈ. হেৰাঁকো চাহী. ডা. প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম' ঋপন ঃমস্ত জীৱন মৈথিলী ৰংগমংচ কে ঃম্বর্ধন মে লাগল ৰহলীহ. ঃ মান্যতযা

ভ্রা দেখন জাগত ছৈ জে হম স্ত্রী সভ ত্তুৰংতে দীদী, মাঁ, দাদী আদি পদ স' শোভাযমান হোৰ্' নাগৈত ছী. সম্ভৱত: হম স্ত্রীগণ সে ো একৰা কিছু সৌকর্যজনিত মানি নৈত ছী- এক গোষ্ট সিক্যৃৰিষ্টী- ভার! আৰ্ কিও কিছু নহিঁ কহত. মুদা হমৰা নহিঁ নগৈত অছি জে প্রেমনতা মিশ্র নেন দীদী আ আৰ্ মাঁক সম্বোধ ৰ্‍ত মাযনে ৰাখৈত হেতৈ. হমৰা নগৈত অছি জে ন্নকা প্রেমনতা জী কহনো সঁতে ও ওতৰেঁ সহজ ভ' ক' ৰহতীহ আ অপন কাজ কৰৈত চনতীহ. অংতত: কী হম সভ আন ককৰো কক্কা, চাচা, ৰ্াভজীক সম্বোধন হৰসপ্তে দেৰ্' নাগ ছিযৈ?

আভ্রা ফেৰ- ফেৰ ৰএহ গোন চক্কৰ পৰ জা ক' হম ৰুকি জাগত ছী, জে প্রেমনতা মিশ্রক জেনা অপন যুৱাৰস্থা মে মৌথিনী াষ্টক মে মহিনা কনাকাৰ ভীষণ কমীক পূর্তি নেন উঠি ক' এনীহ, তহিনা ন্নকা দীদী, মাঁ, দাদী, ৰংগনাযিকা, দেৱী আদি স' সুশোভিত কৰ'ৰানা সে হম এক্কহি ষ্টা অনুৰোধ কৰ জে প্রেমনতা মিশ্র আ ন্নকা নেন দেন গেন ভ্রা অভূতপূর্ব ৱিশেষণ সভ নেন অপনো তৈযাৰ হোথু আ অপনা ঘৰক মায, ৰ্হীন, ৱেঁষ্টী, পুতোৗ সভ কে ৰংগমংচ পৰ জাএ নেন স মতি দৌথু. ন্নকা নেন মাহৌন ৰ্নাৰ্থু, জেনা মহাৰাষ্ট্ৰ ম হোগত ছৈ. হমৰ মিত্র ছনাহ- ৱিৱেক ভগত. ও কহৈ ছনাহ-'মায- ৰ্াপ অপন ধিযা- পুতা কে আঁগুৰ পকডনে হমৰা নগ ন' অৰৈত ছথি. কহৈ ছথি- 'ৰাখি একৰা. আৰ্ জেনা দেখৰ্াক ছৌ, দেখ একৰা, জে ৰ্নেৰ্াক ছৌ, ৰ্না একৰা. ন্নক ভ্রা ৱিশ্বাস হমৰা অহি ধিযা- পুতা সভ কে গঢ' মেঁ মদতি কৰৈত অছি.' ৱিৱেক ভগতক কহৰ্ক যথার্থ হম দেখৈত ছিযৈ জে মৰাঠীক ৰ্ান কনাকাৰ সভ সেহো

এতেক সিদ্ধহস্ততা স' অপন প্রস্তুতি দৈত ছথি, জে হমৰ ৰযস্ক কলাকাৰ সভ সেহো নহिं দ' পবৈ ছথি অনেকো ঠাম. অহী সময মে সার্থক হোগত ছথি ডা. প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম' সনক ব্যক্তিত্ব বঁননাএ আ ওকৰ দোসৰ- তেসৰ, অনত- অনত খেপক তৈযাৰী মে লগনাএ.

- রিভা ৰানী-সংপর্ক-সূবঁএ

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১১.ডা শিৱ কুমাৰ মিশ্র- মিথিলাক বিদুষী পৰম্পৰাক অনুপম-স্তম্ভ শ্রীমতী প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম'

ডা শিৱ কুমাৰ মিশ্ৰ

মিথিলাক ৱিদুষী পৰম্পৰাক অনুপম-স্তম্ভ শ্ৰীমতী প্ৰেমলতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম'

মিথিলাক সাংস্কৃতিক পৰম্পৰাক সংৰক্ষণক দৃষ্টিসঁ প ি লা ছহ দশকমে একমাত্ৰ মৈথিলানীক নাম লেল জাগত অছি, ও নাম অছি প্ৰেমলতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম'। জাহি মৈথিল সমাজকেঁ ৰ ঢ়িৱাদিতা গ্ৰসিত কএলে জা ৰহল অছি তাহি সমাজসঁ জই কোনো স্ত্ৰীগণ উচ্চ শিক্ষা লই ৰোজগাৰ পৰৈত ছথি ও একটা ৱড় পৈঘ ঘটনা হোগত ছৈক। তাদৃসঁ পৈঘ ভ্ৰ হোগছ জখন কোনো ললনা ৰংগমংচমে ভাগ লৈত ছথি। ওনা মৈথিল স্ত্ৰীগণমে শিক্ষাক অদ্ভুত ৱিকাস ভেলৈক অছি। পৈঘ-পৈঘ পদ-প্ৰতিষ্ঠা সেহো ভেটল ক অছি মুদা মৈথিল ৰংগমংচক লেল মৈথিল কন্যাক সংখ্যা নগণ্য অছি। পটনাক ৰংগমংচ তই আওৰ ফিফিয়া ৰহল অছি। পছিলা কিছু মালসঁ তই আওৰ স্থিতি নীচাঁ জা ৰহল অছি। এহল ৱাতাৱৰণমে একটা উচ্চ শিক্ষাসঁ যুক্ত ৱিদুষী জই অপন পৰম্পৰাকেঁ উঘলে ছথি তই ও মৈথিল সমাজক লেল সৌভাগ্যক ৱাঁত অছি।

প্ৰেমলতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম' শ্ৰদ্ধেয় যাত্ৰীজী, পদ্মশ্ৰী উষাকিৰণ খান, ছত্ৰানন্দ সিংহ ঝা 'ৱটুক ভাগু' প্ৰভৃতি মিথিলাক কতোক প্ৰবোধা লোকলিক সম্পৰ্কমে ৰহি পছিলা কতোক দশকসঁ একটা দক্ষ শিক্ষিকাক ৰূপমে লেলা-ভুটৈকা ও ৰংগকৰ্মী সভক লেল প্ৰস্তুত ছথি। মিথিলাক কোনো সাহিত্যিক ৱা সাংস্কৃতিক আযোজনমে জই

ও উপস্থিত হোগত ছথি তই ও পবিত্র ভই জাগত অছি। সাহিত্যিক আযোজন 'সাংধ্য-গোষ্ঠী' অনরবত হনক আরাসপৰ মাসক অন্তিম শনিক সাঁঝমে আযোজিত হোগছ। এহি গোষ্ঠীমে প্রসিদ্ধ সাহিত্যকাৰ নোকনিক সংগহি নরোদিত সাহিত্যকাৰ ভ জুটৈত ছথি। সাহিত্যক ৰসপানক সংগহি হনকা হাথক ৰঁনাওন পনপিযাগ্রক সেহো আনন্দ নেন জাগত অছি। সমায-সমযপৰ 'সাংধ্য-গোষ্ঠী' পত্রিকাক প্রকাশন সেহো হোগছ। িছু রিশেষাংক সেহো প্রকাশিত ভেন অছি জে কোনো রিশিষ্ট সাহিত্যকাৰক ব্যক্তিত্ব ও কৃতিত্বপৰ আধাৰিত অছি। সংস্থানক পংজীকৰণক নেন হনক অদ্ভুত প্রযাস ৰহন অছি।

কতোক সাহিত্যিক ও সাংস্কৃতিক সংস্থাসঁ সম্বদ্ধ প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম' সন্ ১৯৩৪ সঁ আকাশরাণী পটনাক সম্পর্কমে ছ ি। আকাশরাণীক সাহিত্যিক ও সাংস্কৃতিক গতিরিধিমে সতত ংনগ্ন ৰহৈত ও ৰংগমংচক একটা পৈঘ স্তম্ভ ৰঁননীহ। মৈথিনী ৰংগমংচক দৃষ্টিসঁ হনকা অনারে দোসৰ কোনো মৈথিনানীপৰ দৃষ্টিপাত নহি হোগছ জে এতেক সমর্পিত ভারসঁ অপন জীরন এহি পাছ উত্সর্গ কই দেনে হোথি।

আকাশরাণীক নাটক, রার্তা, কথা ও কম্পীযৰিংগ প্রভৃতি ে হনক সহভাগিতা ৰহন তই ১৯৭২ সই এখন ধৰি ৰংগমংচপৰ সৈকড়ো মৈথিনী নাটকক রিভিন্ন ভূমিকা সভমে হনক সক্রিয সহভাগিতা ৰহন। সন্ ১৯৫১ মে ৰরীন্দ্রনাথ ঠাকুৰ দ্বাৰা নির্মিত ও নির্দেশিত পহিন মৈথিনী সিনেমা 'মমতা গারঁয গীত', প্রকাশ ঝা দ্বাৰা নির্মিত হিন্দী সিনেমা 'দাম্বন', হিন দী টেনীফিন্ম 'কথা

মাধোপুৰ কী', দূৰদৰ্শনক হিন্দী ধাৰাৱাহিক 'চৌপাল', প্ৰমোদ কুমাৰ চৌধৰী দ্বাৰা নিৰ্মিত এৱম্ নিদেৰ্শিত 'পৰ্ৱ ভৰা মিথিলা', হিন্দী ফৈনীফিল্ম 'মৰ্যাদা', 'জহাঁ চাহ ৱহাঁ ৰাহ', 'ৰাঁৰহ ীঘা', 'দেহাতী দুনিযাঁ', মৈথিলী ধাৰাৱাহিক 'নৈন নৈ তিৰপিত ভেল', ৰাজেশ কুমাৰ দ্বাৰা নিৰ্মিত ভোজপুৰী দূৰদৰ্শন ধাৰাৱাহিক 'সাঁঠী পিৰিতিযা', লক্ষ্মণ শাহাৰাঁদী দ্বাৰা নিৰ্মিত ও ৰাজক মাৰ শৰ্মা দ্বাৰা নিদেৰ্শিত ভোজপুৰী ফিল্ম 'দুল্হা গংগা প ৰ কে', প্ৰমোদ শৰ্মাক ভোজপুৰী ফিল্ম 'ৰঁৰূঁখা হমাৰ', অৰৱিঁন্দ ৰংজন দাস দ্বাৰা নিদেৰ্শিত ও নিৰ্মিত 'পিংজড়ে ৱালী মুনিযাঁ', মৈথিলী ফিল্ম 'সস্তা জিনগী মহগ সিনূৰ' ও 'মিথিলা মখান' প্ৰভৃতি কতোক ফিল্ম ও ধাৰাৱাহিকমে অনক অভিনয ভেল অছি।

মিথিলা ও মৈথিলীসঁ সম্বঁন্ধিত কতোক সংস্থাক সংস্থাপক তই কতোক সংস্থানক সক্ৰিয সদস্যা ছথি প্ৰেমলতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম'। হিনক সাহিত্যিক ও সাংস্কৃতিক সক্ৰিযতা হিনকা একটা সংস্থানক ৰূপমে স্থাপিত কএ দেনে অছি। চেতনা সমিতি, ভংগিমা, অৰিপনক সংগহি পটনা ও আন-আন স্থানক সংস্থাক লেল হিনক সক্ৰিয সহভাগিতা ৰহল অছি তই মৈথিলী সাহিত্য সংস্থানক কোনো ৱিদ্বৎ সংগোষ্ঠী প্ৰেমলতাজীক সহভাগিতাক ৱিঁনা অপূৰ্ণ ৰহৈছ। চেতনা সমিতিক উপাধ্যক্ষক ৰূপমে হিনক জিম্মেদাৰী ৱেঁসী ৱঁঢ়ি গেল ছল, প্ৰত্যেক কাৰ্যকলাপমে ৱঁঢ়ি-চঢ়ি কই সহযোগ দেৱাঁক লেল সদিখন উপ স্থ ৰহৈত ছলীহ।

ৱৰ্তমানমে সেহো কাৰ্যকাৰিণী সমিতি ও কতোক আন-আন সমিতি এৱং নিৰ্ণাযক মণ্ডলমে হিনক সহভাগিতা ৱঁনল

ৰহৈছ। 'মিথিলা মখান' নামক সিনেমাকেঁ ৰাষ্ট্ৰীয সম্মান ভেটৈন ছনে তাহিমে প্ৰেমনতা মিশ্ৰজীক অভিনয সেহো ভেল ছল। মৈথিলী সাহিত্য সংস্থান, পটনা দ্বাৰা একটা বিশেষ কাৰ্যক্ৰম যোজিত কএ ওহি সিনেমাক কলাকাৰ শ্ৰীমতী 'প্ৰেম'কেঁ সম্ম নিত কএল গেল ছল। এহি কাৰ্যক্ৰমমে প্ৰখ্যাত সাহিত্যকাৰ পদ্মশ্ৰী উষাকিৰণ খান দ্বাৰা প্ৰসিদ্ধ সমাজশাস্ত্ৰী প্ৰোফেসৰ হেত্তুকৰ ঝাক অধ্যক্ষতামে হিনকা সম্মানিত কএল গেল ছল। ২৫ মঞ্জ ২০১৩ ক**ই** বিঁহাৰ বিসঠ সোসাগটীক সভাগাৰমে ঞ্জ কাৰ্যক্ৰম আযোজিত ভেল ছল জাহিমে ললিত নাৰাযণ মিথিলা বিশ্ববিদ্যালযক পূন তি প্ৰোফেসৰ সাকেত পূশ্ৰাহাক অলাৰে প্ৰো. লেখনাথ মিশ্ৰ, পং ানন মিশ্ৰ, ছত্ৰানন্দ সিংহ ঝা 'ৰঁটুক ভাঞ্জ' সহিত ৰাজধা ীক শতাধিক বিদ্বান জুটৈন ৰহথি।

উপৰোক্ত সংস্থানক অলাৰা মৈথিলী মহিলা সংঘ, পটনা; বিঁহাৰ সংগীত নাটক অকাদমী, পটনা; মৈথিলী অকাদমী, পটনা; লোকমংচ প্ৰভৃতি কতোক সংস্থাক সংচালন ও ক্ৰিযাকলাপমে শ্ৰীমতী প্ৰেমক সহভাগিতা ৰঁলল ৰহল অছি।

উৎকৃষ্ট অভিনযক লেল শ্ৰীমতী প্ৰেমলতাজীকেঁ কতোক সংস্থান দ্বাৰা কতোক সম্মান ও পুৰস্কাৰ প্ৰদান কএল গেল ছি জকৰ একটা পৈঘ সূচী অছি। মুদা এহন ধৰোহৰি সেনানীকেঁ সম্মানিত কএ কোনো সংস্থান ও সংগঠন অপনা-আপেকেঁ গৌৰৱান্বিত কৰৈত অছি।

মিথিলাক বিদুষী পৰম্পৰা দেশমে অদ্ভুৎ অছি। ভাৰতীয স্ত্ৰী-শিক্ষাক আধাৰ মিথিলাক বিদুষীগণক ক্ৰিযাকলাপে থিকা।

গার্গী, মৈত্রেয়ী, সুলভা, বেদৱতী, ভাৰতী, জয়ন্তী দেৱী, রাসেশ্বী দেৱী, অম্বপালী, লখিমা দেৱী, বিশ্বাস দেৱী, লখিমা ঠকুৰাইন প্রভৃতি বিদুষীক একটা পৈঘ পৰম্পৰা মিথিলামে অছি, তাহি পৰম্পৰাক অনুপম স্তম্ভ ছথি- প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম'। সন ১৯৪৫মে হিনক প্রাদুর্ভাব ভেল, সন্ ২০০৫মে পটনাক বাঁকীপুৰ ৰাজকীয় বালিকা বিদ্যালযক শিক্ষিকাক পদসঁ সেৱানিবৃত্ত ভয় সাহিত্য, সংস্কৃতিক সংৰক্ষণ লেল অপনাকেঁ সমর্পিত কয় দে ে ছথি। এহন ধৰোহৰি সেনানীক প্রতি সাদৰ নমন। ঈশ্বৰসঁ হিনকা দীর্ঘায়ু কৰবাক কামনা।

-ডা শিব কুমাৰ মিশ্র, মৈথিলী সাহিত্য সংস্থান, পটনা। মোবাইল- ৯১২২৩৫৩৯৫৩

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১২.আশীষ অনচিন্হাৰ- কলা লেল বৰিষ্ঠতা নৈ দক্ষতা মাপদংড ছৈ

আশীষ অনচিন্হাৰ

কনা নেন রবিৰ্ধঠতা নৌ দক্ষতা মাপদংড ছৈ

হম আন রাঁত কহরাঁসঁ পহিনে একষ্টা নিস্‌ষ্ট দই ৰহন ছী। এ নিস্‌ষ্ট ওহন হিংদী ফিন্‌ম কেৰ ছৈ জকৰ নির্দেশক পহিন ছনাহ। মানে ওহি ফিন্‌মসঁ ও নোকনি নির্দেশন কেৰ কাজ শ্বৰু কেনাহ-

Sooraj R Barjatya (Maine Pyar Kiya) (1989) ...

Aditya Chopra (Dilwale Dulhania Le Jayenge) (1995) ...

Karan Johar (Kuch Kuch Hota hai) (1998) ...

Farhan Akhtar (Dil Chahta Hai) (2001) ...

Rajkumar Hirani (Munna Bhai MBBS) (2003) ...

Aamir Khan (Tare Zameen Par) (2007)

জখন অহাঁ এ নিস্‌ষ্ট দেখরৈঁ তঁ পতা চনত জে নির্দেশক কেৰ ফিন্‌ম পহিন ছৈ ম্বদা ওহি ফিন্‌মমে অভিনয কৰএ রঁনা অভিনেতা সভ নর-প্ৰৰান দ্বন্নূ ছৈ। এহো পতা চনত জে কিছু অভিনেতা

𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒄 𑒑𑒪𑒞 𑒢𑒻 𑒕𑒻। 𑒍 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏𑒲𑒨 𑒏𑓂𑒭𑒧𑒞𑒰𑒏 𑒪𑒼𑒯𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒧𑒢𑒥𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱। 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒢𑒼𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒕𑒻। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒼𑒔𑒱𑒨𑒾 𑒖𑒿 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒣𑒴𑒩 𑒖𑒿 𑒄 𑒮𑒼𑒔𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒟𑒱𑒢 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒯𑒱𑒙 𑒯𑒲𑒩𑒼 𑒕𑒲, 𑒢𑒲𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒕𑒲 𑒞𑒿𑒃 𑒯𑒧 𑒯𑒱𑒙 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒂 𑒢𑒲𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒲 𑒞𑒿 𑒏𑒹𑒯𑒢 𑒪𑒑𑒱𑒞𑒻। 𑒪𑒰𑒑𑒥 𑒞𑒿 𑒖𑒹 𑒯𑒼 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒐𑒢 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒣𑒴𑒩 𑒮𑒤𑒪 𑒯𑒹𑒥𑒹 𑒢𑒻 𑒏𑒩𑒱𑒞𑒟𑒱 𑒂 𑒢𑒹 𑒬𑒼 𑒧𑒻𑒢 𑒥𑒢𑒱 𑒣𑒥𑒱𑒞𑒟𑒱। 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒁𑒯𑒲 𑒢𑒱𑒧𑓂𑒮𑓂𑒙𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒴 Munna Bhai MBBS 𑒧𑒹 𑒖𑒿 𑒮𑓀𑒖𑒨 𑒠𑒞𑓂𑒞 𑒄 𑒏𑒯𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢 𑒯𑒱𑒙 𑒯𑒲𑒩𑒼 𑒕𑒲 𑒞𑒿𑒃 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒯𑒲𑒩𑒰𑒢𑒲𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒢𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒢𑒻 𑒏𑒩𑒥 𑒞𑒿 𑒏𑒹𑒯𑒢 𑒪𑒑𑒱𑒞𑒻। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒧𑒰𑒢𑒴 𑒥𑒼𑒪𑒲𑒫𑒴𑒛𑒧𑒹 𑒋𑒯𑒢 𑒥𑒰𑒞 𑒯𑒹𑒥𑒹 𑒢𑒻 𑒏𑒩𑒞𑒻 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒮𑒦 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒤𑒹𑒬𑒢𑒪 𑒕𑒻 𑒂 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒴𑒗𑒪 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒏𑒹𑒩 𑒯𑒩𑒹𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒪𑒑-𑒁𑒪𑒑 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒞𑒰𑒏 𑒖𑒩𑒴𑒩𑒞𑒱 𑒕𑒻। 𑒄 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒦 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒋𑒯𑒱 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒋 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 "𑒂𑒐𑒩" 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒠 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰 𑒩𑒯𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒍 "𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒧 𑒅𑒧𑓂𑒩 𑒏𑒹𑒩 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒞𑒢𑒳𑒖𑒰 𑒬𑓀𑒏𑒩𑒏 𑒦𑒲𑒞𑒩 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒏𑒹𑒪𑒲𑒯"। 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒟𑒢𑒮𑒿 𑒠𑒴 𑒙𑒰 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒯𑒼 𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒖𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒣𑒩 𑒍𑒯𑒼 𑒃𑒧𑒼𑒬𑒢𑒪 𑒁𑒞𑓂𑒨𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒙𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒄 𑒏𑒯𑒱 𑒖𑒹 "𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒪𑒹𑒪.." 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒖𑒹 𑒍 𑒏𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒞𑒰𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒣𑒩 𑒫𑒩𑒱𑒭𑓂𑒚𑒞𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒢𑒳𑒧𑒼𑒠𑒢 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒖𑒹 𑒄 𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰 𑒞𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒤𑒹𑒬𑒢𑒪 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒚𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒣𑒩𑒲𑒞 𑒕𑒻। 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒂 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒑𑒏 𑒞𑒳𑒪𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒢𑒲𑒏 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒯𑒱 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰𑒮𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒖𑒹 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒼𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒥𑒪𑒰 𑒥𑒹𑒧𑒰𑒩𑒲 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻। 𑒧𑒴𑒪𑒞𑓁 𑒄 𑒧𑒢𑒼𑒫𑒵𑒞𑒱

সভসঁ রেঁসী মৌথিনী নেখকমে ভেটৈএ ঋা ওহীঠামসঁ ড্র রেঁমারী ঋানো ক্ষেত্রমে ঋারিঁ গেনৌ। হম এহি সমস্যাসঁ রেঁসী কান ম্বঠভেড় কৰৈত ৰহৈত ছী। হম গজনমে ছী তঁ হমৰা সামনেমে ড্রহো দিক্কত ঋাএন। কিছু নেখক কহনাহ জে হম ৪০-৪৯ খঁসঁ মৌথিনী সেরামে নাগন ছথি তঁগ হমৰ ৰচনা গজন ভেন। ঋার্ঁ ড্র কহূ জে গজন কেৰ মাপদंড ঋহাঁ কতেক রঁখসঁ নিখৈত ছী সে কোনা ভ২ সকৈএ? এহন-এহন ঙদাহৰণ রঁদ্গত ভেটৈত। মৌথিনীমে সভসঁ রঁড়কা সমস্যা ছৈ জে জঁ কিযো এক রিশেষ কনামে মহাৰত হাসিন কেনে ছথি তঁ ও ঋপনাকেঁ সর্রকনা রিশেষজ্ঞ মানি নৌ ছথি।

প্রেমনতাজীক প্রতি সমস্ত ঋাদৰ ও সম্মান ৰখৈত হম কহএ চাহৈত ছী জে এহি তৰহক ভারনা মৌথিনী ৰंগমंচকেঁ নোকস ন কৰতৈ। কতে নোকসান ভেন হেতৈ হূতকানমে তকৰ ঋাকনন ৰंগ ঋানোচক সভ কৰথি। ম্বদা এহি ঠাম হম ঋপন হস্তক্ষেপ এহি কাৰণে কেনহুঁ জে এহি প্ররৃতিসঁ সাহিত্য তঁ গর্তমে চনিএ গেন ছৈ কমসঁ কম ৰंগমंচ রাঁচন ৰহএ।

জাহি ঠামসঁ হমৰা ঋাখৰ সंরঁধী সমাদ ভেটৈন তকৰ নিंক ঋছি- https://news4nation.com/news/aakhar-dr-premlata-mishra-840062

-ঋাশীষ ঋনচিন্হাৰ-সंপর্ক-8876162759

𑓒.𑓑𑓓.𑒂𑒦𑒰 𑒗𑒰- 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒕𑒫𑒱- 𑒍 𑒠𑒱𑒢 𑒍 𑒣𑒪

আভা ঝা

ৰংগকর্মী প্রেমলতা মিশ্রক সাহিত্যিক চরি- ও দ ন ও পন

জখন লেখক অপন জীৱনক অনন্ত স্মৃতিক ধৰোহৰমেসঁ কিছু ৰমণীয অনুভূতিকেঁ চিত্রাত্মকতা ও তটস্থতাক সংগ কলাত্মক শৈলীমে লিখৈত অছি ত' ও সংস্মৰণ কহাগত অছি।মুদা সংস্মৰণ তখনহিঁ অপন প্রভাৱ পাঠকক ম'ন-মস্তিষ্কক পৰ ছোড়ি কৈছ জখন সংস্মৰণ-লেখক আত্মীযতাসঁ কোনো স্মৃতিকেঁ শ্রদ্ধা ◌াৰ পৰসৈত অছি। সংগহিঁ সেহো আৱশ্যক জে লেখক কোনো পুৰুষ অথৱা চৰিত্রক ওহি পক্ষকেঁ মজগূতীসঁ ৰাখা আলি সকয জে জেনা ও স্বযং ওহি ক্ষণবিশেষকেঁ ম'ন পাড়বা লেল বিৱশ ভেল তহিনা পাঠককেৰ সেহো তাদাত্ম্য স্থাপিত ভএ সকএ।

সংস্মৰণ শব্দক জেঁ ব্যুৎপত্তি পৰ গৌৰ কৰী ত' **সম্** উপসর্গ পূর্বক **স্মৃ** ধাতু সংগ **ল্যুট্** প্রত্যয লগলাসঁ সংস্মৰণ শব্দ বনৈত অছি জকৰ অর্থ হোগছ- সংস্কাৰ- জন্য -জ্ঞান । অর্থাৎ জ্ঞাতৱস্তুক অনুভৱক অধীন সংস্কাৰসঁ উৎপন্ন জ্ঞান,চিন্তন অথৱা স্মৃতি।

সংস্মৰণক একটা মহত্ত্বপূর্ণ বিশেষতা কৃতজ্ঞতা সেহো থিক। যদ্যপি প্রত্যেক ব্যক্তি অপন জীৱনমে প্রকৃতি,মাতা-পিতা, পৰিৱাৰ -জনক অতিৰিক্ত অনেক অন্য লোকসঁ উপকৃত হোগত অছি,মুদা

সভ ওকৰা ম'ন নহিঁ ৰাখৈত অছি, কিন্তু ম'ন ৰখিতো ওকৰ অভিব্যক্ত নহিঁ কএ সকৈত অছি আ কিন্তু লোক এহন হোগত ছথি জে জৰূৰতিক সময় কিংবা কোনো সম-বিষম পৰিষ্থ তিমে কিনকশ্ব দ্বাৰা কএল গেল ছোটসঁ ছোট সহাযতা বা সেবা লেল হৃদযমে ওহি ব্যক্তিক প্রতি আদৰ- ভাব ৰখৈত ছথ , কৃতজ্ঞতা অনুভব কৰৈত ছথি আ নিৰ্দ্বন্দ্বভাৱেঁ শাব্দিক ভাৱ প্রকট কৰৈত ছথি। ওহনে সংবেদনশীল কলাকাৰ আ কলমকাৰ ছথি **শ্রীমতী প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম'** জে স্বযঁকৈ মাত্র সামান্য ৰংগকৰ্মী বুঝৈত ছথি, সাহিত্যিক ব্যক্তি নহিঁ। তেঁ সম্ভৱতঃ অপন লেখনক ক্রমমে বেঁৰ বেঁৰ বিস্তৃতি জীক নাম লৈত কহৈত ছথি-ও হমৰাসঁ কিন্তু তীত-মীঠ অনুভব লিখবাঁ লৈত ছথি, হমৰা সঁ খিস সা পিহানী লিখবা লৈত ছথি,নহিঁ ত' হমৰা ত' মাত্র ভষ্ট ঠা ধৰ' আযল অছি।

ঙ্র থিক বিনম্রতা,ঙ্র থিক মাষ্টিসঁ জুড়ল ৰহবাঁক সংস্কাৰ গঐহ থিক ও মানৱীয গুণ জে মনুষ্যকৈ বস্তুত: মনুষ্য বনবৈত ছৈক।ঙ্র সত্য, জে প্রেমলতা মিশ্রক নাম লৈত দেৰী মিথিলাক একট ওহেন মহিলাক ব্যক্তিত্ব আঁখিক সোঝাঁ অবৈত অছি,জে ব সম শতাব্দীক উত্তৰাৰ্দ্ধক শুৰূহেমে (১৯৩৪-৩৯)ৰংগমংচসঁ জুড়লীহ, ৰংগমংচকৈ জীৱনক পৰ্যায বনৌলনি আ তেঁযো অপন পাৰিবাৰিক- সামাজিক জীৱনমে তালমেল বনৌলে ৰহি সকলীহ। নিস্সংদেহ তাহি সমযমে ঙ্র ক্রান্তিকাৰী ডেগ ছলৈ, জকৰ আলোচনা -প্রত্যালোচনা হোগতে ৰহলৈ, তথাপি কিন্তু শুভচিংতক আ পতিক সহযোগক বলেঁ ও লে মাত্র স্বযং বঢ়ৈত ৰহলীহ, অপিতু ভৱিষ্যক বশ্বত ৰাস ্ত্রী লেল প্রেৰিকা বনলীহ।অপন সহজ-সৰল মমত্বপূৰ্ণ স্বভাৱক কাৰণেঁ ও

সভহক মাতৃত্তন্যা মানন জাগত ছথি। আগ ণনক আভিনযিক নহিঁ, অপিত্তু সৰন হৃদযক মোম-সৰন ভাষামে নিখন সংস্থৰণক মাদেঁ ণনক ব্যক্তিত্বক কৃতজ্ঞতাক সংগ ণনক জীৱনমে যন কিছু শ্ৰেষ্ঠ জনক ব্যক্তিত্বক ওহি বৈশিষ্ট্য সভহক সাক্ষাত্কোৰ কৰৱাঁক প্রযাস কৰৱঁ,জে সামান্য বুঁঝাগতো বিশিষ্ট অছি,নোষ্টিস নেৱাঁ জোগৰ অছি আ আভাৰ ব্যক্ত কৰৱাঁ জোগৰ অছি-

সংস্থৰণক পহিন অধ্যাযমে ও ম'ন পাড়ৈত ছথি যাত্রীজ কৈঁ,ণনক সিদ্ধান্তকৈঁ,ণনক পিতৃৰত্সনতাকৈঁ,ণনক অকাৰণ বাত্সন্য আ নিশ্ছনতাকৈঁ!

"জাৱঁত ধৰি হম ব্যৱস্থিত জিনগীমে নহি আৱিঁ গেনণেং,তাৱঁত ধৰি ণনক ৱাঁসা হমৰ শৰণস্থনী ৰহন... "

"ও হমৰ পিতা ছনাহ, মিত্র আকি মার্গদর্শক-হম নির্ণয নহি ন' সকৈত ছী।"

আকাশৱাণীমে অপন প্রৱেশ নেন, ভঁগিমা, চেতনা সমিত আদিমে সক্রিযতা নেন,স্ত্রীক ম'নমে অধিকাৰক জাগৰূকতা নেন প্রেমনতাজী ণনকা প্রতি অপন কৃতজ্ঞতা ৱিঁসৰৈত নহিঁ ছথি আ **নোককৈঁ ন' জাগত ছথিন যাত্রী জীক সাহিত্যিক গুৰুতাক ভূমিসঁ একটা সহৃদয- নিশ্ছন- পিতৃত্তন্য উদাৰ ভূমি ে,ণনক সৈদ্ধাঁতিক কট্টৰতা আ যাযাৱৰী প্রবৃত্তিসঁ ফৰাক সিনেহসঁ সানন বাত্সন্যক অকৃত্রিম মাষ্টিমে !**

সংস্থৰণক দোসৰ ফূন সমর্পিত ছনি শ্রী হৰিমোহন ঝাকৈঁ,জনিকাসঁ পটনা মেঁ অপন ভেঁট আ তদনন্তৰ বিকসিত

পিতৃব্য-ভতীজী-সংবঁধক স্নেহপূর্ণ রিররণ শ্বা প্রাপ্ত উচিত মার্গদর্শনক উল্লেখ করৈত শনকৰ প্রতি শ্বপন স্মৰণাঞ্জনি শ্বর্পিত কএনে ছথি।শনক ভারপ্ররণ ষিনেহক ছিংকাসেঁ শ্বভিষিংচিত,শনক পত্নীক(প্রেমনতাজীক কাকীক) ঘ'ৰক ৰাঁহৰ ৰঁঢ়ন ডেগসেঁ প্রেৰিত মানৈত ৰঁশত শ্রদ্ধা সংগ শনকা স্মৰণ ৰৈত ছথি। হৰিমোহন ঝাক স্ত্রী-সমানতাক স্বপ্নকেঁ শন হি সংহসেঁ ও সননে ছনীহ -" শ্বাগ হমৰ সপনা সাকাৰ ভেন। এহি দিনক কল্পনা হম কযনে ৰহী। মৈথিন নননা নোকনি শ্বাৰঁ জাগি গেনীহ... এহিসেঁ ৰঁঢ়িক' খুশীক ৰাঁত ভগযে কী সকৈত শ্বছি!"

সুধাংশু শেখৰ চৌধৰী জীক প্রতি শ্বপন তেসৰ স্মৃতি- পুষ্প শ্বর্পিত কৰৈত ও কহৈত ছথি-"কোনো নাটককাৰক নিধন একটা কনাকাৰক হেতু মায- ৰাঁপক মৃত্যুসেঁ কম নহি হোগত ছৈক।"

শেখৰজীক ৰর্ণন কৰৈত ও পুনঃ কহৈত ছথি-"একটা নাটককাৰ সেহো শ্বপন নাটক নিখৰাঁক সময ওকৰ প্রত্যেক পাত্রক ভূমিকাক সংবঁধমে সোচৈত শ্বছি, ওকৰা হেতু ওহি মাত্র দূ ঘংটাক া কিছু সমযক নাটকমে কিছু তেহনে পৰিৰেশক সংৰচনা কৰৈছ জাহিসেঁ ওকৰ প্রত্যেক পাত্র দর্শকক হৃদযমে দীর্ঘজীৰী ভ' সকত।তকৰ নির্ৱাহ শেখৰ জী শ্বপন নাটকমে পূর্ণৰূপেণ কৰৈত ছনা , খাহে ও 15-20 মিনটক ৰেডিযো নাটক হো শ্বথৰা দূ ঘংটাক ৰংগমংচীয নাটক।"

প্রেমনতা জী প্রাযঃ সুধাংশু শেখৰ চৌধৰী জীক সভ নাটকমে শ্বভিনয কএননি শ্বা শনকা সংহে শ্বপন পাত্রতাক স্বীকাৰোক্তি শনকা শ্বন্তঁত মুদিত কএনে ছননি-

" জখন হম নাটক লিখব আৰম্ভ কৰৈত ছী,অহাঁ হমৰা সোঝাঁ আবি জাইত ছী আ ও সংবাদ হম প্ৰেমলতাক হেতু লিখৈত ছী।"

হুনক সাহিত্য পৰ শোধ কৰবাক প্ৰেমলতা জীক স্বপ্ন ছলনি আ ও পূৰা নহিং ভেলনি। তেঁ ও স্বয়ংকেঁ কষ্টঘৰামে ঠাঢ় বুঝৈত ছথি।(এহি পোথীক অনুসাৰ)

পং জয়নাথ মিশ্ৰকেঁ স্মৃতি- তৰ্পণ দৈত ও কহৈত ছথি-

"পং জয়নাথ মিশ্ৰ এক ব্যক্তি নহি অপিতু সংস্থাক নাম অছি।"

পুনঃ হুনক তুলনা বিশাল বটবৃক্ষসঁ কৰৈত ও কহৈত ছথি- "গাছ কোনো বৰ্গ-ভেদ, জাতি-ভেদ ,ধৰ্ম -ভেদ নহি বুঝ ত অছি।ওহন ব্যক্তিক হেতু কিয়ো খাস নহি হোইত ছৈক, মুদা ওহি ব্যক্তিত্বক ঈ বিশেষতা হোইত ছৈক জে লোক হুনকা অপন খাস হয়বাক দাবী কৰএ লগৈত অছি।ও অপন ভাষা সংস্কৃতিক সংগহিঁ সংগ মানবতাক পুজাৰী ছলাহ।"

তদুপৰান্ত ও নাৰী-জাগৰণক অগ্ৰদূত ৰূপমে পং গোবিন্দ ঝাকেঁ দেখৈত হুনকা প্ৰতি কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপিত কৰৈত ছথি-

"পং ঝাক নাটকক মাধ্যমেঁ হমৰা অপন অভিনয- কলাক বিবিধতাক অৱসৰ ভেটল। বেসী নাটকমে এক ৰংগক ভূমিকাসেঁ উপজল অকুলাহটিকেঁ দূৰ কএ হমৰামে স্ফূৰ্তি আনি দেলক।"

"পংডিত ঝাক নাটকক পাত্ৰ সভ তত্কালমে জে সামাজ ক ধাৰা ছলি বহল অছি,ওকৰ ধাৰাক বিপৰীত পৰিবৰ্তন চাহৈত

ঋছি।আগমেঁ 40 ৰর্ষ পূর্ৱ জে নাটক লিখল গেল,ওহূ ে গ্র ভাৱ ছল আ জে নৱীনতম কৃতি (ৰুক্মণী হৰণ) ছলি ওহূমে ঋছি।এহি নাটকক জন- ৰোঁনিহাৰ যদ্যপি অশিক্ষিত ঋছি,পৰঁচ লিলহা কোঠীৱলাক অত্যাচাৰসেঁ ত্ৰাণ পএবাক হেতু এক সঁগ ভএ সঁঘর্ষ কৰৈত ঋছি। ওকৰা

লোকলিক একতাসেঁ সমাজমে পৰিৱর্তন অবৈত ঋছি।"

"পঁডিত গোৱিঁদ ঝা ওহন সাঁস্কৃতিক পুৰুষ ছথি জনিক জীৱনক সমস্ত স্নেহ- ৰাঁতী অনুজ সাহিত্যকাৰ- কলাকাৰ লে ছলি।জতেক হিনকাসেঁ ৰঁগ-কর্মীকেঁ ভেটনৈক অৱসৰা ভেটি ৰহল ছৈক ওতেক আন-কোনো ৱ্যক্তিসেঁ নহিঁ।"

গুৰুজী ৰূপমে পঁ. ত্ৰিলোচন ঝাক স্মৰণ কৰৈত প্রেমল া জী কহৈত ছথি-"সন 1984 -85 মে গুৰুজী কোলকাতা মহানগৰী কেঁ ত্যাগি পটনাকেঁ অপন ৱাস- স্থান ৰনৌলনি। হম া লোকলিক সমক্ষ এক নির্দেশকক ৰূপমে অয়নাহ 'চেতন সমিতি' দ্বাৰা মঁচিত নাটকক মাধ্যমে। হুনক কার্যশৈলীসে সভ কলাকাৰ প্রভাৱিত ছল আ সঁগহি হুনক শিষ্যত্ব গ্রহণ কৰবাক হেতু উতাহুল ভেলো।"

মৈথিলী ৰঁগমঁচমে নৱীন তকনীকক সমাৱেশ আ অভিনৱ প্রস্তুতি দ্বাৰা স্বৰোন্নয়নক সঁগ ৰঁগমঁচকেঁ ৰোজগাৰক সাধন ৰনৱৰা ল ল আ পছাতি পটনামে চেতনা সমিতিক মাধ্যমসেঁ ৰঁগকর্মী লোকলিক মার্গদর্শন লেল প্রেমলতা জী পঁ ত্ৰিলোচন ঝাকেঁ শ্রদ্ধাক সঁগ ম'ন পাড়ৈত ছথি।

ৰংগকৰ্মী শ্ৰীকাঁত মংডনকেঁ ও ৰংগমংচক সিপাহী, অগ্ৰদূত, নেতা, অভিনেতা, নির্দেশক, চিং ক আদি বিশেষণক সংগ ম'ন পাড়ৈত ছথি।হুনক অসময দেহারসান মৈথিনী ৰংগমংচক দুনিযাঁক সভ কনাকাৰক নেন ব্যক্তিগত ক্ষতি ছন গ্ৰ কহৈত ও উম্মেদ ৰখৈত ছথি জে হুনক অপূর্ণ কাজ পূৰা কৰবাঁ নেন নিঃসংদেহ কোনো কনাচিন্তককেঁ শ্ৰীকাঁত জী পঠৌতাহ।

ৰাঁনভংগিমাক নির্দেশিকা প্রমিনা জী যদ্যপি ক িযো অভিনয নেন প্রত্যক্ষতঃ মংচ পৰ নহিঁ অযনীহ, সদা নির্দেশন, অনুবাদ,ৰূপসজ্জা এৱং প্রস্তুতিক নেন সভ হুঁা াযিত্ব স্বেচ্ছাসেঁ বহন কৰৈত ও এৱং অভিনয নেন সভ তৰহক স াযতা দেনিহাৰ হুনক পতি শ্ৰী নাৰাযণ ঝাক প্রতি অপন স্নেহ আ কৃতজ্ঞতা প্রেমনতা সন স্নেহিন ব্যক্তি কোনা বিঁসৰিতথি!আসকএ অমৈথিনীভাষী ৰঁচা সভসেঁ মৈথিনী নাটক কৰযৰাঁমে প্রমিন জীক পৰিশ্ৰম,নগন আ সতত প্রযাস স্মৰণ যোগ্য বুঁঝৈত ছথি আ ভংগিমা পৰিবাৰকেঁ প্রমিনাজীক ঋণী বুঁঝৈত ছথি।

একৰ অতিৰিক্ত ৰঁহুঁক ভাগ,হুনকা সংগ ব্যক্তিগত সংৱঁধ আ এহনে অনেক ব্যক্তিক প্রতি ও অপন কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপিত কএনে ছথি,জনিকাসেঁ হুনকা কনিযোঁ স্নেহ, সম্মান,অৱসৰ ৱা উপকাৰ ভেটৈননি।

অৱশ্য অল্পাযুমে মাতৃ-পিতৃ-বিহীন একটা কন্যা পটৈন সন শহৰমে অপনাকেঁ স্থাপিত কএ সকনীহ,ৰংগকৰ্মকেঁ অপন জীৱনক নক্ষ্য ৰঁনা সম্মান পাৱিঁ সকনীহ,ত' ৰঁহুত নোকক

সহযোগ ভেটৈনে হেতনি, কিন্তু এহি সভ সংঘর্ষ-যাত বামে জনক খাঙ্মেরঁন, কঠিন পৰিশ্রম,খরসবক নাভ ঙঠযরাঁক শৈক্ষণিক ও খভিনযক জন্মজাত ক্ষমতাকেঁ নকাৰন নহিঁ জা সকৈছ। হেঁ,'**ও দিন ও পন'** নিখি কএ ও খপন ব্যক্তিত্বক সকাৰাত্মকতাক সৰঁন পৰিচয দেনে ছথি,সমাজক প্রতিকূন ধাৰণাক রাঁদো হি ক্ষেত্রমে মজগূতীক সংগ ঠাঢ় হযরাঁক প্রেৰণা সেহো দৈত ছথি খা খপন জীরনমে সহাযক ৰহন সভ শ্রেষ্ঠ জনক প্রতি কৃতজ্ঞতাপূর্ণ স্বীকাৰোক্তিসেঁ একটা খাদর্শ সোঝাঁ ৰখনে ছথি।

এহি সংস্করণকেঁ সাহিত্যিক কসৌটী পৰ কসনাসেঁ ভ' সকৈছ কিছু জর্কিং খনুভর হো, মুদা হৃদযক সহজ-সৰন ভারুক উদ্গাৰ ৰূপমে 'ও দিন ও পন' খপন একটা মানরীয পক্ষক সংগ সৰঁন পৰিঠিতি খা সশক্ত উপস্থিতি দেখরৈত খছি।এখন এতবাঁহি।

খাভা ঝা

২৬.১০.২০২২

খপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১৪.মনোজ ঝা- নাৰী সশক্তিকৰণ কে অগ্রদূত, মৈথিলী নাট্য মঁচক পহিল সশক্ত মহিলা ৰঁগকর্মী আওৰ মৈথিলী ফ়িল্ম মে মমতা কে সাক্ষাত প্রতিমূর্তি ডা প্রেমলতা মিশ্র ৰ 'প্রেম'

মনোজ ঝা

নাৰী সশক্তিকৰণ কে অগ্রদূত, মৈথিলী নাট্য মঁচক পহি সশক্ত

মহিলা ৰংগকৰ্মী শ্বাওৱ মৈথিলী ফ়িল্ম মে মমতা কে সাক্ষাত প্রতিমূর্তি ডা প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম'

মৈথিলী নাট্য মংচক পহিল সশক্ত মহিলা ৰংগকৰ্মী শ্বা মৈথিলী, ভোজপুৰী ৰ হিন্দী ফিল্ম মে শ্বভিনয কেনিহাৰি প্রেমনতা মিশ্রক প্রাৰংভিক জীৱন সংঘৰ্ষপূৰ্ণ ৰহন শ্বছি। হাঁন কানহি স২ িনক শ্বভিৰুচি নাট্য মংচ স প্রেৰিত ৰহন। হিনক জন্ম 29 সিতংৱৰ 1948 ঙ্র. মে মধুৱনী জিনা মে প্রখংড মুখ্যানয ৰহিকা গামক দচ্ছিনৱাৰি গোন মে ভেন শ্বছি। হিনক পিতাক নাম পংডিত দীনানাথ ঝা শ্বা মাতা ৱিঁন্দা দেৱী ছনীহ। হিনক পিতা শ্বপনা গনাকা কে ৱিখ্যাত ৱৈদ্য ছনাহ। হিনকা নগ দূৰ দূৰ স নোক উপচাৰ নেন শ্বৱৈত ছন শ্বা সুস্থ হোগত ছন। প্রেমনতা শ্ব ন মাতা পিতাক শ্বসগৰে সংতান ছথি। ৰহিকা গাম তত্সময শ্বা হান ধৰি নাটকক মংচন নেন ৱিখ্যাত ৰহন শ্বছি। একৰা জন্মভূমিক

মাষ্টি কে গ্ৰণ কহী খ্থৰা ৰিধনা দ্বাৰা মৌথিনী ৰংগমংচক েন ৰঠন গেন মহিনা কনাকাৰক সাক্ষাত প্ৰতিমূৰ্তি। হিনক ৰংগমংঠ য জ্বড়াৰ নগাতাৰ ৰঁঠ়িতে গেন। জখন কি হিনকা খ্পন গামহি কে স্কূন মে মংঠ পৰ ডতৰৰাঁক ৰিৰোধ ম্বখৰ হোগত ৰহন খ্ঠি। ৰিৰোধী স্বৰক ম্বখৰতা কে কাৰণেঁ এক-দূ ৰেঁৰ ত নাষ্ট কে মংঠন তক নহি ভ সকন।

খৌৰ, পহিন্বক স্থাপিত পৰংপৰা খ্নৃসাৰ ৰাঁন কানহি মে 12ম ৰাঁযসি মে হিনক ৰিৰাহ সীতামঠী জিনাক সিৰসী গাম মে ভেন। হিনক পঠাভ্ৰ নিখাভ্ৰ গাম কে স্কূন মে ভেন। জতয পঠ়ি ভ্ৰ মৌষ্ট্ৰিক মে ফৰ্স্ট ডিৰীজন স পাস ভেনীহ। হিনক পতিদেৰ ৰহিকা কে স্কূন মে শিক্ষক ঠনৈথ। হিনকা পৰিৰাৰ মে তীন ষ্টা প্বত্ৰ একষ্টা প্বত্ৰী ঠথিন্হ। হিনক জ্যেষ্ঠ ৰাঁনক মনমোহন মিশ্ৰা গংষ্টেনিজেংস ্যূৰো মে কাৰ্যৰত ঠথিন্হ। দোসৰ ৰাঁনক ৰৰি ৰংজন মিশ্ৰা খাভ্ৰএনএফএস নামক প্ৰতিষ্ঠিত ফাগনেংস কংপনী মে ৰাগস প্ৰেসিডেংষ্ট, তেসৰ ৰেঁষ্টী খন্বপমা সেহো ম্যূজিক মে এমএ খা গাযন ৰিধা স জ্বড়ন ঠথি। এহন ৰূঁঝনা জাগত খ্ঠি জে প্ৰেমনতাক জন্ম মৌথিনীক নেন ভেন খ্ঠি। ৰংগমংঠ স হিনকৰ জ্বড়াৰ ৰাঁঠিতে ৰহন। ৰিদিত হো জে তৎসমৱ মে ৰংগমংঠীয ৰিধা মে খ্ভিনয নেন স্ত্ৰী পাত্ৰক ঘোৰ খ্ভাৰ ঠন। প্বৰুষ সৰঁ নাৰীক ভেষ মে খ্ভিনয কৰৈত ঠনাহ। এহি খগতা খা ৰেঁগৰতা কে ভৰৰাঁ নেন প্ৰেমনতা খাগাঁ খ্যনীহ।

খপনা গাম ৰহিকা মে 'ৰাঁঠী দীদী' কে নাম স ৰিখ্যাত ্ৰেমনতা মিশ্ৰ খপন খ্ধ্যাপন কানহি সঁ স্বতংত্ৰ ৰিঠাৰক ভাৰনা স ওত

প্ৰোত ৰহলীহ। নাৰী সশক্তিকৰণ কে দিশা মে হিনক ঋৱিস্মৰণীয যোগদান কে কখনো নকাৰল নহি জা সকৈত ঋছি। জাহি সময মে ৰংগমংচ পৰ লড়কী কে চঢ়নাগ রর্জিত ছল ঋা একৰা গলত নজৰি স দেখল জাগত ছল। ওহি সময গাম মে কগএক রেঁৰ হিনকা রিৰোধাভাস কে সামনা কৰয পড়ৈত ৰহনৈন। মুদা ঞ্র ঋপন সংকল্প পৰ ঋডিগ ৰহি ঋপনা ঋভিযান কে রঁন দৈত ৰহলীহ। ঋপন গাম ৰহিকা স্থিত যূএনরীন ৬ঠ রিদ্যানয মে প্ৰাৰং িক শিক্ষা কে দৌৰান ঞ্র ৰংগমংচ পৰ স্ত্ৰী পাত্ৰ কে ৰূপ মে পুৰুষ রর্গ কে ঋভিনয কৰৈত দেখি রিচনিত হোগত ছনী। হিনকা মোন মে একটা টীস ৬ঠৈত ছনৈন জে মংচ পৰ স্ত্ৰী পাত্ৰক ৰূপ মে কোনো লড়কী কিএক নহি ঋরৈত ঋছি। রঁতারৈত চনী জে তত্সময ৰহিকা ৬ঠ রিদ্যানয নাট্য রিধাক কেন্দ্ৰ রিন্দ কে ৰূপ মে জানল জাগত ছল ঋা সগৰোঁ চৰ্চিত ছল। জতয মধুরঁনী নিরাসী সৱ চন্দ্ৰিকা প্ৰসাদ সল নাট্য প্ৰেমী ডাগৰেক্টৰ স্কূল কে হেড মাস্টৰ কে ৰূপ মে মৌজূদ ছলথি। চন্দ্ৰিকা রাঁবূ কে নাট্য নির্দেশক কে ৰূপ মে পারিঁ ৰহিকা গামক সংগ ঋাসপাস গলাকা মে সেহো নাট্য রিধা কে খূরঁ পসাৰ ভেল। হিনকা এহি রিধা মে পাৰংগত ৰরাঁ র ৰংগমংচক প্ৰেৰণা মে চন্দ্ৰিকা রাঁবূক ঋতুলনীয যোগদান ৰহল ঋছি।

জীরনক ক্ৰম মে হিনকা গাডফাদৰ কে ৰূপ মে মিথিলা মৈথিলীক ঋমূল্য ধৰোহৰ যাত্ৰী নাগার্জুন কেঁ সানিধ্য ভেটল ঋা ফনক কহলা পৰ 'প্ৰেম' ঋপন পতি কে সংগ পটনা শিফ্ট কযলথি। যাত্ৰী জী কে ছত্ৰছাযা মে হিনকৰ প্ৰতিভা মে নিখাৰ ঋারঁয াগল। জতয কিছু দিনক রাঁদ হিনকা পতি কে নৌকৰী প্ৰকাশন কার্য

মে নাগি গেন শ্বা প্রেমনতা সেহো পটনা কে একটা স্কুন মে শিক্ষিকা কে ৰূপ মে কাজ কৰয নগনীহ। মুদা হিনক পঢ় ড্রা সেহো শ্বনৱৰত চনৈত ৰহন। শ্বা ড্রা পীএচডী ধৰি কে ডিগ্রী হাসিন কই ডাক্টৰ কে উপাধি গ্রহণ কযনীহ। পটনা কে ৱাঁকীপুৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক ৱিদ্যানয মে মৈথিনীক ৱ্যাখ্যাতা কে ৰূপ মে কাজ কৰৱাঁক মৌকা সেহো হিনকা ভেটন। জতয স ড্রা শ্বৱকাশ গ্রহণ কযনীহ।

কৱি নাগার্জুন 'যাত্রী' জী ঠুকি হিনক পিতাক পি িযৌত চনখিন্হ ত সহজেঁ প্রেমনতা হিনকা কক্কা জী কহি সংৱোধিত কৰৈত চনীহ শ্বা যাত্রীজী সেহো হিনকৰ প্রতিভা স প্রভাৱিত, একটা ৱেঁটীক মুখ্য মার্গদর্শক জকাঁ সতত প্রযত্নশীন ৰহৈত চনাহ। শ্বা এক দিন হিনকা ৱাঁহি পকড়নে শ্বাকাশৱাণী নই গেনাহ শ্বা কহননি জে শ্বাহাঁ এহি ঠাম শ্বাকাশৱাণী মে হোৱঁয ৱনা ৱিভিন্ন কথা-গোষ্ঠী, সংগোষ্ঠী, ৱার্তা, পৰিচর্চা শ্বাদি মে শ্বপন সহভাগিতা প্র ৰংভ কৰু। শ্বা ওতহি স প্রাৰংভ ভেন প্রেমনতাক নৱ জীৱন। প্রেমনতা শ্বাকাশৱাণীক কার্যক্রম সভ মে শ্বপন সহভাগিতা দেৱঁয গনীহ। দিনানুদিন হিনক প্রতিভা নিখৰৈত গেন। শ্বাকাশৱাণী সই হিনক জুড়ার হিনকা নেন সংজীৱনী কে কাজ কযনক শ্বা ওহি ঠাম হিনকা ৱিভিন্ন প্রসাৰণ কে সংগহি ৰেডিযো মে হোৱঁয ৱ া নাটক সভ মে সেহো ভাগ নেৱাঁক মৌকা হাথ শ্বাৱঁয নাগন। তত্মেময ত শ্বাকাশৱাণী ৱিভিন্ন তৰহক কার্যক্রম প্রসাৰণ শ্বাদিক কেন্দ্র ৱঁ ন্দু মানন জাগত চন, জতয মৈথিনী ৰংগমংচীয ৱঁড়কা নামী গিৰামী কনাকাৰ নোকনিক শ্বাৱাঁ জাহী হোগত ৰহৈত চন। জতয শনৈঃ শনৈঃ হিনক পৰিচয শ্বা সম্পর্ক ৱঁঢৈত গেন। ষনকা সৱঁক সম্পর্ক

হিনক চেতনা সমিতি স জুড়ার কে মার্গ প্রশস্ত কয়নেক। তদুপৰাঁত হিনকা নাট্যমঁচ ঋা ৰঁগকর্ম স২ জুড়ৰাঁক মৌকা ভেটলৈন। ৰঁগকর্মী লোকনিক সম্পর্ক স প্রেমলতা ঋনেৰো ৰঁ৭ত ৰাস নাট্য সঁস্থা ঋাদি স জুড়ি গেলীহ। তকৰা ৰাঁদ হিনক ৰঁগযাত্রা ঋনরৰত চলায়মান ৰহল ঋা ও ঋপন কিৰ্তি কে পসাৰ কৰৈত ঋভিনয় কে ছাপ ছোড়ৈত গেলীহ। পটনা মে মৈথিলীক সুদৃঢ় চেতনা সমিতিক মঁচ পৰ কএক টা নাটক মে স্ত্রী পাত্রক সজীৱ মঁচন কয় খূৰঁ প্রশংসা ৰঁটোড়লৈন। মহিলা ৰঁগকর্মীক ৰূপ মে ৰঁ৭ত ৰাস সঁস্থা সৰঁ সঁ জুড়লথি ঋা এখলো কোনো লে কোনো ৰূপ মে এহি সঁস্থা সঁ জুড়ল ছথি। ৰর্তমান মে ও চেতনা সমিতি পটনা কে উপাধ্যক্ষ পদ পৰ সেহো নির্বাচিত ভেল ছ ি।

ৰঁগমঁচক যাত্রা কে ক্রম মে হিনক ৰৱিন্দ্রনাথ ঠাকুৰ সঁ ভেঁট মুলাকাত হিনকা মুঁৰঁও ল গেল। জতয় হিনকা মৈথিলী ফিল্ম গতিহাসক সফলতম ফিল্ম 'মমতা গাৰঁয় গীত' মে ঋভিনয় কৰৰাঁক মৌকা হাথ লাগল ঋা হিনকা ঋভিনয়ক ৰঁলে ফিল্ম সফলতা প্রাপ্ত কয়লক। তকৰ ৰাঁদ হিনক ফিল্মী ঋভিনয় যাত্রা জোৰ পকড়লক ঋা ও লগাতাৰ হিন্দী ঋা ভোজপুৰী ফিল্ম ঋাদি মে ঋভিনয় কৰয় লগলীহ। জাহি মে হিন্দী ফিল্মক সফলতম নাম প্রকাশ ঝা কে ফিল্ম দামূল, কন্যাদান, ভোজপুৰী ফিল্ম 'দুল্হা গঁগা পাৰ কে' , মাটী, 'ৰঁৰুঁঋা হমাৰ' ঋা পিঁজৰ ৰানী মুনিয়া ঋাদি ফিল্ম মে ঋভিনয় কেলীহ। তকৰ ৰঁ৭ত দিন ৰাঁদ ৰাঁলকৃঞ্চক মৈথিলী ফিল্ম 'সস্তা জিনগী মহগ সেনূৰ' ঋা 'ললকা পাগ' মে সেহো ঋপন ঋভিনয় কে ছাপ ছোড়ৰাঁ মে সফল ভেলীহ। এতৰেঁ ধৰি নঞি ডা প্রেমলতা ডীডী পটনাক প্রসাৰণ ধাৰাৰাহিক

'পর্ব ভৰা মিথিনা' আ 'দেহাতী দুনিয়া' মে সেহো অভিনয় কই প্রশংসিত ভেন ছথি। হানহি মে বর্ন্ডরাওড প্রদর্শিত ৰাধ্ৰষ্ট্ ীয পুৰস্কাৰ প্রাপ্ত এতিহাসিক মৈথিনী ফ়িন্ম "মিথিনা মখান" হিনক জীরনক উত্কৃধ্ৰষ্ট ফিন্ম কে ৰুপ মে যাদ কএন জাগত ৰহত।

ৰংগমংঠ আ অভিনয কে সংগ-সংগ প্রেমনতাক নাম মৈথিনীক একটা স্বপৰিঠিত সাহিত্যকাৰক ৰুপ মে সেহো জানন জাগত অ ি। হিনকা হাথে মৈথিনীক রিভিন্ন পত্র পত্রিকা কে সম্পাদন সেহো ভেন অছি আ এখনো নেখন শীন ছথি। হিনক ৰচনা রিভিন্ন পত্র পত্রিকা সভ মে প্রকাশিত ভেন অছি। হিনক প্রকাশিত থা সংগ্রহ 'এগো ছনী সিনেহ' আ 'শেখৰ প্রসংগ' প্রমুখ অছি। (শেখৰ প্রসংগ) জে হিনক পীএচডী কে রিষয সেহো ছন। ৰংগমংঠ, সাহিত্য, কনা, সংস্কৃতি আ অভিনয নেন রॅদ্মত ৰাস সম্মান স সম্মানিত ডা প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম' মিথিনা মৈথিনীক অমূন্য ধৰোহৰ কে ৰুপ মে এখনো অপন ক্রিযাশীনতাক সংগ হমৰা নোকনিক রॅ ঠ রিদ্যমান ছথি। নর পীঢ়ীক নেন আদর্শ প্রেমনতা মিশ্র কেং ঠে না সমিতি পটৈনা, মিথিনা সাংস্কৃতিক পৰিষদ কনকত্তা, অখিন মিথিনা সংঘ দিল্নী, রিদ্যাপতি সেৰা সংস্থান দৰভংগা, মৈথিন সমাজ ৰহিকা আদি সংস্থা দ্বাৰা 'মিথিনা রিভূতি' সম্মান দেন গেন অছি। এহিকে অনারে হিনকা 'পাটৈনিপুত্র সম্মান', 'নূৰফাতিমা ম্মান' সমেত হিন্দী ভাষাক কগএক টা প্রতিধ্ঠিত সম্মান স নরাজন জা চুকন অছি। দিল্নীক নাট্য সংস্থা মৈনোৰংগ দ্বাৰা 'জ্যোতিৰীশ্বৰ' সম্মান স হিনকা সম্মানিত কযন গেন অছি। রর্ষ 2018 মে মধুরॅ ী কে ঠাঢ়ী গাম মে আযোজিত মৈথিনী নিটৈৰেঠৰ ফেস্টিৰন মে তত্কোনীন ডীএম শীর্ষত কপিন অশোক দ্বাৰা হিনকা 'ভামতী স্ত্রী

সম্মান' প্রদান কয়ল গেল। এতবেঁ নঞি ডা প্রেমলতা কেঁ বিঁহাৰ সৰকাৰ দ্বাৰা ভিখাৰী ঠাকুৰ 'ৰাজ্যকলা সম্মান, মৈথিলী লোক সংস্কৃতি মংচ লহেৰিয়াসৰায় দ্বাৰা মিথিলা সেবা 'তাম্র পত্র সম্মান', হিনক 5 দশকইক নাট্য যাত্রা লেল হিনকা বর্ষ 2019 মে থিয়েটৰ বালা নাট্যোৎসেব দ্বাৰা প্রতিষ্ঠিত নাট্য সম্মান 'অজীত কুমাৰ গাংগুলী এৱার্ড' স সম্মানিত কএল গেল।

একটা 'প্রেম' মে এতেক ৰাস বিধাক বাস বিধলাক অলমোল কৃত্য অছি। তত্মেময কে পুৰুষ প্রধান সমাজ মে নাৰী সশক্তি ৰণ লেল কএল হিনক ত্যাগ আ যোগদান যুগ যুগাংতৰ ধৰি গুংজৈত ৰহত। নিঃসংদেহ ডা প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম' মিথিলা মৈথ লীক অমূল্য ধৰোহৰ ছথি। জনিকা সহেজ ক ৰখবাঁক অহম জিম্মেদাৰী হম সবঁ মিথিলাবাসী কে দাযিত্ব অছি।

-মনোজ ঝা, ৰাষ্ট্রীয অধ্যক্ষ, মিথিলা লোকতাংত্রিক মোর্চা, সম্পর্ক - 7701948646

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১৯.প্রেম কান্ত চৌধৰী- ডা. প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম' : মিথিনাক রিনক্ষণ রিদূষী ঋা প্রেৰণাত্মেক ব্যক্তিত্ব- জেনা জননিযৈন্থ

প্রেম কান্ত চৌধৰী

ডা. প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম': মিথিনাক রিনক্ষণ রিদূষী ঋা প্রেৰণাত্মেক ব্যক্তিত্ব- জেনা জননিযৈন্থ

চননিহাৰ সংযোগরশ পথ পৰ পিচ্চড়ি খৰৈচ্ছ।
স্বজন সমহ্াৰথি হাথ ধয, দৃর্জন দেখি হঁসৈচ্ছ॥

ঙপৰকা দৃন্ পাঁতি ডা. প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম'ক 'শেখৰ-প্রসংগ'

নামক লিখল কিতাবঁক লেখকীয উদ্গাৰ মে ব্যক্ত কযল গেল অছি। অন্তিম দূ পাঁতি মে জীবনক ৰহস্য ছিপল অছি। আগ হইম জাহি ব্যক্তিত্বক সন্দর্ভ মে কিছু কহবাঁক লেল কলম উঠৌলহুঁ অছি তাহি লেল হম অজ্ঞানী ব্যক্তি ছী। মুদা সাহস কৰবঁ আ জোখিম মোল লেলায হমৰ কাজক ক্ষেত্র ৰহল অছি। তাহি সঁ নঞ হইম হুনক মহান ব্যক্তিত্ব মে সমাযল শিক্ষাক বিশ্লেষণ কৰবঁ আ নঞ হুনক কলাকাৰক বিধা কে। আ নঞ হুনক বিভিন্ন সংস্থা সমিতিক সংগঠনাত্মক ক্ষমতা কেঁ। আ নঞ হুনক সাহিত্যিক জীবন যাত্রাক। আ নঞ হুনক পাৰিবাৰিক গাছ কে বিশাল পৰিবেশ কে। হম তঁ হুনকা মে সমাযল উপর্যুক্ত সভ তথ্যক আলোক মে হুনক স্নেহিল-আত্মীয সংবেদনশীল অতুলনীয প্রতিভাক জে প্রেৰণাত্মক অছি। তাহি পৰ অপন সংস্মৰণ লি ই চাহবঁ। কহই চাহবঁ জে ডা. প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম' কেৰ জন্ম 29 সিতম্বৰ, 1948 ঈ. মে বহিকা, জিলা মধুবনী, মিথিলা, বিহাৰ মে পিতা পং. দীনানাথ ঝা আ মাতা পূজনীযা বৃন্দা দেবীক সুপুত্রীক ৰূপ মে ভেলৌহি। আৰম্ভিক শিক্ষা গাম মে ভেলৈন্হ। তৎপশ্চ ৎ বিবাহোপৰান্ত সোলহ বৰখ মে পতি শ্রীমান মহেশ্বৰ মিশ্ জীক সংগ পটনা আবিঁ গেলীহ। ও জখন বিদ্যালয মে পঢ়ৈত ছলীহ তখনে সঁ গাযন আ অভিনয সঁ লোক-সমাজ পৰিচিত ভেল। 1964 ঈ মে জখন পুৰস্কাৰ সঁ সম্মানিত সঁ ভেলীহ তই বিদ্বত সমাজ মে অপন ভিন্ন পহচান বনৌলকীহ। ধীৰে-ধীৰে অপন শিক্ষা ূর্ণ কৰবাঁক ক্রম মেঁ মৈথিলী সঁ এম.এ. আ এম.এড সেহো কযলীহ। ৰাজকীয বালিকা বিদ্যালয, বাঁকীপুৰ, পটনা সঁ ব্যাখ্যাতা কে পদ পৰ সঁ অৱকাশ প্রাপ্ত কযলীহ। এম্হৰ হুনক অভিনয মে অভিৰুচি কেঁ কাৰণ কলাকাৰক যাত্রা সে হো চলি ৰহল ছল। লগভগ দুগ

𑒮𑒨 𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒢𑒰𑒙𑒏, 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲, 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒂 𑒯𑒱𑒢 𑒠𑒲 𑒤𑒲𑒔𑒩 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒙𑒹𑒪𑒱𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒂 𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒮𑒦 𑒧𑒹 𑒮𑒤𑒪 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒲। 𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒮𑒿 𑒏𑒟𑒰-𑒫𑒰𑒩𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒫𑒰𑒔𑒢𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒮𑒯𑒦𑒰𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒩𑒯𑒪𑒢𑒱। 𑒏𑒧𑓂𑒣𑒲𑒨𑒩𑒱𑓀𑒑 𑒢𑒻𑒧𑒱𑒞𑓂𑒞𑒱𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒲𑒯। 𑒯𑒰𑒪𑒰𑒿𑒏𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒖𑒲 (𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒕𑒪𑒟𑒱𑒢) 𑒥𑒛𑓂𑒛 𑒧𑒰𑒢𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒟𑒱𑒢 𑒫𑒨𑒻𑒯 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒪𑒃 𑒖𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 𑒏𑒩𑒾𑒪𑒟𑒱𑒢।

𑒛𑒰. 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒧𑒹 '𑒋 𑒠𑒱𑒢 𑒋 𑒣𑒪' (𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝), '𑒉𑒑𑒼 𑒕𑒪𑒱𑒯 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒯' (𑒏𑒟𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑) 𑒂 𑒬𑒼𑒡𑒑𑓂𑒩𑓀𑒟 '𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑' 𑒞𑒃 𑒅𑒪𑓂𑒪𑒹𑒐𑒢𑒲𑒨 𑒁𑒕𑒱𑒉, 𑒂 𑒮𑓀𑒑-𑒮𑓀𑒑 𑒮𑓀𑒡𑓂𑒨𑒰 ◌𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒢𑒫𑒩𑒞 𑒔𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒛𑒰. 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲𑒏 𑒣𑒰𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒹𑒬 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒩𑒪-𑒣𑒳𑒩𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒠𑒩𑒝𑒲𑒨 (𑒮𑓂𑒫.) 𑒧𑒯𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒥𑒰𑒥𑒴 2018 𑒄. 𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒑 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒠 𑒪𑒟𑒱𑒢 𑒋 𑒥𑒻𑒏𑒳𑒝𑓂𑒚𑒡𑒰𑒧𑒫𑒰𑒮𑒲 𑒦𑒃 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒧 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒢𑒱𑒡𑒢 𑒮𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒧𑒨 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒲 𑒞𑒃 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒏𑒃 𑒂𑒬𑒲𑒩𑓂𑒫𑒰𑒠 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒏𑒨𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲। 𑒖𑒹𑒚 𑒮𑒳𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒢𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒮 𑒏𑒰𑒩 𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒩𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒮𑒳𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒩𑒫𑒱𑒩𑓀𑒖𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒭𑓂𑒚𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒕𑒟𑒱। 𑒕𑒼𑒙 𑒮𑒳𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒖𑒲𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒮𑒳𑒣 𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒣𑒧𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒂 𑒖𑒧𑒰𑒨 𑒛𑒰. 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 𑒮𑓀𑒑-𑒮𑓀𑒑 𑒣𑒾𑒞𑓂𑒩-𑒣𑒾𑒞𑓂𑒩𑒲, 𑒢𑒰𑒞𑒱𑒢 𑒮𑒦 𑒮𑒿 𑒦𑒩𑒪-𑒣𑒳𑒩𑒪 𑒣𑒰𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒛𑒰. 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒫𑒰𑒞𑒰 𑒩𑒝 𑒧𑒹 𑒣𑒻𑒒 𑒦𑒹𑒪𑒲𑒯 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰, 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱 𑒮𑒿 𑒮𑒩𑒼𑒏𑒰𑒩 𑒩𑒯𑒢𑒰𑒨 𑒦𑒹𑒢𑒰𑒨 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒦𑒰𑒫𑒱𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒕𑒻𑒏। 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒧𑒹 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭, 𑒅𑒣𑒰𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭, 𑒮𑒔𑒱𑒫, 𑒏𑒼𑒭𑒰𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒱𑒨𑒻। 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰

সমিতি, পটনা, ভংগিমা ঋা ঋৰিপন (নাটক), মৈথিলী মহিলা সংঘ, পটনা, ৰিঁহাৰ সংগীত নাটক ঋকাদমী, পটনা, ৰংদনা ৰানী কেন্দ্ৰ শামিল ঋছি। ৰৰ্তমান মে পুন: চেতনা সমিতিক উপাধ্যক্ষ নিৰ্ৱাচিত ভেলীহ ঋছি। ডা. প্ৰেমলতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম' জাহি সাংস্কৃতিক সংসাৰ সঁ ঋপন সৰোকৰ ৰখনৈথ ঋছি তাহি মে ৰঁঢ়তৰাস সঁ সম্মানিত ভেনায স্বভাৱিক ঠৈক। ও সভ সংস্থা সমিতি ধন্য ভেল জে ঋপনেক সম্মানিত কযনেক ঋছি। জাহি মে- চেতনা সম তি- পটনা, ঋৰিপন- পটনা, মিথিলা ৰিকাস পৰিষদ- কলকত্ত , ঋখিল ভাৰতীয মিথিলা সংঘ- দিল্লী, ৰিঁহাৰ ঋাৰ্ট থিযেটৰ-পটনা, প্ৰাংগণ- পটনা, ৰিদ্যাপতি সেৱা সংস্থান- দৰিভংগা, মিথিলা সাংস্কৃতিক সমন্বয সমিতি- গুৱাহাটী, ঋসম, মিথিলা সাংস্কৃতিক সংগম- প্ৰযাগ, ভাৰতীয ছাত্ৰ সংগঠন-পটনা, ৰিঁহাৰ ঋা পটনা ৰোটৰী ক্লৱ শামি   ঋছি। ডা. প্ৰেমলতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম' কেঁ জেনা হম দেখনিযৈন্হ ঠিন্হনিযৈন্হ ঋা ঋাশীৰ্বাদ ভেটৈল ও সভ ৰাঁত ৰীচ মে মোন পড়ৈত ঋছি। ও গৃহলক্ষ্মী, শিক্ষিকা, মৈথিলী-ভোজপুৰী-হিন্দী ংগমঁচ, সিনেমাক মাঁজল কলাকাৰ ছথি, জে ৰিশ্ব পটল পৰ ঋঁকিত ঋছি। ও স্বয মে ঋদ্ভুত ঋতুলনীয সশক্ত সাহিত্য-সংস্কাৰ সংস্ ৃতিক ধৰোহৰ ছথি। ৰিলক্ষণ প্ৰতিভাক চিৰস্মৰণীয ৰিদূষী স্বৰ্ণ হস্তাক্ষৰ ছথি। ও হমৰা গ কহৱাঁ মে কনিযো ঋত্যৌকৰ্য নহি কি, ও সম্পূৰ ণ মিথিলাক স্বৰ্ণিম হস্তাক্ষৰ ছথি। ঢ়নকা লেল কহল া সকৈছ ঋছি জে- 'কো নহি জানত হৈ জগ মেঁ কপী সংকট মোচন নাম তিহাৰো'। ও মিথিলাক ললনা লেল- ভূত, ৰৰ্তমান ঋা ভৱিষ্যক প্ৰেৰণাক স্ৰোত ছথি।

1976 ঈ. মে জখন হম পটনা ঋাগু কে পঢ়াগু লেল ঋাযল ৰহী তখন ৰাজেন্দ্ৰ নগৰ পটনা কে ৰাজকীয উচ্চতৰ মাধ্যমিক ৰিদ্যালয

𑒧𑒹 𑒢𑒰𑒧𑒰𑓀𑒏𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑒹𑒩 1977 𑒄. 𑒧𑒹 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 '𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒮𑓂𑒧𑒵𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯' 𑒠𑒹𑒐𑒢𑒹 𑒯𑒲। 𑒖𑒹 𑒯𑒰𑒩𑓂𑒛𑒱𑓀𑒑 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒏 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒃𑒪। 𑒠𑒹𑒐𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲 𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒖𑒲-𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒖𑒲𑒏 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒲 𑒧𑒰𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒞𑒱𑒖𑒼𑒩𑒲, 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒢 𑒢𑒰𑒙𑒏। 𑒮𑒧𑒨 𑒫𑒲𑒞𑒻𑒞 𑒑 𑒪 𑒯𑒧𑒯𑒳𑒿 𑒯𑒰𑒄 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒂 𑒏𑒰𑒪𑒹𑒖 𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒄 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒏𑒨𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒫𑒰𑒢 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒴𑒩 𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒛𑒰. 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒪𑒥𑒹𑒩 𑒢𑒖𑒠𑒲𑒏 𑒮𑒿 𑒯𑒧𑒩 𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞𑓂 2001 . 𑒧𑒹 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒂𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨 𑒥𑒢𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒦𑒹𑒪, 𑒏𑒱𑒨𑒻𑒏 𑒏𑒱 𑒢𑒾𑒏𑒩𑒲-𑒔𑒰𑒏𑒩𑒲 𑒏𑒹 𑒔𑒏𑓂𑒏𑒩 𑒧𑒹 𑒣𑒙𑒢𑒰-𑒑𑒳𑒫𑒰𑒯 𑒙𑒲 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒧𑒳𑒠𑒰 2001 𑒮𑒿 2005 𑒄 𑒏𑒹 𑒁𑒑𑒮𑓂𑒞 𑒡𑒩𑒱 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒨-𑒮𑒧𑒨 𑒣𑒩 𑒑𑒹 ◌𑒰𑒨 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪। 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒫𑒞 𑒧𑓀𑒛𑒪𑒲 ◌𑒿 𑒦𑒹𑒿𑒙-𑒒𑒰𑒿𑒙 𑒦𑒹𑒢𑒰𑒨 𑒂𑒧 𑒥𑒰𑒞 𑒕𑒪। 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒹 𑒛𑒰. 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒖𑒲 𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒿𑒙-𑒒𑒰𑒿𑒙 𑒦𑒹𑒪। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫 𑒮𑒿 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒏𑒱 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒴? 𑒮𑒠𑒻𑒫 𑒮𑓂𑒢𑒹𑒯𑒰𑒬𑒲𑒭 𑒮𑒿 𑒯𑒃𑒧 𑒪𑒰𑒦𑒰𑒢𑓂𑒫𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒯𑒳 𑒏 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒂𑒬𑒲𑒩𑓂𑒫𑒰𑒠 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒏𑒰𑒪 𑒥𑒹𑒪𑒲 𑒩𑒼𑒛 𑒒𑒩 𑒣𑒩 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒰𑒟𑒱। 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰 (𑒯𑒧𑒩 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲) 𑒏𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑓂𑒢𑒹𑒯𑒰𑒬𑒲𑒭 𑒠𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒟𑒲𑒢। 𑒯𑒧𑒯𑒳 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒣𑒩 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒥𑒹𑒩 𑒑𑒹𑒪 𑒯𑒼𑒨𑒥। 𑒁𑒯𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒹𑒿 𑒖𑒐𑒢 2005 𑒏𑒹 𑒁𑒑𑒮𑓂𑒞 𑒧𑒹 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒣𑒳𑒢: 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒮𑒿 𑒑𑒳𑒫𑒰𑒯𑒰𑒙𑒲 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒞𑒐𑒢𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲𑒏 𑒂𑒬𑒲𑒩𑓂𑒫𑒰𑒠 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪। 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒋𑒯𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒣𑒰𑒫𑒢-𑒞𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒫𑒲𑒞𑒪, 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒤𑒼𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒂𑒨𑒪 𑒯𑒼𑒨, 𑒔𑒰𑒯𑒹 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰𑒏 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪 𑒣𑒩 𑒫𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒣𑒩। 𑒐𑒰𑒮 𑒏𑒃 𑒏𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒯𑒧𑒩 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒞𑒰 𑒏𑒰𑒪 𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒢𑓂𑒫𑒨 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒮𑓂𑒧𑒵𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫 𑒮 ◌𑒰𑒩𑒼𑒯 2012 𑒄. 𑒏𑒹 𑒠𑒱𑒮𑒧𑓂𑒥𑒩 𑒧𑒰𑒮 𑒧𑒹 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨 𑒁𑒞𑒱𑒟𑒱𑒏 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒧𑓀𑒔 𑒣𑒩 𑒍

রিৰাজমান ভেলীহ। তখন মিথিলাক সমস্ত পূর্বোত্তৰ মে ৰহনিযাৰ মৈথিলজন ন্মনকা নগ সঁ দেখি সকলাহ। সমাজক ৰ্ন্মত নোক সভ হমৰা ধন্যৰাদ জ্ঞাপিত কযনাহ, জে ঐহন রিনক্ষণ ্যক্তিত্ব সঁ ভেঁট ভেলন্হি আ কৰীৰ সঁ দেখ সকনৈথ। গুৱাহাটী আগমনক ন্মনকৰ পহিন শর্ত ছই ন কি হম হোটৈন মে নহি ৰহৰ- ও হনী হমৰা হোটৈন মে নীক নহি নগৈত অছি, হই ম তঁ অহিঁক ঘই ৰ মে কল্পনা সঁগ ৰহৰ। হম স্বীকাৰ কই নেনয ৰহী। হমৰা সভক ভাগ্য জে ও তীন দিন ধৰি কার্যক্রমক ৰাঁদ ঘই ৰ মে সঁগেহি ছনীহ। দেসৰ ৰেৰ সেহো 2014 মে পৈঘ সপুত্র মনমোহন জী কেঁ স গ গুৱাহাটী আযন ছনীহ। আৰৈ সঁ পহিনে পটৈনা সঁ হমৰা ফোন কযনীহ জে হম নৰম্বৰ মে গুৱাহাটী আবিঁ ৰহন ছী। মনমোহন ৰাৰূ তঁ হোটৈন মে ৰহতাহ, মুদা হই ম তঁ হোটৈন মে নহি ৰহৰ। হম আগ্ৰহ আ নিৱেদন কৈনিযৈন্হ জে অহাঁক ঘই ৰ তই গুৱাহাটী মে অছিযে, অহাঁ হোটৈন মেঁ কিযাক ৰহৰ। ফেৰ হই ম সম্মানপূর্বক ঘই ৰ অননিযৈন্হ। দূ দিনক প্ৰৱাস মে হই ম দূনূ প্ৰাণী ফেৰ একৰেৰ ন্মনক সান্নিধ্য সঁ নাভান্বিত ভেনহুঁ। সচ কহি ত জখন পহিন ৰেৰ হমৰা ভেটৈ ভেন ছনীহ তখনে হমৰা নাগন জে হমৰ জেঠ ৰঁহি মুদ্রিকা কে আভাস ভেন ছন। অন্তৰ খানী নম্বাগ্র মে ছন। হম সভ ভায-ৰঁহিন কনী নম্বে-নম্বে ছী। জেঠ ৰঁহিনক ছৱি দেখ মৰা ৰঁহু নীক নাগন আ আত্মীযস্বখ ভেটৈন। অত: প্রেমনতা জী কেঁ হম অন্ত:মন সঁ পৈঘ ৰঁহিন মানৈত ছিযৈন্হ। মুদা কল্পনা তঁ 2012 মে ন্মনকৰ গুৱাহাটী প্ৰৱাসক সময অপন সম্বন্ধ ফৰিযা নেন ছনীহ- দীদী কহি কই। ওনা মিথিলা মে তঁ 'দীদী' কে তনৰ্ পিতাক ৰঁহিন ভেন। মুদা ৰঁগান মে 'দীদী' কে মতনৰ্ পৈঘ ৰঁহিন ভেন। কল্পনাক নেনপন ৰঁগানী ৰ্ন্মন ক্ষেত্র মে ৰীতন অছি তাহি

দ্বশ্বারে 'দীদী' রনা রাঁত ফৰিচৌত কই নেনথি। হইম তঁ রেঁসী সময পহিনে সঁ পষ্টনা মে ৰহন চী তেঁ ওতদ্দ সভ রঁড়কী রঁহিন কেঁ 'দীদী' কহৈত শ্বছি। সার্রজনিক ৰূপ সঁ হমদঁ পৈঘ রঁহিনক উত্তৰদাযিত্ব শ্বারঁ সঁ দ্দনকে দেনিযৈন্হ।

শ্বংগ্রেজী মে কহন জাযত শ্বছি- 'নিরিংগ নিজেংড' সে থি হমৰা সভক নেন ডা. প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম'। সাদগী পূর্ণ জীরন, উচ্চ রিচাৰ, সাত্ত্বিক র্যরহাৰ, চিৰ-স্মৰণীয কনাকাৰ, শ্বনুপম-শ্বনমোন ধৰোহৰ!

-প্রেম কান্ত চৌধৰী, মো. : 7002605261

শ্বপন মংতর্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।

২.১৬.কমলেংদ্র ঝা 'কমল'- মিথিলাপুত্রী

কমলেংদ্র ঝা 'কমল'

মিথিলাপুত্রী

জিনকৰ তন-মনমে মিথিলাংচল
কমলা-কোসী নযন বিশেষ!
মুট্ঠীমে আকাশ ভৰল হো
আঁচৰমে ধন-ধান্য অশেষ!!

মস্তক হো উত্তুংগ হিমালয
পদতলমে বঁগালক বেশ!
অংতৰ্তম চৰ-চাঁচৰ বিস্তৃত
ভাৱ ভৰল লৌকিক মনহঁস!!

শ্বাস তথা প্রশ্বাস মলযযুত
দৃষ্টি প্রভাত-সাঁঝ অরশেষ!
রাণী সীতাৰাম সমর্পিত
আঠো যাম উমাশৌলেশ!!

ভ্র কেয়ো নহি আন---সভক প্রিয
প্রেমলতা দীদী ভারেশ
'কমল' অকিংচন 'মিথিলাপুত্রী'
নমন,সমর্পণ কার্য-সলেস!!

-কমলেংদ্র ঝা 'কমল', দিনাংক ২৯/১০/২২

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

𑓒.𑓑𑓗.𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒝 𑒗𑒰 𑒮𑒰𑒑𑒩- 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒥𑒿𑒯𑒱𑒢

𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒝 𑒗𑒰 𑒮𑒰𑒑𑒩

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒥𑒿𑒯𑒱𑒢

𑒮𑒯𑒲 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒿𑒯𑒱𑒢 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒫𑒰 𑒏𑒯𑒲 **𑒞𑒃** 𑒞𑒰𑒯𑒴 𑒮𑒿 𑒣𑒻𑒒 𑒖𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑒯𑒼𑒠𑒩𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻 𑒮𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒂𑒠𑒩𑒢 𑒨𑒰 𑒖𑒹𑒚𑒏𑒲 𑒥𑒿𑒯𑒱𑒢𑒠𑒰𑒃 𑒛𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧। 𑒮𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒹 𑒙𑒰 𑒢𑒻। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑒰𑒩𑒏 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒢 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒠𑒲𑒠𑒲 𑒥𑒿𑒢𑒪𑒱 𑒕𑒟𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲। 𑒁𑒮𑒪 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒰𑒋 𑒥𑒰𑒿𑒣𑒏 𑒋𑒏𑒮𑒩𑒱 𑒮𑓀𑒞𑒰𑒢 𑒕𑒟𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒠𑒲𑒠𑒲। 𑒞𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒋𑒏𑒮𑒩𑒱 𑒢𑒻 𑒕𑒲। 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒦𑒰𑒨 𑒥𑒿𑒯𑒱𑒢 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢।

ঋা সে জে ৱাঁত ঠিথৈ সৱঁ গোণ্টে হিনকা তহিনা স্নেহ ঋা সম্মান দৈত ছনি।

হিনক জন্ম ২৯.৯.১৯৪৫ ড্র কে ভেন ছননি দৰভঁংগা জিনাক ৰহিকা গাম মে। কহি সকৈত ছী জে স্বতন্ত্র দেশ ভাৰত মে। পিতাক নাম ৰহনি দীনানাথ ঝা জিনকা নোক সভ ৱৈদ্য জী কহনি। মাযক নাম ৰহনি বৃন্দা দেৱী। মায হিনক নীক ৠন শীনক নোক ৰহথিন। নেনে সঁ শাস্ত্রীয সংগীত মে ৰূচি ৰ নি। হিনক মাম চণ্ডেশ্বৰ খাঁ কে গনাকা মে সৱঁ ঠিষ্টৈত ৰহনি। নীক চনতা পৱর্জা ৱানা নোক ঋা দয ভপকাৰী ৰহথিন। মাতাৰাম তাহি জমানাক মিডিন পায ৰহথিন। সংস্কৃত পৰহৈত ঋা ঋনজের্ া ৱঁনাৰৈত ঋপন মায কে দেখনে ৰহথি প্রেমনতা জী।

হিনক ৱিযাহ ১২ ৱঁৰ্খক ভমেৰ মে মাহেশ্বৰ মিশ্র জী সঁ ভেন ৰহনি। সাসুৰ ৰহনি সীতামৰহী নগ সীৰসী প্রখঁড ক নামপুৰ গাম। হিনকৰ ৱিযাহক খেৰহা ৱঁৰ ৰোচক ঋছি। সভাগাছী সঁ ৱিযাহ ভেন ৰহনি। ৱিযাহক কোনো পূৰ্ৱ সূচনা হিনকা নৈ ৰহনি। ৱাঁৰহ ৱঁৰখক ৱযস কোনো ৱিযাহক থোড়ৱেঁ হোগত ছনৈক। ড্র ঋপন গামেক ড্রসৠন মে নিখাগ পৰহাগ কৰৈত ছনীহ। সাঁঝ ভৰনী ঋানে দিন জেকাঁ খায পী কে সুতি ৰহন ছনীহ। সুতনী ৰাতি মে হিনকা জগৌন গেন। ঋা গীত নাদক সঁগ ৱেঁদী গাৰি কে পণ্ডিত কে ৱঁজায কে হিনক ৱিযাহ ভ**ই** গেন ৰহনি। নে ৱঁৰিযাতী নে সৱিযাতী নে কোনো শহনাগ ঋা নে কোনো শোভা সুন্নৰ।

ৱিযাহক সানে ভৰিক ৱাঁদ প্রেমনতা জীক জিনগী মে একটা ৱঁৰকা ঋন্তৰ ৱিঁহাৰি ঋাযন। মায ঋা ৱাঁপ দুনূ গোণ্টে হিনকা ছোৰি ড্রপৰ

চল গেলখিন। গামক লোক কহৈক জে প্রেম কে রিযাহে দ্ব ৰে মায রাঁপ জীরৈত চলখিন। তহন তই রেঁচাৰী প্রেম লতা জেকাঁ মিসৰজী সঁগ নিপৈষ্ট গেল ৰহথি। রোঁনো ভৰোস দৈ রালা লোক খপন কিযো নৈ চলনি। সগৰ তলাৰ্ঁ মে এসগৰ ঞ্ঠনা মাঁচ্ছ ৰঁনলি চলীহ। খপন ভাগে খা মায রাঁপক খাশীৰ্ৱাঁদ সঁ হাথ পকৰিনিহাৰ মিসৰ জী খা সাস্ব সসুৰ ধৰি ৰঁৰ লীক ভেষ্টলখিন জে হিনকা কহিযো কোনো রস্তু রা ৰাঁতক তকলীফ নৈ ৃখয দেলখিন।

প্রেমলতা জী পৰ মাযক সংস্কাৰক খসৰি ভেলনি। লেনে সঁ হিনক সোচ রিচাৰ খা ক্রিযা কলাপ প্রগতি গামী হোগত ৰহল।হিনকা জিনগী মে কিছু লীক কাজ কৰৰাঁক খভিলাষা জাগল ৰহলনি। জহন লোক খপন ধি রেঁষ্টী কে ঘৰ সঁ ৰাঁহৰ একসৰি নৈ নিকলয দৈত চল তাহি সময মে প্রেমলতা জী নাষ্টক কে ৰিহর্সল কৰৈক লেল একসৰি ৰাঁহৰ জাগত ৰহলীহ। খা একষ্টা সময এনৈক জহন প্রেমলতা মিশ্র প্রেম এহন পহিল মৈথিল মহিলা ভেলীহ জে নাষ্টক মে স্ত্রীক ভূমিকা কৰয লগলীহ। সে এক নৈ খলেকো। খাৰ্ঁ তই চলচিত্র মে সেহো মাযক ভূমিকা মে ৰহয লগলীহ খচ্ছি। খাগ জে হমৰা সভক ৰীচ মৈথিলালী ৰঙকৰ্মীক একষ্টা রঁৰকা ফৌজ তৈযাৰ ভেলীহ খচ্ছি তিনকা সভক জৰি মে কোনো মে কোনো ৰূপমে প্রেমলতা মিশ্র প্রেমক যোগদান খচ্ছি সে ৰাঁত কিনকো সঁ চপিত নৈ খচ্ছি।

মুদা, এতরী হিনক পৰিচয নৈ খচ্ছি।পষ্টনা মে ৰহি কে নাষ্টকো কৰৈ চলীহ খা পৰহাগ সেহো জাৰী ৰহলনি। এম এ কেলনি। পী

এঠ ডী কেননি। ডা প্রেমনতা মিশ্র প্রেম ভ২ গেনীহ। তহিযা রাঁকীপুৰ রানিকা উঠ রিদ্যানয পটনা নগৰ নিগম কে অধীন ছনা।রাঁদ মে রিঁহাৰ সৰকাৰক অধীন ভ২ গেন। ওৈ ঔস্কুন মে শিক্ষিকা রঁননি নোকৰী কেননি। ফেৰ নেক্ঠৰৰ ভেনীহ। ৪০ রঁৰখ ঔস্কুন কৌনেজ মে অপন সেরা দৈত ২০০৮ ঔ্র ক সিতম্বঁৰ মে অরকাশ গ্রহণ কেননি।

নোকৰী মে ছনীহে তখনে সঁ যাত্রী জীক (কক্কা কহৈত ছনীহ) কহনা পৰ পটনা আকাশরাণী মে অপন কার্যক্রম কৰৈত ছনীহ। রঙ্গক ভাগ সঁ তহিযে সঁ সম্পর্ক ৰহয নাগন ছননি। রঙ্গক ভাগ সেহো নাটক কে নোক। দুনূ গোটে নোকৰীযো কৰথি আ নাটকো খেনাগথ। নাট্য সঁস্থা (অৰিপন আ ভঁগিমা) ক কোনো নাটকক আযোজন হোগক ত রঙ্গক ভাগ আ প্রেমনতা জী পূর্ণ ৰূপেঁ সক্রিয ৰহৈত ছনীহ। সে সময প্রেমনতা জীক ৰঙকর্মীয জীরনক স্বর্ণিম কান ছন। অপন সরঁ ৰঙ্কর্মী ভাগ রঁন্ধু সঁগ হিনক আত্মিক নগার ৰহননি সভ দিন। সরঁ গোটে হিনকা মানিতো তহিনা ৰহনি। ৰঙকর্মক নর তুৰক ঔ্র মেঁটৰ রঁননি ছথি। মৈথিনী ৰঙকর্মক কোনো গতিহাস হিনকা ছোৰি কে অধুৰা অছি আ ৰহত।

অপন অরকাশ গ্রহণ কে সমীপ অরৈত দেখি হিনকা মোন মে একটা রিচাৰ অযননি জে আরঁ ঘৰ পৰ রৈসি কোনা সময রীতত। প্রেমনতা জী অপন একটা স্বপ্নার রঙ্গক ভাগ, ৰামানন্দ ো ৰমণ আ অজিত আজাদ জী সঁ শেযৰ কেননি জে মাস মে হমৰা নোকনি এক ঠাম রৈসৈ জাগ। আপসী ওৃশ্শন ফ্রেম হো। সাহিত্যিক ঠঠ রঠ হো। সরঁ গোটে অপন টটকা ৰচনা আনী। পাঠ কৰী। তাহি প

ৰিচাৰ হো। ৰিমৰ্শ হো। ৰাঁত সবঁ গোষ্টে কেঁ জঁঠি গেনমি। ৰাঁত ৰহন জে কতয ৰৈঁসী। প্ৰেমনতা জী শ্বপনা ঘৰ পৰ নে ৰৈঁসাৰ গঠি নেনখিন। শ্বা তকৰ ৰাঁদ ৗনকা ঘৰ পৰ সবঁ গোষ্টে মাস মে ক দিন কে সাঁস্নু পহৰ গোষ্ঠী কৰয জায নগনাহ। ও্র ক্রম এখনো জাৰী শ্বছি। এহি গোষ্ঠী মে মৈথিনী সঁ ৰেঁসী শ্বাৰঁ হিন্দীক সাহিত্যকাৰ সবঁ শ্বাৰঁয নগনাহ শ্বছি।

কানক্রমে একষ্টা শ্বাৰ নৱ শ্বা নীক ৰাঁত সবঁহক সোঁমা শ্বাযন। নির্ণয ভেন জে কিযৈক নে মান মে একষ্টা পত্রিকা নিকানন জায। সত্রহ শ্বপ্রৈন ২00৫ জূৰি শীতন দিন সঁ সাঁধ্য গোষ্ঠী ামক পত্রিকা প্ৰেমনতা মিশ্র প্ৰেম জীক সঁপাদন মে পষ্টনা সঁ নিকনয নাগন জে শ্বধ্যাৰধি নিকনি ৰহন শ্বছি। এহি পত্রিকাক প্ৰত্যেক শ্বঁক মহত্বপূর্ণ ত শ্বছিযে জে নোক সভ ধৰাঁউ জেকাঁ সবঁ শ্ব ক সহেজি কে শ্বপন শ্বপন ঘৰ মে ৰখৈত ছথি।ও্র শ্বপনা শ্বাপ মে প্ৰেমনতা মিশ্র প্ৰেম জীকে এক ক্ষশনে শ্বা প্ৰখৰ সঁপাদিকা হেৰাঁক পৃধিষ্ট কৰৈত শ্বছি।

হিনকা জীৱন মে ১১.৫.২০১৫ একষ্টা কাৰী স্যাহ দিন ৰঁনি কে শ্বাযন। শ্বহী দিন হিনকা সীথক সিন্দূৰ মেষ্টাযন গেন। হাথক চূৰী ফোৰন গেন। শ্বপন তীন ষ্টা ৰেঁষ্টা শ্বা একষ্টা ৰেঁষ্টীক সঁগ হিনকা ছোড়ি কে মিসৰ জী ততেক দূৰ চনি গেনাহ জতয সঁ কিযো শ্বাপস নৈ শ্বৰৈত শ্বছি। তহন ত দুনিযাঁক জে ৰীতি ছৈ সে হিনকো মানি কে সঁতোখ কৰয পড়ননি। শ্বাৰঁ ত শ্বপনো জীৱনক শ্বমৃত মহোত্সৱ কে নজদীক শ্বাৰিঁযে গেনীহ শ্বছি। মৈথিনীক নাষ্ট্য সঁসাৰ হিনক কৃত্য সঁ হিনকা মাথ পৰ ৰখনে ছনি। এহেন সম্মান ৰঁৰ

কম্মে লোক কে নশীবঁ হোগ ছৈ, যে হিনকা ভেল ছনি ঋা তাহি সম্মান সবঁ সঁ প্রেমলতা জী জীরিতে কিম্বঁদন্তী রঁনি গেল ছথি।

হমৰা হিনকা সঁ পহিল ভেঁটৈ ঋা পৰিচয পাত মিত্রৰ ৠণাল জী কৰেলে ছথি পটৈনাক রিদ্যাপতি ভরন মে ১৯৮৩ ঙ্গ মে। হম সপৰিরাৰ ঋসাম সঁ গাম ঋরৈঁত কাল পটৈনা মে যাত্রা কে তোৰৈত সাঁঝ মে রিদ্যাপতি ভরন দেখয গেল ৰহী। ওহী ঠাম ভ ঁটৈ ভেল ছল। হমৰ সাৰ ব্রঁহ্মানন্দ সেহো সঁগ মে ৰহথি। মাত্র পৰিচয টৈ ভেল ছল। কোনো গপ সপ নৈ।

গপ সপ ভেল কোলকাতা মে গিৰীশ পার্ক রালা রৈঁজূ জীক কার্যক্রম মে। ৰামলোচন ঠাকুৰ জী, প্রেমলতা জী ঋা হম ঋূবঁ নীক জেকাঁ রঁৰী কাল ধৰি রঁতিযাগত ৰহলৌঁ। তকৰ রঁাদ ভেঁটৈ ঋছি মধুরঁনী মে ২০১৭ ঙ্গ মে দিলীপ ৠমাৰ ঝা জীক কার্যক্রম মে জাহি মে হমৰা সম্মানিত কৈল গেল। ঋঁতিম ভেঁটৈ ঋছি কোলকাতা মে রহ্ঁক ভাগ সঁগে একটৈা কার্যক্রম মে ঋাযল ছলীহ। মুদা, সম্বঁন্ধ মে জে প্রগাঢ়তা হেরঁাক চাহী সে ভেল ৰ মলোচন ঠাকুৰ জীক নিখোজ ভেলা পৰ। প্রত্যেক দিন ফোন কৰৈত ৰহৈত ছলীহ। ঠাকুৰ জীক রঁাৰে মে ঋপডেটৈ লৈত ছলীহ। হম ঋনুভর কৈল জে প্রেমলতা জী ঠাকুৰ জীকেঁ রঁৰ মানৈত ছলীহ। জহিযা ঠাকুৰ জীক দেহাঁতক সূচনা ভেটৈলনি তহিযা জে ফোন পৰ হুনক রিলাপ সুনল সে কহল নৈ জায সকৈত ঋছি। ঠাকুৰ জী সেহো নাটৈক কে লোক ছলাহ। তেঁ হুনকা সঁ ভৈযাৰী সম্বঁন্ধ ৰহনি।

হম দেখল ঋছি ঋা ঋনুভর কৈল ঋছি জে প্রেমলতা মিশ্র প্রেম এক ঋসাধাৰণ মহিলা ছথি। ঋপন হু ভাষাক লেল পূর্ণ ৰূপেঁ

সমর্পিত ছথি। এখনো কোনো নাটক আ সিনেমা নেন ককৰো নৈ নহি কহৈত ছথিন। ৱ্যক্ত সৰল, সহজ আ মিলনসাৰি স্বভা ছনি। ঘমংড তই এক পাও নৈ ছনি। ধিযা পুতা সবঁ মৈতন আ সুহিযাযন ছনি। হানে মে চেতনা সমিতি, পটনা কে পাধ্যক্ষ পদ পৰ নির্বাচিত ভেনীহ অছি। মাঁ মৈথিনী হুনকা দীর্ঘাযু ৰাখথি!

অংত মে হম বিদেহ পৰিৱাৰক সমস্ত টীম কেং বিশেষ ূপেঁ আযুধমান আশীষ অনচিন্হাৰ জীক প্রতি কৃতজ্ঞ ছী জে হমৰ মিথিলাক এহেন স্বযং প্রভা পৰ নিখবাঁক নেন উপযুক্ত বুঁঝননি। হম চেষ্টা কৈন অছি জে অপন বিঁষয পৰ কেন্দ্রিত ৰহৈত বিদেহক পাঠক কেং কিছু নব জানকাৰী ভেটন্হ।

-নক্ষ্মণ ঝা সাগৰ, কোনকাতা/ ২৯.১০.২০২২

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১৫.গজেন্দ্র ঠাকুৰ- প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম'ক ৱহন্নে

গজেন্দ্র ঠাকুৰ

প্ৰেমনতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম'ক ৰঁহন্নে

ৰঁ৲ত প্ৱৰান গপ্প। পটৈনামে স্কূনক সঁগী সভ মৈথি ী ভাষীকেঁ সাংস্কৃতিক ৰূপমে শ্ৰেধ্ঠ হএৰঁ মানি গেন ছন। মিথিনা ঠিত্ৰকনা ৰাঁ সিক্কী-মৌনীক কাৰণ নৌ। হম প্ৱছনে ৰহিযৈ- "সে কী েনৌ খনচোক্কে?"

ও মগহী ভাষী ছন, উত্তৱ দেনক- "পটৈনামে তোৰা সভক কাৰ্যক্ৰম গেন ৰহী, ৰুমাৰি, ৰিঁযাহন মহিনা সভ মঁঠপৰ সাংস্কৃতিক কাৰ্যক্ৰম খা নাটৈকমে ভাগ নই ৰহন ছনী। হূঁ সভ ৰঁড় এডরান্স ছেঁ।"

ও কোনো মৈথিনীক পৰ্ব সমাৰোহ গেন ছন খা নীনম চৌধৰীক নৃত্য দেখনে ছন খা প্ৰেমনতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম'ক খভি য সেহো। কতেক ম্ৰশ্কিনসঁ মহিনা মঁঠপৰ জাগ ছথি খা খাঁগ্ৱৰপৰ গানন জা সকৈত ছথি, ঐসঁ ওকৰা কোনো মতনৰঁ নৈ ৰহৈ, ও হমৰা সভকেঁ এডরাংস মানি নেনে ছন। হমক্ষূঁ কএক ৰেঁৰ ঐ সমাৰোহ সভমে গেন ৰহী, প্ৰাযঃ ১৩ ৰঁৰ্খ খা ২১ ৰঁৰ্খক ৰীঠক উমেৰ ে। খা একমপটৈ কমেণ্ঠ স্ৱনৈত ৰহী।

"ঐঁ যৌ, পর্দা কহাঁ ছৈ, কোঠিযামে অৰুণ ৰাজূ সভজে নাটক খেলাএ ছথি ওএমে তঁ ৰঙ-বিঁৰঙক পর্দা ৰহৈ ছৈ।"

"ৰাজূ গণেশ ডাগৰেক্টৰ ছথি, খানী প্রকাশ আ অন্হাৰক প্রযোগসঁ সীন বঁদলৈ ছথি। নাটকক বঁড্ড জানকাৰ, ওনকৰ মানবঁ ছন হি জে পর্দাক প্রযোগ ভেল নৈ থাকি নাটক আধুনিক নৈ কহা ত।"

"আ বীঠ-বীঠমে কামিক?"

"সে সভ কিছু নৈ, গণেশক নজৰিমে ও সভ নকলী নাটক ভেল।"

তখনে নাগঠ চলি গেলৈ, মুদা পেগ্রোমেকস তৈযাৰ আ অক্ষূক কামিক নান আ হৰিযৰ সিন্দূৰবঁনা হাস্য-কণিকা জগ হিনাক পতি প্রাযঃ ৰেনৰেমে ছলৈ, সে শুৰুহ ভেল, বীঠেমে।

"পহিল দিন নৈ এলৌঁ?"

"পহিল দিন কোনো কাজক কার্যক্রম নৈ হোএ ছৈ, ধোএ বঁনা সভক ভাষণ আ সড়ন-পাকন করিতা কে সুনত?"

মুদা সোঙৰপৰ ঠাড় কএল গেল ছৈ ঐ নাট্য-সংস্থা আ মাৰোহ সভকেঁ, সাহিত্যোকেঁ, তএসঁ হমৰ সংগীকেঁ কোনো মতলবঁ ন ৰহৈ। কানক সুননপৰ ও বিশ্বাস কৰত থাকি আঁখিক দেখনপৰ। মৌথিলীক সাহিত্য ডন্নত, ওতই মহিলা মংচপৰ অবৈঁত ছথি, প্রবাসী মৌথিলমে একতা ছৈ তেঁ নেঁ। এক্কে জাতি ছৈ তেঁ কী, দোসৰ জাতিক পাত্র তঁ নাটকমে ছৈহে কিনে? থোপড়ী ওকৰে দেখি কই তঁ পড়ৈ ছৈ, ভনে অপমানিত কৰৈবঁনা ডাগলোগ ঘোসিযা কই।

২০০৯ ঈ. ক কোনো দিন।

একটা ফোন আযল-

"হমর নাম ছী ছত্রানন্দ সিংহ ঝা, নৈ চিন্হনে হএব, হমরা লোক বঁটুক ভাগ কহৈ ছথি।"

"হম ছত্রানন্দ সিংহ ঝা নামসঁ অহাঁকেঁ বেঁশী চিন্হৈ ছী। ওগ সময 'ভারতী' কার্যক্রম আকাশবাণী পটনাসঁ হোগ ছলৈ, সাঢ়ে পাঁচ বজে সাঁঝসঁ ৬ বজে সাঁঝ ধরি। বৃহস্পতি আ রবি দিন। দিনো হমরা মোন অছি, কারণ চিতকোহড়ামে হাট লগৈ ছলৈ ওহী দূ দিন, সে তরকারী কিনৈ ন২ হম দ্বনূ ভাঁগ জাগত রহী ঝটকারি ক২, জে সাঢ়ে পাঁচ বজে ধরি ঘুরি ক২ আবি জাগ। আ ওগ কার্যক্রমমে অহাঁক নাম বঁটুক ভাগ কহিযো নৈ ছল।"

"হম প্রেমলতাজীক ডেরাপর ছী, কুরুক্ষেত্রম্ অন্তর্মনক লেল শুভকামনা আ নিঅ প্রেমলতা জী সেহো গপ করতী।"

প্রেমলতা জী সেহো শুভকামনা দেলন্হি।

মংত্রেশ্বর ঝা জী সময-সাল মে হমর বিন্ব নাম লেনে একটা ব্যংগ্য লিখলন্হি, জে এক গোটেক পঞ্জীপর মোটকা কিতাব আযল ছন্হি, আ ও পঞ্জী আধারিত ব্যবস্থাক পুনঃ উদ্ধার কর২ াহৈত ছথি।

পঢ়ি ক২ ও লিখৈত ছথি, তখন কিএ ও সে লিখলনি?

মুদা জখন পহিনে অধ্যায (প্রাক্কথন)ক দূষণ পঞ্জী ঠঠ আ ওগমে নব্য-ন্যাযক জনক গংগেশ উপাধ্যাযক পিতা মৃত্যুক ৯ মাস বাঁ জন্ম আ চর্মকাৰিণীক বিবাহ মহিত মাৰতে ৰাম বিবৰণক ঠঠ শুৰু ভেন আ হম ওহো খূনামা কেনোঁ জে কেনা ৰমানাথ ा ঐ বিবৰণকেঁ "হিস্ট্ৰী আফ নব্য-ন্যায ওন মিথিনা"ক নেখকমঁ মূঠ বাঁজি ন্বকেনে ছনা, ণনকা মহিত মভ গোষ্ঠে গ্রমকী নাধি দেননি, কাৰণ পঞ্জীক পোথীক আৰম্ভিক বিৰোধক অমন কাৰণ মোঝাঁ আৰিঁ গেন।

বিদেহ আগাঁ বঁঢ়ৈত গেন, আ মাহিত্য অকাদেমী মহিত ওকৰ ফণ্ডিংগৰঁনা এমোমিযেশন/ মংস্থা মভ মোঝৰেপৰ ঠাড় ৰহন, ণকণকাগত, মুদা ঐঁঠ-ঐঁঠ কই বঁজৈত। হমৰামে কমী অছি জে হম কোনো মভা-মংস্থামে কম জাগ ছী, মুদা ২ ১২ মে একটা মাহিত্য-অকাদেমী ফণ্ডেড কাৰ্যক্রমক বাঁদ হমৰ ওা অনুভৱ ভেন জে ণকণকাগত মংস্থা মভমে মুধাৰক একোৰত্তী মম্ভাৰনা নৈ ছৈ, আ মোটামোটী ওা মভ হমৰা আ বিদেহমঁ ঘৃণা কৰৈত অছি। ওণনো হম কম্মে জাগ ছনোঁ, মে বঁন্দে কই দেনিঐ।

ফোন অখনো অবৈঁত ৰহৈত অছি, কবি মম্মেনন নেন, মেমীনাৰ নেন, বেবীনাৰ নেন, হম মনা কৰৈত ছিযন্হি (এতই ধবি জে ফেমবুঁকোপৰ ফ্রেণ্ড আ গ্রুপমে জখন হম মনা কৰৈত ছিযন্হি তখনো) আ ও মভ ঐ নই কই উনটা-পুনটা বাঁজৈ ছথ হমৰা বিষযমে, মভ নৈ কিছু গোষ্টে। হমৰ তঁ একটা শৰ্ত অছি, মনুক্ক বঁনি জাউ আ হম অপন স্বাভাৱক বিপৰীতো

ঋাযর্ঁ, ওনা স্বভারক ঋন্যসাৰ হম ঐ সভ স্থানমে কম ঋাৰেঁ জাগ-ছী।

মন্বন্ধ কেনা ৰ্নী

পহিনে সাহিত্য ঋকাদেমী প্রসঁগ। কিছু গোষ্টে নিখনে ছনা জে সাহিত্য ঋকাদেমী হমৰা ঋা রিদেহকেঁ মোজৰ নৈ দৈত ঋছি তেঁ হম সভ ওকৰ রিৰোধ কৰৈ ছী। সে স্পষ্ট ভই গেন জে ও সভ মোজৰ দৈ ছথি ঋা রিৰোধক কাৰণ ঋছি চোৰ-সাহিত্যকাৰকেঁ, জকৰা রিদেহ ৰ্নৈন কই দেনক, তকৰা সাহিত্য ঋকাদেমীক মৈথিনী রিভাগক পৰামর্শদাত্রী সদস্য জাতিক কাৰণ ৰ্নেনাগ, ওগ জাতিক জকৰ ঐ ঋকাদেমীক মৈথিনী রিভাগপৰ একছত্র ৰ জ্য ছৈ, জকৰা দ্বাৰা মান্যতাপ্রাপ্ত সাতো নিঙ্গেৰেৰী এসোসিযেশ ওহী জাতিক নোকক ছৈ, জকৰ ঋন্বরাদসঁ নই কই সভ ঋসাগনমেন্ট দোসৰ জাতিক নেন প্রাপ্ত কৰর্ঁ ঋসম্ভরে ছৈ, জকৰ নাটক-নিরঁন্ধ-কথাসঁ নই কই সভটা সঁকননমে এক্কে জাতিক ৯৯% ৰচনা ছৈ (ওনা ও সভ গোদামমে সড়ৰাঁ নেন ছাপন জাগ ছৈ)।

সাহিত্য ঋকাদেমীমে মৈথিনীক প্ররেশ নেন কোনো সঁস্থাক োনো যোগদান নৈ ছৈ, ও একমাত্র জযকান্ত মিশ্রক ব্যক্তিগত প্ যাসসঁ সম্ভর ভেন, ঋা তেঁ ওকৰ কোনো ফাএদা মৈথিনীভাষীকেঁ নৈ ভেনৈ। এক জাতিক কিছু নোক পচাস হজাৰ- নাখ টাকাক

অনুরাদ অস্যাগনমেণ্ট নৈত ছথি, আ ওহীপৰ দ্দনকা অনুরাদ পুৰস্কাৰ সেহো ভেটি জাগ ছন্থি যে পঠায় হজাৰ ৫ কা আৰ।

ভাৰতীয় সঁরিধানক অধ্টম অনুসূচীমে মৈথিনীক প্ররেশ দ্দঅয রাঁ রিকীপীডিযামে মৈথিনী রাঁ গূগন ট্রান্সনেটমে মৈথিনী রাঁ তিরদ্দতা আ কৈথীক যূনীকোড, মূনধাৰাক কোনো সঁস্থাক কোনো যোগদান ঐমে নৈ ছৈ। ভাৰতীয় সঁরিধানক অধ্টম অনুসূচীমে মৈথিনীক প্ররেশ কেনা ভেন তকৰ অভিনেখন হমৰ অঁগ্রেজী পোথী "A PARALLEL HISTORY OF MAITHILI LITERATURE" মে কএন জা ৰহন অছি। হঁ ঐ সঁস্থা আ নোক সভসঁ গূগন ডেৰা গেনৈ, রিকীপীডিযা ডেৰা গেনৈ আ ভাৰত সৰকাৰ ডেৰা গেনৈ যে ফেসবুঁকপৰ পঢ়রাঁমে আরিঁ জাএ । ওনা জকৰা বুঁতে মাছীযো নৈ মৰৈ ছৈ তকৰাসঁ কে ডৰতৈ? একটা রাঁত সেহো স্পষ্ট হেরাঁক চাহী জে মৈথিনী নেন রিদ্যাপতি পৰ্রসঁ রেঁশী মহত্ত্ব দূর্গাপূজাক ছৈ, এক তঁ রিদ্যাপতি পৰ্রক জতেক প্রচাৰ কএন জাগ ছৈ অখরাঁৰমে সে একৰ নোকপ্রিযতাক দ্যোতক নৈ অছি, ও মাত্র একৰ কৰ্তা-ধৰ্তাক মীডিযাপৰ কৰ্ঝাকেঁ দেখরৈঁত অ ি। দোসৰ মাত্র নাটক আ কুঞ্জরিঁহাৰী নই কই দসটা নোক জুটৈ ছৈ, নাটক রঁদ্দত ঠামসঁ নিপত্তে ছৈ। তেসৰ ঐমে জনসহযোগ নগভগ শূন্য ছৈ, আ একৰ স্বৰূপ সেহো সাহিত্য অকাদেমী সন ছৈ রাঁ একৰা সন সাহিত্য অকাদেমীক ছৈ, আ দুনূ সমাজমে কটুৰতা পসাৰি ৰহন অছি। দূর্গাপূজা গামে-গাম হোগ ছৈ, নোকক সহভাগিতা ৰহৈ ছৈ, সাঁস্কৃতিক কার্যক্রম নাচ আদি ক মাধ্যমসঁ ও সমাজক সভ অঁগ আ মহিনা-পুৰুষকেঁ জোড়নে অছি, ও রিদ্যাপতি পৰ্র আ সাহিত্য অকাদেমী আ ওকৰ সঁপোষিত সঁস্থা সভ দ্বাৰা

পস্যাৰন জা ৰহন ঘৃণাকেঁ স্মৃষ্ট্ৰন কৰৈত ঋছি ঋা তওস্যঁ ঋাগাঁ সমৰস্যতা পস্যাৰৈত ঋছি। ঞ্র জানকাৰী ৰিদ্যাপতি পৰ্ৰক ঋাযোজনকৰ্তা নেন ঋছি জে ফাঁড় ৰাঁন্থি ক**ই** কহনে ফিৰ ছথি জে দোস্যৰ জাতিমে ঔকাতি ছৈ তঁ ওহো ঋপ্পন নাযকপৰ পৰ্ৰ কৰয। এত**ই** স্পষ্ট ক**ই** দী জে ৰিদ্যাপতিক জে ফোটো ঐ সংস্থা সভ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কএন জা ৰহন ঋছি সএহ ত্ৰুটিপূৰ্ণ ঋছি। সং হি ও নোকনি ঋৰহষ্ট ঋা সংস্কৃতৰ্ৰনা ৰিদ্যাপতিকেঁ কৰিকোকিন ৰিদ্যাপতিক ৰূপমে ঋসফন ৰূপেঁ ঢোন ৰঁজা-ৰঁজা ক**ই** প্ৰস্তুত ক**ই** ৰহন ছথি।

তঁ কী চাৰূ কাত ঋন্থাৰ ঋছি?

নৈ, নৈ তঁ প্ৰেমমোহন মিশ্ৰ কিএ সাহিত্য ঋকাদেমীক মৈথিনী ৰিভাগক পৰামৰ্শদাত্ৰীক পদস্যঁ ত্যাগপত্ৰ দগতথি। কানেজ সভক কষ্টঋাফ দেখৰেঁ তঁ সভস্যঁ কম হিন্দী ঋা মৈথিনীক কষ্টঋাফ ভেষ্টত, ঋা ওগ পৰামৰ্শদাত্ৰী সমিতিমে ৰএহ সভ সহসহ কৰৈত ছথি। ঋা জত**ই** সাঁপ সহসহ কৰত ওত**ই** মন্বন্ধ কেনা ৰহি সকৈএ। সে ৰস্যাযন ৰিজ্ঞানী প্ৰেমমোহন মিশ্ৰ ত্যাগপ ্ৰ দ**ই** দেনন্থি।

সহসহ কৰৈত সাঁপক ৰীঠ মন্বন্ধ কেনা ৰঁনী

প্ৰেমনতা জীক তীনষ্টা পোথীক সমীক্ষাস্যঁ পূৰ্ৰ স্ফনকৰ সহসহ কৰৈত সাঁপক ৰীঠ হথিযাৰ ছোড়ি দেৰ্ৰাক ঠঠ কৰৰ্ৰ ঋাৰশ্যক। কাৰণ ঞ্র ঋংক প্ৰেমনতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম' ৰিশেষাংক ঋছি, ঋভিনন্দন গ্ৰংথ নৈ।

প্রেমলতা জী কলাকাৰ ছথি, মহিলা কলাকাৰ ছথি, উচ্চ জাতিক মহিলা কলাকাৰ ছথি। হমৰা আশা ছল জে ও কলাকাৰ ৰহিতথি, সুচ্চা কলাকাৰ, ৰেঁশীসঁ ৰেঁশী মহিলা কলাকাৰ। ুদা পৰীক্ষা কাল ও নৈ কলাকাৰে ৰহি সকলী নহিযে মহিলা কলাকাৰ। ভই গেলী মাত্র একটা ষডযন্ত্রক শিকাৰ, জতই ঘলকা অপন মহিলা হোযৰাঁক আগডেল্টিষ্টী আ অপন কলাকাৰ হোযৰাঁক আগডেল্টিষ্টী দুনূ ত্যাগই পড়লন্হি।

ঘটনা সাহিত্য অকাদেমী যুৱা পুৰস্কাৰ ২০২২, তীনটা জূৰী ৰহথি, দূটা পুৰুষ (কেধকৰ ঠাকুৰ আ ৰাজন কুমাৰ সিংহ) আ একটা মহিলা (প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম')। মুন্নী কা তক কৱিতা সংগ্রহ "অংততঃ", মুন্নী কামত- জিন্দগীক মোলক লেখিকা আ অসলী ফেমিনিজ্মক কৱিতা লিখনিহাৰি। লে ৰচনাক গুণৱত্তা লে ফেমিনিজ্মক কোলো মহত্ব, মাত্র জাতি ভাৰী পড়ল, ঐ পোথীকেঁ কেধকৰ ঠাকুৰ আ ৰাজন কুমাৰ সিংহক তঁ ছোড়ূ প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম'ক সেহো ৱোট নৈ ভেটলৈ। সভকেঁ দাম চুকাৱঁই পড়ৈ ছৈ, সাহিত্য অকাদেমী দ্বাৰা মান্যতাপ্রাপ্ত কথিত লিটেৰে ী এসোসিযেশনক উপাধ্যক্ষ ৱঁলৱাঁক দাম চুকেলন্হি প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম', নৈ অড়ি সকলীহ, অপন ৱোট অপ্পন হোগ ছৈ, মুদা হিনকৰ ৱোট পুৰুষ ৱঁঘমতক, জাতি ৱঁঘমতক সংগ চলি গেল।

শেখৰ প্রসংগ, ও দিন ও পল আ এহো ছলী সিনেহ

শেখৰ-প্ৰসংগ 'সুধাংশু শেখৰ চৌধৰী' পৰ ৠনকৰ শোধক ধাৰপৰ ৰচিত পোথী অছি। 'ও দিন ও পন' আত্মকথা হোগত-হোগত ঠি গেন অছি আ ঔ অছি সংস্মৰণ সংগ্ৰহ। 'এগো ছনী সিনেহ' অছি কথা-সংগ্ৰহ জকৰ কিছু কথা হমৰা আশ্চৰ্যচকিত কেনক।

শেখৰ প্ৰসংগ

শেখৰ-প্ৰসংগ 'সুধাংশু শেখৰ চৌধৰী' প্ৰসিদ্ধ সম্পাদকজী পৰ ৠনকৰ শোধক আধাৰপৰ ৰচিত পোথী অছি, পহিন অধ্যাযমে ব্যক্ত ত্ব আ কৃতিত্ব, দোসৰ অধ্যাযমে কৃতি বিবেচন, তেসৰ অধ্যায মে ৠনকৰ হিন্দী ৰচনা আ চাৰিম অধ্যাযমে উপসংহাৰ অছি।

ঐ পোথীক উপসংহাৰমে এক ঠাম বৰ্ণিত ভেন অছি জে কেনা উদযচন্দ্ৰ ঝা বিনোদ ৠনকাসঁ ভেঁট কৰবাঁক নেন মিথিনা মিহিৰ কাৰ্যানয গেন ছনাহ মুদা ও বাম হাথসঁ নিখবাঁমে তনী ছনাহ। ও এক্কে বেঁৰ ৰচনা ফেযৰ কই নৈত ছনাহ, মোনেমে কাঁট-ছাঁট কই নৈত ছনাহ।

জাৰ্জ বৰ্নাৰ্ড শা তঁ ততেক তেজীসঁ সোচৈত ছনাহ জে ও শাৰ্টহৈণ্ডমে নিখৈত ছনাহ জে তাৰতম্য নৈ টুটৈয, আ ৠনকৰ পৰ্যনন অসিসটেণ্ট ওকৰা নোঁহহৈণ্ডমে টাগপ কৰথিন।

মিথিনা মিহিৰ নেখকক একটা সেনা তৈযাৰ কেনক, সহস্ৰাধিক নেখকক।

ও দিন ও পন

𑒌 𑒧𑒹 𑓑𑓒 𑒙𑒰 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒩𑒝 𑒁𑒕𑒱।

𑒯𑒧𑒩 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰:𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲- 𑒌 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒒𑒙𑒢𑒰𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒏𑒩𑒥 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲𑒏 𑒖𑒹𑒚 𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒦𑒰𑒢𑒮 𑒏𑒩𑒟𑒱, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒮𑒣𑓂𑒞𑒰𑒯 ◌ 𑒕𑒳𑒙𑓂𑒙𑒲 𑒠𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢𑓂𑒯 𑒂 𑒍𑒃 𑒠𑒱𑒢 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒖𑒹𑒚 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒬𑒼𑒦𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒩 𑒦𑒰𑒢𑒮 𑒏𑒩𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯 𑒮𑒹 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨 𑒠𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒪𑒱𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱-

"𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒥𑒼𑒡 𑒏𑒩𑒍𑒪𑒢𑒱 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰।"

𑒮𑒞𑓂𑒨, 𑒖𑒞𑓄 𑒂𑒃𑒨𑒼 𑒖𑒢𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒛𑒼𑒧𑒹𑒮𑓂𑒙𑒱𑒏 𑒏𑒰𑒖𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒹𑒩𑒼𑒖𑒑𑒰𑒩𑒲 𑒥𑒰 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒩𑓂𑒖𑒢𑒥𑒪𑒰 𑒏𑒰𑒖 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒻, 𑒄 𑒑𑒣 𑒂𑒯𑓂𑒪𑒰𑒠𑒱𑒞 𑒏𑒹𑒪𑒏। 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯।

𑒏𑒰𑒏𑒰, 𑒏𑒰𑒏𑒲 𑒂...: 𑒌𑒧𑒹 𑒢𑒹 𑒏𑒰𑒏𑒰𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒢𑒹 𑒏𑒰𑒏𑒲𑒨𑒹𑒏। 𑒯𑒧 𑒄 𑒌 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒹 𑒏𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒩𑒯𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒌 𑒦𑒑𑒱𑒢𑒧𑒰𑒢𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒖𑒢𑒥𑒰𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒏𑒝𑓂𑒚𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒱𑒋 𑒁𑒕𑒱? 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒌 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒩 𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒏𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒼𑒡𑒱𑒞 𑒏𑓄 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒪𑒱𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱-

"𑒍 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒧𑓀𑒔 𑒣𑒩 𑒂𑒨𑒪𑒱 𑒕𑒪𑒲𑒯, 𑒂 𑒮𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒦𑒠𑒱𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒝𑒰𑒏 𑒂𑒡𑒰𑒩 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।" 𑒮𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒢𑒰𑒧 𑒖𑒢𑒥𑒰𑒏 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒃𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒯𑒹𑒞𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒮𑒹 𑒏𑒩𑒞𑒲𑒯 𑒮𑒹 𑒂𑒬𑒰 𑒁𑒕𑒱, 𑒍𑒢𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒥𑒲𑒞𑒱 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒻 𑒏𑒰𑒏𑒲-𑒏𑒰𑒏𑒲 𑒏𑒩𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍𑒏𑒩 𑒢𑒻𑒯𑒩 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒣𑒞𑒰 𑒞𑒿 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒻, 𑒏𑒰𑒏𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒢𑒻 𑒣𑒞𑒰 𑒔𑒪𑒻 𑒕𑒻।

ঋহী সঁস্থৰণমে যোঁওৰপৰ ঠাঢ় নাষ্ট্যমঁঠক প্ৰমাণ যেহো দেন গেন ঋছি জতহু প্ৰেমনতা জী পৰ কষ্টাক্ষ কৰৈত কিযো কহৈ ছথি- "... হৰিমোহন ৰাঁৰূ ঠানী কেঁ ফূকি কহু যাঁপ ৰঁনা ৰহন ছথি।"

কঠঘৰামে ঠাঢ় হম: গ্ৰ সঁস্থৰণ সুধাঁশু শেখৰ চৌধৰী পৰ ঋছ । ও হিনকা একৰেঁৰ কহনে ৰহথিন্হ জে নাষ্টক নিখৰাঁ কা প্ৰেমনতা জেনা ৰুনকা যোঝাঁ ঋাৰিঁ জাগ ছথিন্হ ঋা ও যম্বাদ ও প্ৰেমনতে নেন নিখৈত ছথি।

স্মৃতি-তৰ্পণক দূ শব্দ: গ্ৰ সঁস্থৰণ পঁ. জযনাথ মিশ্ৰ ৰক ছন্হি প্ৰেমনতা জীক ঋন্সাৰ জনিকৰ মানসপুত্ৰী 'মৈথিনী মহিনা যঁঘ' ঋছি।

নাৰী-জাগৰণক ঋগ্ৰদূত, নঠৈত ৰহন ও ক্ষণ যভ, ৰেঁৰ-ৰেঁৰ ভযিযা জাগত ছী: গ্ৰ তীনূ সঁস্থৰণ ৰুনকৰ নৈহৰ ৰহিকাক ঋছি। ঋহী ক্ৰমমে গ্ৰ তীনূ সঁস্থৰণ নৈ ঋছি মুদা একষ্টা কাৰণযঁ হম একৰা এক ঠাম ৰখনে ছী। পহিনমে শিক্ষক ঋা পিতা ৰঁগমঁঠপৰ হিনকৰ প্ৰৱেশক পক্ষধৰ ৰহথি, মুদা গোঁঋা যভক কাৰণ গ্ৰ যম্ভৱ নৈ ভেন, দিন মে ওনা ৰিহৰ্যন কানমে গীতপৰ নৃত্য কেনে ৰহথি, ওমেৰ ৰহন্হি ১২ ৰঁৰ্খ (যন্ ১৯৩১)। নাষ্টক গোৱ ন্দ ঝা ক 'ৰঁযাত' ৰহৈ, যে সঁস্থৰণমে গোৱিন্দ ঝা যেহো যম্মিনিত ভেনাহ জখন প্ৰেমনতা জী পছাতি পষ্টনা গেনীহ ঋা গোৱিন্দ ঝা ক কএকষ্টা নাষ্টকমে ঋভিনয কেনন্হি। দোযৰমে হিনকৰ ওমেৰ ৰহন্হি ২৭-২৫ ৰঁৰ্খ (যন্ ১৯৫৯-৫৩) ঋা ৰএহ গোঁঋা যভ হ নকা ২৪-২৯ ৰঁৰ্খ ৰাঁদ গামক ৱিদ্যাপতি পৰ্ৱমে মুখ্য ঋতিথি ৰঁনেনকন্হি ঋা হিনকৰ ৰেঁষ্টী ঋন্নূকেঁ মঁঠপৰ গাৰঁয নেন ৰঁজেনকন্হি।

আ সংেজসঁ ওতৰনাক ৰাঁদ ২২ ৰঁর্খ ৰাঁদ হিনকা অপন গ ৰুজী সীতানাথ ঝাক দর্শন ভেনেন্থি জে প্ৰেমনতা জীক নাম প্ৱকাৰন জেৰাঁক ৰাঁদ অদহে খেনাগপৰসঁ ওঠি ক২ ঝটকাৰি ক২ আৰিঁ গেন ছনাহ। তেসৰ সংস্কৰণমে ৰিঁন্ন সহ-কনাকাৰ সংগ ৰিহৰ্সনক ৰহিকেমে নাটকমে অভিনযক গোঁআ ওদয চন্দ্ৰ ঝা 'ৰিনোদ'ক আগ্ৰহকেঁ অস্বীকাৰ কেনেন্থি, নাটক মহেন্দ্ৰ মনংগিযাক ছন আ নাটক ছন- 'ওকৰ আঁগনক ৰাঁৰহমাসা', গ্ৰহো নিখৈ ছথি জে সভখন সভকেঁ প্ৰসন্ন নৈ ৰাখন জা সকৈএ *(ওদয চন্দ্ৰ ঝা 'ৰিনোদ' অহী অংকমে নিখৈ ছথি জে প্ৰেমনতা জী ানি গেন ছনীহ, মুদা গোঁআ সভক প্ৰৰঁন ৰিৰোধক কাৰণ ও দৰ্শকে দীৰ্ঘামে ৰহনীহ আ প্ৰেমনতা জীক ভ্ৰ অপমান ক্ষনকা এতেক খৰাপ নগনেন্থি জে ৰহিকাক ত্ৰিদিৱসীয ৰিদ্যাপতি পৰ্ৱমে তক ৰাঁদ কোনো নাটক নৈ ভেনৈ।)*। তেসৰে সংস্কৰণমে কোনো নজদীকী মহিনাক চঠা অছি জে হিনকা কহনেখিন্থ জে ধন্য ৰঁষ্ট্ৰক ভাগ জে অহাঁক ৰেঁটীক ৰিঁযাহ ভ২ গেন আ আৰঁ অহাঁ কিছু ৰেঁশী ৰাঁজ২ সেহো নাগন ছী।

ৰংগযাত্ৰাসঁ মহাযাত্ৰা ধৰি:মৈথিনী নাটকক নিৰ্দেশ পং. ত্ৰিনোচন ঝা প্ৰসিদ্ধ গুৰুজী ক সংস্কৰণ ঐ আনেখমে অছি। ঐ সঁ পহি ে হিন্দীসঁ নিৰ্দেশক আযাতিত হোগত ছনাহ। পহিনে ও ৰাজদৰভংগাগ খিযেটৰমে ৰহথি, ও ৰঁন্দ ভ২ গেন। ফেৰ চঠা অছি কনকত্তাক মূননাগৰ্ট খিযেটৰক আ ওহো ৰঁন্দ ভ২ গেন তখন ওত্তক্কে 'যাত্ৰা পাৰ্টী'মে গেনাহ মুদা ওত২ মৈথিনী ৰংগসংস্থা 'মিথিযাত্ৰী (সহযোগী দযানাথ ঝা, গুণনাথ ঝা আ শ্ৰীকান্ত মণ্ডন)' সঁ জ ড়নাহ।

যাত্রা পার্টীমে ঘূমরঁ জখন পাৰ নৈ নগনহি তঁ কমননাথ সিংহ ঠাকুৰক মাধ্যমসঁ পটনা চেতনা সমিতক ৰংগমংচ রিভাগসঁ জুড়ি গেনাহ।

মুদা এতই মেহো মোংগৰপৰ ঠাড় মৈথিনীক চঠা ভেটৈত খচ্চি-

".. পৰিরাৰক খন্য সদস্যকেঁ ৰংগমংচসঁ রা ৰংগমংচক চঠাসঁ ফৰাক ৰখননি।"

শ্রীকান্ত মণ্ডন: ৭ জনরৰী ১৯৯৪, শ্রীকান্ত মণ্ডনক মৃত্যু। ৰাজকমন চৌধৰীক 'ননকা পাগ' কথাপৰ ফিন্‌ম রঁনেরোঁ নেন ফাগনেন্‌সৰ তাকি নেনে চ্চনাহ, কন্‌ট্রৈক্‌ট পৰ হস্তাক্ষৰ ভই গেন, গীত ৰেকর্ড ভেন। প্রেমনতা জী নিখৈ চ্চথি জে ড্র গীত ওগ রঁর্খক রিদ্যা তি পর্রমে নোক স্বনরোঁ কেনক।

মুদা একটা র্যক্তিক মৃত্যু মানে একটা সংস্থাক মৃত্যু, সে নে ও গীতে খারঁ খচ্চি খা নহিযে ও ফিন্‌ম রঁনন। মাত্র র্যক্তিগত প্রযাসসঁ মোংগৰপৰ ঠাড় কএন কাজ, শ্রীকান্ত মণ্ডন মোংগৰ চ্চনাহ, ও গেনাহ খা ৱনকৰ খা ৱনকৰ গীতক চেহ্রাসী ধৰি মেটা গেন, রাঁ মেটা দেন গেন।

ৰংগকর্মী প্রমিনা: শ্রীনাৰাযণ ঝা প্রসিদ্ধ 'সৰ' খা ৱনকৰ পত্নী খা রাঁন-ভংগিমা (ভংগিমা নাট্য সংস্থাক রাঁন রিভাগ)ক প্রভাৰী প্রমিনা জীক সংস্মৰণ খচ্চি। সংগমে মোন্নূ খা মোন্নূ (প্রমিনা জ ক দ্বন্নূ পুত্র) খা ভরনাথ ঝা (নারাঁর্ড)ক মেহো চঠা খচ্চি খা চহা ◌া কার্যক্রমক মেহো । ফেৰ প্রমিনা জীক খসমঝ মৃত্যু ভই জ গত খচ্চি।

কিছু তীত, কিছু মিষ্ট: কিছু চহষ্টেগৰ ঘষ্টনা সভক চষ্ঠা অছি ওহনে সভ জে কপিন শর্মা শো মে অহাঁ সভ দেখনে হএৰ।

একষ্টা ৰংগকর্মীক যাত্রা: পহিন ৰেৰ চেতনা সমিতিক তত্ত্ৱাধানমে আ ৰঙ্গক ভাগ কহনাপৰ ১৯৭২ এ মে প্রেমনতা জী আ দস ৰর্থক ভাৰতী অভিনয কেনহি। ১৯৭৪ মে শামিন ভেনীহ নৃত্যাংগনা ৰমা দাস। পুৰুষ কনাকাৰক চষ্ঠা সেহো অছি- চত্রানন্দ সিংহ ঝা (ৰঙ্গক ভাগ), ৰেদানন্দ ঝা, ফনন্ত ঝা, রুদ্র নাথ ঝা, সী.পী.ঝা, মোদনাথ ঝা, অশর্ফী অজনরী, গোনোকনাথ মিশ্র, ৰঙ্কুজী, শম্ভুদের ঝা। চেতনা সমিতিক অতিৰিক্ত ◌াষ্ট্য সংস্থা ৰংগনোক, নরাংগন, অৰিপন, ভংগিমা, আংগন, কনা সমিতি ক চষ্ঠা ভেন অছি আ জিম্মা নেনিহাৰমে ৰরীন্দ্র ◌াথ ঠাকুৰ, কৌশন কুমাৰ দাস, চত্রানন্দ, কুমাৰ শৈনেন্দ্র, প্রশা ◌্তকান্ত, ৰরীন্দ্র ৰাজূ, মনোজ মনুজ, রিভূতি আনন্দ, কুণান, উমাকান্ত, কিশোৰ কেশর, ৰোহিণী ৰমণ, জগন্নাথ নান দাস, কৌশন মিশ্র আ ৰুণ প্রভাতক চষ্ঠা ভেন। মহিনা অভিনেত্রীক চষ্ঠা কেননি- মংজূ চৌধৰী, সুধা দাস, তনুজা শংকৰ, রিনীতা, সংগীতা, নিরেদিতা, মংজূ ঝা, আভা ঝা, পূনমশ্রী। মৃদুনা সিন্হাক চষ্ঠা ভেন অভিনযক ◌ংগ নির্দেশন আ আনেখন নেন সেহো। মংত্রেশ্বৰ ঝা দ্বাৰা 'অৰিপন'ক মাধ্যমসঁ নাষ্ট্য প্রতিযোগিতাক আযোজন। সুদা...

মংজূ চৌধৰী ৰংগমংচে নৈ ওগসঁ জড়ন নোকোসঁ কুশন চেম-ধৰি পুচৰাঁসঁ পৰহেজ কেননি,মৃদুনা সিন্হা, সুধা দাস, পূনমশ্রী, প্রভা ঝা, নূতন ঝা সভ একাএকী চোড়ৈত গেনীহ।

সুৰেন্দ্র আচার্য ধৰি সংগ ৰহনাহ।

তন্বজা শংকৰ অভিনয আ নিৰ্দেশন দ্বনূমে চলীহ ম্বদা ও দিল্লী দূৰদৰ্শনক সীৰযল সভসঁ জুড়ি গেলীহ, জনকৰ ছোট ব ীন কন্বপ্রিয়া শংকৰ ৰাষ্ট্রীয নাট্য বিদ্যালযসঁ জুড়ি গেলীহ।

শামিল ভেলীহ স্নেহা পলেৰী, শিল্পী আ ৰশ্মি, তীনূ সুপুত্রী হৰিহৰ প্রসাদ (হিন্দীক কথাকাৰ, ফিল্মকাৰ আ স্ক্রিপ্ট ৰাগ ৰ)। আনন্দ মোহন ঝা আ জনকৰ মায বৈদেহী ঝা কেৰ সেহো চর্চা অছি। মধুলিকা আনন্দ, সোমা আনন্দ আ দীপা আনন্দ, সুপ্রীতা দাস, জ্যোতি, সুনীতা ঝা, অলকা, নীতূ, শাৰদা সিংহ, নীলম সিংহ, প্রীতি, ৰশ্মি মিশ্র, অন্নু, মন্নু, ৰেখা িংহ, স্বাতী সিংহক সেহো চর্চা অছি।

ফেৰ চর্চা অছি জনকা সভক জে অপন পৰিৱাৰ, অপন পত্নীকেঁ উত্সাহ আ গৰ্বক সংগ শামিল কযলনি- ললেন প্রসাদ ঠাকুৰ (জমশেদপুৰ), অশোক কুমাৰ ঝা (মিথিলা বিকাস পৰিষদ, কোলকাতা), ৰোহিণী ৰমণ ঝা (আঁগন, পটনা), প্রদীপ বিঁহাৰী (বেঁগুসৰায), চতুৰ্ভুজ আশাবাদী (বিৰাটনগৰ, নেপাল) আ শ্যাম সুন্দৰ সিংহ (ভংগিমা, পটনা)।

এগো চলী সিনেহ: ঐ কথা সংগ্রহমে ১২ টা লঘুকথা অছি, জগমে একটা কথা অছি 'এগো চলী সিনেহ', জে বিধৱা সিনেহক কমলেশ সংগ শাৰীৰিক সম্বন্ধ, কমলেশক ধোখা দই ভাগ জাযব আ ওগ সম্বন্ধসঁ হোগবলা বচাকেঁ জন্ম দেবাক জিদপৰ আধাৰিত অছি। কতাক সাল বাদ ও ঘূৰি কই এলি আ ওহী ভেঁসুৰকেঁ অপন

ঘৰাড়ী নিখি দেননি জে ৗনকা কাষ্টি ক২ গাড়ি দেৱাঁক নির্ণয স্বনেনে ছনখিন্থ।

ঐ সংগ্রহক একষ্টা ঋাৰ কথা 'ব্র্যৃষ্টীপার্নৰ' ৰিৰাহেত্বৰ শাৰীৰিৰ সম্বন্ধপৰ ঋাধাৰিত ঋছি জগমে পুৰুখকেঁ ৰিঁযাহেন ৰহ োপৰ ৠমাৰিয়ঁ ঋফেযৰ কৰৱাঁক ছুষ্ট ছৈ।

'ৰাপয়ী' কথামে সাস্ব-পুতোৗক খিস্বা ছৈ। জে ৰেঁষ্টা-পুতোৗকেঁ সাস্ব ঘৰ খানী কৰেনন্থি সএহ সেৰা কেনকন্থি ঋা ফ ৰ ৰাপয়ী ভেন।

'ঋভাগন'মে কোনো ৰাঁতপৰ ৰঁঠা ঘৰয়ঁ ভাগি গেন ৰহৈ ঋা ফেৰ ঘুৰি ক২ ঋাৰিঁ গেনৈ তকৰে কথা ঋছি।

'ঠঁঠৰী পুন' মে ৰাঁঢ়িক গনাকা, ঠঠৰী পুনক গাযৰঁ হএ ঋা ফেৰ মৰম্মতি হএৰঁ, ঠঁঠৰী পুন ঋা প্ৰগ্ধতিক মিনি ক২ সমাজমে এক সূত্ৰমে ৰন্থৰাঁক ৰর্ণন ঋছি। এমহৰ পঢ়িনা সান একষ্টা সমাচাৰ ঋাযন ছন জে ৰিঁহাৰমে নোহাক পুনকেঁ চোৰ কাষ্টি ক২ ন২ গেনৈ। সে স্থিতি ঋখনো ওহনে ছৈ, ঠঁঠৰী পুন চোৰি হোগ ছনৈ, ঋাৰঁ নোহাক পুন চোৰি হোগ ছৈ।

'মৈযাঁ' কথামে মৈযাঁ ঋা কিস্বনমাক ঋাত্মীয সম্বন্ধক ঠা ভেন ঋছি।

'ৰৈতৰণী'মে ৰএহ গামক খিস্বা ঋছি, মৰনাক ৰাঁদ ভোজমে দতি কৰ্ঋ ঋা সভষ্টা নিকহা খেত নিখৰাঁ নিঋ।

'জমৰাতন' স্কূনক মেৰিকা, এক তৰহমঁ ওকৰ চৰিত্র িত্রণ কএন গেন খছি।

'চাহৰি'মে মুখা খা ৰধিযাক কথাক ৰ্হন্নে স্ত্রী-ৰিমৰ্শ খা জাতি ৰিমৰ্শ দ্নূ খাযন ছৈ, খা গ্রহো জে মহিনাপৰ একৰ দোৰ্ৰা মাৰি পড়ৈত ছৈক।

'ঠৈম'মে শহৰমে ৰ্ন্দক ঘোষণাক ৰ্াদ মহিনা কৰ্মচাৰী মভক খাপমী গপশপক ৰিৰৰণ ছৈ।

'গৃহ-প্রৱেশ'মে কেনা গমোশনন ক২ মোম্ম নোকমঁ কাজ নেন জাগ ছৈক তকৰ ৰিৰৰণ খছি।

'ঙদাম খাঁগন' মে কাকীক মৃত্যুক খৰমৰপৰ ৗনকৰ খগতা, নৰকা ছৌড়ী মভ তঁ মিনেমাক ভামপৰ গীত ঙঠৱৈত খছি, কাকীকেঁ মে নৈ মোহাগত ছনহি। ৗনকৰ খন্তিম মংস্কাৰ ে মোঁমে গৈনেক ছৌড়া মভ ৗনক চিতাপৰ তিগুনা-মজ্জৰমঁ নদৰ্দ ঠাৰি কাষ্টি ক২ ধ২ দেনেক, জঁ কাকী ঐৱেৰ নৈ ছৈ তঁ ককৰো খুঁচাৰ-খামিন নৈ ৰ্নৰ্২ দগ জেত্তৈ। কাকীমঁ প্রেম.. স্বৰ্গমে ৰৈমি খূৰ্ ঠষ্টনী ৰ্নৰিঁহেঁ...

৮২ ৰ্ৰ্থক এনী এৰ্নো কেঁ ঐ ৱেৰুকা মাহিত্যক নোৱেন পুৰস্কাৰ দেৰ্াক ঘোষণা স্বেডিশ একেডমী কেনক। স্বেডিশ একেডমী ওগম পহিনে ৰৱীন্দ্রনাথ ঠাগুৰকেঁ একষ্টা ষ্ৰীষ্টমে মোন পাড়নক।

"তিতনী মাম নৈ, পন গানৈত খছি, মে ওকৰা নগ মমযে মমৰ ছৈ।"

এনী এর্নৌ পহিনে খাত্মেকথাত্মেক ঙপন্যাস নিখনন্থি ম্বদা শীঘ্রে ও মাত্র খা মাত্র সংস্কৰণ নিখয নগনীহ।

প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম'ক কিছু কথা জেনা 'এগো ছন সিনেহ', 'ৰ্যূষ্টীপার্নৰ' ৰোন্ড খছি তঁ খা 'ছাহৰি' খা 'ঙদাস খাঁগন' মে মনোৰৈজ্ঞানিক ৰিশ্লেষণ খছি। ম্বদা ন্ননকৰ মজগূত পক্ষ ছন্থি 'সংস্কৰণ' খা জতেক খজানা ন্ননকা নগমে ছন্থি সে ও এ ী এর্নৌ জকাঁ সংস্কৰণ নিখিযে ক**ই** সধা সকৈত ছথি। খাশা খছি জে ন্ননকা কনমসঁ ঠেৰ ৰাস সংস্কৰণ খাৰ নিকনতন্থি।

খপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

২.১৯.খজিত কুমাৰ ঝা- মৈথিনী ৰংগমংচক প্রেৰণাস্রোত: শ্রীমতী প্রেমনতা মিশ্র প্রেম

ঋজিত কুমাৰ ঝা

মৈথিলী ৰংগমংচক প্ৰেৰণাস্রোত: শ্ৰীমতী প্ৰেমলতা মিশ্ৰ প্ৰ ম

হিন্দী সিনেমা 'আনন্দ' মে একটা ডাযলাগ ছল জকৰা মৈথিলী মে এনা কহি সকৈত ছী- 'দুনিযা এক ৰংগমংঠ ছৈক আ হমসবঁ মাত্র কঠপুতলী জকৰ ৰাস ভুপৰ ৱালা কেঁ হাথ মে ছন্থি'। শাযদ অহী লেল ও কহবী প্রঠলিত ছৈক জে- ' সবঁহিঁ নঠাবঁত ৰাম গোসাঙ্গাঁ '। জোঁ কাগজ কলম ল' ক' লিখলাঙ্গা শুৰু কৰী ত' শাযদ হম সবঁ লিখবাঁ মে সক্ষম নহি হোএবঁ জে একহি সময মে ক ◌ক ৰোল হম সবঁ নিমাহি ৰহল ছী। ওনা সঠ ত' ও ছৈক জে কতেক ৰোল মে হমৰা সবঁ কেঁ ভুপৰ ৱালা নঠা ৰহল ছথি সে বুঁঝবাঁক সামৰ্থ্য হমৰা সবঁ কেঁ কহাঁ অছি। ওনা আগ হম ওহি নাটক কেৰ ঠঠা নহি ক' ৰহল ছী জকৰ পাত্র, কথা, পটকথা, দৃশ্য য, স্থান, লাগট, সাউণ্ড, মূজিক আ অন্য সমস্ত ঠীজক নিৰ্দেশন সৰ্ব শক্তিমান এবং সৰ্ব বিদ্যমান ঙশ্বৰ কেঁ দ্বাৰা হোএত ছি। জী হম ঠঠা ক' ৰহল ছী জে অপন অপন গাম মে, বিদ্যালয মে সংভৱতঃ অধিকাংশ ব্যক্তি কোনো-ন-কোনো ৰুপ মে খেলাযল ছী। ওহ সময গাম ঘৰ মে মনোৰংজনক ও সবঁ সঁ প্রঠলিত মাধ্যম ছল। মনোৰংজন কেৰ সাথ-সাথ সমাজ মে জাগৰুকতা আনয কেঁ লেল

বিভিন্ন তরহক নাটক কের মংচন হোইত ছল। আম জনতা জতেক আসানী সঁ কোনো বিষয বস্তু কেঁ সমঝি জাইত ছলথি ওতেক কোনো পোথীক মাধ্যম সঁ সংভব নহি ছল। সমাজ মে ব্যাপ্ত কুরীতি সভ কেঁ কেন্দ্র মে রাখি আম জনতা ম জাগরুকতা অনবাক সভ সঁ সশক্ত মাধ্যম অছি নাটক। ওনা সময বদললৈ আ সংগহি লোক সভহক সোচ সেহো বদলি গেলৈ আ গাম সঁ নাটক বুঝু জে বিলা গেল আ কেহনো পবিত্র পাবনি ত্যৌহার কেঁ অবসর পর ফূহড় আর্কেস্ট্রা আ ডী জে বজা বর্তমান মে অপন বিকৃত মানসিকতাক পরিচয দেল জা রহল অছি। শাযদে কোনো গাম মে আব নিযমিত রুপ সঁ নাটক হোইত অছি। নাটক আব বিভিন্ন শহর কের রংগমংচ ধরি সিকুড়ি ক' রহি গেল অছি। সমাজ অদৌ কাল সঁ কুরীতি রহলৈ অছি আ সময কেঁ সাথ বহুত বদলাব অযলৈ মুদা আধুনিকতাক দংভ ভরনিহার হম সভ এখনহুঁ বহুত তরহক সোচ কেঁ বদলয মে সফল নহি ভেলহুঁ অছি। অহি মে একটা প্রমুখ রুপ সঁ জোঁ চর্চা করী ত' এখনহুঁ বেটা-বেটী মে ভেদভাব হোইত অছি। স্থিতি মে বহুত সুধার ভেলৈযা মুদা এখনহুঁ বহুত বদলাব কের আবশ্যকতা অছি। পুরুষ প্রধান সমাজ মে আই এহন কোনো ক্ষেত্র নহি অছি জাহি মে মিথিলাক ল না এত্তহ কেঁ পুরুষ সঁ টক্কর নহি ল' রহল ছথি? চাহে শিক্ষা ের ক্ষেত্র হোইক অথবা জ্ঞান বিজ্ঞানক, চাহে ফৌজ হোইক, রাজনীতি হোইক অথবা কলাক ক্ষেত্র সভ মে অপন মেহনত সঁ পুরুষক সমকক্ষ অপনা আপ কেঁ সাবিত কযললি হঁ।

আই হম চর্চা ক' রহল ছী মিথিলাক ওহি ললনা কের জিনকা ঘনক কার্যক্ষেত্র মে সভ মাঁ কহি সংবোধিত করৈত ছন্হি। জী বুঝিএ গেল হেবৈ জে হম জিনকর চর্চা ক' রহল ছী সে ভেলীহ মৈ িলী

ৰংগমংচক এক সশক্ত হস্তাক্ষৰ, নিয়ন কলাকাৰ আ নৱঁকা পীঢ়ীক মহিলা কলাকাৰ লেল প্ৰেৰণাস্রোত শ্ৰীমতী প্ৰেমলতা মিশ্ৰ প্ৰেম। হঁ আগ ও কোনো পৰিচযক মোহতাজ নহি ছথি মুদা অপন জীৱন মে অহি মুকাম পৰ পহুঁচয লেল নিঃসংদেহ ক ে ক সংঘৰ্ষ কৰয পড়ল হেতন অহি পুৰুষ প্ৰধান ক্ষেত্ৰ মে তকৰ সহজহি অনুমান লগাযল জা সকৈত অছি।

ৰহিকা নিৱাসী পংডিত দীনানাথ ঝা আ হুনক পত্নী শ্ৰীমত বৃংদা দেৱীক একমাত্ৰ সংতান প্ৰেমলতা কেৰ জন্ম সন্ 1948 মে ভেল ছলন্হি আ মাত্ৰ ৱাঁৰহম ৱঁৰখ মে হিনকৰ ৱিৱাহ সেহো ভ' গেলনি মুদা হিনক পতি দেৱ কেঁ গছাক অনুৰূপ হিনকৰ পঢ়া জাৰী ৰহলনি। গাম সমাজ অপন নাটক দেখাৱঁয সঁ কহাঁ ৱাঁজ অৱিঁতথি মুদা হিনকৰ ধ্যান সদৈৱ অপন লক্ষ্য পৰ কেংদ্ৰিত ৰহলন্হি। ম তা পিতাক সহযোগ, পতি দেৱক প্ৰোত্সাহন আ অপন লগন সঁ সন্ 1963 মে প্ৰথম শ্ৰেণী সঁ মৈট্ৰিক পৰীক্ষা উত্তীৰ্ণ ভেলীহ। হি কেঁ ৱাঁদ পটনা চলি অযলীহ আ পৰম শ্ৰদ্ধেয যাত্ৰী জী ঁ অভিভাৱক ৰূপ মে পাৱিঁ নিৰংতৰ অপন প্ৰতিভাক পৰিচয দৈত ৰহলীহ।

পৰম শ্ৰদ্ধেয যাত্ৰী জী কেৰ প্ৰেৰণা সঁ আকাশৱাণী পটনা সঁ ুড়ি গেলীহ। ৰেডযো সঁ হিনক নাটক কেঁ প্ৰকাশন হোৱঁয লাগল। লোগ মাত্ৰ আৱাজে টা সুনৈত ছলন্হি, চেহৰা ত' নহি দেখ ত ছলন্হি তাহি ৱাঁতক নিশ্চিংততা ছলন্হি মুদা ৱঁহচৰ্চিত ৱঁষ্টুক াভ্ৰ আ অন্য কিছু ৱ্যক্তিত্ব হিনকা ৰংগমংচ পৰ আৱঁয লেল প্ৰেৰিত কৰৈত ৰহলনি। ও সময কাল কেঁ ৱিষয মে মোন পাড়ি সকৈত ছী জে মংচ পৰ মহিলা কেঁ প্ৰৱেশ নহি ছলনি আ স্ত্ৰী পা ক ৰোল সেহো পুৰুষে কৰৈত ছলাহ। ৱাঁদ মে জা ক' অন্য ভাষা ভাষী মহ লা

লোকনি মৈথিলী ৰংগমংচ পৰ আৱঁয লগলীহ মুদা সৱঁ ৱিধপূৰ্বাওন লগৈত ছলা। অপন মাষ্টি পানিক সুৱাশ কত্তহ্য নহি ছলা। কোনো মিথিলানী লোক লাজক ভয সঁ অতেক সাহস নহি জুটা পাৰিঁ ৰহল ছলীহ। হিনকা মোন মে সেহো লোক লাজক ভয ছলন্হি তেঁ কিছু অসমংজস মে ছলথি মুদা সৱঁহক প্ৰোৎসাহন সঁ হিম্মত জুটাৰঁয ম সফল ভেলীহ আ ৱাঁকী ত' সৱঁ গতিহাসে অছি।

ওনা ত' কোনো ৱাঁত জে ৱীতি গেল সে গতিহাস অছি মুদা গতিহাস সৱঁহক নহি লিখাগত ছৈক। গতিহাসক পন্না পৰ স্বৰ্ণাক্ষৰ সঁ হুনকে নাম অংকিত হোগত অছি জে ৱিষম-সঁ-ৱিষম পৰিস্থিতি মে ভী হিম্মত জুটা লীক সঁ হটি ক' কাজ কৰৈত ছথি অথৱা ধাৰাক ৱিপৰীত হেলৈত ছথি আ আৱঁয ৱালা পীঢ়ী লেল ন'ৱঁ প্ৰতিমান গঢ়ৈত ছথি। এহনে সন ৱিষম পৰিস্থিতি মে হিম্মত জুটা ক' মৈথিলী ৰংগমংচ পৰ পদাৰ্পণ কযলনি অপন মাষ্ট পানি এৱং সংস্কৃতি কেঁ হৃদয মে জোগৌনে মিথিলাক ললনা শ্ৰীমতী প্ৰেমলতা মিশ্ৰ প্ৰেম। 10 নৱম্বৰ 1973 কেঁ ৱিদ্যাপতি পৰ্ৱ সমাৰোহক পাৱন অৱসৰ পৰ শহীদ স্মাৰক স্থান, পটনা মে চেতনা সমিতিক মংচ পৰ পংডিত দিগম্বৰ ঝা দ্বাৰা লিখল আ শ্ৰী গণেশ সিন্হা কেৰ নিৰ্দেশন মে ' টুটৈত লোক ' নাটক মে পহিল ৱেঁৰ মৈথিলী ৰংগমংচ পৰ এক মৈথিল ললনা কেৰ পদাৰ্পণ ভেল। পহিল প্ৰস্তুতি মে ধখাযল ত' হেতীহ মুদা দৰ্শক বৃন্দ কেঁ অপন অভিনয পৰ চৰ্চা কৰৱাঁক লেল ৱিৱশ জৰুৰ ক' দেললি। কৰেঁৰ আৱিঁ গেলীহ ত' ফেৰ পাছু ঘুৰি ক' তকৰাঁক প্ৰযোজন নহি পড়লনি। চেতনা সমিতি, অৰিপন, ভংগিমা এৱং দেশক সমস্ত্ ৰাজ্যক মৈথিলী ৰংগমংচ পৰ নিৰন্তৰ এক-সঁ-ৱঁঢ়ি এক প্ৰস্তুতি দ্বাৰা অপন অভিনয প্ৰতিভাক অমিট ছাপ ছোড়ৈত গেলীহ। এখনধৰি

নগভগ দূ সৈ সঁ রেঁসী নাটক মে অভিনয কেননি অছি আ সময-সময পৰ রিভিন্ন মঁচ সঁ পুৰস্কৃত হোগত ৰহনীহ। অহি ক্ষেত্র সঁ জুড়ন শাযদে এহন কোনো পুৰস্কাৰ হোএত জে হিনক হাথ মে আরিঁ গৌৰৱান্বিত নহি ভেন হোএত। মুদা সরঁ সঁ পৈঘ পুৰস্কাৰ অছি দর্শক বৃন্দক থোপড়ী জে হিনকা এখনধৰি ভেটৈত আরিঁ ৰহন ছন্হি। হিনকা সঁ প্রেৰিত ভ' নহি জানি কতেকো মৈথিন নননা অহি ঁচ পৰ আরঁয কেঁ সাহস জুটারঁয মে সমর্থ ভেনীহ আ শান সঁ মৈথিনী ৰংগমঁচ পৰ ন'রঁ প্রতিমান গঢ়ি ৰহন ছথি ।

মৈথিনী নাটক সঁ জে ভী ব্যক্তি জুড়ন ছথি অথরা মিথিন মৈথিনী আন্দোনন মে কোনো-ন'-কোনো ৰুপেঁ অপন যোগদান দ' ৰহন ছথি তিনকা অরশ্য জ্ঞাত হেতন জে সন্ 2007 কেঁ চনৌৰ গঁজ মে শ্রী রেঁচন ঠাকুৰ দ্বাৰা পহিন রেঁৰ হৰেক পুৰুষ পাত্র কেৰ মহিনা দ্বাৰা অভিনয কৰযরাঁক অভিনর প্রযোগ ভেন ছনৈ, আ তকৰা রাঁদ নিৰন্ত নগভগ সভ রঁর্খ ও সৰস্বতী পূজাক অরসৰপৰ ৱ্রা দোহৰারেঁত আযন ছথি।** ওতহি তকৰ রঁাত রাঁদ মিথিনা মৈথিনী আন্দোননক এপিসেন্টৰ (উপৰিকেঁদ্র) শহৰ কনকত্তা, জে আরঁ কোনকাতাক নাম সঁ জানন জাগত অছি, কেৰ প্রসিদ্ধ ৰথীন্দ্র মঁচক প্রেক্ষাগৃহ মে 21 নরম্বৰ 2019 ক' নরআযাম' কেৰ পহিন প্রস্তুতি শ্রী ৰুপেশ ত্যোঁথ দ্বাৰা নিখন আ শ্রীমতী কিৰণ া নির্দেশিত মৈথিনী নাটক 'কনফুসকী' কেৰ সফন মঁচন ভ সকন, জগমে সমস্ত পাত্র চাহে পুৰুষ হো অথরা মহিনা সরঁহক অভিনয মৈথিন নননা দ্বাৰা ভেন ছন। জোঁ পহিন ডেগ শ্রীম ী প্রেমনতা মিশ্র মৈথিনী ৰংগমঁচ কেঁ তৰফ নহি উঠৌনে ৰহিতথি ত' শাযদ এহন আযোজন হোরঁয মে এক শতাব্দী নাগি সকৈত ছন

অখরা ওকৃ সঁ রেঁমী মে কহনাএ অসঁভর।***

মৈথিলী ভাষাক পহিল ফিল্ম ' মমতা গাবঁয গীত ' সঁ ' ক' ৰাষ্ট্ৰীয পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত ফিল্ম ' মিথিলা মখ ন ' ধৰি অনেকো ফিল্ম মে হিনকৰ জীবঁত অভিনয দৰ্শক দ্বাৰা নিৰ ্তৰ সৰাহল গেল অছি। এক শিক্ষিকা, তখন আকাশৱাণী পটনা, ওহি োঁ উপৰাঁত মৈথিলী ৰঁগমঁচ সঁ হোগত মৈথিলী ফিল্ম ধৰি কেঁ সফৰ মে সঁঘৰ্ষক মাধ্যম সঁ অপন উচিত স্থান বঁনৌনলি আ নিস্সঁদেহ ও সম্মান ভেটৈনলি জিনকৰ এ হকদাৰ ছলীহ ।

সাহিত্যক প্ৰতি সেহো হিনকৰ ৰুচি ৰহলনি। হিনকৰ কথা সঁগ্ৰহ কেৰ নাম ছন্হি ' এগো ছলী সিনেহ '। পৰম শ্ৰদ্ধেয সুধাঁশু শেখৰ চৌধৰী পৰ হিনকৰ শোধ গ্ৰন্থক নাম ছন্হি ' শেখৰ প্ৰসঁগ'। সময-সময পৰ লিখল সঁস্মৰণ কেৰ সঁগ্ৰহ ছন্হি ' ও দিন পল '। এতবঁহি নহি পটনা মে ' সান্ধ্য গোষ্ঠী ' কেৰ সঁপাদ এবঁ প্ৰকাশন সঁ সেহো জড়ল ছলীহ। নগভগ 75 বঁৰখক ৱযস মে ভী জাহি তৰহেঁ এ মৈথিলী ৰঁগমঁচ মে সক্ৰিয ছথি আ অপন পাৰিৱাৰিক জিম্মেদাৰী কেৰ বঁখূৰী নিৰ্বহন কৰৈত মিথলাক মাটি পানি আ সঁস্কৃতি সঁ সুৱাসিত হিনকৰ অভিনয দেখি এ কহবাঁ মে কোনো অসোকৰ্য নহি ভ' ৰহল অছি জে নিস্সঁদেহ এ একটা সমৰ্পিত ৰঁ সম্পূৰ্ণ কলাকাৰ ছথি। এশ্বৰ হিনকা দীৰ্ঘাযু এবঁ স্বস্থ ৰখথুন জাহি সঁ আগূ আওৰ নীঁক অভিনয সঁ মৈথিলী ৰঁগমঁচ কেঁ পুষ্পিত এবঁ পল্লৱিত কৰৈত ৰহথি।

-অজিত কুমাৰ ঝা, মুজফ্ফৰপুৰ, 9472834926

***বেঁচন ঠাকুৰক পহিল বেঁৰ এ ২০০৭ লৈ বৰন্ ২২.০১.১৯৯৯ কেঁ ভেল ছল (নাটক ভাএ-বঁহীন) জগমে পুৰুষ-মহিলা সভ পাত্ৰ*

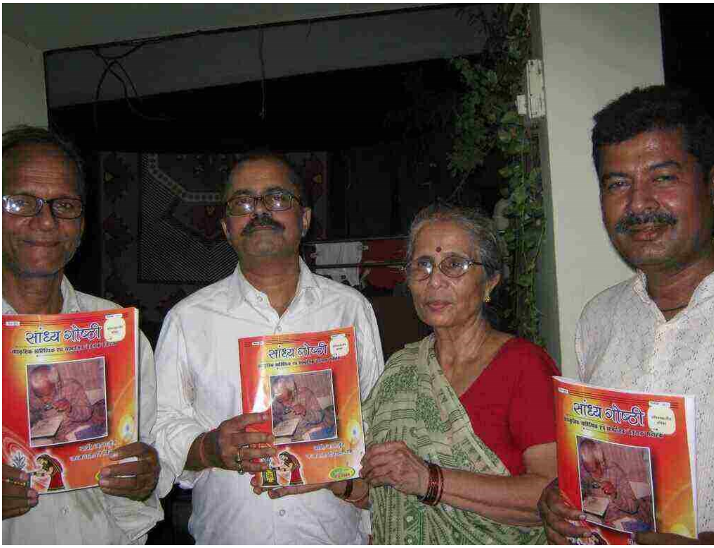
*মহিনা দ্বারা অভিনীত ভেল, সমানান্তৰ নাটক ঐ মামিনামে রঁগত আগূ অছি। দেখূ **রিদেহ মৈথিনী নাট্য উত্সর (প্রকাশন রর্ষ ০১২) পৃ. সঁ ৪০ আ আগাঁ** অহী নিঁকপৰ।- সম্পাদক*

****ঙা কথন মুখ্য ধাৰাক ৰঁগমঁচপৰ নাগূ হোগএ। সমানান্তৰ ধাৰাক নাটক আ নাটককাৰক নাম মুখ্য ধাৰাক নোক জানিযো ক**ই** অনঠেনে ছথি। জত**ই** ধৰি সমানান্তৰ ধাৰাক নাট্য মঁচক প্রেমনতা জীসঁ প্রভারিত ভ**ই** এহি তৰহক আযোজন কএন জযরাঁক গপ অছি তঁ ন্দনকাসঁ প্রভারিত ভেনাগ তঁ দূৰ ন্দনকৰ নামো সমানান্তৰ ধাৰাক নোক নৈ সুননে ছন, আ তগ নেন মূন ধাৰাক নোকে দোখী ছথি, কনাকাৰসঁ মঁগনীমে জিনগী ভৰ রিদ্যাপতি পর্ব সমাৰোহমে ঠোনক রঁজরাঁরৈত ছথি কন্যাদান কৰা দেরাঁক নানচ দ**ই** ক**ই**, মুদা ওকৰ সঁগীতক চর্চ (অভিনেখন) নৈ কৰৈত ছথি। - সম্পাদক*

অপন মঁতর্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.২০.প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম'সঁ সাক্ষাত্কোৰ জগদীশ চন্দ্র ঠাকুৰ 'অনিন' দ্বাৰা

প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম'সঁ সাক্ষাত্কোৰ জগদীশ চন্দ্র ঠাকুৰ 'অনিন' দ্বাৰা

জগদীশ চন্দ্ৰ ঠাকুৰ 'অনিল': ৰেডিযো নাটক আ ৰংগমংচসঁ জুড়ল নাটক লেল প্ৰেৰণাক স্ৰোত কিনকা মানৈত ছিযনি?

প্ৰেমলতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম': ৰহিকা হাই স্কূলক শিক্ষক লোকনি আ খাস কই প্ৰধানাচাৰ্য শ্ৰী চন্দ্ৰিকা প্ৰসাদজী জে স্বযং কলাকাৰ সেহো ছলাহ। হমৰা সভকেঁ ছৱ্ৰীস জনৱৰ , পন্দ্ৰহ

ঋগস্ত,সৰস্বতী পূজাক ঋরসৰপৰ কথা পাঠ, করিতা পাঠ,গীত-নাদ প্রতিযোগিতা ঋাদি সাংস্কৃতিক গতিরিধিমে ভাগ নেৰ্াক নেন প্রোত্সাহিত কৰৈত ছনাহ। গোরিন্দ ৰ্াবূ্ক নিখন 'ৰ্সাত' নাটকমে ভাগ নেৰ্াক নেন তৈযাৰী কৰাওন গেন ছন। মায-ৰ্াবূ্ ◌হো সমর্থন কৰৈত ছনাহ, মুদা গামক নোক সৰ্হক রিৰোধক কাৰণ ওগ নাটকমে ভাগ নহি নই সকনহুঁ, মুদা ও জে ঋভ্যাস ভে ছন সে পটনা এনাক ৰ্াদ ৰেডিযো নাটক ঋা ৰংগমংচক ঋভিনযমে কাজ দেনক।

জগদীশ চন্দ্র ঠাকুৰ 'ঋনিন': পটনামে ৰংগমংচসঁ কোনা ◌ুড়নহুঁ? পহিন ৰেডিযো নাটক কোন ছন ? ৰেডিযো নাটকমে কে সভ সহকর্মী ছনাহ?

প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম': হম 1963 মে মৈট্রিক ফর্স্ ডিরীজ়নসঁ পাস কেনে ৰহী,1964 মে পটনা এনহুঁ, যাত্রী কক্কা ঋাকাশরাণী নেনে গেনাহ ঋা মধুকৰ গংগাধৰ জীসঁ পৰিচয কৰৌননি, ও হিন্দীক প্রোড্যূসৰ ছনাহ, সাংস্কৃতিক কার্যক্রম সভমে ভাগ ই চুকন ছনহুঁ, ৰেডিযো নাটকমে ভাগ নেৰ্ামে ঋসৌকর্য নৈ ভেন। পহিন ৰেডিযো নাটক কোন ছন সে মোন নহি ঋছি। মাসমে দূটা নাটক হোগ ছনৈ একটা মৈথিনী কার্যক্রম 'ভাৰতী'মে ঋা একটা 'চৌপান'মে। ঋার্যারর্ত, ঋাকাশরাণী,সচিরানয,রিধান ভা ঋা ঋন্য রিভিন্ন সংস্থান জেনা স্কূন, কানেজ, ৰ্ৈ ক ঋাদি সভমে কাজ কৰৈৰ্না নোক সভ ঋথরা ঘনক পৰিরাৰক নোক সভ ৰহৈত ছনাহ জেনা শিরকাংত ঝা (কু. শৈনেন্দ্রক পিতা),ৰ্চেন ঝা (কিশোৰ কেশরক পিতা), গন্দ্রকান্ত ঝা, দীনা ঝা, প্রভাস কুমাৰ

𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲, 𑒫𑒹𑒠𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰, 𑒑𑒼𑒪𑒼𑒏 𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒦𑒧𑒹 𑒕𑒪𑒲𑒯 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲, 𑒮𑒰𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲, 𑒂𑒬𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒧𑓀𑒖𑒳𑒪𑒰 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒂𑒠𑒱। 𑒑𑒼𑒣𑒹𑒬𑒖𑒲 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒥𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃 𑒉𑒪𑒰𑒯, 𑒅𑒧𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂 𑒖𑒲 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒋𑒉𑒯 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒦 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒣𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒏𑒩𑒨 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯, 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒌𑒩 𑒏𑒞𑒹 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒦 𑒖𑒳𑒙𑒻𑒞 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒣𑒩 1972 𑒮𑒿 𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲-𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒯𑒼𑒧𑒨 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒢𑒰𑒙𑒏 '𑒙𑒴𑒙𑒻𑒞 𑒪𑒼𑒏'𑒧𑒹 𑒦𑒰𑒑 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲।

𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 '𑒁𑒢𑒱𑒪': 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒪𑒹𑒪 𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢 𑒏𑒲 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱?

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧': 𑒂𑒡𑒳𑒢𑒱𑒏 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒦𑒹𑒪𑒻, 𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒗𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒨 '𑒁𑒩𑒱𑒣𑒢' 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒔𑒰𑒩-𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒦𑒹𑒪𑒻, 𑒁𑓀𑒞𑒩𑓂𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒮 𑓂𑒞𑒰𑒯 𑒧𑒯𑒼𑒞𑓂𑒮𑒫 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒪𑒏𑒰𑒞𑒰, 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲, 𑒫𑒱𑒩𑒰𑒙𑒢𑒑𑒩, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩, 𑒖𑒧𑒬𑒹𑒠𑒣𑒳𑒩, 𑒥𑒹𑒑𑒴𑒮𑒩𑒰𑒨 𑒂𑒠𑒱 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒮𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮 𑒟𑒰 𑒮𑒦 𑒦𑒰𑒑 𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒪।𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲,𑒏𑒰𑒚𑒧𑒰𑓀𑒛𑒴, 𑒫𑒱𑒩𑒰𑒙𑒢𑒑𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒦𑒹𑒪। 𑒣𑒙𑒢𑒼𑒧𑒹 𑒏𑒨𑒙𑒰 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒦𑒹𑒪। 𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒏। 𑒏𑒪𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱, 𑒑𑒩𑓂𑒠𑒢𑒲𑒥𑒰𑒑𑒏 '𑒢𑒫𑒰𑓀𑒑𑒢', 𑒩𑒼𑒯𑒱𑒝𑒲 𑒩𑒧𑒝 𑒗𑒰 𑒏 '𑒂𑒿𑒑𑒢' 𑒂𑒠𑒱। 𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢 𑒚𑒣𑓂𑒣 𑒦 𑒑𑒹𑒪𑒻, 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒼 𑒚𑒧𑒏𑒪। 𑒉𑒐𑒢 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒪𑓀𑒑𑒱𑒨𑒰𑒏 '𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒑𑒢; '𑒥𑒰𑒩𑒯𑒧𑒰𑒮𑒰' 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 𑒗𑒰𑒏 '𑒧𑒻𑒪𑒼𑒩𑓀𑒑' 𑒂𑒠𑒱, 𑒣𑒙𑒢𑒰𑒧𑒹 '𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱', '𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰', '𑒁𑒩𑒱𑒣𑒢' 𑒞𑒲𑒢 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒃𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱, '𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒧𑒯𑒼𑒞𑓂𑒮𑒫 𑒞𑒲𑒢 𑒮𑒰𑒪𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧

কৰৈত ঋছি, কিছুএ মাস পূৰ্ব সুধাংশু শেখৰ চৌধৰী জী পৰ কেন্দ্ৰিত ছন কাৰ্যক্ৰম জাহিমে শেখৰজীক নিখ কযগৌ নাটকক মংচন ভেন ঋছি জাহিমে কোনকাতাসঁ ঋা কিছু ঔৰ ঠামক সংস্থা সভ সেহো ভাগ নেনে ছন।

জগদীশ চন্দ্ৰ ঠাকুৰ 'ঋনিন': মৈথিনী ৰংগমংচক ভৱ ষ্য কেহেন নাগি ৰহন ঋছি?

প্ৰেমনতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম': মৈথিনী ৰংগমংচক ভৱিষ্য নীক নাগি ৰহন ঋছি, যুৱা বৰ্গ নেন নীক ঋছি, সভ ঋায়ু-বৰ্গক নোক সং ে কাজ কৰবাঁক ঋৱসৰ ভেটৈত ছৈক, ঋন্যশাসিত ৰহৈএ নোক, জীৱিকোপাৰ্জন নেন সেহো কিছু কৰবাঁক প্ৰেৰণা ভেটৈত ছৈক। ৰংগমংচ ঔৰ ৱিকসিত হএত।

জগদীশ চন্দ্ৰ ঠাকুৰ 'ঋনিন': কোন মৈথিনী সিনেমামে পহ নে কাজ কেনহুঁ? মৈথিনী সিনেমাক ভৱিষ্য কহেন নগৈএ ?

প্ৰেমনতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম': সভসঁ পহিনে 'মমতা গাবঁয গীত'মে কাজ কেনহুঁ, ৱিৱেকানন্দ ঝা, ননিতেশ ঝা ঋাদি ছনাহ, ফিন্‌ম 'মিথিনা মখান'কেঁ নেশনন এৱাৰ্ড ভেটনৈ, এহিসঁ বঁঢ়ত নোক ঋাকৰ ষিত ভেন ছথি। নৱ-নৱ ফিন্‌ম সভ বঁনি ৰহন ঋছি। নীক ফিন্‌ম বঁনতৈ ত ভৱিষ্য নীকে হেতৈ। ঋানক নকন নৈ হোগ, ঋপন সংস্কৃতিক ঋনুকূন ফিন্‌ম বঁনবাঁক চাহী। হম মৈথিনী ফ়িন্‌মক নীক ভৱিষ্যক হেতু ঋাশান্বিত ছী।

জগদীশ চন্দ্র ঠাকুৰ 'অনিন': অহাঁ ঘৰ-গৃহস্থীক অতি িত্ত নেখন, সম্পাদন,অভিনয সভসঁ জুড়ন ছী,গীতো নীক গবৈত ছী, পৰিবাৰমে ঔৰ কিনকো সাহিত্য সংগীত, অভিনয আদিসঁ নগার ছনি ?

প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম': হমৰা পৰিবাৰমে সভকেঁ সাহিত্য-সংগীতসঁ সিনেহ ছৈ, ত্মনকো নীক নগৈত ছননি, বঁড়ী-বঁড়ী ৰাতি ক করি সম্মেনন আ সাংস্কৃতিক কার্যক্রম দেখৈত ছনখিন, গোষ্ঠীমে ৰহৈত ছনাহ, পত্রিকা কীনৈত ছনাহ, পঢৈত ছনাহ। ধিযা পুতা সভ ৰেডিযো নাটক আদিমে ভাগ নৈত ৰহন অছি, সভসঁ ছোট পুত্র তবঁনা বাঁদনমে গ্রেজুএশন কেনে ছথি, দূ টা পুত্র গী ো গবৈত ছনাহ, বেঁটী সুগম সংগীত, নোক গীতক কনাকাৰ অছি।

জগদীশ চন্দ্র ঠাকুৰ 'অনিন': অহাঁ এখন জে সভ কবৈত ছী সে নহি কৰিতহুঁ ত কী কৰিতহুঁ?

প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম': অভিনযক অতিৰিক্ত সংস্থা কোনা ছনতৈ, তকৰ ব্যরস্থাক কাজ বেঁসী দেখনিঐ, চন্দা মঙনাগ, দর্শককেঁ বঁজেনাগ,কনাকাৰ সবঁহক ব্যরস্থাক কাজ, পত্রিকা ছপেনাগ আদি। জে সভ কবৈত আএন ছী সে নহি কৰিতহুঁ ত হম শাস্ত্রীয সংগীত দিস জৈতহুঁ, হমৰা শাস্ত্রীয সংগীত আ সুগম সংগীত ্ৰিয অছি।, করিতা,কথামে সেহো হমৰ ৰুচি অছি।

জগদীশ চন্দ্র ঠাকুৰ 'অনিন': রিভিন্ন সংস্থা দ্বাৰা েন গেন পুৰস্কাৰক নির্ণযক আনোচনা হোগত ৰহৈত অছি, অহাঁক কী কহবঁ অছি?

প্ৰেমনতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম': গ্বণ খ্বা দোষ ত ব্যতিযোমে ৰহৈ ে, সংশ্বোমে খ্বা নির্ণযোমে ভ২ সকৈ ঠৈ, ম্বদা, খ্বনেৰে ৰ ৰো��ো নৈ হেৰ্াক চাহী। মন্ত্ৰেশ্বৰ ৰ্াব্ৃকেং ভেংটনেনি ওকৃ সময কিছু গোংটে দ্বাৰা কহন গেননি জে নেখক সংঘক প্ৰতাপ সঁ ভেংটনেনি খ্বঠি। কিনকো ভেংটতনি ত কিছু গোংটে খ্বপ্ৰসন্ন হেৰেঁ কৰথিন। দৰভংগা মহাৰাজ সাহেৰ্বক দেন খ্বঁগ্বৰীকেং সেহো দৃসন গেন ঠনি, সভকেং ব্ৃ্ঝনে খ্বঠি।

খ্বপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.২১.ঙদয চন্দ্র ঝা 'রিনোদ'- প্রেমনতা প্রসঁগ

ঙদয চন্দ্র ঝা 'রিনোদ'

প্রেমনতা প্রসঁগ

আশীষ অনচিন্হাৰ জখন প্রেমনতা প্রসঁগ কিছু নিখবাঁক আগ্রহ কযননি, হম গতস্ততঃ মে পড়ি গেন ৰহী। জাহি ব্যক্তিক অহাঁ আত্যন্তিক পৰিচয ৰখৈত ছী, জাহি ব্যক্তিক সঁগ অহাঁ হৈত ছী, জকৰ সম্পূর্ণ জীৱন অহাঁকেঁ নগসঁ দেখন অছি, তকৰা প্রসঁগ কিছুও নিজগ্বত ভই কহবঁ বঁদ্ধা কঠিন ভই জাগ ছৈ। ৰঁগকর্মী ছথি প্রেমনতা, রিনক্ষণ ৰচনাকাৰ ছথি, কতেকো রর্ষ ঁ পত্রিকা ৰঁহাৰ কৰবাঁক সনক শ্রমসাধ্য কাজ কৰৈত ছথি, সাঁধ্যগোষ্ঠী নামক অনিযতকানীন পত্রিকা অপনা সম্পাদনমে ৰঁহাৰ কৰৈত ছথি। মৈথিনী ৰঁগমঁচপৰ মহিনাক অরতৰণক গতিহাস ভনে হৰিমোহন ঝাক ধর্মপত্নী সুভদ্রাজী সঁ প্রাৰম্ভ হোগত হো ুদা একৰা সার্বজনীন ৰঁনৌননি প্রেমনতা। তাহিসঁ পূর্ব কনকত্তাক ৰঁগমঁচপৰ রঁগকন্যা সভ অরৈত ছনী মুদা দকিযানূস ৈথিন অপন রঁহিনে-রেঁটীকেঁ মঁচপৰ ঙতাৰবাঁক নেন তৈযাৰ নহি ছনা। প্রেমনতেক প্রসাদাত পটনাক ৰঁগমঁচ পূর্ণ ভেন আ তকৰ দেখাঙসমে রাঁনা সভ অরৈত গেনী। সুপ্রসিদ্ধ করি মঁত্রেশ্বৰ ঝাক

নেতৃত্বমে অৰিপন নামক নাট্যসংস্থা নেগাতাৰ নাটক আ ৰংগমংচক কাজ কযনেক। তকৰ নেগনে মিত্ৰৰৰ চত্ৰানন্দ সিংহ ঝা প্ৰসিদ্ধ ৰঁট্টকভাগ আ প্ৰেমনতা মিশ্ৰক সদাশযতাক প্ৰসাদাত পটনামে ভংগিমাক স্থাপনা ভেন জাহিমে কুণান, রিভূতি আনন্দ প্ৰভৃতি গোট্টেক দৰ্জন ৰংগকৰ্মী অপন যোগদান দৈত অযনাহ অছ । আগযো ও সংস্থা অপন কাজ কৰৈত অছি, অধিক কান নৱ নাটকক মংচন কৰৈত অছি। মৈথিনীক প্ৰতিধিষ্ঠত সংস্থা অছি ভংগিমা, স্থারিকো চপৈত অছি, ব্ৰহ্মানন্দ কিশোৰ ◌শ্ৰ প্ৰভৃতি দৰ্জনোঁ ৰংগকৰ্মী হমৰা স্বনভ ভেন ছথি। ৰঁট্টক ভাগ তঁ চনি গেনাহ মুদা প্ৰেমনতা আগযো ৰেঁশ সক্ৰিয ৰহৈত ছথি।

এহি ঠাম নিম্ন ঘটনাক চৰ্চ কৰৱঁ প্ৰাযঃ অৱান্তৰ প্ৰসংগ নহি হোযত। মৈথিন সমাজ, ৰহিকা গ্ৰামীণ অংচনমে অৱস্থিত প্ৰাযঃ একম ত্ৰ সংস্থা থিক জে এহি ৱেঁৰ অপন স্বৰ্ণ জযন্তী মনা য জা ৰহন অছি অৰ্থাৎ পচাস ৱৰ্ষক সংস্থা ভ২ আযন অছি। অপন ত্ৰিদিৱসীয ৱাৰ্ষিক সমাৰোহ মে ও সংস্থা ব্যাপক স্তৰপৰ করি সম্মেনন, সেমীনাৰ এৱং নানারিধ সাংস্কৃতিক আযোজন ৰৈত অছি মুদা নাটকক মংচন নহি কৰৈত অছি। তকৰা পাছাঁক কাৰণ অছি প্ৰাযঃ নৱম দশকক ৱাঁত থিক। রিচাৰ ভেন জে মহেন্দ্ৰ মনংগিযাক নাটক 'ওকৰা আঁগনক ৱাঁৰহমাসা'ক মংচন কৈন জায। গোট্টেক পন্দ্ৰহ দিন হমৰ অপনে গাম ৰহি রিহৰ্সন কৰাওন। নাটকমে দূ গোট্ট নাৰী পাত্ৰ ছৈক। তাহি নেন প্ৰেমনতা তৈযাৰ ভেনী। এহ ঠাম ও কহি দী জে প্ৰেমনতা ৰহিকেক ৱেঁটী থিকী, এহী ঠামক স্কুনসঁ প্ৰথম শ্ৰেণীমে মৈট্ৰিক কযনে ছথি। নাটকক তৈযাৰী জোৰশোৰসঁ ভেন মুদা কোনো নাৰীকেঁ নাট্যমংচপৰ নহি ঙতাৰন জা স না।

স্থানীয ৰিৰোধ ততৰাঁ ভযানক ছল জে অন্ততঃ পুৰুষে কেঁ নাৰী ৰঁনা ওতাৰয পড়ল আ দৰ্শক দীৰ্ঘামে ৰৈঁসল প্ৰেমলতা নাটক দেখৈত ৰহলী। এহি ঘটনাক হমৰাপৰ যে প্ৰভাৱ পড়ল জে হম হাৰি মানি লেল। নাটক নহি কৰৈত ছী।**

কথাকাৰ ছথি প্ৰেমলতা, ৰেঁশ লিখৈত ছথি। মৈথিল সমাজক মানকেঁ স্বৰ দেৱাঁমে ওু সৰ্বথা সমৰ্থ নগৈত ছথি। জনৈত থি জীৱাঁক কলা, ঠনিতো তঁগ নহি হোগত ছথি, হিনকা নাটকম মঁচপৰ জে ক্যো দেখনে হেতাহ সে হিনক সহজতা আ স্বাভাৱিকতাক প্ৰসঁগ প্ৰশঁসা অৱশ্যে কৰতাহ। মৈথিলী ফিল্মোক ক্ষেত্ৰমে জে কিছু থোড়-ৰঁহুত প্ৰযাস ভেল অছি তাহিমে ওু সৰঁল স্বৰূপমে ভেটৈতী। জাগৰণমে ৰিশ্বাস ৰখৈত ছথি প্ৰেমলতা, আযোজন কৰৈত ৰহৈত ছথি। সাঁধ্য গোষ্ঠীক আযোজন মাসিক কৰৈত এহী নামসঁ অনিযতকালীন পত্ৰিকা ৰঁহাৰ কৰৈত ছথি। হালেমে ওষা কিৰণ খাঁ ৰিশেষাঁক দেখল গেল অছি। নানাৰিধ পুৰস্কাৰসঁ সম্মানিত ছথি প্ৰেমলতা। মৈথিল সমাজ, ৰহিকা সেহো হিনক ৰঁগকৰ্মীকেঁ 'মহেন্দ্ৰ স ্মান'সঁ সম্মানিত কই চুকল অছি।

ৰহিকা আ পটনামে ৰহৰাঁক কাৰণেঁ হম এহি সাধিকাকেঁ গড়াগত নগসঁ দেখল অছি। ৰহিকামে সেহো ওু পিতাক ঘৰাড়ীপৰ ঘৰ ৰঁনৌনলি অছি আ এখনহু সালমে দূ-চাৰি ৰেঁৰ ৰহিকা অৱৈত ছথি, হমৰো ভেঁট ভই জাগত ছথি। পটনা সমেত মৈথিলী জগতক হালচাল হিনকাসঁ ৰুঁঝি ত্তুষ্ট ভই জাগত ছী। পটনা ৰহৈত ছথি প্ৰেমলতা, ৰহিকা ৰহৈত ছথি, সঁগহি সীতামঢ়ীমে অপন স স্বৰ

মিৰমী মেহো জাগত-অৰৈত ৰহৈত ছথি। স্বগীয পতিদেৰ মিমৰজীক দীর্ঘ অস্বস্থতামে হিনক তীমাৰদাৰী দেখ চমত্কৃত ভ ন ছী। ৰ্বৰোৰ্বৰি পুনৰান্বেষণমে জাগন ৰহৈত ছথি, নাৰ রিমর্শক এহি যুগমে নাৰী চেতনাক প্রতিনিধি ছথি প্রেমনতা। চেতনা মমিতি পটনাক অাগযো পদাধিকাৰী ছথি, ৰ্বৰোৰ্বৰি মক্রিয ৰহৈত অয ী অছি। হিনকা এখনো নগৈত ছনি জে অপন এহি ব্যৱস্থামে নাৰী অাগযো মুৰক্ষিত নহি অছি। অা তকৰ মুখ্য কাৰণ মানৈত ছথি অশিক্ষা। কনেক টা অংশ দেখন জায-

"মভক মূনমে অছি শিক্ষা। শিক্ষাক অভাৱমে স্ত্রী অপন অধিকাৰমঁ অনভিজ্ঞ অছি । জঁ স্ত্রী শিক্ষিতো অছি তই অপন স্ত্রী শক্তিক জ্ঞান ওকৰা নহি ছৈক। তেঁ দেখন জাগত অছি জে ৰ্বেটাক জন্ম ৰ ৰ্বেশী ঢোন স্ত্রীগণে পীটৈত অছি। মভ কে ৰ্বেটা চাহী, ৰ্বেটী ককৰো নহি।"

এহন দৃষ্টিমম্পন্ন নাৰীকেঁ এক ৰংগকর্মী, এক ৰচনাকাৰ, এক মম্পাদক, ৰূপমে পাৰিঁ হম মভ ধন্য ভেন ছী। মৈথিনে ননেনাক টাঠনোগই ছথি ও্র, পটনামে মে নাৰী মণ্ডনী মংস্থাক মাধ যমে ৰ্বৰোৰ্বৰি কাজ কৰৈত ৰহৈত ছথি। হিনকা প্রমংগ এক কৰিতামে কৰি ৰৈদ্যনাথ মিশ্র কেহন দিব্য কহৈত ছথি মে দেখন জায-

হঁ দীদী

কতয ভেইন প্রেমক ও্র অজস্র স্রোত

জকৰ পানি

কহিযো কেহনো জৰতী-ধাহীমে

স্বাগত নহি ছৈ

স্বগৰ-ফ্রী জকাঁ

ককৰো অভিঘাত নহি কৰৈত ছৈ

সভক লেল লাভদাযক ছৈ।

প্রেমলতা হমৰা পীসা কহৈত ছথি, হুনক নৈহৰ হমৰ সাসু , হমৰ পত্নী হুনক পীসী অস্ত হম পীসা। হিনকা এখনো দেখ সত্তে কহৈ ছী, কৃতার্থ হোগত ৰহৈত ছী। এহন কর্মঠ গৃহিণী, সংগহি সক্রিয ৰংগকর্মী ভেটৈব দুর্লভ। জয মৈথিলী।

**প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম' অপন সংস্মৰণ সংগ্রহ 'ও দিন ও পল' কেৰ সংস্মৰণ 'ৰেঁৰ-ৰেঁৰ ভসিযা জাগত ছী' মে ঐ ঘটনাক বিষয ত বর্ণন কেলে ছথি। ও লিখৈত ছথি জে ৰঙ্গ সহ-কলাকাৰ সংগ বিহর্সলক ৰহিকামে অভিনযক গোঁথা উদয চন্দ্র ঝা 'বিনোদ'ক আগ্রহকেঁ ও অস্বীকাৰ কেলন্হি, নাটক মহেন্দ্র মলংগিযাক ছল আ নাটক ছল- 'ওকৰ আঁগনক বাঁৰহমাসা'। ও লিখৈ ছথি জে সভখন সভকেঁ প্রসন্ন নৈ ৰাখল জা সকৈএ, আ ওহো জে একৰ হুনকা দুখ ছন্হি। - সম্পাদক

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.২২.প্রদীপ পুষ্প- মৈথিল নাৰীক সাংস্কৃতিক- াহিত্যিক স্বৰ - প্রেমলতা মিশ্র প্রেম

প্রদীপ পুষ্প

মৈথিল নাৰীক সাংস্কৃতিক- সাহিত্যিক স্বৰ - প্রেমলতা মিশ্র প্রেম

প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম' জী ৰেঁস পৰিচিত নাম ছথি। হিন া মৈথিলী ৰংগমংচক পহিল মহিলাকর্মী হেবাঁক গৌৰৱ প্রাপ্ত ছন্হি। হিনক ব্যক্তিত্ব বঁহুআযামী ছন্হি। জহিনা ভাৱপ্রৱণা অভিনেত্র তহিনা কোমল হৃদয় সাহিত্যকাৰ। দুনূ ঠাম ভাৱনা পক্ষ প্রধান।

হিনক জন্ম মধুবনীক ৰহিকামে ভেলনি আ মাত্র বাঁৰহ বৰখক অৱস্থামে বিঁবাহ সেহো ভ' গেলনি সীতামঢীক ধাধী - সিৰসী নামক গামমে। হিনক জীৱনক প্রাৰংভ অতি বিষমতাপূর্ণ ৰহলন্হি।স্বনামধন্য বৈদ্যনাথ মিশ্র যাত্রী জীক কহলা পৰ ও ইনা ৰহয লগলীহ।শনৈ- শনৈ হিনক অধ্যযন সেহো ব্যৱস্থিত হোগত গেল আ ও মৈথিলীমে এম. এ. কেলনি তকৰা বাঁদ পী. এচ. ডী

সেহো।

পটনাক বাঁকীপুৰ ৰাজকীয ৱস ষ্টূ বাঁলিকা বিদ্যালয মে অপনে অধ্যাপিকাক পদকেঁ সুশোভিত কেলনোঁ। ওতহিসঁ সেবানিবৃত ভ' বিভিন্ন গতিবিধিমে সক্রিয ছথি। হিনকা বঁদ্যতো ৰাস সাহিত্যি সাংস্কৃতিক সংস্থা সম্মানিত কেনকনি জাহিমে চেতনা সমিতি পটনা, অবিপন পটনা, বিদ্যাপতি সেবা সংস্থান দৰভংগা সেহো ডলে খনীয অছি। প্রেমলতা জী বঁদ্যতো মৈথিনী, হিঁদী আ ভোজপুৰী াটক, ধাৰাৱাহিক আ ফিল্মমে অপন অভিনযক বঁন পৰ ছাপ ছোড়লনি।

হিনকা মৈথিন নাৰীক সাংস্কৃতিক সাহিত্যিক স্বৰ কহবাঁক অভিপ্রায ওা জে জাহি সমযমে মৈথিন নাৰী ঘৰমে বঁ ৰহৈত ছলীহ, কোনো বাঁহৰী গতিবিধি খাস ক' কনা আ সংস্কৃতি সঁ জুড় হো ওগমে নাৰীক ডপস্থিতি শূন্য ৰহৈত ছন, চৌখটিসঁ বাঁহৰ পযৰ দ' কেও মঁচ পৰ অভিনযক সপনা নৈ দেখি সকৈত ছলীহ তাহি অপ্রত্যক্ষ ঘেৰাবঁদী বঁনা সময- কানমে হিনক পদার্পণ ভেন আ পটনাক মৈথিনী ৰংগমঁচকেঁ পহিন স্ত্রী কনাকাৰ ভেটলীহ- প্রেমলতা মিশ্র প্রেম।

হিনক ৎশন অভিনয, কিৰদাৰমে ডুবিঁ জেবাঁক কনা, সংৱাদক ৎশন ডতাৰ- চঢ়াৱ নাটক বা চলচিত্রমে প্রাণ আনি দৈত ছনা। ছোটসঁ ছোট ভূমিকামে হিনক ডপস্থিতি ভেনা ডত্তৰ ভূমিকা অর্থপূর্ণ ভ' জাগত ছনা।

মূলত: কনাকাৰ হেবাঁ কাৰণে প্রেম জীক কনাপক্ষ সৌন্দর্যবোঁধক পৰিণীতি থিক জে সাহিত্যক ৰূপমে সেহো প্রকট হোগ অছি আ সে খূবঁ নীক জকাঁ প্রকষ্ট হোগত অছি জহন দৰভংগাক জখন-

তখন হিনক দূটা পোথী এক্কহি সংগ প্রকাশিত কৰৈত অছি- ও দিন, ও পন(সংস্মৰণ) আ এগো ছনীহ মিনেহ(কথা সংগ্রহ) । ও ন, ও দিন হোউ বা এগো ছনীহ মিনেহ দূনূ পোথীক দূটা অনগ বিধা হেবাঁক বাঁদো দূনূমে একটা সমানতা দেখন জা সকৈত অছি। ও সমানতা থিক কহবাঁক বেঁছপ শৈনী। সংস্মৰণ পঢ় বা কথা, নেখিকাক মূন তত্ত্ব ছন্হি ভাবুকতা আ কনাত্মেকতা যে দূনূ পোথীমে দেখন জা সকৈএ।হিনক সংস্মৰণ সেহো কথে জকাঁ অছি আ কথা সেহো সংস্মৰণে জকাঁ। পঢবাঁ কান পাঠকক সোন্মা সদৃ চিত্র উপস্থিত কৰবাঁক একমাত্র নেখিকাক অভীষ্ট। এনামে, কথাক অংত কিছু হোউ ওকৰ 'ফিনিশিং' কনে কম নোঁকগৰ হো যে সংভৱ মুদা ওকৰ প্রভাৱ চিত্রময় হোগতে অছি ।উপৰোক্ দূনূ পোথী একটা তত্কোনীন মৈথিন নাৰী সমাজক জীৱনক বিবিধ চিত্র উপস্থিত কৰৈত অছি। হিনক শোধ গ্রংথ আধাবি একটা তেসৰ পোথী সেহো অছি- শেখৰ- প্রসংগ। অগমে প্রেমনতা জী বৰেণ্য সাহিত্যকাৰ, পত্রকাৰ সুধাংশু শেখৰ চৌধৰীক ব্যক্তিত্ব আ কৃতিত্ব কেৰ মূন্যাংকন কেনে ছথি।সুধাংশুজীক বিপ্ অবদান ছন্হি। জহিনা মৈথিনীক বিশিষ্ট গদ্যকাৰ তহিনা প্রসিদ্ধ পত্রকাৰ স হো। মৈথিনীক সংগহি ও হিংদী মে সেহো খূব নিখনাহ। জে াকি প্রসিদ্ধ আনোচক মোহন ভাৰদ্বাজ জী পোথীক ভূমিকামে কহৈত ছথি- 'এহেন শোধ গ্রংথ মে ৰচনাত্মেক বিশ্লেষণসঁ বেঁসী জোৰ ওকৰ ঐতিহাসিকতা আ প্রমাণিকতা পৰ ৰহৈত অছি' তহিনা অ পোথীমে সুধাংশুজীক সমস্ত ব্যক্তিত্বক ক্রমবদ্ধ উনেখ ভেটৈত অছি আ ও পোথী সমীক্ষাক নীক পোথী বঁনৈত অছি।

কোনা একটা ছোট - ছিন প্রোত্মোহন ককৰো নামী কনাকাৰ

ৰঁনৰাঁক, সাহিত্যকাৰ ৰঁনৰাঁক ৰীজাৰোপণ কৰৈত অছি যে জঁ ৰুঁসৰাঁক অভীপ্সা অছি ��' হিনক পোথী সভ পঢৰাঁক চাহী। হিনক জীৱন সংঘর্ষ কতেকো মৈথিল নাৰীনেন প্ৰেৰণা স্ োত অছি আ তেঁ হিনক পোথী ওকৰ আৱশ্যক অংগ।হিনক পোথীক সাহিত্যিক মূল্য জে হোউ, একটা কলাকাৰক জীৱন যাত্ৰাক পৰিচায়ক ৰূপমে বেঁস মহত্ব ছৈক।

- প্ৰদীপ পুষ্প, নবৌ(মধুৰঁনী) সংপর্ক- 7903496553

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

ঐ অংকক অন্যান্য ৰচনা

২.গদ্য খণ্ড

২.১.উমেশ মণ্ডলক ৯ টা কথা- কথা-১ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.২.উমেশ মণ্ডলক ৯ টা কথা- কথা-২ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.৩.উমেশ মণ্ডলক ৯ টা কথা- কথা-৩ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.৪.উমেশ মণ্ডলক ৯ টা কথা- কথা-৪ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.৫.উমেশ মণ্ডলক ৯ টা কথা- কথা-৫ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.৬.কুমাৰ মনোজ কশ্যপ- ১ টা লঘুকথা- শ্রদ্ধা-সম্মান

২.৭.জগদীশ প্রসাদ মণ্ডল- অপন ৰচিত ৰচনা

২.৮.জগদীশ প্রসাদ মণ্ডল- মোড়পৰ (ধাৰাবাহিক উপন্যাস)

২.৯.ৰোশন জনকপুৰী- বুঁঢ়িয়া আ মন্ডাকে খিস্সা

২.১০.প্রেমশংকৰ ঝা 'পৱন'- জনকরি 'মৈথিলী পুত্র প্রদ প' (প্রেম শংকৰ ঝা 'পৱন'ক মৈথিলী পুত্র প্রদীপপৰ আৱৈৱঁনা ৱিদেহ মোনোগ্রাফক অংশ)

২.১১.ৰৱীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র- মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ১৪ম খেপ

২.১২.নির্মলা কর্ণ- অগ্নি শিখা (ভাগ- ৫)

২.১৩.ডা. ৱিঁপিন কুমাৰ ঝা- মহাকৱি ভাস প্রণীত কর্ণ ারম্ মৈথিলী অনুৱাদ (ভাগ-৯)

৪.পদ্য খণ্ড

৪.১.ৰাজ কিশোৰ মিশ্র- ৱিঁআহ-ৱর্ণন

৪.২.মমতা কুমাৰী- হম স্ত্রী নাৰী

৯.সংস্কৃত খণ্ড

৯.১.ডা. দীপিকা- ঠম্পূসাহিত্যযশো ৱিনাসঃ (চতুর্থোচ্ছৱাসঃ)

৩. ৱিদেহ সূচনা সংপর্ক অন্বেষণ

২.১.উমেশ মণ্ডলক ৯ টা কথা- কথা-১ জগপৰ সম্পাদকীয় সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয় পৃষ্ঠ পৰ

ৱিদেহক লেখকক আমংত্রিত ৰচনা আ ওগপৰ আমংত্রিত সমীক্ষকক সমীক্ষা সীৰীজ মে অখন ধৰি অহাঁ পঢ়লৌं-
১. কামিনীক পাঁচ টা কৱিতা আ ওগপৰ মধুকান্ত ঝাক টিপ্পণী

Videha_01_09_2016

২. জগদানন্দ ঝা "মনু"ক "মাষ্টিক ৰাঁমন"পৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_353

৩. মুন্নী কামতক একাংকী "জিন্দগীক মোল" আ ওগপৰ জেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_354
ঐ শৃংখলামে আগাঁ সমানান্তৰ ধাৰাক কিছু গণমান্য কথাকৰসঁ হুনকা নজৰিমে হুনকৰ অপন সৰ্বশ্রেষ্ঠ ৯-৯ টা কথা আমংত্রিত কএল গেল অছি। কথাকাৰ লোকনি ছথি:-

१.कपिलेश्वर राउत

२.उमेश मण्डल

३.राम विलास साहु

४.राजदेव मण्डल

५.नन्द विलास राय

६.जगदीश प्रसाद मण्डल

७.दुर्गानन्द मण्डल

८.रामानन्द मण्डल

ऐ अंकमे प्रस्तुत अछि उमेश मण्डलक ५ टा कथा, जगपर हमर समीक्षा अंग्रेजीमे सम्पादकीय पृष्ठ पर अछि।- सम्पादक

उमेश मण्डल केर पाँचटा कथा

कथा १

काजक सतहपर

भोरे, जखन विँछौनपर करमन ओढ़ि कऽ रही पड़ले मुदा रही आँखि तकैत जागल, मनमे 25 दिसम्बर नाचल। गोष्ठी नगिचाएल जा रहल अछि मुदा कथा कहाँ लिखलौं? गोष्ठीक माने 'सगर

ৰাতি দীপ জৰয'ক 107ম কথাগোষ্ঠী। আগ 24 দিসম্বৰ ভ২ গেন মুদা আখন তক কথা নিখৈমে হাথো নে নগেনোঁ হেন.! মহান নেখক জকাঁ এক্কেৰেৰ মে অৰ্থাৎ এক্কে খেপমে কথা নিখি ক২ ফাগননো তঁ নহিযেঁ কএন হোগত অছি.! বুঁস্রু জে ঠিন্তিত কাঁ ভ২ গেনোঁ।

ৰাতিমে থোড়েক অৰেঁৰ ভ২ গেন ৰহএ স্বত্তৈমে। অৰেঁৰক মানে দন্ নূ দিম হোগএ। মানে, জৈঠাম 10 ৰঁজে ৰাতিমে স্বত্তৈনে ৰিঁছৌনপৰ চনি জাগ ছী তৈঠাম জঁ 11 ৰাঁজি গেন, একটা অৰেঁৰ ভ্র ভেৰেঁ কএন। মুদা জঁ 10 ৰঁজেক ৰঁদনা নৰেঁ ৰঁজেমে স্বত্তৈনে চনি গেনোঁ তঁ একৰা কী কহৰেঁ? মৰেঁৰ কহৰেঁ, মুদা ভেন তঁ ভ্রহো অৰেঁৰে, মানে ৰেঁৰপৰ নহিযেঁ ভেন।

খাএৰ অৰেঁৰ-মৰেঁৰমে নহি পড়ি হম অপন খিস্রা জে স্বনৰঁএ চাহৈ ছী মে স্বনন জাএ। কহৰেঁ কেনোঁ নিখৈমঁ পূৰ্ব ঠিন্তিত জকাঁ ভ২ গেন ৰহী। 'মগৰ ৰাতি দীপ জৰয'ক মঁঠপৰ কথা পাঠক অৰমৰ ভেষ্টত অছি।

একাএক গোষ্ঠীক মূন ভাৰনাপৰ নজৈৰ গেন। কেতেকো মহান মাহিত্যকাৰ নোকৈন ঐ মঁঠমঁ ৰাঁজি চুকন ছৈথ জে ঐ গোষ্ঠীক পৰমাদে ৰচনাকাৰকেঁ নৱ কথা নিখৰাঁক মঁযোজ ৰঁনৈ ছৈন।

বাস্তৱমে অপনোঁ ভ্র অনুভৱ ভেনে অছি। অহী গোষ্ঠীক ৰঁহন্নে কিছু কথা অপনো নিখি পেনোঁ অছি। জহিনা মভ কথাকাৰকেঁ নৱ কথা নিখৰাঁক ৰিৰস্তা ভ২ জাগ ছৈন তহিনা অপনো ভেন। কান্হিএ গোষ্ঠী ছী আ আখন ধৰি কথা নহি নিখনোঁ।

গচ্ছা ভেন জে আখনেমঁ নিখৰঁ শ্ৰুৰু কৰী। মুদা আমকৈত নাগি গেন কি কী, কম্মন তৰমঁ নিকনৈক মন নহি ভেন। মুদা মনো তঁ অমগৰ নহিযেঁ অছি। মনোৰৈজ্ঞানিক নোকৈন তীন প্ৰকাৰক

মনক ঠঠ কেনহি ছৈথ। এক মন কহনেক জে কম্মন তৰসঁ ঋখন নগ নিকনৈক মন হোগএ তঁ নহিযেঁ নিকনূ। ম্বদা দোসৰ মন কহনেক, তখন কথা কেনা হএত?

রাস্তরমে, কোনো ক্রিযাক রিৰোধমে মানে রঁদনামে রিকল্প তঁ ঠাহরেঁ কৰী, নহি তঁ শান্তি কেনা ভেঠৈত।

রিকল্প ঠাঢ় কৰৈত তেসৰ মন কহনেক- "নিখৈক মন ঋখন নহি হোগএ তঁ নহি নিখূ ম্বদা নিখরঁ কী, ঋখন সএহ রিঠারি নিঋ, পছাগত নিখি নেরঁ।"

মনে-মন রিঠাৰ তয কৰ নেনোঁ। ঠীক ছৈ ঋখন রিষয-রস্তুকেঁ ঠিকিযা নগ ছী। কোনো ৰঠনাক মূন তত্ত্ব ওকৰ রিষয-রস্তুএ নে হোগত ঋছি। কম্মন ওঢ়নে পড়নে-পড়ন ক ◌াক রিষয-রস্তু ঋা উদ্দেশ্যক পাছূ মন ঠনএ নগন।

মন তঁ মনে ছী। মনক রিষযমে ঋহী রীঠ, একটা পোথীমে প ◌়নে ৰহী জে মন্বঙ্কক মন হজাৰো রেঁৰ এক্কো উখৰাহামে তৰপৈএ। মোন পড়ি গেন ভায সাহৈরঁক গপ।

একটা নর মিত্রসঁ কান্‌হিখন মোরাঁগনপৰ গপ-সপ্প ভ ন ছনা। ান্নকা হম 'ভায সাহৈরঁ' কহৈ ছিঐন। ভাষা ঋা সাহিত্যক রিষযমে ও রঁান্তো রাঁত রাঁজন ছনা। জগমে একটা রাঁত ড্রাহো রঁজনা জে, জে ভাষা এতেক মধুৰ ঋছি তগ ভাষা-ভাষীক রেঁরহারিক পক্ষ কিএ এনা কমজোৰ ঋছি, মানে রেঁরহাৰম ওহন মধুৰতা কিএক নে ছগ? দেখৈ ছী রঁজৈকানমে কেতেক নী রাঁজি নৈত ঋছি ঋা কৰৈকানমে ঠীক ওকৰ উন্‌টা কৰৈত ৰহৈত ঋছি। এনা কিএ?

ভায সাহৈরঁক রিঠাৰ তঁ রিঠাৰণীয বুঁঝিএ পড়ন। তঁএ ঋখনো ধৰি মনমে রেঁৰ-রেঁৰ উস্থুক্কা মারি-মারি কৰ উঠি ৰহন ঋছি।

কনেক অসথিৰ ভ**ই** জখন ৰিচাৰএ নগনোঁ কি আৰো অনেকো ৰাঁতক সঁগ অনেকো পৰিস্থিতি নজৈৰিক সোমমে আৰঁএ নগন। মুদা তহী ৰীঁচমে ৰুঁঝি পড়ন জেনা হমৰো মন তৰৈপ ৰহন অছি।

ওহ.! এনা জঁ মন তৰপৈত ৰহত তখন কথা তৈযাৰ হএত? কিন্তু হঁ নহি কথা তৈযাৰ হএত.!

ৰিঁচৌনপৰ সঁ উঠি মুঁহ-কান ধোগ চাহ দিস ৰঁঢ়নোঁ। প৯ ী ৰুঁঝি সেনী। জাৰঁএ অপনে কপড়া পহীৰিক**ই** কম্প্যুটৰ অান কৰৰাঁক নেন অগ্ৰসৰ ভেনোঁ, তৈৰীচ পত্নী চাহ নেনে নগমে এনী। মন ভেন পহিনে চাহ পীৰঁ নগ ছী, পছাগত খনহন মনে অপ্পন চাহক কাজ কৰৰঁ।

চাহ পীনাক পছাগত মন খনহন ভেন। মুদা তেতেক খনখনা সেন জে স্বভাৱিক তৌৰপৰ মন নিৰ্ণয ক**ই** নেনক জে আৰঁ তঁ ঘুমৈ-ফিৰৈক সময ভ**ই** সেন। ভিনসৰ ভ**ই** সেন। অখুনকা কাজ তঁ ঘুমৰঁ-ঠহনৰঁক ছী। সভ কাজক সময হোগএ কিনে।

ঠহনৈনে ৰিদা ভেনোঁ। ৰিঁচৌনপৰ জহিনা কথাক ৰিষয-ৰস্তুপৰ ৰিচাৰ কৰৰঁ পহিন কাজ সোচি কম্প্ৰোমাগজ ক**ই** নেনে ৰহী তহিনা পুন: মন ৰঁনা আগূ ৰঁঢ়নোঁ। ঘৰসঁ নিকৈন কনীএ আগূ ৰঁঢ়নোঁ কি একটা ৰেঁকতী সঁগ ভ**ই** সেনা। ও হমৰ পড়োসী ছৈথ। নাওঁ ছিঐন ধনপতি। পুছনযৈন- "কী সমাচাৰ, ধনপতিজী?"

ও ৰঁজনা-

"সমাচাৰ গড়ৰঁড়ে অছি।"

হম অকচকাগত পুছনযৈন-

"সে কী?"

হমৰ অকচকাএৰঁসঁ আকি কী, ও ৰঁজনা-

"ঐ ৰীঁচ হমৰ পএৰ-হাথ ঝুনঝুনাএ নাগন অছি। মন ৰ্যাপ্সন ভ**ই**

গেল তঁএ কান্হি ডাক্টৰ সাহেবঁ লগ গেল ছেলোঁ।"
এতবেঁ বাঁজি কই জেনা ও ঠমৈক গেলা তহিনা ঋাগূ কিছু কিছু বঁজবেঁ লে কেলাহ। পুছলথৈন-
"তখন কী ভেল? মানে কী সভ কহলৈন ডাক্টৰ সাহেবঁ?"
"পহিলে তঁ পুছলৈন জে ৰাতি-কে কএ বেঁৰ লগহী হোগএ। ভূখ-পিযাস কেহেন ঋছি, নীন্ন হোগএ কি নহি। কহলথৈন সভ কিছু। পছাগত ৰংগ-বিঁৰংগক জাঁচ লিখি দেলা।"
ধনপতিজী পুন: পহিলুকে জকাঁ ঋাগূ বাঁজবঁ বঁল্ল কই মুঁহ চুপ কই লেলা। ঋপনা বুঁঝি পড়ল জাঁচক বাঁদক বাঁত সুনৌতা। মুদা সে কিছু নহি, একদম সকদম্মে ৰহলা।
হম পুছলথৈন-
"জাঁচ কৰাকই ডাক্টৰ সাহেবঁসঁ দেখৌলিঐন কী নহি?
"হঁ, দেখৌলিঐন তঁ.. মুদা.!"
"মুদা কী?"
ধনপতিজী জেনা ঋূবঁ চিন্তামে পড়ল ৰহৈথ। ঋপনা বুঁঝি পড়ল জন্ন কোনো ভাৰী বেঁমাৰী ধনপতিজীকেঁ পকৈড় লেলকৈন ঋছি। এহেন বাঁত লোক কেতৌ জল্দী বাঁজিতো নহি ঋছি। মুদা ঋপনে মন কহলক জঁ তেহেন কোনো বাঁত ৰহৈত তঁ ধনপতি বঁজবেঁ কৰিতৈ জে হম ডাক্টৰসঁ দেখেলোঁ, জাঁচ কৰেলোঁ ঋছি।
হিম্মত কৰি কই পুছলথৈন-
"তখন কী ভেল?"
ও বঁজলা-
"যৌ ভায, হমৰা মুঁহমে জাৰী লাগি গেল.! ডাক্টৰ সা েবঁ কহলৈন ঋহাঁকেঁ ডাযবিটীজ ভই গেল ঋছি।"
পুছলথৈন-

"আৰো কী সভ কহলৈন.?"

ধনপতিজী ৰঁজলা-

"পনৰহ-ৰীস দিন তক আনূ-ঠীনী-চারন রিঁনঞ্চন ৰঁন্ন কৰূ। একরেঁৰমে তীনটা মোহাৰী আ ছোটকী কটোৰী ভৰি দানি খা সকৈ ছী। তৰকাৰী কনী ৰেঁসিযো খাএৰঁ তঁ কোনো ৰাঁত নহি। ৰীস দিনক পছাগত একরেঁৰ ফেৰ জাঁচ কৰাএৰঁ আ তেকৰ ৰাঁদ কনী-মনী ভাত খা সকৰঁ। সেহো জাঁচ দেখনা ৰাঁদ কহৰঁ। আনূ-ঠীনী তঁ সোন্হন্নী ৰঁন্নে কএ দিযৌ।"

ধনপতিজীক ৰাঁত স্বনি হমৰা মোন পড়ি গেল অপন মিত্রক একটা ৰাঁত। হমৰ একটা মিত্র ডাক্টৰ ছৈথ। ও একদিন হমৰা ৰূঁঝা কই কহনে ছলা জে ডাযরিটীজ দূ প্রকাৰক হোগত অছি। টাগপ রন আ টাগপ টূ। ৰর্ত্তমানমে জে ডাযরিটীজ নোককেঁ ভই ৰহল ছৈ ও প্রায: টাগপ-টূ ডাযরিটীজ ছী। ঐ মে রিতৰণক সমস্যা হোগ ছৈ, উৎপাদনক নহি।

হলাঁকি ঐ ৰাঁতকেঁ এক ৰেঁৰমে হম নীক জকাঁ নহি ৰূঁঝি সকল ৰহী। তঁএ ডাক্টৰ সাহৈৰঁকেঁ পৃছনে ৰহিঐন-

"ঔ উৎপাদন আ রিতৰণ কী..? নহি ৰূঁঝনোঁ?"

তৈপৰ কহনৈন-

"টাগপ-রন ডাযরিটীজমে প্রায: ঞংস্বনিন ৰঁনৈমে দিক্কত হোগ ছৈ টাগপ-টূ ডাযরিটীজমে ঞংস্বনিনক প্রসাৰমে, মানে িতৰণমে সমস্যা অরৈঁ ছৈ। মানে টাগপ-টূ ডাযরিটীজমে শৰীৰক পেনক্রিযাজ ঠীক ৰহল। খানী জীরন-শৈনীকেঁ, মানে ৰহন-সহন, খান-পান আ সোচৈ-রিচাৰৈক তৰীকা ঠীক কেলাসঁ ঔ পূৰা কন্ট্রোল ভ জাগ ছৈ। এহেন ৰোগীকেঁ ৰেঁসী চিন্তা নহি কৰক চাহী। ওনা, চিন্তা কিনকো নহি কৰক চাহী। চিন্তাসঁ আৰো সমস্যা ৰঁঢ়িযে জাগ ছ ।"

𑒯𑒧 𑒡𑒢𑒣𑒞𑒱𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒻𑒢-

"𑒠𑒴𑒩𑓂𑒩.! 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒴। 𑒏𑒰𑒖, 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒂 𑒂𑒩𑒰𑒧𑒏 𑒮𑒯𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒏𑒩𑓀𑒑 𑒏𑒩𑒱 𑒢𑒱𑒁, 𑒮𑒦 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒞 𑒦ऽ 𑒖𑒰𑒋𑒞।"

𑒌 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒣𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓓.𑓒.𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒏 𑓗 𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰- 𑒏𑒟𑒰-𑓒 𑒖𑒑𑒣𑒩 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 𑒣𑒩

রিদেহক নেখকক আমংত্রিত ৰচনা আ ওগপৰ আমংত্রিত সমীক্ষকক সমীক্ষা সীৰীজ মে অখন ধৰি অহাঁ পঢ়লৌঁ-

১. কামিনীক পাঁচ টা করিতা আ ওগপৰ মধুকান্ত ঝাক টিপ্পণী

Videha_01_09_2016

২. জগদানন্দ ঝা "মনু"ক "মাটিক ৰাঁসন"পৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_353

৩. মন্নী কামতক একাংকী "জিন্দগীক মোন" আ ওগপৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_354

ঐ শৃংখলামে আগাঁ সমানান্তৰ ধাৰাক কিছু গণমান্য কথাকৰসঁ হুনকা নজৰিমে হুনকৰ অপন সর্বশ্রেষ্ঠ ৯-৯ টা কথা আমংত্রিত কএল গেল অছি। কথাকাৰ লোকনি ছথি:-

১.কপিলেশ্বৰ ৰাউত

২.উমেশ মণ্ডল

৩.ৰাম রিলাস সাহু

৪.ৰাজদের মণ্ডল

৯.নন্দ রিলাস ৰায

৬.জগদীশ প্রসাদ মণ্ডল

৭.দুর্গানন্দ মণ্ডল

৮.ৰামানন্দ মণ্ডল

ঐ অংকমে প্রস্তুত অছি উমেশ মণ্ডলক ৬ টা কথা, জগপৰ হমৰ সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয় পৃষ্ঠ পৰ অছি।- সম্পাদক

উমেশ মণ্ডল কেৰ পাঁচটা কথা

কথা ২

বাল-বোধক আগূ সিক্কী-মৌনী

বাল-বোধ, বাল-মন, কিশোৰ-কিশোৰী ইত্যাদি শব্দক প্রয়োগ জিনগীক পহিল এবম্ দোসৰ অবস্থাক শ্রেণীবদ্ধ লেল কএল জাইত অছি। অহিনা তেসৰ এবম্ চাৰিম অবস্থাক শ্রেণীমে সেহো অনেকো শব্দক সম্বোধন হোইতে অছি।

ওনা, হমৰ মানব ব্যৱহাৰিক পক্ষপৰ আধাৰিত অছি। ত এ, অপন মনতব্য ইহো অছিএ জে বাল-বোধ অথ কি বাল-মন, দুনূকেঁ বৈচাৰিক-ব্যৱহাৰিক দুনূ দৃষ্টিএ দেখলে জা   কৈএ, জে সভ অবস্থামে সভ বংগক লোক সমাজমে ছৈথ। বহুতো বচ্চা এহেন ছৈথ জে সিয়ানক কান কাটৈ ছৈথ আ বহুতো সিয়ানক সংগ বৃদ্ধ লোকৈন সেহো ওহন ছথিএ জে স্বচ্ছ বাল-মন সদৃশ অপন জীবনক ধাৰমে প্রবাহিত ভই ৰহলা অছি। আ ও কেতৌ তেজ ধাৰা পাবিঁ ফূল জকাঁ হল্লুক দেখৈমে ঔত আ কেতৌ মংথৰ ৰহলে

ভৰিযাএন নৈ দেখৰাঁমে ঋৰেঁ ঠৈথ, মেহো নহিযেঁ কহন জাএ ।
তদৃমে মিথিনামে, জৈঠাম ঋনেকো ধাৰ দক্ষিন মহেঁ প্ৰ াহিত
ভগযে ঋছি।
হঁ! ৱ ৰাঁত ঋনেগ জে কোনো ধাৰ ৰাঁৰহো মাম ৰঁহৈএ, কোন
নঋ মাম ৰঁহৈএ, কোনো ছহমস্বএ ঋছি ঋা কোনো তীনমস্বঋা
মেহো ঋছিএ।
ঋখনে, জৈঠাম ঋপনা মভ ছী, দৃ ধাৰক ৰীঠমে ছীহে। পছিম ে
'ৰঁনান' ঋা পূৰঁমে 'তিনজ্বগা' ঋছি। দ্বনৃ ধাৰক ৰূপ-ৰেখা মেহো
দেখতে ছী, দৃ ৰংগক ঋছিএ। তহিনা জঁ কনী ঋাৰো পূৰঁ ই
কোমীকেঁ দেখী রা কনীএ পছিম ভই কমনাকেঁ দেখৰঁ তঁ তদৃ
দ্বনৃক ক্ৰিযা-কনাপ দৃ ৰংগক দেখেৰেঁ কৰত। মানে কোমী ধাৰক
ক্ৰিযা-কনাপ ঋা কমনা ধাৰক ক্ৰিযা-কনাপমে ঋন্তৰ ঋ িএ।
খাএৰ.., জে ঋছি ও মৰঁহক মোমহেমে ঋছি। নীকো ঋছি ঋধনো
ঋছি। জহিনা ধাৰ নীক-ঋধনা দ্বনৃ ঋছি তহিনা মন্মক্খো ঋছি ।
এহনো মন্মক্খ ঋছি জে ৰীঘাক-ৰীঘা খেত ৰহিতো ঠাৰ্ডৰ ৰেঁমাহিযে
কই খাগ ঠৈথ ঋা এহনো মন্মক্খ তঁ ছথিএ জিনকা কখ্তো ভৰি
ঋপনা খেত-পথাৰ নহি, মদা ঋপ্পন ৰ্ডপজাএন ঋন্ন খাগত জীৱ -
ৱমৰ কই ৰহনা ঋছি। ভনেঁ ওহন খেতিহৰক গিনতী মৰকাৰক
কিমানক মূঠীমে নৈ ঋছি। ঋনতএ জে হৌর্ড মদা মিথিনামে তঁ
মে নহিযেঁ ঋছি, ঐঠামক ৰঠনাকাৰক মূঠীমে ক্ষনকা 'ৰঁটাগ-
কিমান' কহনে জাগএ।
ওনা, ৰঠনাকাৰ মেহো ধাৰে জকাঁ ভদৰঁৰিযা, তীনমস্বঋামঁ নই
কই ৰঁৰহমস্বঋা-মৰঁদিনা ৰঁহৈৰঁনা মেহো ছথিএ। মদা ও
দেখনিহাৰপৰ নিৰ্ভৰ কৰৈত ঋছি। এহনো দেখনিহাৰ ঠৈথ জে
নামে-নাম দেখৈ ঠৈথ ঋা এহনো দেখনিহৰ ঠৈথ জে ক্ৰিযা-

কলাপকেঁ দেখৈ ছৈথ...। জে ক্রিয়া-কলাপকেঁ দেখৈত দেখ ছৈথ, ওহন দেখনিহাৰকেঁ 'দৃষ্টি সম্পন্ন' লোক মানল জাএত অছি।

হমৰা গামমে কিসুন কাকা সেহো ওহনে ৰচনাকাৰ ছৈথ জিনকা 'দৃষ্টি সম্পন্ন' বুঝল জাএ ছৈন। কিসুন কাকা আত্মনির্ভ সংস্কৃতিক এক-এক পহলুকেঁ নীক জকাঁ বুঝৈমে অপন জীৱনক অধিকাংশ সময় লগা দেনৈন। জেকৰ ফলা-ফল লোকক নজৈৰমে জে হোউ মুদা স্বয়ং ও মজগূত দৃষ্টিৰঁলা লোক অপনাকেঁ মানৈ ছৈথ।

কিসুন কাকা জীৱনক উত্তৰাৰ্দ্ধমে আবিঁ সাহিত্য ৰচনা কৰবঁ ৃৰূ কেনৈন। ও অপন জীৱন প্ৰত্যেক পহলুকেঁ জখন লিখবঁ শুৰূ কেলাহ তঁ হিনক এমানকেঁ দেখ ওঝৰাএল বিচাৰক ৰচ াকাৰ, ওঝৰাএল বিচাৰক ৰচনাকাৰ ও ভেলা জনিক মংসা-ৰাচা আ কৰ্মণামে মেল নএ ছৈন, ও সভ হিনকাসঁ ছাঁহ কাটৈএ লগলা।

কিসুন কক্কাক এহেন মানবঁ শুৰূএ-সঁ ৰহনৈন জে জে কৰৈ ছী, সএহ বঁজবোঁ কৰী আ সএহ ৰচবোঁ কৰী..।

আজুক বঁদলৈত সময়মে এহেন ভএযে গেল অছি জে কিনকো উপৰ কিযো অপন বিচাৰ তেলা কই প্ৰস্তুত কৰৈএ জে শৰ্ঙ্কিক ৰূপেঁ বঁদ্যসংখ্যকেঁ সমীচিন লাগিযে জাএ ছৈন। ওনা, শৰ্ঙ্কিক গহৰাএকেঁ বুঝনিহাৰ কিসুন কাকা ওহন বিচাৰক লোকক স্থান মাত্ৰ গপে-সপ্প ভৰিমে দএ ছথিন। চাহে ও গৌআঁ হোথি ি অনগৌআঁ...।

প্ৰসিদ্ধ ৰচনাকাৰ ৰেঁচন কাকা সেহো হমৰ গ্ৰামীণে ছিযা। হিনকো লএ হম ৰেঁসী কাল বৈঁসৈ ছী। শাৰ্ঙ্কিক ৰূপেঁ, মানে গ -সপ্পমে কিসুন কক্কাক প্ৰতি ৰেঁচন কক্কাক সুন্দৰে ভাৱ ৰহৈ ছৈন। মুদা ক্ৰিয়া-কলাপমে সে নহি ৰহৈ ছৈন।

ৰেঁচন কাকা ৰচনাকাৰ ৰহিতো, ৰচনা কৰৈসঁ ৰেঁসী অপন

প্ৰশিক্ষিক পাছু সময় নগৰেঁ ঠৈথ। ঐসঁ একটা আৰো নাভ ুনকা হোগ ঠৈন। কিছু আমদনী সেহো ভগযে জাগ ঠৈন। এক হিসাৱেঁ ও অপন জীৱিকোপার্জনেক সাধন ৰনৌনে ঠৈথ। কখনো কোনো সংস্থাক অধ্যক্ষ তঁ কখনো সংস্থাক সচিৱক পদক াছু অপন জীৱনক অধিকাংশ সময় ৰীতৰেঁ ঠৈথ।

ৰেঁচনা কাকা নগ জখন-কখনো ৰেঁসনোঁ, মানে জহিযা-ক িযো গামমে ৰেঁচন কাকা ৰহনা, তঁ ও দূটা ৰাঁত জৰুৰ স্বনেৰেঁটা কৰৈ ঠৈথ। পহিন- জেহেন হৰা ৰঁহএ তেহনে পীঠ ওড়ী। আ দোসৰ ৰাঁজ ৰঁজৈত ৰহৈ ঠৈথ- পাগ জঁ ৰহত নে তঁ সভ কিছু হেৰেঁ কৰত। ৰাঁন ৰোঁধে আকি কী, ৰেঁচন কক্কাক পহিন ৰাঁতকেঁ নীক জকা হম কহিযো নে ৰূঁঝি সকনোঁ, মুদা পাগৰঁনা গপ অপনো নীক ৰূঁঝিযে পড়এ।

কিশুন কাকা নগ ৰৈঁসৈক অৱসৰ ৰেঁসী ভেটৈএ। গ্ৰামীণ জীৱন অছি আ জীৱিকোপাৰ্জন কৃষি, জখন মন ভেন জা কই ভেঁটে কৰি অৱেঁ ঠী। কিসুন কাকা কোনো ৰিচাৰকেঁ সোন্হোঅনা নহি মানি তৰ্ক-ৰিতৰ্ক কৰিতে ঠৈথ। সে নীক জকাঁ হমৰেটা নহি সভকে ৰূঁঝন ঠৈন। হনাঁকী কিশুন কক্কাক সভ ৰাঁত কিছু ৰূঁঝৰোঁ কৰৈ ঠী আ কিছু নহিযোঁ ৰূঁঝি পৰেঁ ঠী।

ৰেঁচন কাকাকেঁ কিসুন কাকা নীক জকাঁ জনৈ ঠথিন, জে ৰেঁচন ভৰি দিন পাগযে পাছু ৰহৈএ। ওনা, অপনা সভ দিন যএহ ৰূঁ ি পঢ়ৈত ৰহনে অছি জে জন্ম ৰেঁচন কক্কাক প্ৰশিক্ষিক চনৈত কিসুন কাকাকেঁ পটৰী নগ খাগ ঠৈন। পৈঘ চনতীৰঁনা সাহিত্যকা ৰেঁচন কাকা ঠথিএ। খাএৰ...। কহিযো কান জখন দূনু গোৰেমে গপ-সপ্প হোনি তঁ দেখিঐন জে ৰঁকমক সেহো ভই জাগন। ৰেঁচন কক্কাক কৰীৰঁ-কৰীৰঁ সভ ৰিচাৰকেঁ ৰেঁৱহাৰিক কসৌটীপৰ আনি দগত

ৰহৈন জওসঁ স্বত: ক্ষনকে রিচাৰ কষ্টি জাওত ৰহৈন। মুদা মে ঋপনে তখন বুঁঝি পাৰী, জখন কিস্বন কক্কাক যঁগ ৰেঁঠন কাকাকেঁ তর্ক-রির্তকক ৰীঠ যঁজোগ ৰঁনও ছন।

ৰঁক্ষত দিন ধৰি ঋহী উহাপোহমে ৰহী জে কিস্বন কাকা কেনা খষ্ট-দে কোনো রিচাৰকেঁ খোওযা ছোড়া দও ছথিন..! ঐ চীজকেঁ বুঁঝৈক জিজ্ঞাসা ঋখনো ওহিনা ঋছি। খাএৰ...। কিস্বন কাকা নও তেক তঁ ঋপন ৰঁননে ঋছি জে জঁ কোনো ওছো রিচাৰ ৰাঁত হোওত নিকনৈএ তঁ তেকৰা সুধাৰি বুঁঝা-সুঝা কই যোঝৰা দও ছৈথ।

মনমে যদৈত ঐ চীজকেঁ বুঁঝৈক জিজ্ঞাসা ৰহৰেঁ কৰএ জে ঋাখিৰ ৰেঁঠন কক্কাক যঁগ কিস্বন কক্কাক রিচাৰ-ভেদক কাৰণ কী ছৈন? যঁজোগ, কথা গোধ্ঠী নগিচা গেন ছন। কথা গোধ্ঠী নগিচেনে কিস্বন কাকা নেখন কার্যসঁ থোড়েক নিচেন হোও ছৈথ। বুঁঝন ঋছিএ জে ঋখন জঁ কিছু পুছৰৈন তঁ ঋাৰো খোওযা ছোড়া নীকসঁ বুঁঝা দেতা।

ঋপন দৰৰ্জ্জা ঋা কিস্বন কক্কাক দৰৰ্জ্জা যঙ্গনে ঋছি। িদা ভেনৌঁ। দৰৰ্জ্জাপৰ পক্ষঁচতে দূৰেসঁ ৰঁজনৌঁ-

"গোড় নগৈ ছী কাকা..!"

ৰোঁনী ঋকাওন, কিস্বন কাকা ৰঁজনা-

"ঋাৰঁহ-ঋাৰঁহ ৰমেশ, নীকে হেৰঁহ।"

কক্কাক নওমে জা ৰৈঁযনৌঁ। ক্ষনকৰ মন খনহন দেখ বুঁঝি পড়ন জে ঋখন জে কিছু পুছৰৈন তঁ যহজতাসঁ পাৰিৰাৰিক ভাষামে বুঁঝা দেতা। পাৰিৰাৰিক ভাষাক ৱ্র গুণ হোওত ঋছি জে জঁ কিনকো রিষযমে কিছু বুঁঝএ চাহৰ্ত তঁ ওকৰ ৰেঁকতী-চিত্রক যঁগ বুঁঝাএন জাওএ।

কিস্বন কাকাসঁ পুছনযৈন-

"কাকা, ৰেঁঠন কক্কাক ৰিষযমে নীকসঁ বুঁঝএ চাহৈত ৰহী, মুদা..?"

কিসুন কাকা ৰঁজলা-

"হোঁ, ওহন-ওহন লোককেঁ বুঁঝৰ্ব মৰঁহক লেল শ্মান থোড়ে শ্বছি।"

কিসুন কক্কাক ৰাঁতসঁ ৰেঁঠন কাকাকেঁ ঠিহৰ্ব শ্বাৰো জৰ্বুঁড়িযা বুঁঝি পড়লা। মন মানি গেল শ্বাগযো খোনি কই নৈ কিছু কহতা। ৃদা কক্কেক ৰাঁতকেঁ ৰিঁষ্টিযা ৰঁজলৌঁ-

"কাকা, জঁএ শ্মান নহি শ্বছি তঁএ লে শ্বহাঁসঁ পৃছলৌঁ?"

কিসুন কাকা ৰঁজলা-

"কোনো ৰেঁকতীক শ্মনী পহচান ওকৰ ৰেঁৰহাৰিক জীৰনক ঁ দেখলা পছাতিযে মম্ভৰ শ্বছি। ৰাঁতক দৌড়মে তঁ মভ নীকে বুঁঝি পড়তহ..! মুদা ওহো বুঁঝনিহাৰ-বুঁঝনিহাৰপৰ নির্ভৰ শ্বছি।"

প্ৰমিদ্ধ ৰেঁঠন কক্কাক ৰিষযমে বুঁঝৈ-জালৈক জিজ্ ামা শ্বাগসঁ নহি, তদ্ৃমে ঘনক মুঁহক ৰিচাৰকেঁ জখন-কখলো কিসুন কাকা লগ ৰঁজলৌঁ তঁ শ্বলেৰো শ্বাৰো ৰাঁত মোঝমে শ্বাৰিঁ গেলে ওঝৰাগতে ৰহলৌঁ। শ্বখলো ওঝৰাগযে ৰহল ছী। মলমে ভেল, শ্বাগ কিসুন কাকাকেঁ ছোড়ৰৈঁল নহি, ৰঁজলৌঁ-

"কাকা, কন্নী ফৰিছা কই কহিযো লে?"

ৰঁজলা-

"পহিলে ৃ্ৰ কহহ জে গোধঠীমে চলৰঁহ কিলে?"

মুড়ী ডোলা 'হঁ' কহি দেনিঐল। হমৰ 'হঁ' মুনিতে কাকা শ্বপন ৰাঁতকেঁ জাৰী ৰখলৈন-

"দেখহক ৰমেশ, ৰেঁঠন মন চৰিত্ৰক লোক মমাজমে ৰেঁমী শ্বছি। ৰেঁমী কী শ্বছি জে ৰঁজৈ-ভুকৈৰঁলা ৰেঁমী লোক ওহলে শ্বছি। ত এ, দেখৰঁহক জে মিক্কীএ-মৌনীষ্টা মে মিথিলাক মংস্কৃতি ঘনকা মভকেঁ দেখা পড়ৈ ছৈল।"

কিস্বন কক্কাক ৰাঁত কন্ৗী-মন্ৗী ৰুঁঝৰোঁ কেনৌঁ ঋা কন্ৗী-মন্ৗী ন্হিযোঁ ৰুঁঝনৌঁ। 'ৰঁজৈ-ভুকৈৰঁনা ৰেঁসী নোক ৰেঁঠনে কাকা ঢ়ন ঠৈথ।' গ্ৰ তঁ ৰুঁঝনৌঁ ম্বদা 'ঢ়িক্কী-ঢ়ৌন্ৗী'মে ঋাৰিঁ ওঝৰা ২ ঠুপ ৰহি গেনৌঁ।

হমৰ ঠুপ্পীকেঁ জন্ব কাকা খাঁকি নেনাহ, ৗনকা ৰুঁঝি পড়নৈন জেনা ৰমেশ নিৰাঢ় ভ২ ৰহন ঋঠি। ঋাঢ় ভৰৈত কিস্বন কাকা ৰঁজনা- "গোষ্ঠীমে জাগত-ঋৰৈঁত ৰহৰঁহ কিনে ৰমেশ, তঁ ঢ়ভ ৰাঁত ুঝি জেৰঁহক।" θ

—

ঋপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঔ।**

২.২.ঙমেশ মণ্ডনক ৯ টা কথা- কথা-২ জগপৰ ঢ়ম্পাদকীয ঢ়মীক্ষা ঋংগ্ৰেজীমে ঢ়ম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

ৰিদেহক নেখকক আমংত্রিত ৰচনা আ ওগপৰ আমংত্রিত সমীক্ষকক সমীক্ষা সীৰীজ মে অখন ধৰি অহাঁ পঢ়নৌ-

১. কামিনীক পাঁচ টা কৰিতা আ ওগপৰ মধুকান্ত ঝাক টিপ্পণ

Videha_01_09_2016

২. জগদানন্দ ঝা "মনু"ক "মাটিক ৰাঁসন"পৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_353

৩. মন্ত্রী কামতক একাংকী "জিন্দগীক মোন" আ ওগপৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_354

ঐ শৃংখনামে আগাঁ সমানান্তৰ ধাৰাক কিছু গণমান্য কথাকৰসঁ হুনকা নজৰিমে হুনকৰ অপন সৰ্বশ্রেষ্ঠ ৯-৯ টা কথা আমংত্রিত কএন গেন অছি। কথাকাৰ নোকনি ছথি:-

১.কপিনেশ্বৰ ৰাউত

২.উমেশ মণ্ডন

৩.ৰাম ৰিনাস সাহু

৪.ৰাজদেৰ মণ্ডন

৯.নন্দ ৰিনাস ৰায

৬.জগদীশ প্রসাদ মণ্ডন

৭.দুর্গানন্দ মণ্ডন

৮.ৰামানন্দ মণ্ডন

ঐ অংকমে প্রস্তুত অছি উমেশ মণ্ডলক ৯ টা কথা, জগপৰ হমৰ সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয় পৃষ্ঠ পৰ অছি।- সম্পাদক

উমেশ মণ্ডল কেৰ পাঁচটা কথা

কথা ২

জিতামে গৃহাঁ-ভাতা আ মগনামে দূধা-ভাতা..!

শিশিৰ ঋতু অপন ৰসন্তী ৰযাৰসঁ ৰাতাৱৰণকেঁ ৰঁদনৈত-ৰঁদনৈত এ স্পষ্ট কৰৱাঁমে সমক্ষ ভই চুকল ছল জে মৌসম কেনা পৰিৱৰ্তনশীল হোগএ। গপ নিজ ঔস্মুকে ভোৰুকা ছী, নহি-নহি! ভোৰুকা নহি.! ভিনসৰকা। ভিনসৰকা মানে জখন ঁহৈন-ৰুঁনি কই ঘৰমুহাঁ ভই চাহ পীৰঁৈনে নির্ধাৰিত জগহপৰ পহুঁচ হল ৰহী। হম চাৰু ভাগক অপন সংগী সভক সংগ, মানে ভিনসৰকা সংগী সৰঁহক সংগ, কৰীৰঁ-কৰীৰঁ নিত্য একৰেঁৰ, চাহক দোকানপৰ ৰৈঁসতে ছী। ওনা, আগ অপনে কনী দেৰী ভই গেল ওগঠাম পহুঁঠৈমে। সভ কিযো জগহপৰ পহুঁচ চাহ পীৰঁ ৰহল ছনা। গপ-সপ্প নি ৰহল ছেল। ৰাতাৱৰণমে গর্মপন আৰিঁ গেল ৰহগ। মৌসমী গর্মপনক ৰাঁত নহি কৰৈ ছী, ওনা, ওহো তঁ ৰহৰেঁ কৰগ, মুদা সে নহি, ঐঠাম হম গপ-সপ্পক ৰাতাৱৰণ-দে কহনোঁ অছি।

আজুক ৰৈঁসাৰমে, জহিনা ৰাধাজী কিছু ৰেঁসীএ আৱেশমে ৰুঁমি

পড়লা তহিনা দ্বর্গাজী সেহো শ্বপন শ্বন্বভরকেঁ গপ- প্লক মাধ্যমসঁ স্থাপিত করৱএ চাহি ৰহল চ্ললা। ওলা, দ্বর্গাজীক শৈলীএ রেশপূর্ণ চৈল, রাস্তরমে ঞ্জ শ্বারেশমে জল্দী লহিযেঁ শ্বর্রৈ চৈ। খ এৰ, কাৰণ জে ৰহল হৌ স্বদা দ্বর্গোজীক চেহৰাপৰ তমতমী সল ৱুঁঝিএ পড়ল। সৰ্রহক-সভ জেলা তরাহ ৰহৈথ।

হমৰ লজৈৰ পরলপৰ পড়ল, কহলিঐ- "পরল লার্রহ এক কপ চাহ। শ্বাগ শ্বপলে কলী পঠ্ঠশ্বা গেল চী।"

পরল চাহক কপ হমৰা হাথমে দৈত, ফুসফুসা কই কহলক- "ঔস্নকা গপ-সপ্পমে ৱুঁস্ন গতিহাসে ঙখড়ল শ্বচি।"

কাল চাঢ় তঁ ৰহর্রে করৱএ। লগৈএ তঁএ, দূ-চাৰি ঘোঁষ্ট চাহ পীলা পচাগত থোড়ে-থোড়ে রিষযসঁ ভিজ্ঞ ন্দশ্ব লাগল ৰহী।

সৰাধী ভোজক গপ চলি ৰহল চেলগ। এক পক্ষক কহর্র ৰহগ, 'মৃত্ব ভোজ ঙচিত লহি।' শ্বা দোসৰ পক্ষ রিষযক ভিত্তৰ া ৰহস্যকেঁ পকৈড় শ্বড়ল চ্ললা। ও এতর্রএ কহৈত জে 'ঐমে ী শ্বন্বচিত চৈ সেহো লে কহর্রে?

"ঐ মে কী শ্বন্বচিত চৈ.! সে শ্বহাঁ লৈ ৱুঁঝৈ চিঐ জে লিৰর্থক ধলক ক্ষতি হোগ চৈ। জিতামে গুহাঁ-ভাতা শ্বা স্বগলামে দূধা-ভাতা..!"

শ্বপলা জেলা ৱুঁঝি পড়ল, এক পক্ষক করীর্র-করীর্র চাৰ্ক-পাঁচ গোৰে শ্বপল রিঁন্ব চিন্তল কএল র্রাতকেঁ র্রাজি ৰহল শ্বচি। স্ব া র্রাতো তঁ র্রলৌল রাতারৰণক মজগূত ৰহস্যমে লিপ্ত ৰহিতে শ্বচি। রাতারৰণমে লিপ্ত ঞ্জ জে কোলো চীজক লীক-র্রেজা দ্বন্ব ক্ষ হোগত শ্বচি কিলে। শ্বাগ জগ তৰহেঁ হমৰা-সৰ্রহক রীচ সামাজিক সম্বন্ধ মোষ্ট ভই ৰহল, মন্বক্কমে সামাজিকতা হ্রাস ভই ৰহল চৈ, শ্বরসাদসঁ গ্রস্ত মাত্র র্রেকতীএ লহি, গাম-সমাজ সেহো ভেল জা ৰহল শ্বচি। কী এহেল স্থিতিমে হমৰা লোকল ক

কর্তব্য কিছু নহি? এতবো নহি জে এক-দোসৰাক বীচ আপ ী বৈঠ-উঠ কেনা ৰহৃত, কী হম সভ তগপৰ কিছু নে সোচী-বিচাৰী। মুদা জে মাহৌন বনি গেন অছি তগমে অপনাকেঁ সকদমে ৰাখৰ উচিত বুঝি হম চুপ ৰহনৌঁ। কিযো কৰএ আপ-নে মাএ-নে নে বাপ-নে।

তখনহি দোসৰ পক্ষসঁ প্রশ্ন উঠন-

"সৰাধী ভোজমে জে ধনক ক্ষতি হোগ চৈ ও তঁ সবহক নজৈৰপৰ চঢ়ৈ চহ মুদা কর্মক নাওঁপৰ জে তৰে-তৰে নাখোমে ফুকাগ চৈ ও ধনক ক্ষতি নহি নে ভেন? অদ্ভূঠাম হমৰা নোকনি কিএ নে বজৈ চী- জিতামে গৃহাঁ-ভাতা আ মুগনামে দূধা-ভা া..!"

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৪.উমেশ মণ্ডনক ৯ টা কথা- কথা-৪ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা

অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

বিদেহক নেখকক আমংত্রিত ৰচনা আ ওগপৰ আমংত্রিত সমীক্ষকক সমীক্ষা সীৰীজ মে অখন ধৰি অহাঁ পঢ়নৌঁ-

১. কামিনীক পাঁচ টা কবিতা আ ওগপৰ মধুকান্ত ঝাক টিপ্পণী

Videha_01_09_2016

২. জগদানন্দ ঝা "মনু"ক "মাটিক বাসন"পৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_353

৩. মন্ত্রী কামতক একাংকী "জিন্দগীক মোন" আ ওগপৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_354

ঐ শৃংখলামে আগাঁ সমানান্তৰ ধাৰাক কিছু গণমান্য কথাকৰসঁ হুনকা নজৰিমে হুনকৰ অপন সর্বশ্রেষ্ঠ ৫-৫ টা কথা আমংত্রিত কএল গেল অছি। কথাকাৰ লোকনি ছথি:-

১.কপিলেশ্বৰ ৰাউত

২.উমেশ মণ্ডল

৩.ৰাম বিলাস সাহু

৪.ৰাজদেৱ মণ্ডল

৫.নন্দ বিলাস ৰায

৬.জগদীশ প্রসাদ মণ্ডল

৭.দুর্গানন্দ মণ্ডল

৮.ৰামানন্দ মণ্ডল

ঐ অংকমে প্রস্তুত অছি উমেশ মণ্ডলক ৫ টা কথা, জগপৰ হমৰ সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ অছি।- সম্পাদক

উমেশ মণ্ডল কেৰ পাঁচটা কথা

কথা ৪

নোকে চৌপষ্ট খছি

বুঁঝিতে ছিঐ চাহক দোকানপৰ কোনো গপকেঁ মাত্র চনৌ ভৰিক দেৰী ৰহৈএ। এক-পৰ-এক ঘমীক্ষক-খানোচক কি ষ্টিপ্পণীকাৰ, ওগঠাম ৰহিতে ছৈথ। জেতএ চাহ খছি তেতগ নে ৰাহো খছিএ। চাহক দোকানপৰ কিছু-নে-কিছু ঘমীক্ষা-খানোচনা হোগ ে খছি। খাগযো ঘএহ ভেন। ওগঠাম কী ভেন যে কহৈ ছী, ম্ব া তগযঁ পহিনে খপন এক শ্বভচিন্তক কেৰ বাঁত ঘ্বনা দগ ছী।

শ্বভচিন্তক ৰেঁঘী কান বঁজৈত ৰহৈ ছৈথ জে বর্তমানমে ৰেঁঘী নোকক মানঘিক স্থিতি ঠীক নহি খছি। জঁ গৌৰ কৰিক২ দেখৰ্ তঁ বুঁঝি পড়ত পাগনে নোক ৰেঁঘী খছি। হঁ, তখন পাগন েকৰা ঘামান্য তৌৰপৰ বুঁঝি ৰহন ছী তেকৰ ফনকপৰ বিচাৰ ক২ নিখ পড়ত।

খাৰ্ খহাঁ কহৰ্ জে খনেৰে পাগনপৰ বিচাৰ কৰৰ্ হমৰা ঘৰ্হৈক কাজ থোড়ে ছী, ও ৰাঁঠী-কাঁকেক হিষামে খছি। নহি, জঁ পাগনক স্বৰপৰ বিচাৰ কৰৰ্ তঁ স্পষ্ট বুঁঝি পড়ত জে জে াজ জনতা-ঘঁ-ঘৰকাৰ ধৰিক জিম্মামে খছি, মানে ঘৰকাৰক খপন খা জনতাক খপন, তদ্রূমে পগনপষ্টী খেন পঘৈৰ জাগএ।

হঁ, যে তঁ খছিএ। ঘৰ্হৈক খপন-খপন কাজ খছি তঁএ ঘভকেঁ

ঋপন কিৰদানীপৰ রিচাৰ কৰৈযে পড়ত। হনোঁকি ঋনকা দোখী ৰঁনাএৰঁ কেকৰো নেন ঋাম্যান হোগতে ঋছি, তঁএ ঋপনাকেঁ ৰঁচাগযো মকিতে ছী। এ্র কহি ৰঁচা মকৈ ছী জে, জে কাজ ফলোঁক ছিঐ তৈপৰ ঋনেৰে হমমভ কথী-নে মগজমাৰী কৰৰঁ। খাএৰ জে জে কৰী। মভ ঋপন-ঋপন কৰ্মক মানিক ছৈথ।

ঋাৰঁ ঋাৰ্ড চাহক গপ-মপ্পপৰ। ভিনমৰে জখন চাহক দোকানপৰ পহঁচনোঁ তঁ দেখৈ ছী মহেশজী ঋা দ্বৰ্গাৰাঁবূঁক ৰীচ হাষ্ট ষ্টা চনি ৰহন ছৈন।

মহেশজীক কহনাম ৰহৈন, তীন কিনো চাৰ্ডৰ ঋা দূ কিনো গহ্মম জে মৰকাৰ ফ্ৰীমে ঋাকি কম দামমে দ**ই** ৰহন ঋছি, মে মভকেঁ কাহিন ৰঁনা ৰহন ঋছি। ভায, জখনে কেকৰো কমাএন ভেষ্টতৈ, প্ৱড়ৰৈনে ঋপনা মিহনত নহি কৰএ পড়তৈ, মানে পেষ্টমঁ নিচৈন ভ**ই** জাএত তঁ কিএ ও শ্ৰম কৰত। জখন শ্ৰমে নহি কৰত ত দেশক রিকাম কেনা হএত?

দ্বৰ্গাৰাঁবূঁক কহৰঁ ৰহৈন জে মৰকাৰ কেকৰো কোঠি- াহিন ৰঁনৰঁএ নহি চাহি ৰহন ঋছি। ঋমনমে, ঋনাজ দ্বগৰ ভ**ই** ৰহনে ছেনৈ, তঁএ গৰীৰঁ নোকক ৰীচ ওকৰা ৰাঁষ্টিযে দেৰঁ নীক ৰূঁঝনেক। হমৰা ৰৈঁমতে দেৰী পৰন চাহক গিনাম হাথমে ধৰা দেনেক। পীৰঁএ নগনোঁ। মুদা মনক পকড়মে চাহক স্বাদমঁ ৰেঁমী দ্বনূ গোৰেক গপ ঋাৰিঁ ৰহন ছন। জখন দম ঘোঁষ্ট চাহ পীনোঁ কি একাএক মুহমঁ নিকৈন গেন-

"ঋনেৰে ঋহাঁ দ্বনূ গোষ্টা কথীনে চাৰ্ডৰ-গহ্মমঁ ন**ই** ক**ই** মৰকাৰক পাছ্র পড়ন ছী। ঔস্নকা মৌমম-দে স্বনৰোঁ কেনিঐ জে মাঁঝখন ঋন্তৰ-ৰিঁহাড়ি ঋৰৈৰঁনা ঋছি।"

মহেশজী ৰঁজৈ-ভুকৈৰঁনা নোক ছথিএ। হিনক পিতা দৰভংগা ৰাজমে

ৰহথিন, জমীনদাৰ লোক, মুদা একনম্খাগত সভ জমীন কোসীমে কটি গেলে খখন সে নহি ছৈথ ও ফৰাক ৰাঁত। মহেশজী ৰঁজনা-

"মৌসম বিভাগক সভ ৰাঁত সোনহুন্নী সত্যে নহি হোগএ, ডাকডৰ সাহৈৰঁ।"

ডাক্টৰ নহি খা নে ডাক্টৰ, 'ডাকডৰ' ৰঁজনা মহেশজী। মুদ ,

মহেশজীক মনমে শঙ্ক সম্বন্ধী কোনো ওঝৰী নহি ৰহৈন। ওনা, শঙ্কেঁ ওঝৰা-ওঝৰাকই খাগৰঁনা লোক নেন ওঝৰিযো হোগতে খছি। মুদা মহেশজী সভ ডাক্টৰকেঁ 'ডাকডৰ' মানে ডা ডৰে কহৈ ছথিন, একৰূপতা ৰহনে খনেৰে ওমহৰ কথীনে জাএৰঁ। মহেশজী খাগূ ৰঁজনা-

"খন্হৰ-বিঁহাড়ি কি পানি-পাথৰ খাকি ভুমকম-খনডোলন জে খৰেঁ-কে হেতৈ এৰেঁ কৰত। ওকৰা সভকেঁ ছোড়ূ। খখৈন জে গপ ঠনি ৰহন খছি তৈপৰ খাঙ।"

"কী গপ ঠনি ৰহন খছি?" হম পুছনথৈন।

তগ বিঁছেমে এক ব্যক্তি, হনক নাওঁ কেনা কহৰঁ, ঠিক্লতে নে ছেনিঐন। ওনা, ও ঠেহৰা-মোহৰা খা নত্তা-কপড়াসঁ মহাত্মো সদৃশ ৰুঁঝিযে পড়ি ৰহন ছনা। জেহনে নান টূঁহটূঁহ ঠেহৰা তেহেন তঁ নহি মুদা তগসঁ থোড়েক মধিম ৰংগক একৰংগা কপড়া পহিনহি ৰহৈথ। ও মহত্মোজী বিঁছেমে ৰঁজৰাঁক উপক্ৰম কেনৈন কি দ্বগাঁৰাঁৰূঁ ৰোকৈত খপন ৰাঁত ৰাঁজএ চাহনা। জে হমৰা নীক নহি ৰুঁঝি পড়ন। মনা কৰৈত দ্বগাঁৰাঁৰূঁকেঁ কহনথৈন-

"দ্বগাঁৰাঁৰূঁ, মহাত্মোজী জে ৰাঁজএ চাহৈ ছৈথ সে সুনি নিখ খন ৰাঁজৰঁ।"

মহেশজীক ঠেহৰা দেখৰৈত, মানে গশাৰা কৰৈত মহাত্মোজী ূৰঁ

তৰঁগি কই ৰঁজনা-

"ও জে কহি ৰহনো হেন, খণ্ডৰস: মন্ত্য কহি ৰহনো হেঁ। খঁগ যৌ, মৰকাৰক ঘৰমে খনাজ দ্বগৰ হেতৈ তঁ হেতগ। দেখৈ ঃী জে প্ৰত্যেক থানামে নাখোক গাড়ী-ঘোড়া মড়ি ৰহন খছি। কহাঁ একো ৰতী কেকৰো মমত ছৈ। দেশেক ধন মাষ্টি ভই ৰহন খছি কিনে। খমনমে মন্বক্ককেঁ কাহিন ৰঁনৰৈক পৰিযাম ঃী খনাজ দেৰঁ। ভায, জখনে ৰৈঁমনে-ৰৈঁমন পেষ্ট ভৰতৈ তঁ নোক কোঠ়ি হেৰেঁ কৰত নে।"

খাৰঁ খহাঁ এনা নহি মোচএ নাগৰঁ জে পেষ্টে ভৰৰঁ মাত্ৰ মন্বক্কক ঙদ্দেশ্য থোড়ে ঃী? নগ ঃী, ম্বদা ৱ ওগ স্থৰমে পৰ্ঁাঁচন জগহ পৰক গপ হএত। খখন খপন মৰঁহক ৰীঁচক ৰাঁত দোমৰ খছি।

মহেশজীক চেহৰাপৰ জেনা খুশী চ্ছিষ্টকএ নগনৈন। ম্বনকা ৰুঁঝি পড়নৈন জে হমৰ ৰিচাৰ ঙুপৰ ভেনা।

মহাত্মাজীক ৰিচাৰমঁ স্পষ্ট ভগযে গেন জে কেহেন গৰীৰঁ নোকক মহাত্মা ছৈথ। মন তঁ ভেন কিছু কহিঐন। ম্বদা তগ ৰিঁছেমে একগোৰে, জন্ব ম্বনকা মহাত্মাজীক তৰঙৰঁ নহি মোহেনৈন, ৰাঁজএ চাহনা। মহেশজী ম্বনকা ৰোকএ চাহনৈন, ম্বদা তগ ৰিঁছেমে খপনে মহেশকেঁ ৰোকৈত ৰঁজনোঁ-

"চাহ পীৰৈক জগহ ঃী। মৰঁহক মনমে কিছু নে কিছু খছি, জঁ ও ৰাঁজএ চাহৈ ছৈথ তঁ ম্বনকো মুনি নিযৌন।"

ওগ ৰেঁকতীকেঁ জেনা খাৰো মহ ভেষ্টনৈন, মহাত্মাজী দিম ম্বখাতিৰঁ হোগত ৰঁজনা-

"মহাত্মাজী, কোন এহেন পৰিৱাৰ খছি মানে মাএ-ৰাঁপ খছি জে খপনা ৰেঁষ্টা-পোতা নে জমা কৰিৰকই ৰখনে নগ ছৈথ খাকি ৰখৈনে ভৰি দিন খপমিযাঁত নগ ৰহৈ ছৈথ। জহাঁ তক কি নীক-

𑒥𑒹𑒖𑒰𑒋 𑒏𑒱 𑒥𑒹𑒖𑒰𑒋-𑒢𑒲𑒏, 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒩𑒻𑒢𑒹 𑒥𑒳𑒡𑒱𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒑 𑒏𑒩𑒱𑒞𑒹 𑒕𑒻𑒟, 𑒞𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒏𑒱𑒋 𑒢𑒹 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒥𑒻 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒍𑒯𑒼 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒰𑒯𑒱𑒢 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒞 𑒯𑒹𑒞𑒰?"

𑒯𑒧 𑒔𑒳𑒣𑓂𑒣𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒾𑒿। 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒧𑒲𑒔𑒲𑒢 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒬𑒳𑒦𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒛𑓃𑒋 𑒪𑒑𑒪। 𑒔𑒰𑒯 𑒞𑒿 𑒏𑒐𑒢 𑒢𑒹 𑒞𑒧 𑒦𑓄 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒕𑒪।

𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒼𑒖𑒲 𑒁𑒣𑒢 𑒔𑒰𑒢𑒱𑒨𑒹 𑒏𑒱 𑒧𑒯𑒹𑒬𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒰𑒥𑒱 𑒂𑒏𑒱 𑒏𑒲 𑒮𑒼𑒔𑒪, 𑒋𑒏𑒰𑒋𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒧𑒹 𑒬𑓂𑒪𑒼𑒏-𑒣𑒩-𑒬𑓂𑒪𑒼𑒏 𑒥𑒰𑒖𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒰।

𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒐𑒰𑒪𑒲 𑒑𑒱𑒪𑒰𑒮𑒙𑒰 𑒩𑒯𑒋, 𑒏𑒯𑒥𑒹𑒿 𑒏𑒹𑒪𑒾𑒿 𑒔𑒰𑒯 𑒮𑒚𑒱 ◌𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒐𑒰𑒪𑒲 𑒑𑒱𑒪𑒰𑒮𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒹𑒿𑒔𑒞𑒩 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒣𑒰𑒢 𑒠𑒱𑒮 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒾𑒿।

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

২.৬.উমেশ মণ্ডলক ৬ টা কথা- কথা-৬ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা ঋংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

ৰিদেহক নেখকক ঋামংত্রিত ৰচনা ঋা ওগপৰ ঋামংত্রিত সমীক্ষকক সমীক্ষা সীৰীজ মে ঋখন ধৰি ঋহাঁ পঢ়লৌঁ-

১. কামিনীক পাঁচ টা করিতা ঋা ওগপৰ মধুকান্ত ঝাক টিপ্পণী

Videha_01_09_2016

২. জগদানন্দ ঝা "মনু"ক "মাটিক ৰাঁসন"পৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_353

৩. মুন্নী কামতক একাংকী "জিন্দগীক মোন" ঋা ওগপৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_354

ঐ শৃংখলামে ঋাগাঁ সমানান্তৰ ধাৰাক কিছু গণমান্য কথাকৰসঁ হুনকা নজৰিমে হুনকৰ ঋপন সর্বশ্রেষ্ঠ ৬-৬ টা কথা ঋামংত্রিত

𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒕𑒟𑒱:-

𑓑.𑒏𑒣𑒱𑒪𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒩𑒰𑒅𑒞

𑓒.𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑓓.𑒩𑒰𑒧 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒮𑒰𑒯𑒳

𑓔.𑒩𑒰𑒖𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑓕.𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒩𑒰𑒨

𑓖.𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑓗.𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑓘.𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑒌 𑒁𑓀𑒏𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒏 𑓕 𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰, 𑒖𑒑𑒣𑒩 𑒯𑒧𑒩 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 𑒣𑒩 𑒁𑒕𑒱।- 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏

𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰

𑒏𑒟𑒰 𑓕

𑒔𑒾𑒠𑒯𑒼 𑒠𑒹𑒫𑒰𑒢

𑒮𑒰𑒿𑒗 𑒣𑒯𑒩। 𑒙𑒯𑒪𑒻-𑒥𑒳𑒪𑒻𑒪𑒹 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒪 𑒩𑒯𑒲। 𑒍𑒢𑒰, 𑒒𑒳𑒧𑒞𑒲𑒏 𑒥𑒹𑒩 𑒦**ऽ** 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒙𑒯𑒻𑒪-𑒥𑒳𑒪𑒱 𑒏**ऽ** 𑒂𑒣𑒮 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒲। 𑒋𑒏𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒧𑒼𑒛𑓃𑒪 𑒕𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒩𑒯𑒋 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪। 𑒯𑒪𑒰𑒿𑒏𑒱 𑒧𑒹𑒒

এক্কোৰেঁৰ ঝিসিযোৰোঁ নে কএন। ছত্তা জহিনা মোড়ন নই কই ঠনন ৰহী তহিনা মোড়নে ছন। দ্বনূকেঁ এক হাথসঁ দোসৰ হাথমে ফেড়-ৰঁদন কৰৈত নফৰন ঠনৈত ৰহী। জহিনা ঋপনে নফৰন ঠনৈত ঋাৰিঁ ৰহন ৰহী তহিনা সড়কক কাতক খেতমে ঽৰঽৰাগত ৰেঁগক ৰোঁনীক ঽাঁস নাখো প্রশ্ন ঠাঢ় কগযে ৰহন ছন। ঋাখিৰ ওকৰো সভকেঁ মৌকা ভেঽন ছৈ কিনে, ঋপন ৰাঁত ঋপনা শৰ্হ্নমে ৰখৈক ঋধিকাৰ কী ওকৰা নগ ছৈ, ছেৰেঁ কৰগ। ওনা, কখনোকান ঽৰঽৰীক ঽাঁস ঋনসোহাঁত সেহো নগি জাগ ছন।
ছত্তাকেঁ এক হাথসঁ দোসৰ হাথমে নৈত ৰহী কি তখনে মনম উঠন, ঋনেৰে একৰা হাথ নগা ৰিদা ভেনোঁ। নহি জানি, ৰেঁগক ঽৰঽৰী ঋাকি ঋজৰাঁড়ন দ্বনূ হাথক কাৰণেঁ, একাএক মনমে ঋফৰা-তফৰী উৎপন্ন ভেন। মন জেনা ঔগতাএ নগন। ম্বদা ৰিঁছেমে শান্ত মন মোন পঢ়ৈত কহনক-
"ৰিঁসৈৰ গেনোঁ, কেনা মাথপৰ গন্ধমক মোঽৰীকেঁ এক হাথে পকৈড় দোসৰ হাথমে ছত্তা নই কই মিনপৰ পিসৰৈঁনে জাগত ৰহী.? ঋখন তঁ মাত্র সাএ গ্রামক মোৰাঁগন ঋছি।"
ৰাস্তৰমে, যএহ ৰঁৰসাতী সময ছেনগ। ৰস্তা-পেৰা ৰূঁস্ন ঠনৈ জোগ নহি ছন। থান-কিঠ জে ৰহৈ সে তঁ ৰহৰেঁ কৰগ জে সড়কক কঽাগৰ-খোঁৰা এক-দোসৰকেঁ কাঽি দেনে ছন। মানে, কঽন সড়ক ৰহনে এক-ঽৌনক নোকসঁ দোসৰ ঽৌনক নোক প্রায: কঽন-হঽন ৰহৈ ছন। এক ঽৌনসঁ দোসৰ ঽৌন জাএৰঁ কঠিন ছেনগ। ম্বদা খাঁহিঁসো তঁ এক্কে ৰংগক হোগত নহি ঋছি। জিনগীসঁ জোড়ন খাঁহিঁসকেঁ কোনো ধৰানী প্ৰৰঁএ পড়িতে ছগ। ঋাগ নে পীঠ ঝনৈক ৰহন ঋছি...। মন স্বহকাৰি নেনক। ঋসাথিৰ ভেন। ঠানিমে তেজী ঋাএন।

দস ডেগ জখন আগূ নফৰনোঁ কি বুঁঝি পড়ন কিযো দূ ৰেঁকতী অপনামে গপ-সপ্প কৰৈত আগূএ ৰঁঢ়ি ৰহন অছি। আগূ ৰঁঢ়ৰঁ বুঁঝি ধিযান ৰূনকা সৰঁহক গপপৰ কেন্দ্ৰিত ভেন। ওনা, নগনে ৰোঁনীসঁ ঠিহ্ন গেনিঐ জে ধীৰু আ সুৰেন্দ্ৰ ছিযা। অপনে পাচ্চু-পাচ্চু ৰহী, তঁএ গোকৰঁ ডঠিত নহি বুঁঝি সুনএ নগনোঁ। সুৰেন্দ্ৰ ৰাঁজ -

"ধীৰু, জহিযাসঁ গংগাক গাড়ী ঠনৰঁএ নগনোঁ তহিযাসঁ বুঁস্ন জে...।"

সুৰেন্দ্ৰকেঁ ৰোকৈত ৰিঁছেমে ধীৰু ৰাঁজন-

"থম্হ, কনী নগহী কৰএ দে।"

সড়কক কাতমে ঠাঢ় ভই ধীৰু পেশাৱ কৰএ নগন। ঐগনা গপ সুনৈক জিজ্ঞাসামে কি কী, হমহূঁ অপন ডেগ ছোট কএ নেনোঁ। অন্হাৰ ৰহবেঁ কৰগ। মুদা অন্হৰাএন ৰহনোঁ নহি, মোৰাঁগন টৈনটৈনাএ নগন। মোৰাঁগনকেঁ মৈনেন্টো কেনা কৰিতিঐ, পত্নীক ফোন ছন। ৰিসিভ কৰৈত পুছনযৈন-

"কহূ।"

পত্নী ৰঁজনী-

"গভনিংগ ৰাক কৰৈ ছী কি নাইটগ ৰাক?"

কহনযৈন-

"আৰিঁযে ৰহন ছী।"

কহৰঁ ঠীকে ৰহৈন। অন্হাৰ ৰঁঢ়ি ৰহন ছন। তাৰঁতমে সুৰেন্দ্ৰ আ ধীৰু পাচ্চু ঘুমি আগূমে ঠাঢ় ভেন। অন্হাৰ ৰহনে দনূমে সঁ কিযো নে বুঁঝি সকন ছন জে হমহূঁ পাচ্চুএ-পাচ্চু ছিঐ। মুদা মোৰাঁগনপৰ জে ৰঁজনোঁ তগ ৰোঁনীকেঁ অকানি দনূ গোৰে বুঁঝি গেন জে ৰমেশ ছী। কেতবোঁ অন্হাৰ কিএ নে ৰহএ মুদা দেখৈৰঁনাকেঁ তঁ দেখনে জাগএ কিনে। সঁযোগসঁ দনূ গোৰে একে স্বৰমে ৰাঁজন-

"ৰমেশ?"

ৰঁজনৌঁ-

"হঁ।"

ধীৰূ ৰাঁজন-

"ঠনূ তীনূ গোৰে ষঁগে গপ-ষপ্প কৰৈত ঠনী।"

প্ৱছনিঐ-

"ষ্ৱৰেন্দ্ৰ কী ৰঁজৈ ছনা?"

ষ্ৱৰেন্দ্ৰ খকঠকাগত ৰাঁজন-

"নগ ৰ্বুঁঝনৌঁ, ভায ষাহৈৰঁ।"

তৈৰীঠ ধীৰূ মোন পাড়ি দেনকৈ-

"কহৈ জে ছেনহী, গংগৰাঁক ড্ৰাগৰৱী-দে।"

তগ ৰিঁছেমে কহনিঐ-

"হঁ, হঁ ষ্ৱৰেন্দ্ৰ। কী কহৈ ছেনহক ষেহো কহক খা ঠনৰোঁ কৰহ।"

ষ্ৱৰেন্দ্ৰ ৰাঁজন-

"নগ ৰমেশ ভায, খন্ধুঁকেঁ তঁ ৰ্বুঁঝনে খছি কিনে জে গংগা ভৈযামে খাগ ষাত-খাঠ মহিনাষঁ ডৰেৰঁৰী কৰৈ ছী। দিল্লীষঁ খাৰঁ গ মে খাৰিঁ গাড়ী ঠনৰেঁ ছী। যএহ ধীৰূ ভাযকেঁ কহৈ ছেনিঐন জে দেখিযৌ গংগা কহনেক ভৰি ৰঁৰষাত গাড়ী নৈ ঠনত, তাৰেঁ কোনো দো ৰ কাজ পকৈড় নে।"

ষ্ৱৰেন্দ্ৰক ৰাঁত জহিনা ঠুপ ভ২ ষ্ৱনৈ ছেনৌঁ তহিনা থোড েকান খাৰো ঠুপ্পে ৰহি গেনৌঁ। মনমে গংগাক ৰাঁত ষভ জে খাএন ষে তঁ এৰেঁ কএন ম্ৱদা ষ্ৱৰেন্দ্ৰক জিনগী ষেহো খাগূএমে ছনা। যএহ ৰোড ছীঐ জগমে এতএ-ষঁ গামক ওগ পাৰ তক ষাত-খাঠটা কটাগৰ ৰহৈ ছেনৈ। খা তগমে ষ্ৱৰেন্দ্ৰ ভৰি ৰঁৰষাত মাছ মাৰি গূজৰ কৰৈ ছনা। ম্ৱদা খাৰঁ জহিনা পীঠ ৰঁনন তহিনা ষ্ৱৰেন্দ্ৰ ডূ গৰৱ ভ২ গেন খছি। ৰেঁঠাৰা নে ওতেক প্ৱজিগৰ খছি খা নে নূৰিগৰ। ন২

দ২ **ক২** খালী গাড়ী চলৰ্**২** খৰৈ ছগ। গাড়ী-ঘোড়াক লা োক হিসাৰ্-কিতাৰ্ সাধাৰণ লোকক হিসাৰ্সঁ ৰ্নৌন নহি খছ ...। একাএক মন তমতমাএন। ভায! শহৰমে লে এক্কোটা ন্ৰিক ৰ্নেঁ লোক জীৰ্ নৈত খছি। মুদা সে গামমে থোড়ে হএত। গামমে এক ন্ৰিক ৰ্নেঁ জীৰ্ কৰ্ঠিনাহ খছি। গাম তঁ গাম ছী। ঐঠাম ঁ চৌদহো দেৰান খেনন জাগএ।

মন ভেন স্বৰেন্দ্ৰকেঁ কহিঐ- স্বৰেন্দ্ৰ, হমৰা-তোৰা সন লোক লেন দূ-তীন-চাৰি তৰহক ন্ৰিক খগতা খছি। মুদা নগনে দো ৰ মন ভ্ৰহো কহৰেঁ কেনক জে- কোনো নীকো ৰিচাৰ সময পাৰিঁযে ক**২** কহনাপৰ নীক হোগএ, নহি তঁ 'প্ৰৰচন' ৰ্নি কি কোনো কম নীক-নীক ৰিচাৰ ওঁঘৰাএন খছি...। তঁএ, চুপ্পে ৰহন ং। মুদা তগ ৰিঁছেমে স্বৰেন্দক মোৰাঁগন ঠনঠনেনৈ, গংগাক কান েখ স্বৰেন্দ্ৰ সভ ৰাঁতকেঁ ৰিঁসৈৰ ৰাঁজন-

"হঁ গংগা ভৈযা?"

"স্বৰেন্দ্ৰ, ওনা তঁ ভৰি ৰ্ৰসাত মনা কএ দেনে ছেনি হ মুদা কানিহ কোণী জাগক খছি, চুপ্পী ছহ তঁ চনহ।"

খপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৬.কুমাৰ মনোজ কশ্যপ- ১ টা লঘুকথা- শ্রদ্ধা-সম্মান

কুমাৰ মনোজ কশ্যপ

১ টা লঘুকথা

শ্ৰদ্ধা-সম্মান

ধনানংদ মুংৰঁড্ৰ মে মীo এo ডীo এনo মিশ্ৰা নাম মঁ সুব্যৱম্বি খা ৰেঁম ঠিহ্নেগৰ...... চাহে ও ব্যারমাযিক ক্ষেত্ৰ হো, মামাজিক মহযোগ হো খা কি মাংস্কৃতিক মংচ .... হ্নকৰ ঙপম্বিতি মভ ঠাঁ ন শচযে বুঁমু। গামক নোক তাহূ মে ভাতিজ .... খা তেঁ মুংৰঁড্ৰ জা কs হ্নকা মঁ ৰিঁন্ব ভেংট-ঘাঁট কেনে খাপম খাৰিঁ জাগ্ৰ মে নীক নহিঁ.... তাহূ মs পৈঘ ৰাঁত জে ৰহৰাঁক ঠেকানক তনাশ তs চনাহে হমৰা। ফোন মs পতা বুঁমি মীধে মু্টেশন মs খুঁধেৰী হ্নকৰ খাফিম পহঁচনহুঁ। ৰেঁম খগন-ফৈন মুমজ্জিত খাফিম। মুদা হমৰ ধ্যান খাগ্ৰহ্ষ্ট কেনক মামনে দেৱান পৰ হ্নকৰ পিতা কে মুষ্কিযাগ্ৰত পৈঘ ফোটো পৰ নষ্টকন মানা! মোন ঘিড়নী জকাঁ নাঠি গেন খমাধ্য কঞ্চষ্ট মে হ্নকৰ কুহৰি-কুহৰি কs কাষ্টন খংত মমযা! .... ৰেঁড মোৰ!! ..... দিন-ৰাতি দৰ্দ মঁ ঠিকৰৈত!!! ঘৰ ততেক গম্ভাগত জে ওমুহৰ হ্নকিযো দেৰঁ কঠিনাহ। দেখ-ভান নৈ ৰাখন নৰ্ম খপন নাক-মুঁহ ৰাঁম্বি নিম্নক মূড্ৰযা ভোঁকি কহ্না খ ন

কর্তব্য পূৰা কৰয। তকৰা বাঁদ থোড়েক কাল শাঁত .... ফেৰ ৰৈহ ক্রম! সভক ঠোৰ পৰ এক্কে ৰাঁত.... ৰূঁঢ়া নেন ভগৱানক ঘৰ ◌ জগহ কে খকান পড়ি গেন ছনি!...... এহন নাৰকীয কষ্ট সs ভঠা নেখিন সে নহিঁ!! .... নহিঁ জানি কোন জনমক পাপক ভোগ ভোগা ৰহন ছথিন......!!!

" কক্কা কোন ধ্যান মে ঠনি গেনহুঁ? চাহো সেৰা ৰহন ছি! "

" নহিঁ ... নহিঁ! ৰাঁষ্টক ঝমাড়ন ওহিনা কনে খাঁখি নাগি গেন। "

" নূ ডেৰা পৰ স্নান-ভোজন কs খাৰাম কৰৰঁ। "

পাছ্র-পাছ্র ৰিঁদা হোওত হম এক ৰেঁৰ ফেৰ ও ফোটো খা ওহিপৰ নষ্টকন মানা কে দেখনে ৰহী। মোন থীৰে নহিঁ ভs ৰহন না।

-কুমাৰ মনোজ কশ্যপ, সম্প্রতি: ভাৰত সৰকাৰ কে ভপ-সচিৱ, **সংপর্ক:** সী-11, টাৱৰ-4, টাগপ-5, কিদৱঙ্গ নগৰ পূর্ব (দিল্লী হাট কে সামনে), নঙ্গ দিল্লী-110023 মো. 9810811850 / 8178216239 ঙ্গ-মে: writetokmanoj@gmail.com

খপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাভ।**

𑓒.𑓑.𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪- 𑒁𑒣𑒢 𑒩𑒔𑒱𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰

𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑒁𑒣𑒢 𑒩𑒔𑒱𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰

𑒥𑒿𑒔𑓂𑒔𑒹𑒮𑒿 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒦𑒰𑒨𑒧𑒹 𑒂𑒢𑒮𑒿 𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭 𑒑𑒳𑒝𑒏 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒞𑒰 𑒩𑒯𑒪𑒻𑒢। 𑒍𑒢𑒰, 𑒄𑒯𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒋 𑒖𑒹 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭 𑒑𑒳𑒝 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒱𑒞 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳𑒋 𑒦𑒰𑒨𑒙𑒰 𑒧𑒹 𑒕𑒻𑒢 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒱𑒕𑒳-𑒢𑒹-𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒦𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒦𑒧𑒹 𑒖𑒑𑒖𑒱𑒂𑒩 𑒢𑒑 𑒦𑓄 𑒣𑒫𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒨𑒰 𑒞𑒿 𑒞𑒩𑒹-𑒞𑒩 𑒮𑒛𑓃𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒋 𑒫𑒰 𑒁𑒡𑒏𑒔𑒳 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒋। 𑒏𑒱𑒕𑒳𑒋 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒪𑒼𑒏 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻𑒟 𑒖𑒱𑒢𑒏𑒰𑒧𑒹 𑒧𑒾𑒢 𑒧𑒰𑒮𑒏

ফুহাৰ জকাঁ মানো ভৰি ফুহৰাগত ৰহৈ ছৈন।

ৰঁছেসঁ দীনৰঁন্ধু ভাযমে, জখন পাঁচে-ছঅখ ৰঁর্খক ৰহৈথ, খান ৰঁছাসঁ ভিন্ন একঠা গ্ৱণ প্ৰস্ফুঠিত ভেনৈন। ও ভেনৈন জে জহিনা কোনো ৰঁছা খাকাসক খারাজ স্বনি, খাকাসক খারাজক মানে ভেন দূৰসঁ স্বনন খারাজ, করিতাক স্বৰ গ্ৱনগ্ৱনাএ নগৈএ, তঁ কিযো কাপীপৰ কনমসঁ নিখএ নগৈএ, কোনো ৰঁছা ঔম্হাৰক চাকপৰ ঢ়ন রর্তন জকাঁ খপন ৰাঁঠী-গিনাসমে গৰদা-মাঠিকেঁ ভৰি ঢ়ন কৰএ নগৈএ, মানে গিনাসেক খকাৰকেঁ গঢ়এ নগৈএ খাদি-গত যাদি। মুদা তগ সভসঁ হঠি জখন দীনৰঁন্ধু ভায পাঁচে-ছঅখ ৰঁর্খক ছনা, তখনে ছোঠ-ছোঠ গাছ সভকেঁ ঠিন্হৈক ৰাঁঠ পকড়নৈন।

প্ৰঔতি তঁ গজরঁ খছিএ। জহিনা হজাৰো-নাখো ৰংগক জীর-জন্তুসঁ নই কই গাছ-রিঁৰীছ ৰহনৌঁ এক-দোসৰসঁ ভিন্ন সেহো খছিএ তহিনা এক-এক ৰংগক জীরমে সেহো হজাৰো- ৰংগক ৰূপো খা গ্ৱণো খছিএ। মন্বক্কে ছী, ৰংগে দিস দেখরঁ তঁ কোন ৰংগক ম ুক্ক নহি ভেঠত। তহিনা ওকৰ শকন-সূৰত দিস দেখিযৌ তঁ হজাৰো ৰংগক সেহো ভেঠত। কেকৰো সাঢ়ে খাঠ ফীঠক নম্বাগ দেখরৈঁ তঁ কেকৰো ফীঠোসঁ কম, তহিনা ঔত্ত্বা-রিঁনাগ, গাএ-মহীংস গত্যাদি দিস দেখরৈঁ তঁ সেহো তহিনা খছি। এহনে খজরঁ দ্বনিযাঁকেঁ দেখ দীনৰঁন্ধু ভাযকেঁ সেহো খপন শক্তিক ধ্নন সৰাৰ ভেনৈন।

দীনৰঁন্ধু ভায ৰঁছেমে কেকৰো মুহেঁ স্বননে ছনা জে মন্বক্ক তঁ মন্বক্ক ছী, ও খনকা ভৰোসে থোড়ে জন্ম নগএ। ও তঁ খপনা ৰাঁহি-ৰঁনক খাশামে ৰহৈএ। খপনা ভৰোসে জন্ম নগএ খা খপন শক্তিক খন্বকূন দ্বনিযাঁ নিৰমৰৈঁত নির্মাণ কার্য ূর্তি কৰৈত খাগূ ৰঁঢ়ৈএ। কহরঁ জে খপ্পন ভৰোস খা খনকৰ ভৰোস কী ভেন? খপ্পন ভৰোস ভেন স্বনির্মিত জীরন ৰঁনা চনরঁ খা খনকৰ ভৰোস

ভেল, দোসৰপৰ জীৱন ৱিঁতাএৱঁ। জেনা, দেখৱোঁ কৰৈ ঠী আ স্বনৱোঁ কৰৈ ঠী, আশ্রয আশ্রিত জীৱন।

স্যোভাৱিক অছি, খেতী-পথাৰী হখ কি মান-জান আকি গাঠীএ-কনেম, জে হম অপনাৱেঁ ঠী, নগৱেঁ ঠী, সে তঁ অপনে নে ওকৰ গুণ-দোষ দেখ কই, মানে চুনি-চুনিকই, বুঁঝি-স্বঝিকই। প্রকৃতিমে তঁ সভ কিছু পসৰনে অছি। দুনিযেঁ পসৰন অছি, নীক- েজাএসঁ ভৰল অছি। তঁএ, চুনি-চুনিকই আনৱঁ স্যোভাৱিক অছি। বুঁঝল ৱাঁত তঁ অছিএ জে এক-দিস ৱেদক নির্মাণকর্তা ভেলা আ দোসৰ দিস চাৰ্ৱাক সন ৱিৰোধী সেহো ভেলা।

দীনৱঁন্ধু ভাগক ৱিষযমে ৱঁহত তঁ নগ বুঁঝল অছি, মুদা জে বুঁঝল অছি, মানে জে দেখৈ ঠী তগমে দীনৱঁন্ধু ভায সমাজ মে অসগৰে দেখ পড়ৈ ঠৈথ। ওনা, দীনৱঁন্ধু ভাগক ৱিষযমে ৱেঁসী ঐ দুআৰে ৱেঁসী নগ বুঁঝল অছি জে আগসঁ পচাস ৱঁৰখ পূৱেঁসঁ ও সমাজক সঁগ জুড়ল ৰহলা। অপনে তঁ তীন সান পহিনে কৌনেজ ছোড়ি নিকনৱেঁ কেনোঁ অছি, জৈৱীচ খেত-পথাৰক আড়িকেঁ মাত্র ছুনোঁ অছি। তঁএ কহৱঁ জে মাষ্টিযো ছুৱিঁ নেনোঁ, সেহো ৱাঁত নহ যেঁ অছি। খেত-পথাৰক তৰমে মাষ্টি অছি কিনে জে ৰঁগ-ৰঁগক গুণো আ ৰূপো ৱঁনৌনহি অছি। ওকৰা ৱএহ নে ছুৱিঁ সকৈএ জে খেতমে কূপ খুনি, পানি নিকানি মডুআ ৱীআ পঠা, মডুআক খেতী ৱঁষ্টাগ কৰৈএ আ কাঁষ্ট-পত্তী নই কই ঘৰ অৱেঁএ। যএহ তঁ শ্রমক দুৰ্গৈত অছি। জেকৰ গিনতিযো মানে মডুআক গিনতী, অন্নমে নহি অছি। পৈঠনা সান মোষ্টকা অন্ন মানল গেল অছি, ভলেঁ মডুআ ভ অন্নসঁ মেহিযে কিএ নে হখএ মুদা মোষ্টকা অন্ন কহৱেঁএ..! যএহ তঁ দুনিযাঁক খেল ঠী, মোষ্টকা মেহী অছি আ মহীকা মোষ্ট ৱঁনি গেল অছি।

ওনা, দীনৱঁন্ধু ভাগক ঠঠ, খান-খানক ম্বহেঁ জে স্বনৈত এনোঁ হেন তগমে তেতে ৗনকৰ ধাখ মনমে পকৈড় নেনে খঠি জে জখন ৗনকা নগ জাএৱঁ তখন কী প্বচ্ছৰৈন, খাগূমে প্রশ্ন ৱঁনি ঠাড় ভই জাগএ। ম্বদা খাগ, জহিনা কোনো জিজ্ঞাসাক ঝনক মনমে ঝনকৈএ খা তখন জে মনক ঔত্সুকতা জগৈএ তহিনা খপনামে ভেন। মনে মনকেঁ ধিৰকাৰএ নগন জে মন্বস্ক জঁ মন্বস্ক নগ ৱৈস দ্বনিযাঁ-জহানক ৱিঠাৰ নহি কৰত তঁ দোসৰ কে কৰত। ঐঠাম এহেন ধোখা নগ ৗখএ জে সভসঁ জে নমহৰ জীৱ খঠি স কৰএ, তখন শদূনে পঁঠী খা হাথী জানৱৰ ছোড়ি দোসৰ কগযে কে সকৈএ। তগসঁ থোড়ে কাজ হএত। ..তৰে-তৰ মনকেঁ সমগম কৰৈত ৱিঠাৰ কৰিকই দীনৱঁন্ধু ভায ঐঠাম ৱিদা ভেনোঁ। কাএক মনমে ঔঠন জে খপ্পন তগস ৱঁর্খক ঔমৰ খঠি খা ও মানে দীনৱঁন্ধু ভায খাগসঁ তীস সান পহিনে কৌনেজ ছোড়না পচ্ছাগত গামমে কিসানীকেঁ খংগীকাৰ কৰৈত খপন মানৱীয মূন্যক নিৰ্হন কৰৈত জীৱন-যাপন কই ৰহনা খঠি। কখনো কই মন পাচ্ছূও সসৈৰ জাএ খা কখনো কই খাগ্বও সসৰএ নগএ।

মন ভনেঁ খাগূ পাচ্ছূ সসৰন ম্বদা জহিনা খাগূ ম্বহেঁ ৱিঠাৰ ঠনি ৰহন চ্ছন তহিনা ডেগো সংগে-সংগ ঠনন। দীনৱঁন্ধু ভাগক দৰৱঁজ্জাসঁ জখন কনী পাচ্ছূএ ৰহী কি নজৈৰ খাগূ ৱঁঠি দীনৱঁন্ধু ভ যপৰ পড়ি গেন। দীনৱঁন্ধু ভায খপন দৰৱঁজ্জাক খাগূমে সিংগহাৰ-ফূনক গাচ্ছকেঁ দেখ ৰহন চ্ছনা। দেখনযৈন জে গাচ্ছকেঁ ভায দেখৰোঁ কৰৈ ঠৈথ খা ঠোৰ ৱিঁজকা-ৱিঁজকা গ্বনগ্বনাকই ৱঁজৰোঁ কৰৈথ, 'হায ৰে প্রধৃতি, কেকৰো ভোৰমে ফূনৰৈএ খা কেকৰো সাঁঝমে। কেকৰো ৱাঁৰহ ৱঁজে দিনক ঠহঠহৌখা ৰৌদমে তঁ কেকৰো ৱাঁৰহ ৱঁজে গ্বপ-গ্বপ খন্হাৰ ৰাতিমে.! ফূনক গাচ্ছপৰ সঁ একাএক দীনৱঁন্ধু

ভাগক নজৈৰ হমৰাপৰ পড়লৈন। ও ঠকমকেলা। ঠকমকাওক কাৰণ ছেলৈন মনকেঁ মানি জাএৰঁ জে ভৰিষক ড্র খপনে গামক খছি, তঁএ গোঁএ ভেন। মুদা নীক জকাঁ ঠীহ্ন নহি ৰহনিঐ হেন। খপনে মন ড্রহো কহৈন জে তখন গোঁখাঁ কেনা ভেন? গোঁখা তঁ ও ভেন জে মঁগ মিনি চনএ।

দৰৰঁজ্জাক খাগূমে দীনৰঁঙ্কু ভায নগ পহুঁচ ৰঁজনৌঁ-

"ভায মাহৈৰঁ, গোড় নগৈ ছী।"

গোড় নাগৰঁকেঁ খপনা ৰিচাৰে খপনে ৰুঁঝি ৰহন ছেনৌঁ জে খপনা মভক জে পাৰিৰাৰিক-মামাজিক ৰেঁৰহাৰ খছি তগ খন্বকূন ৰঁজনৌঁ। মুদা দীনৰঁঙ্কু ভায খপনা মনে ৰুঁঝি ৰহন ছনা জে গোড় নগৈক মানে ভেন মঁগ-মঁগ চনৰঁ। মনমে ভনেঁ জে দীনৰঁঙ্কু ভাযকেঁ ওঠৈত হোন্ব মুদা ৰেঁৰহাৰিক পক্ষ মজগূত ছৈন্হে। মিৰৰাদ দগমঁ পহিনে ৰঁজনা-

"পহিনে চৌকীপৰ ৰৈঁমহ। পছাগত মভ কিছু হেতগ।"

ওনা, মনমে ভেন জে কহিঐন, ভায, খাৰঁ তঁ ণ্ৰমীক চনৈন ভই গেন খছি, চৌকীক প্রথা তঁ পুৰান পড়ি গেন। মুদা নগনে খপনে মন ৰোকনক জে এহনো তঁ মম্ভর ভগযে মকৈএ জে ৰেঁকতী-ৰেঁকতীক দূৰীপৰ, মানে মামাজিক, মাম্প্রদাযিক, জাতীয গত্যাদি, নগমে ৰৈঁম ৰিচাৰ-ৰিমর্শ কৰী। তঁএ চুপ্পে ৰহৰঁ নীক ৰুঁঝনৌ । তৈৰীচ মনমে একগো ৰিচাৰ খপনে ওপৈক গেন। ওপকন ড্র জে জখন গপ-মপ্পক ক্রম শুৰু হএত তখন তেহেন প্রশ্ন ভাগক খাগূমে ৰাখি দেৰৈঁন, জেকৰা পুৰৰৈঁ খা কৰৈমে মামো দিনমঁ ৰেঁমী মমায নগতৈন। খনেৰে তঁ কনিযেঁ কানক পছাগত, জখন ৰঁজৈমঁ মন খকছেতৈন তঁ ৰঁজৰেঁ কৰতা জে 'দোমৰ দিন নে ৰহএ দহক', খনেৰে নে মম্বঙ্ক-মূত্র ৰঁনি জাএত। জগমঁ খাৰাজাহীক দ্বখা খূজি

জাএত৷

ৱৈসতে দীনৱন্ধু ভায ৱজলা-

"ৰৌআ, অনচিন্হাৰ তঁ নহি মুদা অধচিন্হাৰ তঁ জৰূৰ ছহ, তঁএ পহিনে অপন পৰিচয দঽ দাএ৷"

তৈৱীচ আঁগনসঁ কুসুমাংগিনী চাহ লেনে দৰৱজ্জাপৰ পহুঁচ চৌকী ৰ চাহ ৰাখি আগূমে ঠাঢ় ভঽ গেলৈন৷ পত্নীকেঁ ঠাঢ় ভেল দীনৱন্ধু ভায দেখলৈন জৰূৰ মুদা তৈযো আগূ ৱজলা-

"ৰৌআ, অপনা সভক জে নৈতিক পক্ষ অছি, ও ঐ ৰূপক অছি জে তোৰা চাহ পীআএৱ হমৰা ৱৰজিত কৰক চাহী, মুদা পৰিৱেশ এহেন ৱনি গেল অছি জে ও অপমানজনক মানল জাএত৷"

দীনৱন্ধু ভাগক ৱিচাৰ জেনা ঠাঁহি-দে কপাৰমে লাগল হিনা মন ঝনঝনা গেল৷ অপনে কিছু ঐ দুআৰে নঙ ৱাঁজী জে আগূমে এনা পচ্ছাগত জঁ ৱাঁজৱ জে চাহ নঙ পীৱৈ ছী, সে তঁ সৱাসৱ ঝূঠ হএত৷ তঁএ, পহিনে দীনৱন্ধু ভাযকেঁ চাহ হাথমে লিঅ দেলিঐন, পচ্ছাগত অপনে লেলোঁ৷ দীনৱন্ধু ভায ৱজলা-

"অপ্পন পৰিচয পহিনে দাএ, ৰৌআ৷"

পৰিচয দিঐন, মুদা কী পৰিচয দিঐন..! অগ-দিগমে পড়ি েলোঁ৷ অপনে মনকেঁ সক্কত কৰৈত ৱিচাৰলোঁ জে জহিনা কৌলেজমে শিক্ষকক আগূ কোনো প্ৰশ্ন ৰখৈ ছেলোঁ আকি উত্তৰে দ ছেলিঐন তহিনা পুছৰোঁ কৰলৈন আ উত্তৰো দেলৈন৷ ৱজলোঁ-

"ভায সাহৈৱ, তীন সাল পহিনে ৱী.এ. পাস কএ কৌলেজ ছোড়লোঁ৷ কৌলেজ ছোড়ৈত-ছোড়ৈত মনমে উঠি গেল জে নোকৰী জীৱন ৱাঁহল জীৱন হোগএ৷ জে জীৱন শুৰূ কৰৱ ৱএহ জীৱন অন্ত তক ৱঁনল ৰহত৷ মুদা মনক মানিক মনুক্ক তঁ সে নহি ছী, কখনোঁ অপন ৰূপ ৱঁদৈল জীৱন ৱঁদৈল সকৈএ৷ তখন তঁ জীৱনক সংগ

মনক ঝগড়া হএত। মনক ঝগড়াক ৰগড়াক ভাৱ দেহ থোড়ে ঙঠা সকৈএ, ও তঁ তৰে-তৰ গনি জাএত। তঁএ গামেমে ৰহি স্বনির্মিত ৰচনা ঋপনে জকাঁ কৰএ চাহৈ ছী।"

হমৰ ৰাঁত সুনি দীনৰক্কু ভাগক মন ওহিনা ঋনিসা গেনৈন জেনা কোনো সাগেক পাত ঋাকি ফূনে-পত্তী, গাছসঁ হঽনা পছাগত ঋনিসা জাগএ। কিছু পৃছৈসঁ পহিনে দীনৰক্কু ভায হিযাস -হিযাসি হমৰ চেহৰা দিস দেখএ নগনা। তৈৰীঠ ঋপনে মন কহি দেনক জে জখন ঋখন তকক জীৱনমে দীনৰক্কু ভাযসঁ কোনো সম্বন্ধ-সৰোকাৰ নগ ৰহন ঋছি, তখন তঁ জহিনা হমৰা প্ৰতি ও নির্মন-নিশ্ছন ছৈথ তহিনা তঁ হমৰূঁ ছীহে। তগসঁ জীৱনক হূমি সহিঽ ঋছিএ। ঋপন চেহৰাকেঁ ওহিনা ৰনৌনে ৰহনৌঁ জেনা কৌন জমে শিক্ষকক ঋাগূ ৰনৌনে ৰহগ ছেনৌঁ।

মধ্যযুগীন করি জকাঁ নখ-সিখ ৰূপ সেহো দেখনৌঁ ঋা সিখ-নখ ৰূপ সেহো দেখৰেঁ কেনৌঁ, ভনেঁ জীৱনক সিখ-নখ ঋাকি ন -সিখ পৰেখ পেনৌঁ ৱা নহি। মুদা দীনৰক্কু ভায সে নহি, ও ৱর্তমানক ৱীর্তমান ৰূপ দেখনৈন। দীনৰক্কু ভায ৰজনা-

"ৰৌঋা, ঋপনে জকাঁ কী কহনেহক?"

নীক জকাঁ কিছু বূঝন ৰহৈত তখন নে, সে তঁ নীক জকাঁ কিছু বূঝন ছন নহি, কন্হা ঝাঁকৈত ৰজনৌঁ-

"ভায সাহৈৰ, ঋপনেসঁ ভেঁঽ কৰৈক যএহ কাৰণ ঋছি।"

সভ ৰাঁত সুনি দীনৰক্কু ভায ৰজনা-

"ৰৌঋা, হৰি ঋনন্ত হৰি কথা জকাঁ দুনিযাঁ ঋনন্ত ঋছি। দুনিযাঁমে সাত ঋৰৰ মনুক্ষক শকনে-ঽা নহি, সাত ঋৰৰ ৰংগক বূদ্ধি-ৱিৱেক সেহো ছগ। এহেন ঋথাহ দুনিযাঁমে কে কেতে ঋপনাকেঁ থা ি সকত, যএহ ভেন মনুক্ষক বূগধিক বূদ্ধিমতা।"

দীনবন্ধু ভাগক বিচাৰ সুনি জেনা মনক ভাব ভূমি বদলএ লগল। সংক্রমিত হোগত ভাব-ভূমি দেখ মন ঠহৈক উঠল-

"ভায সাহৈব, অপন ৰচনা?"

দীনবন্ধু ভায বজলা-

"বেবহাৰমে কী দেখৈ চহক, মনমে কোনো কথা-পিহানীক িত্র চহ, আ সোঝামে ওগসঁ বিচিত্র ৰূপ দেখৈ চহক, এহেন বিষ্থিতিমে অপনে মন নে স্বনির্মিত ৰাস্তা বনৌত।"

নশা-পান কেলাক পছাগত জেনা মনক বিচাৰ উগড়ুম কৰৈত ঘূমএ লগৈএ তহিনা অপনো মনমে ভেল। দীনবন্ধু ভাগক বিচাৰকেঁ অংগীকাৰ কৰৈত বজলৌ-

"মুদা?"

দীনবন্ধু ভায বজলা-

"মনুক্ষ স্বতংত্র প্রাণী চী। তঁএ স্বতংত্র জীবন বনা দুনিয ঁমে কিছু কৰব অছি। বস, এতবেঁ।"

(০৭ অগস্ত ২০২২)

-জগদীশ প্রসাদ মণ্ডলজীক জন্ম মধুবনী জিলাক বেবমা গামমে 5 জুলাই 1947 ঈস্বীমে ভেলৈন। মণ্ডলজী হিন্দী এবং ৰাজনীতি শাস্ত্রমে এম.এ.ক অহর্তা পাবি জীবিকোপার্জন হে ু কৃষি কার্যমে সংলগ্ন ভৱ ৰুচি পূর্বক সমাজ সেবামে লাগি গেলা। সমাজমে ব্যা প্ত ৰূঢ়িবাদী এবং সামন্তী ব্যবহাৰ সামাজিক বিকাসমে হিনকা বা ক বুঝি পড়লৈন। ফলত: জমীন্দাৰ, সামন্তক সংগ গামমে প্ৰ জোৰ লড়াগ ঠাঢ় ভৱ গেলৈন। ফলত: মণ্ডলজী অপন জীবনক অধিকাংশ সময কেস-মোকদমা, জহল যাত্রাদিমে ব্যত ত কেলাহ। 2001 ঈস্বীক পছাগত সাহিত্য লেখন-ক্ষেত্রমে এলা। 2008 ঈস্বীসঁ

𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒣𑒞𑓂𑒩-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒠𑒱𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 [illegible] 𑒪𑒑 𑒕𑒻𑒢। 𑒑𑒲𑒞, 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨, 𑒢𑒰𑒙𑒏, 𑒋𑒏𑒰𑓀𑒏𑒲, 𑒏𑒟𑒰, 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒃𑒞𑓂𑒨𑒰𑒠𑒱 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏 𑒧𑒾𑒪𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒡𑒰𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒁𑒢𑒫𑒩𑒞 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒁𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪𑒻𑒢 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒐𑒢 𑒡𑒩𑒱 𑒠𑒩𑓂𑒖𑒢 𑒦𑒩𑒱 𑒢𑒰𑒙𑒏/𑒋𑒏𑒰𑓀𑒏𑒲, 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒮𑒰𑒋𑒮𑒿 𑒆𑒣𑒩 𑒑𑒲𑒞/𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨, 𑒅𑒢𑓂𑒢𑒻𑒮 𑒑𑒼𑒙 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒂 𑒮𑒰𑒜𑓃𑒹 𑒂𑒚𑒮𑒰𑒋 𑒏𑒟𑒰-𑒏𑒯𑒰𑒢𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒫𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒏 𑒬𑒼𑒡𑒰𑒪𑒹𑒐 𑒂𑒠𑒱𑒏 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏𑒰𑒏𑒰𑒩, 𑒮𑒰𑒋𑒮𑒿 𑒆𑒣𑒩 𑒑𑓂𑒩𑒢𑓂𑒟𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒕𑒻𑒢।

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒖𑒲𑒏 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢 𑒁𑒫𑒱𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒲𑒨 𑒕𑒻𑒢। 𑒄 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒞𑒞 𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰𑒬𑒲𑒪𑒞𑒰 𑒍 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒮𑒦𑒏 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞/𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒰 𑒁𑒕𑒱, 𑒨𑒟𑒰- 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲' 𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒪𑒹𑒪 '𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢- 2011', '𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒮𑒧𑒑𑓂𑒩 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰- '𑒙𑒻𑒑𑒼𑒩 𑒪𑒱𑒙𑒩𑒹𑒔𑒩 𑒋𑒫𑒰𑒩𑓂𑒛- 2011', 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒅𑒢𑓂𑒢𑒨𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰- '𑒫𑒻𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢- 2012', 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 '𑒢𑒻 𑒡𑒰𑒩𑒻𑒋' 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒪𑒹𑒪 '𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒥𑒰𑒿𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩- 2014', 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒑𑓂𑒩 𑒨𑒼𑒠𑒰𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒋𑒮.𑒋𑒪.𑒋𑒮. 𑒑𑓂𑒪𑒼𑒥𑒪 𑒮𑒹𑒧𑒱𑒢𑒩𑒲 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 '𑒏𑒾𑒬𑒱𑒏𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢- 2015', 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒞𑒞 𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰𑒬𑒲𑒪 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒿𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒁𑒐𑒱𑒪 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑓀𑒒 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰- '𑒫𑒻𑒠𑓂𑒨𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲' 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢- 2016', 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒁𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑓂𑒮𑓂𑒢𑒰-𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰- '𑒏𑒾𑒧𑒳𑒠𑒲 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢- 2017', 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒅𑒞𑓂𑒏𑒵𑒭𑓂𑒙 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒐𑒱𑒪 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑓀𑒒 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 '𑒮𑓂𑒫. 𑒥𑒰𑒿𑒥𑒴 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢- 2018', 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱, 𑒣𑒙𑒢𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 '𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩- 2020', 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏 𑒁𑒯𑒩𑓂𑒢𑒱𑒬 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒂 𑒮𑒵𑒖𑒢 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒢𑓂𑒫𑒨 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱,

গুৱাহাটী-অসম দ্ৱাৰা 'ৰাজকমল চৌধৰী সাহিত্য সম্মান- 2020', ভাৰত সৰকাৰ দ্ৱাৰা 'সাহিত্য অকাদেমী পুৰস্কাৰ- 2021' তথা সাহিত্য ও সংস্কৃতিমে মহত্ৱপূৰ্ণ অৱদান লেল অমৰ শহীদ ৰামফল মংডল ৱিচাৰ মংচ দ্ৱাৰা 'অমৰ শহীদ ৰামফল মংডল ৰাষ্ট্ৰীয পুৰস্কাৰ- 2022'

ৰচনা সংসাৰ : 1. ইন্দ্ৰধনুষী অকাস, 2. ৰাতি-দ�� , 3. তীন জেঠ এগাৰহম মাঘ, 4. সৰিতা, 5. গীতাংজলি, 6. সুখাএল পোখৰিক জাইঠ, 7. সতবেঁধ, 8. চুনৌতী, 9. ৰহসা চৌৰী, 10. কামধেনু, 11. মন মথন, 12. অকাস গংগা - কৱিতা সংগ্ৰহ। 13. পংচৱটী- একাংকী সংচযন। 14. মিথিলাক বেঁটী, 15. কম্প্ৰোমাইজ, 16. ঝমেলিযা বিঁআহ, 17. ৰত্নাকৰ ডকৈত, 18. স্ৱযংৱৰ- নাটক। 19. মৌলাইল গাছক ফূল, 20. উত্থান-পতন, 21. জিনগীক জীত, 22. জীৱন-মৰণ, 23. জীৱন সংঘৰ্ষ, 24. নৈ ধাড়ৈএ, 25. বঁড়কী বঁহিন, 26. ভাদৱক আঠ অন্হাৰ, 27. সধৱা-ৱিধৱা, 28. ঠূঠ গাছ, 29. ইজ্জত গমা ইজ্জত বঁচেলৌঁ, 30. লহসন, 31. পংগু, 32. আমক গাছী, 33. সুচিতা, 34. মোড়পৰ, 35. সংকল্প, 36. অন্তিম ক্ষণ, 37. কুণ্ঠা- উপন্যাস। 38. পযস্বি ী- প্ৰবঁন্ধ-নিবঁন্ধ-সমালোচনা। 39. কল্যাণী, 40. সতমাএ, 41. সমঝৌতা, 42. তামক তমঘৈল, 43. বীৰাংগনা- একাংকী। 44. তৰেগন, 45. বঁজন্তা-বুঁঝন্তা- বীহৈন কথা সংগ্ৰহ। 46. শংভুদাস, 47. ৰটনী খঢ়- দীৰ্ঘ কথা সংগ্ৰহ। 48. গামক জিনগী, 49. অৰ্দ্ধাংগ নী, 50. সতভৈঁযা পোখৈৰ, 51. গামক শকল-সূৰত, 52. অপন মন অপন ধন, 53. সমৰথাইক ভূত, 54. অপ্পন-বীৰান, 55. বাঁল গোপাল, 56. ভকমোড়, 57. উলবাঁ চাউৰ, 58. পতঝাড়, 59. গঢ়ৈনগৰ হাথ,

60. নজৰিঁজী, 61. ঙকতু সময, 62. মধ্মাছী, 63. পয়েনাক ধৰম, 64. গুড়া-খুদ্দীক ৰোটী, 65. ফনহাৰ, 66. খয়ৈত ◌াছ, 67. এগছা খামক গাছ, 68. শুভচিন্তক, 69. গাছপৰ সঁ খসনা, 70. ডভিযাএন গাম, 71. গুনেতী দাস, 72. মুড়িযাএন ঘৰ, 73. ৰীৰাংগনা, 74. স্মৃতি শেষ, 75. ৰেঁটীক পৈৰুখ, 76. ক্ৰান্তিযোগ, 77. ত্ৰিকালদৰ্শী, 78. পেঁতীস সাল পছুখা গেলোঁ, 79. দোহৰী হাক, 80. স্বভিমানী জিনগী, 81. দেখল দিন, 82. গপক পিযাদল লোক, 83. দিৱালীক দীপ, 84. খপ্পন গাম, 85. খিলতোড় ভূমি, 86. ঠিতৰনক শিকাৰ, 87. ঢৌৰস খেতক ঢৌৰস ঙপজ, 88. সমযসঁ পহিনে চেত কিসান, 89. ভৌক, 90. গামক খাশা টুটি গেল, 91. পয়েনাক মোন, 92. ক্ৰষিযোগ, 93. হাৰল চেহৰা জীতল ৰূপ, 94. ৰহৈ জোকৰ পৰিৱাৰ, 95. কৰ্তাক ৰংগ কৰ্মক সংগ, 96. গামক সূৰত ৰঁদৈল গেল, 97. খন্তিম পৰীক্ষা, 98. ঘৰক খৰ্চ, 99. নীক ঠকান ঠকেলোঁ, 100. জীৱনক কৰ্ম জীৱনক মৰ্ম, 101. সংঠৰণ, 102. ভৰি মন কাজ, 103. খাএল খাশা চলি গেল, 104. জীৱন দান তথা 105. খপ্পন সাতী- লঘু কথা সংগ্ৰহ।

ঐ **ৰচনাপৰ** **খপন**

মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

𑓒.𑓘.𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪- 𑒧𑒼𑒛𑓃𑒣𑒩 (𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑒧𑒼𑒛𑓃𑒣𑒩 (𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒣𑒛𑓃𑒰𑒫

𑒧𑒾𑒮𑒲 𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒥𑒵𑒭𑒹𑒮𑒩 𑒩𑒳𑒏𑒪𑒰 𑒢𑒯𑒱। 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒕𑒰𑒃 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒧𑒾𑒮𑒰𑒮𑒿 𑒥𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒪𑒹𑒪𑒰 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞, 𑒥𑒵𑒭𑒹𑒮𑒩 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒢𑒰 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒪𑒑𑒪𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒑𑒰𑒧 𑒒𑒳𑒧𑒱𑒨𑒼𑒿 𑒑𑒹𑒪𑒰। 𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒍 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒳𑒗𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒥𑒵𑒭𑒹𑒮𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒾𑒮𑒹 𑒏𑒱 𑒧𑒾𑒮𑒲𑒋 𑒂𑒏𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒢𑒱, 𑒩𑒯𑒻𑒪𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻𑒢। 𑒮𑒦 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻𑒢, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒰𑒖𑒳𑒪 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒏𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒖𑒳𑒢𑒱 𑒥𑒢𑓂𑒯𑒰 𑒖𑒰𑒃𑒋 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒳𑒡𑒱-𑒥𑒳𑒡𑒱 𑒮𑒦 𑒥𑒱𑒮𑒻𑒩 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒠𑒾𑒛𑓃𑒋 𑒪𑒑𑒻𑒋। 𑒔𑒰𑒩𑒱-𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒮𑒰𑒪𑒏 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒮𑒏 𑒁𑒢𑒳 𑒦𑒫𑒲 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒥𑒵𑒭𑒹𑒮𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒮𑒱𑒐𑒰 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰 𑒖𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒐 𑒮𑒻𑒏𑒛𑓃𑒼 𑒥𑒢𑓂𑒡𑒢𑒮𑒿 𑒥𑒢𑓂𑒯𑒰𑒋𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒑𑒰𑒋-𑒧𑒯𑒲𑓀𑒮 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒛𑒼𑒩𑒲 𑒑𑒩𑒠𑒻𑒢𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒑𑒪 𑒕𑒻। 𑒥𑒵𑒭𑒹𑒮𑒩 𑒢𑒲𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒋 𑒪𑒑𑒪 𑒕𑒻𑒟

জে মগবো কি হজাৰো ৰাঁহ-ঢেকমে মন্মখ ৰাঁহনে ঋঠি মুদ   ও ঋঠি জীৱনক ক্রিযা, ৰেঁৱহাৰ ঋা ৰিচাৰমে। মুদা মে   খন নহি, ঋখন এতৱেঁ জে ফুশোমৱ কৌন্সাকে ভৰি মমষ দেখ মানে ৰীচক এক দিন, ঋপনো তৈযাৰীক মঁগ পৰিৱাৰ-মমাজমঁ ভেঁট কৰ ত, ঋপন ঋনুপস্থিতিক ভাৰ পৰিৱাৰ-মমাজপৰ দেনা পচ্চাগত   াম ছোড়ি ৰাঁহৱ জেতা।

ৰীচ ৰস্তামে, মানে দেৱন ঐঠামক ৰস্তাক ৰীচমে, জখন ফুশোমৱ পহুঁচলা তখন দেৱনক কনকত্তা ঠৌৰ-ঠেকানপৰ নজৈৰ গন ন। নজৈৰ জাগতে ৰুঁঝি পড়নৈন জে জহিনা কোঠীমে চাৰ্ভৰ ৰহনে কেহনো ভুখন-দুখন ঋভ্যাগত ৰা কেতৰোঁ ঋভ্যাগত কিএ নে দৰৱঁজ্জাপৰ ঋাৱৈঁথ মুদা তগমঁ কি ঘৰৱৈঁযাক মুঁহ জহিনা োড়ৱোঁ মনীন নগ হোগএ তহিনা ফুশোমৱক মনমে মেহো ঙঠনৈন। মনমে ঙঠনৈন জে জখন কমাস্বত ৰঁনি জন্ম নেনে ঢী তখন কাজক কমী দুনিযাঁমে ঋঠি। কাজক কমী তঁ ওকৰা নে ঋ ি জে জীৱঁনাহ পুৰুখ ঋাকি ভৰছনাহি স্ত্রীগণ জকাঁ কাজক ইঁপৌড়ী হোগএ। মুদা জে কাজক কর্তা ঋপনাকেঁ ৰুঁঝৈএ, ও ঋপ কীর্তপন দেখ মানৱক ৰূপ দেখৈএ। জখন মানৱীয দৃষ্টিমঁ দুনিযাঁ দিম তকৈএ তখন মৌঁমে দুনিযাঁ এক্কে ৰঁগ নে দেখৱাঁমে ঋাৱঁএ নগৈ ছগ।

ফুশমেৱক মনমে জহিনা-জহিনা একা-একী প্রশ্ন মভ ঙঠএ নগনৈন তহিনা খণ্ডন-মণ্ডন কৰৈত জৱাৰোঁ মভ মনমে ৰিঁচড়এ নগনৈন জগমঁ গামক ৰস্তাক ঠেকানে নে ৰহনৈন জে কেতে ৰস্তা কটি গেন মানে ইপি গেনৌঁ ঋা কেতে ৰাঁকী ঋঠি। দেৱনক প্রতি পহিনে পশ্ন ফুশোমৱক মনমে ঙঠনৈন জে একটা ওহন মনুক্কক ভাৰ কান্হপৰ চঢ়ি ৰহন ঋঠি জেকৰা নে নাম-গাম নি ২ ঋৱৈঁ

ছৈ ঋা নে যাএ তক গননে হোগ ছৈ। মনমে জহিনা ফ্শেস্যৰকেঁ ৰিস্ময ভেনৈন তহিনা ঋপন জীৰন-দশাপৰ গ্লানিযোঁ ভেৰেঁ কেনৈন স্বদা ঋপনে মন কহনকৈন জে পহাড়ী গনাকামে গদহা-মৰাৰী পাথৰ টুকড়াক ভাৰ নাদি জখন ঋপন কৰ তৰ্য্য ৰিঁন্ম পহৰূদাৰোক নিমাহি যকৈএ তখন দেৰন কিছু ছী তঁ মন্মষ্ক ৰঁঠা ছী কিনে। মন্মক্ষে নে মাগক পেগ্টেমে স্বখদেৰ যন জ্ঞানী পুৰুষ ৰঁননা। তৈঁঠাম দেৰন কিছু ছী তঁ মন্মখ ছী কিনে। জে জে দেখত তেকৰা যিখৰৈঁত চনৰৈঁ জে ফলাঁ-ফলাঁ ছী ঋা একৰ কাজ ফলাঁ ঠাম হোগ ছৈ, জখনে পৰিচয ঋা পাত দ্বন্ন্ যঁগে দৈত চনৰৈঁ তখনে নে দেৰনো দেৰতে জকাঁ ৰঁনৈত জাএত.! ফ্শেস্যৰক মন মানি গেনৈন জে দেৰন জহিনা দেহ ধ্বনৈনে তৈযাৰ ভেন ঋছি তহিনা কৰীৰ ৰাঁৰাঁ জকাঁ তেহেন ধ্বনিযাঁ ৰঁনা দেৰঁ জে ৰিঁন্ম ডন্ িযে-তৰাজূ যোঁযে দ্বনিযাঁকেঁ তৌনৈত ৰহত। কৰীৰ ৰাঁৰাঁপৰ নজৈৰ পদঁঠে ফ্শেস্যৰক মন ৰিঁদ্মযনৈন। নগনে দোযৰ প্ৰশ্ন ফ্শেস্যৰক মনমে ঙঠনৈন জে দেৰনকেঁ কোন কাজ কৰৈক জোগাৰ নগাএ ? ঋখন তঁ যোন্হোঋনা ঋনাড়ীএ ঋছি। কাজ তঁ ঢেৰো পযৰন ছৈ। জহিনা ঋপন গোঁও ঋা পড়োযিযো কিযো ছাতী পৰক ৰিকমা চনৰৈঁএ, ঐঁঠাম ৰিঁন্ম কনকত্তা ৰহনিহাৰ বুঁঝিতে ছৈথ জে পনা ঐঁঠাম তীন পহিযা যাগকিন ৰিকমা হোগএ তগযঁ ভিন্ন কনকত্তামে ঋছি, ঋপনা ঐঁঠামক জহিনা ঘোড়া গাড়ী, টমটম, হোগএ জে ঘোড়াক যঁগ গাড়ী চনৈএ তহিনা কনকত্তামে মন্মখ ৰিকমা ঋ ি। জে ছাতী ৰঁনেঁ খীচৈএ। তঁ কিযো ডেৰে-ডেৰে, মানে প িৰাৰে-পৰিৰাৰমে যীক-পটৈপৰ টীনমে পানি ভৰি ঙঘি-ঙঘি তীন মঁজিনা মকান তক পদঁচৰৈঁ ছৈথ। তঁ কিযো দোকান-দৌড়ীমে তঁ িযো প্ৰাগৰেট গোদাম তঁ কিযো যৰকাৰী গোদামমে ৰোঁৰা ঙঘৈ ছৈথ।

কিছু এহনো লোক তঁ ছথিএ জে হিন্দ মোটৰ কাৰখানাসঁ ॾ কॾ এরৰেডী রেঁটৰী-কাৰখানা তকক ঠিমনীসঁ নॾ কॾ খাফিসক হিসাৰ-ৰাঁৰী কৰৈক কাজ সেহো কৰিতে ছৈথ। তৈসঁগ এহনো লোক তঁ ছথিযে জে পগঠোঁ-ডধাৰ কৰি কॾ খপন স্বতঁত্র কাৰোৰাঁৰী ছৈথ। ৰঁগ-ৰিঁৰঁগক কাজ কনকত্তামে পসৰনে খছি। যএহ নে হএত জে খাম কীনৈকান রা কোনো খেৰাঁক রস্তু কীনৈকান স্বখাদক খন্দেশা ভেনোপৰ পহিনে লোক ওকৰা খা কॾ জহিনা পৰেখ নগএ তহিনা নে হএত। খপনে গনাকাক লোক সভ কাজ কৰৈ ছৈথ। জঁ সম্ভর হএত তঁ পহিনে কাজক ৰঁগ-ঠঁগ দেৰনকেঁ ৰুঁঝা দেরৈঁ জঁ মন মানি জেতৈ তঁ দোসৰ দিন সঁগ নগা কাজপৰ পহঁচা দেৰঁগ। শ্ৰৰুমে জহিনা সভকেঁ কিছু সময, কিছু মেহনত খা কিছু খৰ্চ রেঁসী হোগতে ছৈ তহিনা নে দেৰনোকেঁ হএত। খপন জে কাজ খছি, সৰকাৰী খন্নক গোদামমে মঠিযাগিৰী, ও গামক হিসাৰঁসঁ থোড়েক খৰেঁৰহাৰিক খছিএ, কিএ তঁ গামমে রোঁম (রজনদাৰ রস্তু) ডঘৈক ঠনৈন মাথ খা কন্হাপৰ নॾ কॾ ঠনৈক খছি। নাৰো-ধানক রোঁম খা জাৰনো-কাঠীক রোঁম লোক মাথপৰ নॾ কॾ ঠনৈ ছৈথ। তৈসঁগ নকড়ী রা ৰাঁস খাকি কোনো খানে রস্তু কান্হপৰ ডঘৈ ছৈথ, মুদা খন্ন গোদামক কাজ তঁ পীঠপৰ রোঁৰা ডঠা ডঘৈক খছি...।

ডনঠৈত-প্ৰনঠৈত ফ্ৰশেসৰক মন খপনে কাজপৰ এনৈন তঁ মোন পড়নৈন জে খপনো তঁ ওহিনা ছেনৌঁ জহিনা খখন দেৰন খছি। জহিনা খপনা দেহমে তাকত খছি তহিনা নে দেৰনোক দেহমে ছৈ, তখন কিএ নে কাজ কॾ সকৈএ।

জখনে দেৰনক কাজ কৰৈ দিস ফ্ৰশেসৰক নজৈৰ ৰঁঢ়নৈন কি ঠনানপৰ জহিনা গাড়ীক গতি তেজ ভॾ জাগএ তহিনা ভে ৈন।

ভেলৈন ঞ্ৰ জে গোদামক কাজক মজূৰী কোনো কি সমযমে ৰাঁন্থন ঋছি জে এতে ঘন্টা কাজ কৰু তেকৰ ৰঁদলা এতে মজূৰী দেৰ্ঁ। গোদামক কাজ তঁ ওহন ঋছি জগমে ৰোঁৰাক হিসাৰ্ঁসঁ, মালে একঠামসঁ দোসৰ ঠাম কৰৈক, মজূৰী ভেটৈএ। জখনে কমাগক ৰঁঠোত্তৰী দেখত তখনে নে ওগ দিস মনো ৰঁঢ়তৈ, কিএ তঁ ঋখন তক জে জীৱন দেৱনক ৰহন ঋছি ও কম ঋামদনীৰঁনা পৰিৱাৰক ৰহন ঋছি। জগমে সমযক সঁগ পৰিৱাৰকেঁ ঠলৈমে সগযো কি হজাৰো গীৰহ-গাঁঠ ঋছিএ জেকৰা খোলৰ্ঁ কি তোড়ৰ্ঁ কনী ভীৰহগৰ ঋছিএ...। ৱিঠৰণ কৰৈত ৰুশেসৰক মনমে জহিনা ঋক্কা-ৰোঁনমে পহুঁচনা পঠাগত কোনো ঙপযোগী ৱস্তু দেখনে মনমে হৰ্ষপন জাগি জাগএ তহিনা ৰুশেসৰোকেঁ জগলৈন। জগসঁ ৰুশেসৰক মন মানি গেলৈন জে দেৱন কিছু ঠী তঁ মন্মক খক ৰঁঠা ঠী কিনে। মন্মখ জহিনা পহাড়োপৰ ঠঢ়ৈএ ঋা পাথৰো তোড়ৈএ, তহিনা নে জনমগ্ন সমুদ্রো ঙপৈঠতে ঋছি.! পহাড়- মুদ্রক ৱীঠ ঋৰিঁতে ৰুশেসৰক মন হলৈস ক২ নৱ মৃড়ী জকাঁ কনশলৈন- 'জখন ঋপলে ত৯পৰ ঠী তখন তঁ ভেন ঋপলে জকাঁ দেৱনকেঁ ত৯পৰ ৰঁনাএৰ্ঁ।'

ৰুশেসৰক মনক ৱিচাৰ ঋাবো ঋাগূ ৱিচড়ন কৰৈত ৰঁঢ়লৈন জে জখন কাজক ওৰিযান ভ২ জাএত তখন ৰাঁকী ৰহত খাগ-প ৰৈঁ ঋা ৰহৈক ওৰিযান। খাগ-পীৰৈঁপৰ নজৈৰ পহুঁচতে ৰুশেসৰক মনমে ঙঠন জে কনকত্তা কলেপৰ ঠাঢ় ঋছি, ওকৰ কনকেঁ পকৈড় ঋপন কনাকাৰী কৰৰ্ঁ। জহিনা ঋপন সুভস্ত সমঘ ভেলাপৰ মালে কাজ কৰৈক ঋনুকূল সমঘ ভেলে কাজো কৰৈ ঠী ঋা ঙকতূ সমযমে মালে প্রতিকূল সমযমে, ঋৰামো কৰৈ ঠী তহিনা দেৱলোকেঁ সিখা দেৰ্ঁ। সিখা কী দেৰ্ঁ জে সঁগ মিলি কৰৈত-কৰৈত

ঋপনে ঋভ্যস্ত ৱঁনি জাএত। মুদা যে তঁ হএত তখন জখন ঋপন কাজক সঁগ ৰহত। ঋান কাজক তঁ ঋান ৰূপো ঋা ৱেঁৰহাৰো তঁ ঋছিএ। ভেন তঁ এতৱেঁ নে জে দেৱনকেঁ কাজক প্ৰতি ঋাকৰ্ষিত কৰৈত কহৱেঁ, 'ৱৌঋা, জখন গামসঁ সঁগে কনকত্তা ঋৱৈকান মৌসা জহিনা সোন্হোঋনা তোহৰ ভাৰ হমৰা সুমমা দ নৈন তহিনা নে ঋপনো ঋা তোৱো নিমাহৈক ছহ। জহিনা ঋপন ঙমেৰো ঋছি ঋা শৰীৰক কাঁগতো ঋছি তহিনা নে তোৱো ছহ, তখন এক ৰঁগ কাজ কিএ নে দ্বনূ ভাঁগ কই সকৈ ছী। এতে তঁ গোদামক কাজমে ঋছিএ জে জহিনা গোদামক মৈনেজৰ সাহৈবঁ সহমেন্ ছৈথ তহিনা কাজোক কমী নহিযেঁ ঋছি। তৈসঁগ ৱোঁৰাক গিনতীক হিসাবঁ নে হোগএ, ফাহঁনে ঋাকি কাহঁনে ৱোঁৰাসঁ ে◌ ঋন্ন খসৈ ছৈ ও তঁ ঋপনে সভকেঁ নে হএত। জগসঁ এতে তঁ হেৱেঁ কৰত জে খাগক ওৰিযান ভই জাএত। ঋভাৱমে পনৈত জীৱনকেঁ জখনে পেটক ভূখ মেটাগক ৱেঁৰহাৰিক ঙপায ভই জাগএ খনে নে ওকৰা মনমে জীৱনকেঁ ঠাঢ় হোগক ঋাশা মেহো জগৈ ছৈ। ঋাশে নে ঋাস নগা জীৱনক সুনাকেঁ কদমে-কদম কদমক গাছক ডাৰিমে সুনৱঁএ নগৈএ।

..ৰিচড়ৈত ফৃশ্যেসৰক মনমে ঙঠন জে জাৰেঁ মনুক্ষকেঁ ঋপনা প্ৰতি ঋপন শাসক নহি জাগত তাধৈৰ ঋন��শাসিত কেন ভই সকৈএ? জাধৈৰ ঋনুশাসিত জীৱন নহি হএত তাধৈৰ জীৱনক নীতি কেনা ৱূঝত ঋা জাৰেঁ নীতি নহি ৱূঝি ঋপনাকেঁ নীতিক ৰস্তাপৰ নহি ঋানত তাধৈৰ নৈতিক কেনা ৱঁনত ঋা জাৰেঁ নৈতিক নহি ৱঁনত তাধৈৰ নীতিগত কৰ্তৱ্য কেনা ৱূঝত? ফৃশ্যেসৰক মন মানি গেনৈন জে চাৰি পৈৰৱঁনা পশ্ন ফৃত্তা, জে মনুক্ষক জীৱনক শ্ৰৃক সঁগী ৰহন ঋছি, ঋখনো ঋছি, জখন কি ওকৰা শৰীৰকে

পাँচম তত্ত্ব (রৌষ্কিক) প্রাপ্ত নহি ছৈ, তখন জৱঁ তে অন্বশাসিত অপনাকেঁ রঁনা ৰখনে ৰহৈএ, (ঐঠাম অনেৰূআ ঋত্তা মানে আরাৰা ঋত্তাক ঠঠ নহি অছি) তখন তঁ মন্বখ মন্বখে ছিযা কিনে, জিনকা শৰীৰক মভ তত্ত্ব প্রাপ্ত ছৈন..! ওনা, মন্ব ্খক দূ-দিশিযা গতি মেহো অছি। মানে ভেন জে কিনকো কোনো কাজ রা রিচাৰকেঁ মীখ-ৰুঝি ঠনৱঁ, আ দোমৰ অছি জে জীরনক গতিকেঁ অঁকৈত ওহন ৰাস্তা তকৈনে কহৱৈঁন, জগমঁ অখন তকক জীরনমে ভেঁট নহি ছৈন। জখনে এহেন প্রশ্ন জীরনমে ঙঠৈএ তখনে নে জীরন পৌনিহাৰ অপন জীরনক অন্বসন্ধাতা রঁনি অন্বসন্ধানক ৰাঁট পকড়ৈ ছৈথ। ঋশেসৰক মন মানি গেনৈন জে জে দেরন অপনে জীরনক জিজ্ঞাসামঁ কনকত্তা জাগক মঁগী রঁনৈনে তৈযাৰ ভেন ও জৰূৰ মঁগে-মঁগ জীরনক পথক পথিক রঁনি পথে-পথ ঠনৱেঁ ৰত। জখনে হৰক জোড়া রঁৰদ জকাঁ মন্বক্কো মঁগ মিন ঠনৱঁ শূৰূ কৰত তখন হাৰন হৰীক জীরনমে হৰিতপন এৱেঁ কৰত। ..ঋশেসৰক মনক রিঁমরাস জেনা খিন ঙঠনৈন। খিনতে জীরনক গতি ৰ দৃষ্টি পড়নৈন। দৃষ্টি পড়িতে জীরন নে ভোজনক মহত্ত্ব ৰুঝনৈন। ভোজনপৰ দৃষ্টি পড়িতে ঋশেসৰক মনমে দেরনক ভোজন এনৈন। ঋশেসৰক অপনে মন দেখন দৃষ্টিক অন্বকূন মানি গেনৈ জে কনকত্তা কনকত্তা ছী, ও মুম্বঁগ আকি দিল্লী নহি ছী। ওন , কহৈনে জহিনা কনকত্তা মহানগৰ ছী তহিনা মুম্বঁগ আ দিল্লী মেহো ছীহে, মুদা ভোজনক জে মুরিধা কনকত্তামে অছি ও থোড়ে মুম্বঁগ আকি দিল্লীমে অছি। জেতে মমযমে অপন ভোজন রঁনাএৱঁ তেতে মমযক ঙপযোগ জঁ কাজমে কৰৱঁ তঁ ভোজনক মঁগ কিছু আমদনীএ রঁড়ত। ভোজনক জে মস্তী কনকত্তামে অছি ও আন মহানগৰমে নহিযেঁ অছি। ঋশেসৰক মনমে ঙঠনৈন জে জহিনা

ঋপনে দিনক ভোজন দোকানে-দৌড়ীমে কৰৈ ছী তহিনা দেৱনোকেঁ কৰৈনে কহৱৈঁ। কহৱৈঁ কী, জখনে সঁগ মিনি দেৱ কাজ কৰত তখনে নে জহিনা জীৱনী ৱঁৰদক সঁগ সীখন ঋনাড়িযো ৱঁৰদ ওহিনা কাজ কৰএ নগৈএ জেনা হৰক ৱঁৰদ কৰৈএ। জহিনা ঋপনে ঋপন হাথ-পৈৰক কমাগসঁ ঋপনো ঋা পৰিৱাৰোকেঁ সীমাপৰ ঋানি ঠাঢ় কেনোঁ তহিনা নে দেৱনো ঋপন পৰিৱাৰো ঋা ঋপনোকেঁ সীমাপৰ ঠাঢ় কৰত।

ভোজনপৰ, দেৱনক ভোজনপৰ ঋাৰিঁ ক্শ্যেসৰ ঋপন জীৱন-চৰ্যাক উপযোগ বূঝি দেৱনোক জীৱনক উপযোগকেঁ উতাৰৱঁ নীক বূঝনৈন। মানে এ্র জে দিন্বকা ভোজন দোকানে-দৌড়ীমে ৰৌত্তকা জহিনা ঋপন দযো মেড়িযা একঠাম ৰৈঁস ৱঁনা কৰ ো কৰৈ ছী ঋা খেৱোঁ কৰৈ ছী তহিনা দেৱনোক হেতগ। ভেন তঁ দযসঁ এগাৰহ হএত। ভোজনক ৱেঁড়া পাৰ- মানে জীৱনক না পাৰ হোগতে ক্শ্যেসৰক মন হৰৈক কই ঋাৰাযপৰ এনৈন। ঋাৰাযপৰ ঋৰিঁতে মনমে উঠনৈন জে কেতে গোৰে ভাড়া-কিৰাযা দই ৰহৈ চৈথ তঁ কেতে গোৰে ঋপন ছোট-মোট স্মূগী- োপড়ী ৱঁনা যেহো ৰহিতে চৈথ মুদা ঋপন দনূক ঋনুকূন ওহন কাগত নহি ঋছি। তদ্মূমে জখন ৱঁড়া ৱঁাজাৰমে ঋপন দৰভঁগিযা ধৰ্মশানা ঋছিএ তখন কদ্মনা-নে-কদ্মনা দেৱনোক ঋঁটাৰেঁস ভগযে জাএত। ভেন তঁ ৱঁৰখা-পানি ঋা শীত-ৰৌদসঁ ঋপন ৰক্ষা কৰৱঁ ঋছি। জহিনা গৰমী মাযমে গৰমীসঁ ৱঁঠেনে ছাহৈৰিক খগতা হোগএ তহিনা পানি-ৱূন্নী ঋা জাড়-ঠাঢ়ক যেহো ঋছি।

ঐঠাম দৰভঁগিযা ধৰ্মশানাক চঠ ঋছি। ৱঁড়া ৱঁজাৰক মহনোৱঁনা যভ ঋপন দযগৰদা কাজ কৰৈনে একটা ধৰ্মশানা ৱঁনৌনে ছনা। জগমে কৰীৰঁ যাএ ঋাদমী সুতি-ৰৈঁস যকৈ ছী।

জাৰেঁ তক ধৰ্মশালাক মুঁহ-কান ঠিক্কন ৰহন মানে জাৰেঁ তক ধৰ্মশালা দমগৰদা কাজ কৰৈ-জোকৰ ৰহন, তাৰেঁ তক মহলোক লোক অপন উপযোগ কেনৈন। দমগৰদা কাজ তঁ মভ দিন নহিযেঁ হোগএ তঁএ বাঁকী দিন খালীএ ৰহৈ ছন। মিথিলাংচলক লোক জ ন কনকত্তা জাগ ছনা আ বঁড়া বাঁজাৰমে উগ্ঠা কাজ কৰৈ ছনা, তখন খালী বুঁঝি ওহী ধৰ্মশালামে ৰহৈ ছনা। ওগমে জহিনা ৰহৈক মুবিধা তহিনা ভোজন বঁনবৈক মঁগ পানিযোঁ-পৈখানাক ুবিধা ছেনৈহে। ধৰ্মশালা তঁ বঁনন মুদা ঔমুকা জকাঁ মাএ বঁখক ঔৰুদা নই কই জন্ম নহি নেনে ছন, তঁএ কিছু দিনক পছাগত মকানমে (ধৰ্মশালামে) ফাটৈ-ফুটৈ, টুটৈবঁ-ঝড়ৰঁ শুৰূ ভেন জগমঁ মহলোবঁনা অপন কাজ (পৈঘ কাজ) মে ধৰ্মশালাক উপযোগ কম কৰৈত গেনা। তৈমঁগ গ্ৰহো ভেন জে বাঁজাৰক ছনতী ৰহনে মহলোবঁনা মভ দোমৰো-তেমৰো ধৰ্মশালা বঁনা নেনৈন আ ওগ ধৰ্মশালাকেঁ মোন্‌হোখনা ছোড়ি দেনৈন, ৰএহ ধৰ্মশালা দৰভঁগিযা ধৰ্মশালা ছী। অপনা ঐঠামক জে উগ্ঠা কাজ কৰৈবঁনা লোক ছৈথ ও ওহী ধৰ্মশালামে ৰহবোঁ কৰৈ ছৈথ কাজো কৰৈ ছৈথ আ ভজন-কীৰ্তনক মঁগ অপন গামো-ঘৰক গপ-মপ্প কৰিতে ছৈথ। তেত ে নহি, তৈমঁগ মৌৰাঠে মভা জকাঁ ওগ ধৰ্মশালামঁ মানে-মান মাএ-পচাম কথা-ফুটুমৈতী মেহো হোগতে ৰহন অছি।

অপন গামক মীমাপৰ পহঁচৈত-পহঁচৈত ফশোমৰক মন মানি গেনৈন জে দেৰনকেঁ কনকত্তা নই গেনে এতে তঁ অপনো নাভ হেবেঁ কৰত জে একটা খগন পৰিৱাৰক মানে অপন অঁগক পৰিৱাৰক, জিনগী ঐগনা বাঁট পকৈড় নেত। গামমে কাজ কেনিহাৰ তঁ অছি মুদা কাজে নহি ছগ। ওনা, জঁ মমুচিত ঠঁগক জীৱন ৰহত তঁ কাজক কমী মেহো নহিযেঁ ৰহত। তদ্ৰমে

মিথিলাংচলমে। জৈঠাম সালক তীন মৌসম স্পষ্ট ৰূপসঁ ঋপন চারি-চারি মাসক রিভাজন কগযে লেলে ঋছি। কিছু ফলোরৃক্ষ ঋা ঋন্নো-তীমন, ঋধিক দিনক খেতী হোগএ তঁ কিছু কম্মো দিনক হোগতে ঋছি। জগসঁ চারি মাসক রীচ সগযো ৰংগক ঋন্নো, ফূলো-ফলো ঋা তীমনো-তৰকাৰীক খেতী ঋছিএ, জগ উপজসঁ ধনমগুন ভগযে সকৈএ। ওনা, মৌসমকেঁ প্রতিকূল রঁনরৈক সেহো ঋনেকো কাৰণ ঋছিএ জে মৌসমকেঁ কম-রেঁসী সেহো কগযে দগএ। জেনা ঋধিক পানি-রূন্নী ভেলে রাঁঢ়ি ঋরৈএ তহিনা কম ভেলে রা ন ি ভেলে রৌদী সেহো হোগতে ঋছি, জগসঁ সূত্রৰক্ষ খেতীক সূত্রতা সেহো রিঁখণ্ডিত হোগতে ঋছি। তহিনা ঋধিক জাড়ক ঠণ্ড-পালা খসলে ফসলক (উপজক) ক্ষতি সেহো হোগতে ঋছি জগসঁ কিসানী জীরন ক্ষতিগ্রস্তো হোগতে ঋছি। খাএর জে ঋছি, এতে তঁ ঋছিএ জে মনুখো তঁ মনুখে ছীযা জিনকা ঋপন রূঁধিক ংগ রিরেকো ঋা কর্মক সঁগ হাথো-পএর ছৈন্হে, তঁএ কোনো-নে-কোনো ৰূপমে ঋপন জীরন ধাৰণ কেনহি রহৈ ছৈথ, তঁএ কহৰ্ঁ জে নোকসান (ক্ষতি) নহি হোগ ছৈন সেহো রাঁত নহিযেঁ ঋছ , সেহো হোগতে ছৈন। মুদা সভ কথূক রাঁরজূদো মিথিলাংচলক গামো ঋা গামক ঋারাদিযো ঋখনো ওহিনা ঋছি জহিনা ঋদৌসঁ চলিযো ঋারিঁ ৰহলে ঋছি ঋা ঋপন জীরন্ততাক পৰিচয সেহো দেনহি ঋছি।

ক্লেশ্রেসৰক নজৈৰ দেরনপৰ সঁ হটিতে ঋপন গাম-সমাজক সঁগ দুনিযাঁ-দাৰী দিস রঁঢ়লৈন। দুনিযাঁক রীচ মধ্যমে ঋপন গাম-সমাজকেঁ দেখ ক্লেশ্রেসৰক মন রিঁঘসি গেলৈন। রিঁঘসি ড্র গে ৈন জে জহিনা মনুখ তহিনা লে গামো সমাজ দুনিযাঁক রীচ রিষুরত ৰেখা জকাঁ রীচমে ঠাঢ় ঋছি। জহিনা রিষুরত ৰেখাকেঁ উত্তৰ রা দছিন ভেলে, পূরেঁ-পচ্ছিমে রিষুরতো ৰেখা ঋা কৰ্কো-মকৰ ঋছিএ,

आधा दुनियाँक जिनगीमे बँदनाक खनितै अछि। ओना, बँदनाक योँगे दुनियाँक माने पूब दुनियाँक होइए सुदा ◌ होइए दुनू दिशामे। जहिना आधाक उत्थान होइए तहिना आधाक पतन सेहो होइत अछि। बैकतीगतो जीवनमे आ गाम-समाजक जीवनमे सेहो होइए। माने इ भेल जे बैकतीगत जीवनमे जहिना ज्ञान भेने अज्ञान मेटाइए, निर्भय भेने भय मेटाइए, सुचरित्र वा सुचित्र बँनने कुचरित्र वा कुचित्र मेटाइए तहिना ने गामो-समाजमे, जे धनीक-गरीबँक बीच बँटैन अछि, तइमे एकरूपता एने जहिना एकटाकेँ क्षय होइए तँ दोसर अक्षय सेहो बँनितै अछि..!

एकाएक कुशेसरक नजैर देवनक जीवनक भावपर पड़ँचलैन। भावपर पड़ँचते अपने मन कहलकैन जे मनुख केतौ मनुक्खक भाव थोड़े बँनैए। ओ तँ अपन भाव अपने कल्हैठ वा सिर चढ़ा चलैबँना छैथ तखन दोसरक भाव बँनि केना सकै छैथ। हँ, एते सम्भव अछिए जे जे मनुख अपन जिनगी आ अपन किरिया-कर्मक संग अपन हाथ-पैरक गुण-अवगुण नहि बूझि पेना अछि ओ जखने अपन किरिया-कर्म आ अपन हाथ-पैरक संगे उपयोग शक्ति बूझि जाग छैथ, तखने भयभीत रूपमे भयमुक्तक संचरण मनकामे मुख नगै छैन जइसँ भयमुक्त होइत अभय सेहो बँनितै छैथ। भेल तँ एतबेँ ने जे देवनकेँ मनुक्खक जिनग क किरिया-कर्ममे तेना कइ साटि दिऐ जे ओइमे सटैन अपन आगूक डेग उठबैत चलए। मनुख जखने अपन अस्तित्व माने अपन सीमा-सरहदकेँ बूझि नेत जे दुनियाँक बीच ठाढ़ छी, भौगोलिक दृष्टिसँ सेहो आ मानसिक दृष्टिसँ सेहो। माने इ जे दुनियाँक आकाब गोल अछि। गोल वस्तुक बीच केतौ रहने मध्य

ভেৰেঁ কএন। জহিনা পূৰ্ব দিস দিশো তহিনা পশ্চিম দিস দিশা আ তহিনা উত্তৰো দক্ষিন সেহো অছিএ। তঁএ জখন ৰীঠমে মানে দুনিয়োঁক ৰীঠমে, ঠাঢ় ছী তখন ৰীঠ আ অপন ৰীঠমানি কৰৰেঁ কৰত কিনে। ৰীঠমানিক মানে ভেন নীক ৰেঁজাএকেঁ ৰেঁৰৰৈঁত ৰীঠো-ৰীঠ চনৰ্ব।

ঘৰপৰ অৰৈঁত-অৰৈঁত ৎশেসৰক মন মানি নেনকৈন জে দেৰন ভাৰ নহি ভাৰ ৰ্ঠৰৈঁৰঁনা সঁগী ৰঁনত। ৰীঠমে এতৰেঁ কৰৰ্ব অছি জে দেৰনোকেঁ ৰাস্তাপৰ আনি ঠাঢ় কৰৈত পাছুসঁ পীঠ ঠোকি আগূ ৰঁঢ়ৰৈঁত চনিঐ, জগসঁ ও অপন জীৰনমে দৌগ-দৌগ দৌগৈত চনত। জখন কেকৰো মানে এক্কো আদমীকেঁ, অপন সহক সেৰাসঁ পীঠ ঠোকি দৌড়া দেৰ্ব তখন অপন মানৰীয জীৰনক মূন্য সেহো দেখৈমে এৰেঁ কৰত। জীৰনক মূন্য অপনে ৰঁনৌনাসঁ নে ৰঁনৈএ। জেনা কাগজ কাগজ ছী মুদা ওগপৰ শীন-মোহৰ নগিতে ও ৰূপৈআ ৰঁনি জাগএ। দুনিযাঁ মানএ ৰা নহি মানএ মুদা অপন অভ্যন্তৰক মন তঁ মানিযেঁ নগএ। যএহ মন নে দুনিযাঁক মনক এক অঁশ-মন ছী। সমূহক ৰূপমে ৰিশ্বপন ভেন আ ৰেঁকতীগত ৰূপমে ৰেঁকতীপন ভেন জে ৰিশ্বমনক অঁশ ভেৰেঁ কএন কিনে। যএহ মানৰ্ব নে অপন মানৰ মনক সীমা ছী, জেকৰা জানি-পহচানি জীৰন ধাৰণ কৰৈত চনৈক অছি।

ৎশেসৰকেঁ গেনা পছাগত মানে অপন মৌসী-মৌসা ঐঠামসঁ, জনেসৰী পতি নগ আৰিঁ চুপচাপ ঠাঢ় ভ২ গেনী। জনেসৰীকেঁ, মানে ধনুষধাৰীক পত্নীকেঁ, ভনক নগনৈন জে দেৰন কনকত্তা জাএত, গামমে নহি ৰহত। ভনক মানে ভেন উড়ন্তী সুনৰ্ব, সুহাঁ-সুহীঁ গপ-সপ্প নহি ভেন ৰহন।

পতি নগ ঠাঢ় জনেসৰীক মনমে অনেকো সোগ-পীড়াক জান

পসৰন ছেনৈন্হে। জগসঁ শোক রিষাদসঁ রোঁঝিন ছেনী। ঋনেকো ৰংগক রিচাৰ, সৌনক রঁৰখা-পানিক রূঁনরূঁনা জকাঁ জনেসৰীক মনমে কখনো ঙঠৈন ঋা কখনো পানিক ঝটকাসঁ তঁ কখনো ঋপন জীরনেক ঝটকাসঁ জহিনা ফূটৈএ তহিনা ফূটরোঁ করৈন। গাগযক ঋাগূ রা কোনো ঋানে পানতূ জানরৰক রঁঠাকেঁ ঋাগূসঁ নই গেনে রা ঠনি গেনে জহিনা ঋাঁখিসঁ নোৰ খসরৈত মাএ ডিৰিঋাএ নগৈএ তহিনা জনেসৰীক মন সেহো দেরনকেঁ নগসঁ হটৈক রাঁত স্বনি ডিৰিঋাগত ৰহৈন। ম্বদা ম্বঁহ খোনি জনেসৰীকেঁ ডিৰিএরোঁমে (মানে রঁজরোঁমে) ঋসোকর্জ হোগতে ৰহৈন। ঋসোকর্জ ঞ্র হোগত ৰহৈন জে জহিনা ঋপন পতি ভেনা তহিনা দেরনো ঋা ঞ্শেসৰো নে ভেন, তীনূ রাঁপূত প্বৰখা-প্বৰখী রিচাৰ কেনৈন তগমে কিছু রাঁজরঁ ঙঠিত নহি হএত।

জনেসৰী থোড়ে রূঁঝৈ ছৈথ জে জীরন কী ছী, দ্বনিযাঁ ◌ী ছী, জগ দ্বনিযাঁমে জন্ম ভেন তহী দ্বনিযাঁমে নে জীরনো রিঁতাএরঁ ঋছি। সাড়ে তীন হাথক ঋৰরোঁ মন্বঙ্কক দ্বনিযাঁ ঋৰরোঁ ৰংগক ঋছিএ। মাতৃত্ব ঔৰ পিতৃত্বক রীঠমে খাধি ঋছিএ। রঁঠাকেঁ রেঁৰ-রেঁৰ হূখ-পিযাস নে ঋন্ন-পানি ঠাহী। ও তঁ মাগযেসঁ ভেটৈএ, ঋা মাগযোক মন রঁঠাক জীরনো ভোজনে ভৰি সমটা জাগ ছৈন, জগসঁ ◌াহৰী জীরন ঋা রাঁহৰী দ্বনিযাঁ দিস নজৈৰ ঠড়িতে নে ছৈন। ঋানে-ক মাএ জকাঁ জনেসৰিযোক মনমে ঙঠৈন জে রঁঠা (দেরন) কনকত্তা জাএত, খাএত কী? ও থোড়ে রূঁঝৈ ছেনী জে খাগযেক জোগাৰমে দেরন কনকত্তা জাএত। পত্নীকেঁ ঋাগূমে ঠাঢ় দেখ ধন্বষধাৰী রঁজনা-

"মন মাৰি কিএ ঋাগূমে ঠাঢ় ছী।"

তগ সময ধন্বষধাৰী দেরনক প্ররাসক জিনগীপৰ রিচাৰ কই ৰহন

ছলা জে গামমে দেৱন খপনা নগ ৰহৈএ, তঁ ম্বহোঁসঁ কহি   হাথো পকৈড় কাজক নূৰি-ব্ঁধি মানে কনাক স্ঁগ কনাকাৰী স্রিখৰেঁ ছিঐ। কনকত্তা গেনাপৰ কেনা স্রীখত..? নগনে খপনে মন ডত্তৰো দেনকৈন জে ৎশেস্যৰো তঁ দেৱনে জকাঁ ছন, পাঁঠে স্রান কনকত্তা গেনা ভেনৈএ, কেহেন স্বন্দৰ ঘৰো ৰঁনা নেনক, ৰঁহিনক ৰিঁখাহো সম্হাৰি নেনক। খাগূ দিস ৰঁঠিতে মানে ৰিঠাৰক খাগূ, খপনে মন ধন্বষধাৰীক ডত্মোহিত ভ২ গেনৈন জে দেৱন কৎনা ভেন তঁ ডন্নৈস-ৰীস ৰঁখক নৌজৱান ভেন। খাৰঁ দূধম্বহাঁ ৰঁঠ ঠা থোড়ে ৰহন জে কেতৌ হেৰা জাএত। তৎূমে কী কনকত্তাক নোক নহি ব্ঁঝতা জে মৌথিনী ভাষী দেৱন ছী তঁএ মিথিনাঁঠনক দোসৰ মৌথিনসঁ ভেঁট কৰা গাম-ঘৰক ভাঁজ নগৰেঁত নগ তক পৎঁঠা দেতগ। জৱান ভেন, একৰামে তঁ এতে শক্তি খখন ভৰনে ছৈ জে দেশক স্রীমাক স্ঁগ দ্বনিযোঁক স্রীমাক ভাৰ সম্হাৰি সকৈ , খপনা নে খপন কী ভেন। ফূন সন হন্নূক জীৱনো ভেন খা পৰিৱাৰো তঁ ভেৰেঁ কএন। তৈৰীঠ জনেস্যৰী ৰঁজনী-

"জখনসঁ একটা ৰাঁত স্বননৌঁ তখনসঁ মনমে ডড়ী-ৰিঁড়   নগি গেন খঠি সএহ পৃছএ এনৌঁ হেন।"

ধন্বষধাৰী ৰঁজনা-

"কী স্বননৌঁ?"

জনেস্যৰী ৰঁজনী-

"ৰৌখা কনকত্তা জাএত।"

ধন্বষধাৰী ৰঁজনা-

"হঁ। খপনে মন ছৈ জে কনকত্তা কমাগ নে জাএৰঁ তঁ হম থোড়ে ৰোকৰেঁ। গামোক নোক সভকেঁ দেখৈ ছিঐ জে খমেৰিকা, ওঁগ্লৈড, কহাঁ-কহাঁ নে কমাগ নে জাগ ছৈথ, তৈঠাম কনকত্তা তঁ সহজে

অপন ঘৰ ভেন। জহিযাসঁ রঁগান-রিঁহাৰক রিভাজন ভেন ◌ানে 1912 গস্বীসঁ, তহিযাসঁ ও দোসৰ ৰাজ্য ভেন। তগসঁ পহিনে সভ একে ৰাজক রাঁসী নে ছেনোঁ। তঁএ নে রোঁনিযো-রাণী, চানিযো-ঠানি আ নীখ-নিখিযা সেহো একৰংগাহে অছি।"

তহীকান দেরন সেহো ফ্শেসৰকেঁ রিদা কৰৈত রাপস পহুঁচন। জহিনা একটা অঙ্কৰ সীখনাসঁ জে মনমে খুশী হোগ ছৈ তহিনা দেরনক মনমে কনকত্তা প্ৰৱাসক খুশী ছেনগ। কনকত্তাক কেতে রাঁত ফ্শেসৰক মুহসঁ ৰস্তামে সুনি নেনে ছন। ওহো সুনি নেনে ছন জে আজাদীক সময মানে 1947 গস্বীমে কমে গাম এহেন রাঁকী অছি, জগ গামক নোক কনকত্তা নগ জাগ ছনা তঁএ গামো-গামক আ অপন রেঁকতিগতো ফ্টুম-পৰিরাৰক নোক সেহো ভেটরেঁ কৰৈ ছৈথ..!

দেরনকেঁ দেখতে অপন মনক রোঁঝকেঁ কম কৰৈত ধনুষধাৰী রঁজনা-

"রৌআ, কেনা কি জাগক রিচাৰ কেনহ। কনকত্তা জাগনে তোহৰ মন খুশী দেখৈ ছিঅ আ মাগযক মন খসন দেখৈ ছিঐন তঁএ কিএ নে দনূ মাএ-রেঁটা মুঁহ-মিনানী পহিনে কই নেরঁহ।"

পতিকেঁ রীচসঁ হটিতে মানে দেরনক কনকত্তা জাগক রিচাৰসঁ, জনেসৰী থকথকেনী। থকথকেনী ওা জে হম কিছু ভেনোঁ তঁ মাগযে ভেনোঁ কিনে মুদা পিতা তঁ রএহ ছথিন। রএহ সভ নে অপন পৰিরাৰো আ অপন ফনো-মৰ্যাদাকেঁ জীআ কই ৰখতা.!

দেরনক মনমে খুশীক নহৈৰ ছেনৈহে। মাএকেঁ রৌসৈত রঁজনা-

"মাএ, মন নাগত তঁ ৰহরঁ নগ তঁ চনি আএরঁ। তগনে অনেৰে নে সোগ-পীড়া কৰৈ ছৈ। রুঁঝিহেঁ জে কোনো ফ্টমে ঐঠাম পাঁচ দিন নে গেন ছেনোঁ।"

দেৱনক ৱঁজৈক কাৰণ ছন জে জহিনা ৱঁচা নগয়ঁ হঠৈনা পচ্ছাগত গাএ ৱা খানে পশ্বকেঁ হোগ ছৈ খা কানি-খীজ ৱিঁয়ৈৰ প্বন: খপন জীৱন খন্বকূন ৱঁনা নগএ তহিনা মাগযোকেঁ ভই জাএত।

ৱেঁঠাক ম্বঁহক হল্বেক মানে সাধাৰণ ৱাঁত হৌ কি ভাৰী, স্মূঠ হৌ কি সাঁচ, মাগক মন এক্কে কয়ৌঠীপৰ কসি এক্কে ৰংগ ৱিঁসৱা কৰৈ ছৈথ..। ঐঠাম ড্র ৱূঁঝৰঁ জে কোনো ৱেঁঠাকেঁ দ্বতকাৰ নগৌন জাগএ সে নহি। তহিনা জঁ ৱেঁঠো মাতা-পিতাক প্ৰতি ৱিঁ ৱাসী হোথি তঁ কিএ খাজ্বক পৰিৱেশমে জে মাতা-পিতা খড়ক ৱঁ ঝ জকাঁ ৱোঁন-ঝাড়, গাছী-ৱিঁৰছীমে ফেকাএন-ছিঁঠাএন ৰহৈ ছৈথ? ঐ ৱীঠমে একঠা খাৰো প্ৰশ্ন খছি, ও খছি সমযান্বসাৰ পৰিৱৰ্তনক, জগয়ঁ ৱিঠাৰো খা ৱেঁৱহাৰোমে কিছু ৱঁদনাৱ ঐৱেঁক ঠাহী। সমাজমে খখনো খন্ধৱিশ্বাসমে পড়ন ৱঁদ্যসংখ্য নোক ছৈথ, ম্বদা জখনে খন্ধৱিশ্বাস ৱিঁসৱাসমে ৱঁদৈন জাগএ তখনে নে জীৱনম জ্ঞানক সংগ পৰিৱৰ্তন সেহো হোগতে খছি। গপ-সপ্পক ৱিঠাৰ, মানে পিতা-প্বত্ৰক গপ-সপ্পক ৱিঠাৰ, স্বনি জন্যেসৰী হৱামে ডোনন পানি জকাঁ খস্থিৰ হোগত-হোগত থীৰ ভই গেনী।

ধন্বষধাৰী দেৱনকেঁ প্বছনৈন- "ৱৌখা, খখন তক খপন গাম খা খপনা ঘৰমে ৰহনহ, ম্বদা খাৰঁ খান গাম খা খানক ঘৰ ৰহৈনে জাগ ছহ, তঁএ কেনা খঁঠাৱেঁস কৰৱঁহ সে নীক জকাঁ মনমে ৱিঠাৰৈত ৰহিহহ।"

সাদা কাগজ জকাঁ দেৱনক মন ছেনৈহে। তদ্ৰূমে ধ্বশ্যেসৰক ম্বহয়ঁ জে কনকত্তাক সম্বন্ধমে স্বননে ছন তগয়ঁ মন খাৰো মোহিত ভগযে গেন ছেনৈ জগয়ঁ ৬ধকী ধগযে নেনে ছন। ৱাঁজন-

"জেনা-জেনা ধ্বশ্যেসৰ ভৈযা কহতা খা কৰতা তহিনা-তহ না দেখ-দেখ হমদ্রূঁ কৰৱঁ।"

ঐঠाম ত্র নহি বুঝবৈ জে, আখনো গাম সমাজমে এহেন ভ্রা ্তি পসৰনে আছি জে আন জে কৈইথ সে কৰী, মুদা ঘনকৰ কৰৈত কাজক দেখৌঁস নহি কৰী। অহী ভ্ৰান্তিমে পড়ল ধনুষধাৰী ৰঁজনা-
"ঞ্ৰশেসৰ জে কৰৈনে কহতহ সে ঠীক ভেল মুদা দেখসী কৰবৈ তঁ..!"
পিতাক সোচ-ৰিচাৰসঁ দেৰনকেঁ কোন মতনবৈ ছেলৈন, মতনবৈ আপন মনক ছেলৈন, ৰঁজনা-
"জখন কাজ কৰৈনে জাএবঁ তখন জহিনা-জহিনা ঞ্ৰশেসৰ ভৈযাকেঁ কৰৈত দেখবৈন তহিনা-তহিনা আপনো কৰবঁ। জঁ কেতৌ কোনো গড়বঁড় হএত তঁ পুছিযো নেবৈন আ আপনো সোঝমে ৰহতা, দেখবোঁ তঁ কৰবেঁ কৰতা।"
দেৰনক ৰিচাৰ সুনি ধনুষধাৰীক মনমে ৰিঁসৰাস জগনৈন জে জে ভাগক প্ৰতি মানে ঞ্ৰশেসৰক প্ৰতি, সমৰ্পণ দেৰনকেঁ নমে জগন আছি, জঁ ঐ সমৰ্পণকেঁ সমৰ্পিত ৰূপসঁ কৰৈত ৰহত তঁ জীৱনমে নীক ছোড়ি অধলা নগ হেতগ। জীৱনক ঐগনা মানে পৰিৰাৰক ঐগনা, কাজ দিস ধিযান জগবৈত ধনুষধাৰী ৰঁজনা-
"ৰৌআ, মনুখক জীৱন এহেন জীৱন ছী জগমে নোক কিছু কই সকৈএ। জহিনা নীকসঁ নীকতৰ কই সকৈএ তহিনা অধলাসঁ অধতৰো তঁ কগযে সকৈএ। আন জীৱন জে আছি, মানে মনুক্ সঁ গতৰ আন দেহধাৰী জীৱক, ওকৰামে যএহ শক্তি নগ ছৈ, তঁএ অসঁখো-সঁখো জীৱনমে মনুক্ষক সভসঁ শ্ৰেষ্ঠ জীৱন আছি।"
পিতাক ৰিচাৰ দেৰন নীক জকাঁ নে সুননেক আ নে বুঝনেক। কিএ তঁ কনকত্তা জেবাঁক খুশী মনমে তেনা মোহৈন ঠনা দেনে ছেনৈ জে ঘিৰনী জকাঁ মন ঘুমি ৰহল ছেনগ। দেৰন ৰাঁজন-
"ৰাঁৱুঁ, গামমে কাজ নগ আছি মুদা ওগঠাম তেতে কাজ আছি

জেতে নোক কৰএ চাহত। জখন পাঁচে ৰঁৰ্খক কমাগমে ফ্শেসৰ ভৈযা এতেক কেনৈন তঁ হম কী ওগসঁ কম কৰৰঁ। খাগ জঁ তীনিযোঁ-চাৰি মান পহিনে গেন ৰহিতৌঁ তঁ ফ্শেসৰে ভৈযা জকাঁ নে হমহুঁ ভই গেন ৰহিতৌঁ। জেনা ও ৰঁহিনক ৰিঁখাহমে খঠ কেনৈন তহিনা হম খেতে কীন নগতৌঁ।"

'খেত' সুনি জহিনা ধনুষধাৰীক মনমে ভঠনৈন জে খপন জঁ ঘৰ-ঘৰাড়ী খা চাস-ৰাঁস মানে জীৰৈক সাধন ভই জাএ খা ওগ ৰীঠ জঁ খপন স্বতংত্র জীৱনক ৰূপ ধাৰণ কেনে সমযক খনুকূ   চনৈত জীৱন ৰিঁতাৰী, যএহ নে স্বতংত্র দেশক পৰম স্বতংত্র জীৱন   েনা। জেকৰ খগতা মনুখ জীৱনকেঁ খছি। ..ধনুষধাৰী ৰঁজনা-

"পৰসূ গাড়ী পকড়ৈক ৰিচাৰ ফ্শেসৰ কহনে ছন, হূঁ কান্‌হিযে সাঁসূপহৰ ফ্শেসৰ ঐঠাম চনি জগহহ।"

দেৱনক মনমে হোগ জে খখনে চনি জাগ জে দূ দিনমে ৰস্তা-পেৰাসঁ নই কই কনকত্তা ধৰিক গপ-সপ্প সুনৈত ৰহী, মুদা কেতৌ জাগসঁ পহিনে মানে জেতে দিনক হিসাৰঁসঁ জা ৰহন ছী, তগ ৰীঠক জে সামাজিক সৰোকাৰ খছি, ওকৰো তঁ সূত্রৱদ্ধ কৰএ পড়ৈ ছগ। দেৱন ৰাঁজনে-

"ফ্শেসৰো ভৈযা সএহ কহনৈন জে কান্‌হিযে সাঁসূ পহৰ চনি খৰিঁহহ, দুনূ ভাঁগ ঘৰসঁ সংগে নিকনৰঁ।"

-জগদীশ প্রসাদ মণ্ডনজীক জন্ম মধুৰঁনী জিনাক ৰেঁৰমা গামমে 5 জনাগ্র 1947 গস্বীমে ভেনৈন। মণ্ডনজী হিন্দী এৱং ৰাজনীতি শাস্ত্রমে এম.এ.ক খহতা পাৰিঁ জীৱিকোপাৰ্জন হেতু প্রিষি কাৰ যমে সংনগ্ন ভই ৰঠি পূৰ্ৰক সমাজ সেৱামে নাগি গেনা। সমাজমে ৱ্যাপ্ত

ৰূঢ়িৱাদী এৱং সামন্তী ব্যৱহাৰ সামাজিক ৱিকাসমে হিনকা ৱা ক ৱুঁঝি পড়নৈন। ফনত: জমীন্দাৰ, সামন্তক সঁগ গামমে প্ৰ জোৰ নড়াগ ঠাঢ় ভই গেনৈন। ফনত: মণ্ডনজী অপন জীৱনক অধিকাংশ সময কেস-মোকদমা, জহন যাত্ৰাদিমে ব্যতীত কেনাহ। 2001 গস্বীক পছাগত সাহিত্য নেখন-ক্ষেত্ৰমে এনা। 2008 গস্বীসঁ ৱিভিন্ন পত্ৰ-পত্ৰিকাদিমে হিনক ৰচনা প্ৰকাশিত হখ নগ ৈন। গীত, কাৱ্য, নাটক, একাংকী, কথা, উপন্যাস গত্যাদি সা িত্যক মৌনিক ৱিধামে হিনক অনৱৰত নেখন অদ্বিতীয সিদ্ধ ভই ৰহনৈন অছি। অখন ধৰি দর্জন ভৰি নাটক/একাংকী, পাঁচ সাএসঁ ঊপৰ গীত/কাৱ্য, উন্নৈস গোট উপন্যাস আ সাঢ়ে আঠসাএ কথা-কহানীক সঁগ কিছু মহত্ত্বপূর্ণ ৱিষযক শোধানেখ আদিক পুস্তকাকাৰ, সাএসঁ ঊপৰ গ্ৰন্থমে প্ৰকাশিত ছৈন।

মিথিনা-মৈথিনীক ৱিকাসমে শ্ৰী জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডনজীক যোগদান অৱিস্মৰণীয ছৈন। গ্ৰ অপন সতত ক্ৰিযাশীনতা ও ৰচনা ধৰ্মিতাক নেন ৱিভিন্ন সংস্থাসভক দ্বাৰা সম্মানিত/পুৰস্কৃত হোগত ৰহনা অছি, যথা- ৱিদেহ সম্পাদক মণ্ডন দ্বাৰা 'গামক জিনগী' নঘু কথা সংগ্ৰহ নেন 'ৱিদেহ সম্মান- 2011', 'গামক জিনগী সমগ্ৰ যোগদান হেতু সাহিত্য অকাদেমী দ্বাৰা- 'টৈগোৰ ন িৰেচৰ এৱার্ড-2011', মিথিনা মৈথিনীক উন্নযন নেন সাক্ষৰ দৰভঁগা দ্বাৰা- 'ৱৈদেহ সম্মান- 2012', ৱিদেহ সম্পাদক মণ্ডন দ্বাৰা 'নৈ ধাৰৈএ' উপন্যাস নেন 'ৱিদেহ বাঁন সাহিত্য পুৰস্কাৰ- 2014', সাহিত্যমে সমগ্ৰ যোদান নেন এস.এন.এস. গ্নোৱল সেমিনৰী দ্বাৰা 'কৌশিকী সাহিত্য সম্মান- 2015', মিথিনা-মৈথিনীক ৱিকাস নেন সতত ক্ৰিযাশ ন ৰহবাঁক হেতু অখিন ভাৰতীয মিথিনা সংঘ দ্বাৰা- 'ৱৈদ্যনাথ মিশ্ৰ 'যাত্ৰী' সম্মান- 2016', ৰচনা ধৰ্মিতাক ক্ষেত্ৰমে অমূল্য যোগদান

হেতু জ্যোৎস্না-মণ্ডন দ্বাৰা- 'কৌমুদী সম্মান- 2017', মিথিলা-মৈথিলীক সংগ অন্য উত্কৃষ্ট সেৱা লেল অখিল ভাৰতীয় মিথিলা সংঘ দ্বাৰা 'স্ব. ৰাঁবূঁ সাহেব চৌধৰী সম্মান- 2018', চেতনা সমিতি, পটনাক প্ৰসিদ্ধ 'যাত্ৰী চেতনা পুৰস্কাৰ- 2020', মৈথিলী সাহিত্যক অহর্নিশ সেৱা আ সৃজন হেতু মিথিলা সাংস্কৃতিক সমন্বয় সমিতি, গুৱাহাটী-অসম দ্বাৰা 'ৰাজকমল চৌধৰী সাহিত্য সম্মান- 2020', ভাৰত সৰকাৰ দ্বাৰা 'সাহিত্য অকাদেমী পুৰস্কাৰ- 2021' তথা সাহিত্য ও সংস্কৃতিমে মহত্বপূৰ্ণ অৱদান লেল অমৰ শহীদ ৰাম ল মংডল বিচাৰ মংচ দ্বাৰা 'অমৰ শহীদ ৰামফল মংডল ৰাষ্ট্ৰীয় পুৰস্কাৰ-2022'

ৰচনা সংসাৰ : 1. ইন্দ্ৰধনুষী অকাস, 2. ৰাতি-দিন, 3. তীন জেঠ এগাৰহম মাঘ, 4. সৱিতা, 5. গীতাংজলি, 6. সুখাএল পোখৰিক জাগঠ, 7. সতৰেঁধ, 8. চুনৌতী, 9. ৰহস্য চৌৰী, 10. কামধেনু, 11. মন মথন, 12. অকাস গংগা - কৱিতা সংগ্ৰহ। 13. পংচৱটী- একাংকী সংচয়ন। 14. মিথিলাক বেটী, 15. কম্প্ৰোমাইজ, 16. ম েনিয়া বিআহ, 17. ৰত্নাকৰ ডকৈত, 18. স্বয়ংবৰ- নাটক। 19. ম নাগল গাছক ফূল, 20. উত্থান-পতন, 21. জিনগীক জীত, 22. জীৱন-মৰণ, 23. জীৱন সংঘৰ্ষ, 24. নৈ ধাড়ৈএ, 25. বঁড়কী বঁহি , 26. ভাদৱক আঠ অন্হাৰ, 27. সধৱা-বিধৱা, 28. ঠুঠ গাছ, 29. ইজ্জত গমা ইজ্জত বঁচেলৌঁ, 30. নহসল, 31. পংগু, 32. আমক গাছী, 33. সুচিতা, 34. মোড়পৰ, 35. সংকল্প, 36. অন্তিম ক্ষণ, 37. কুণ্ঠা-উপন্যাস। 38. পয়স্বিনী- প্ৰবন্ধ-নিবন্ধ-সমালোচনা। 39. কন্যাণী, 40. সতমাএ, 41. সমঝৌতা, 42. তামক তমঘৈল, 43. বীৰাংগনা- একাংকী। 44. তবেগল, 45. বঁজন্তা-বুঁঝন্তা- বীহৈল কথা

সংগ্রহ। 46. শংভুদাস, 47. ৰহংনী খড়- দীর্ঘ কথা সংগ্ হ। 48. গামক জিনগী, 49. খর্স্কাংগিনী, 50. সতভৈঁয়া পোখৈ , 51. গামক শকন-সুৰত, 52. খপন মন খপন ধন, 53. সমৰথাগক ভূত, 54. খপ্পন-ৱীৰান, 55. ৰাঁন গোপান, 56. ভকমোড়, 57. ডনৰাঁ চাৰ্ডৰ, 58. পতমাড়, 59. গঠৈনগৰ হাথ, 60. নজৰিঁজী, 61. ডকডূ সময়, 62. মধুমাছী, 63. পমেনাক ধৰম, 64. গড়া-খুদ্দীক ৰোটী, 65. ফনহাৰ, 66. খমৈত গাছ, 67. এগচ্ছা খামক গাছ, 68. শুভচিন্তক, 69. গাছপৰ সঁ খসনা, 70. ডভিযাএন গাম, 71. গনেতী দাস, 72. মড়িযাএন ঘৰ, 73. ৱীৰাংগনা, 74. মৃতি শেষ, 75. ৰেঁটীক পৈৰুখ, 76. ক্রান্তিযোগ, 77. ত্রিকানদর্শী, 78. পৈঁতীস সান পচুখা গেনৌঁ, 79. দোহৰী হাক, 80. সভিমানী জিনগী, 81. দেখন দিন, 82. গপক পিযা ন্দন নোক, 83. দিৱানীক দীপ, 84. খপ্পন গাম, 85. খিনতোড় ভূমি, 86. চিতৰনক শিকাৰ, 87. চৌৰস খেতক চৌৰস ডপজ, 88. সমযসঁ পহিনে চেত কিসান, 89. ভৌক, 90. গামক খাশা ছুঁটি গেন, 91. পমেনাক মোন, 92. ধ্রুষিযোগ, 93. হাৰন চেহৰা জীতন ৰূপ, 94. ৰহৈ জোকৰ পৰিৱাৰ, 95. কর্তাক ৰংগ কর্মক সংগ, 96. গামক সুৰত ৰদৈন গেন, 97. খন্তিম পৰীক্ষা, 98. ঘৰক খৰ্চ, 99. নীক চকান চকেনৌঁ, 100. জীৱনক কর্ম জীৱনক মর্ম, 101. সংচৰণ, 102. ভৰি মন কাজ, 103. খাএন খাশা চনি গেন, 104. জীৱন দান তথা 105. খপ্পন সাতী-নঘু কথা সংগ্রহ।

খপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাডী।**

২.৯.ৰোশন জনকপুৰী- ৱুঁঠি্যা খা ঝন্ডাকে খিস্রা

ৰোশন জনকপুৰী

ব্ঁঠি়যা ঋা ঝন্ডাকে খিম্রা

জাড় মাসমে শহীদ দিরস ।

দিনভগৰ ভাষণ ভীষণ । শহীদ গ্র কযনক, শহীদ ও কযনক । শহীদ মহান । 'ঋাগ জে গ্র দেশ ঋগ, ওহী শহীদসৰঁকে ৰঁনিদান ঋগ ।' ....কী ....কী...কী...কী....!

স্বতন্ত্রতা ঋা সমৃদ্ধিকে সপনা । নেতাজীকে মহানতা । গাড়ী ঋা কার্যকর্তাকে জ্বনূস । সড়কসৰঁ গূঁজৈত ৰহন দিনভগৰ, মন্ত্রীজী, জে নেতো ছৈথ, ফনক জযজযকাৰ ঋা সংগসংগ শহীদসৰঁকে নাৰা স ।

ভর্য মঞ্চপৰ রিঁৰাজমান মন্ত্রীজী, নিচ্চামে রৈঁসন নোকসৰঁ দিস তকৈত মুস্কিযা ৰহন ছনাহ, নিৰন্তৰ । মঞ্চকে নিচ্ ামে রৈঁসনসৰঁকে নগৈ ছনৈ জে হমৰে দেখ ক' মুস্কিযা ৰহন ছৈথ মন্ত্রীজী, ঋা সৰঁ ফনকা ঋপনা ঋপনা ঠংগ স ঋভিরাদন, সনাম ঋা প্রণাম ক' ৰহন ছন । মঞ্চপৰ রৈঁস'কে এতেক ফৈদা ত ৈ, জে ঋহাঁ কোমহ্ৰো তকৈত হোগ, নিচ্চারঁনাকে ব্ঁঝাগছৈ, ঋহাঁ ওকৰে দিস তাগক ৰহন ছী । ভীড়মে পৈসন মন্ত্রীজীকে স্থানীয কাৰিন্দাসৰঁ রীচমে নাৰা নগা ৰহন ছন -"...মন্ত্রীজী জিন্দারাঁদ ।" ঋা উৎমোহিত ভীড় দোহৰ'ৰৈত ছন -"জিন্দারাঁদ ! জিন্দা াদ !!"

দিনভগৰ চনন কার্যক্রম । চৌৰাহাপৰ মন্ত্রীজী রিশান ঝন্ডা

ফহৰৌনৈন । ঠাৰ হাৰাকে ঝোঁকা স ঝন্ডা ফৰফৰা উঠন - 'ফৰফৰ ফৰফৰ' । সৱঁহক স্বহঠানপৰ গৰ্বকে ভাৱ । মন্ত্ৰী স সন্তৰীতক ঝন্ডাকে সনামী দেনক -'স'তৰক্, গোৰা ফাষ্ট, সনামী দে !'

দেশ জিন্দাৱাঁদ । শহীদ অমৰ ৰহৌথু ! মন্ত্ৰীজী জিন্দাৱাঁদ !

তগমা ৰঁটাএন । মিঠাগ্ৰ ৰঁটাএন ।

ভীড় স কিছু দূৰ হষ্টি ক' একটা ৱূঁঢ়িয়া গৌৰ স ঝন্ডাকে নিহাগৰ ৰহন ছন । ৱিশান আকাৰকে, জেনা ঘৰে ঝাঁগপ নেত, তেহন ঝন্ডা । ঠাৰ হাৰা স জূঝৈত ফৰফৰাগত ঝন্ডাকে দেখৈত, ওগ ৱূঁঢ়িয়াকে আঁগখমে একটা খুশী ছন । তখনে কেও কৰা হাথমে একটা নতূ ধ'দেনকৈ -"নীউ ৱূঁঢ়ীমাগ্ৰ নতূ !"

গ্ৰ সড়কছাপ ৱূঁঢ়িয়া খানী ৱূঁঢ়িএ নগঁ হোগত অগছ । এহন ৰাষ্ট্ৰীয় দিৱসকে দিন সৰকাৰ, মন্ত্ৰী, ঘৰৈয়া ন তা আ ওকৰ কাৰ্যকৰ্তাসৱঁকে ৱঁড়প্পন আ সহৃদযতা দেখাৱঁ'কে াধন সেহো হোগত অগছ । এহন দিনমে অগ সড়কছাপ ৱূঁঢ়-পুৰানকে স্ত্ৰী আ নেতাসঁগেকে ফোটো সেহো ছপৈ ছৈ পত্ৰিকা আ টীভীমে । অগ স মন্ত্ৰীজী ৱঁড় দযাৱান, সুহৃদয আ জনপ্ৰিয ছৈথ সে জনতাপৰ প্ৰভাৱ পৰৈ ছৈ ।

মন্ত্ৰীজীকে ধুঁআধাৰ ভাষণক ৱিঁছেমে সুৰুজ পছ মমে ঢগন গেন । শহীদ দিৱস খতম ভ'গেনৈ । নোকসৱঁ অপন অপন ঠাম নৌটগেন । চৌৰাহা ক্ৰমশঃ শান্ত হোগত গেন । আৱঁ ৱঁঢ়ৈত ৰাগতসঁগে জাঢ় সেহো ৱঁঢ়ৈত জা ৰহন ছন ।

কখনোকান নিস্তব্ধতা তোড়ৈত দৌড়ৈত গাড়ী । নগঁ ত, নিস্তব্ধ চৌৰাহা, হাড়কে ভীতৰতক থৰথৰ'ৰৈত জাঢ়, ও ৱূঁঢ়িয আ ফৰফৰ আৱাজ কৰৈত ঝন্ডা মাত্ৰ ছন ওতহ ।

বুঁঢ়িয়া চৌৰাহাকে প্ৰবাঁৰী কাতক পোখৈৰকে ভীৰপৰ ৰঁননে ৰঁৰমাতীমে ৰহৈত ছনে । গর্মীমে ত খগ ৰঁৰমাতীমে কয গোষ্টে মূতৈত ছনে, জাঢ়মে প্ৰায়ঃ ও খমগৰে ভ'জাগত ছনে । খ ৰেঁৰ জাঢ় ৰেঁমী ছনে । বুঁঢ়িয়াকে জাঢ় ম মৰূঁৰ নগঁ ভ' ৰহনে ছনে । ও এমহূৰ ওমহূৰ ম কিছু প্লাসটিক, কিছু কূষ্ট খা কিছু জ ঢ়ৈন জমা কযনেক । ডাঁড়মে ম মনাগ্ৰ নিকাগনে ক' ৰাঁৰনেক । ধধৰা ভেনে । ওকৰা কনে মৰূঁৰ ভেনৈ । মমযকে মাগৰ ম পতৰা গেনে ফাষ্টনে গদেলো খাধা ৰিঁছা ক' খাধা ওগঢ় ক' ৰঁৰমাতীমে ও পমৈৰ েনে । ধাহক খামমে একষ্টা ণৃত্তা মেহো মমৈৰ ক' ওকৰা নগ ঠ নে খযনৈ ।

গ্ৰ খাগগ ৰেঁমীকানে নগঁ ষ্টিকত, ও জনৈত ছনে । ও ৰ্ষ্ঠনে । মধ্ঘখাগত ধাহমঁগে জাঢ় ফেৰ ওকৰ গৰম' নাগনে ছনৈ । মড়কপৰ ও এমহূৰ ওমহূৰ তকনেক । দৃনূকাত দূৰতক কত্তৌ কেও নগঁ ছনে । ও চৌৰাহাপৰ পহুঁচনে । ঠক্কু ম ঝন্ডাকে ডোৰী কাগষ্টে দেনেক । ঝন্ডা নিচা খগম পৰনৈ । ও ঝন্ডা খোগনে ক' নে' খাযনে ।

তীন দোৰ্ৰঁৰ কযনাকে ৰাঁদো নমহূৰে ছনৈ ঝন্ডা । বুঁঢ়িয়া গমে গদেলো নপেষ্টনেক খা ওগঢ়নেনেক । খাৰঁ খাগগ কতেকানে ৰহতৈ, তকৰ ওকৰা মতনৰঁ নগঁ ছনৈ । জাঢ় খযনাক ৰাঁদ খাগ পহিনৰেঁৰ ও গর্মাক' মৃত্তনে । গদেলো খা ঝন্ডা মিনা ক' জে ওকৰা গর্মাহষ্টে ভেষ্ট ৰহনে ছনে, মে খপূর্ব খানন্দমময ছনে । বুঁঢ়িয়া খাগ জনদিএ ঘোড়া ৰেঁঠ ক' মূগত ৰহনে ।

....

ভোৰে চৌৰাহাপৰ হংগামা । ঝন্ডা গাযৰঁ ।

ৰাগতকে ডিৰ্ভষ্টীৰঁনা হৰঁনদাৰ ৰাঁজনে - "মনা, হমৰ নোকৰ

गेलौ ! सार, खोज ! भेटैते त सारके दाहा नञँ रँनैनी त फेर की !"

'कोनो 'आतंकवादी' अछि की !' 'कोनो 'पृथकतावादी' अछि ी !' चारूदिस फोन खड़खड़ाय लागल । राति चौबाहा स ऋन्ड़ा गायबँ केना भेल ? रिपोर्ट लिखा स ऊपर गेल । तत्कोल प्पर स लिखा तक आदेश जारी भेल । 'जेना होए तेना खोजल जाय ऋन्ड़ा । ऋन्ड़ा चोरपर राजद्रोहके मुकदमा चलायल जाय । ककर नापरबाँही छल ? ओकरो नञँ छोड़ल जाय !'

हरँन्दार पुलिसके गरियबलक -"सार तोँ कत्ते छले ? आरँ गेलौ तोरो आ हमरो जागीर ।"

पुलिसके दोष एतबेँ रहै जे ओ जाड़क कारणे सामनेबँना मन्दिरमे ओँगैठ गेल आ ओँघाएत सुतल रहल छल ।

कि तखने केओ कहलकै -"ऋन्ड़ा ओग़ड़ क' त एक गोटे बँरसातीमे सुत्तल हए !"

हरँन्दार, पुलिस आ लोकसबँ बँरसाती दिस दौड़ल । ठिके ! हरँन्दार ठैयाँ स टोहकारलक - "हय ऊठ ! के सार छे ? "

बँगत दिनक बाँद गर्मी क' एहन गहीँर निन्न सुत्तल छल बूँढ़िया । तीनबेँर टोहकारलाक बाँद ऊठल । मुँह उघारलक त चारू दिस पुलिस आ लोकसबँके देखलक ।

ऋन्ड़ा तर मे स बूँढ़ियाके निकलैत देख हरँन्दारके 'दाहा' बँनारँ' के मनसूबँबाँ पर पागल पगर गेलै । ओ क्रोध स सड़क पर लाठी बँजारलक - "दुः सारके !" आरँ अछि बूँढ़ियाके केना 'दाहा' बँनाओत ! तैयो कड़ैक क' बाँजल -"ऋन्ड़ा ओढ़ैत क न डर नञँ भेलौ ? मारियौ चागर डन्टा ?"

"बँड़ जाड़ रहै हरँन्दार साहेबँ !" - बूँढ़िया बाँजल ।

হৱঁন্দাৰকে হানেত দেখ'ৱঁনা ছেন। ও খুপন মাথ নোঁচো কি কপাৰ ফোড়ো। উপ্পৰ ৰিপোর্ট কয়নেক। পকৈৰ ক' হাজিৰ কৰ'কে খাদেশ ভেনৈ।

মীডিয়ো এসপীকে খাগু হাজিৰ কয়নগেন বুঁঢ়িয়া।

"ঝন্ডা খোনৈত কান ডৰ নগঁ ভেনৌ বুঁঢ়িয়া ?" - মীড যো পুছনকৈ।

"জাঢ় ৱঁড় ছনৈ হজুৰ ! খগ ঝন্ডাকে কপড়া ৱঁড় মোর্ট ৰহৈ ! খা হমৰা ত কোনো মোর্টকা কপড়ো নগঁ হয ! ঘৰো নগঁ হয।.....মড়কপৰ ৱঁড় জাঢ় হোগছৈ হজুৰ !"- বুঁঢ়িয়া নম্হৰ জৱঁাৱঁ দেনকৈ।

"ত তোঁ ঝন্ডে খোগন ক' ওগঢ়নেৱেঁ ?"- মীডিয়ো পিতাযনমন ৱঁাজন।

"কথী কৰু ত ! জাঢ় ম মৱঁূৰে নগঁ ভেন হজুৰ !"- বুঁঢ় যা মজৱঁূৰী ব্যক্ত কয়নক।

"ৰাষ্ট্ৰীয ঝন্ডাকে মম্মান কয়ন জাগছৈ, মে তোৰা ূঝন নগঁ ছৌ ? কানূন নগৈছৈ !" - মীডিয়ো কিচকিচা ক' ৱঁাজন।

"জাঢ় ৱঁড় ৰহৈ হজুৰ !"- বুঁঢ়িয়া মমঝাৱঁ'কে কোশিম ক নক।

"গ্ৰ খপঢ়, গঁৱাৰ কী জনতৈ মম্মান খা কানূন ! ছোঢ় !" - এসপী বুঁধিযাৰী দেখৱৈত মীডিয়ো ম কহনক -"এহন বুঁঢ়কে মজা ো কথী দেৱেঁ !"

বুঁঢ়িয়াকে মন ভেনৈ জে কেও পূছৈত -'ঘৰ কথিনা নগঁ ছৌ ? মড়কপৰ কথিনা ৰহৈছৈ ? কেনা মড়কপৰ খযনে ?' নেকিন মীডিয়ো এসপীকে এহন প্ৰশ্নমৱঁ ম কোনা কাম ! ও মৱঁ ত কানূনকে ৰখৱঁাৰ খগ। ৰখৱঁাৰী কৰৈত খগছ। কেও নগঁ পুছনকৈ। খা তয়ঁ বুঁঢ়িয়ো নগঁ কিছু কহনকৈ।

बुँढ़ियाके छोड़ब देलगेलै । लेकिन ओकरा स झन्डा छीन लेलगेलै । दयारान सीढ़ियो ओकरा एकटा ओढ़ना देलकै, अप्पन पाग्र स कीनल । लेकिन ग्र ओढ़ना झन्डा स छोटे छलै । झन्डा बँढ़का छलै । दोर्बराजयो क' ओजढ़ सकैछी । बुँढ़ियाके दुःख छलै जे ओकर झन्डा छिनागेलै । अग झन्डामे जे गदेलो नेपटानेग छलै, त बँढ़ गरम छलै । ओकरा बँढ़ दुख्ख भेलै मन मे ।

....

दोसर साल । फेर जाढ़ अयलै । फेर शहीददिवस मनलै । फेर मन्त्रीजीके भाषण भीषण भेलै । जयजयकार भेलै । मिठाग्र बँटेलै । झन्डा फरफरयलै ।

बुँढ़िया अहूरेंब चौराहेपर ठाढ़ छल । ओ ठाब हरामे फरफराजत झन्डाके अहूरेंब देख रहलछल । हाड़ कँपरेंत जाढ़ स ओकरा अहू रेंब सबूँब नजँ भ'रहल छल । लेकिन अजरेंब झन्डा द खि क' ओकरा आँजखमे कोनो भार आ अपेक्षा नजँ छल । ओ बूँजस गेल छल, जे ग्र झन्डा ठाब हरामे फरफराजत, थपेढ़ा सहैत, चिथरी चिथरी डजढ़ सकैय, लेकिन ककरो गर्मी नजँ कैय । जाढ़ स राहत नजँ द' सकैय । बुँढ़िया आरँ किछु दोसरे सोँजठ रहल छल । एहन, जजमे नेपटा क' ओ गर्मी क' निश्चिन्त भ' सकैय । बुँढ़िया मनेमने सोँचलक -'ग्रहो कोनो झन्डा ! झन्डा त ड्ढ, जे ओजढ़ क' गर्मायल जा सके आ फहरायल जा सके ।'
-०११ पुस २७

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

২.১০.প্রেমশংকৰ ঝা 'পরন'- জনকরি 'মৈথিলী পুত্র প্রদ প' (প্রেম শংকৰ ঝা 'পরন'ক মৈথিলী পুত্র প্রদীপপৰ ঋারৈরঁনা রিদেহ মোনোগ্রাফক খংশ)

প্রেমশংকৰ ঝা "পৱন"

জনকরি "মৌথিনী পুত্র প্রদীপ" (প্রেম শংকৰ ঝা "পৱন"ক মৌথ নী পুত্র প্রদীপপৰ খ্বাৰৈঁৰঁনা রিদেহ মোনোগ্রাফক খ্বংশ)

এহি ধৰণী পৰ মাঁ জগদম্বাকেঁ খ্বনুকম্পা সঁ কখনো-কখনো এহন র্যাক্তিকেঁ জন্ম হোগত ছনি জে খ্বপন ঙ্কৃতিত্বসঁ সমাজমে সদাকেঁ নেন খ্বাদর্শ রঁনি জাগত ছথি।ওহিমেসঁ এক ছথি প্রভু নাৰাযণ ঝা "প্রদীপ", জিনকা "মৌথিনী পুত্র প্রদীপ" সাহিত্য ক নাম সঁ সম্পূর্ণ মিথিনাঁচনমে জানন জাগত ছনি। প্রসিদ্ধ করি, নে ক খ্বা ৰচনাকাৰ মৌথিনী পুত্র প্রদীপ কেঁ পূৰা নাম প্রভু নাৰাযণ ঝা "প্রদীপ" ছননি। মুদা হমৰা নেন ত' ও ছোটকা রাঁরাঁ ৰহথ । "ছোটকা রাঁরাঁ" খ্বহি নাম সঁ হম সভ পৰিরাৰক নোক সম্বোথিত কৰৈত ছনিযনি হুনকা। খ্বহি রাঁতক রোঁধ ত' রাঁদমে ভেন জ , রাঁরাঁক ছোট ভাগ্র ৰহথি তাহি ছোটকা রাঁরাঁ ভেনথি। মৌথিনী পুত্র প্রদীপ জীক জন্ম দৰভংগা জিনাক তাৰডীহ প্ৰখংডকেঁ কৈথরাৰ গাম মে ২০ খ্বপ্রিন ১৯২৩ মে ভেন ছননি। পিতা স্ব. স্বৰূ নাৰাযণ ঝা, একটা সাধাৰণ কিসান ৰহরাঁক কাৰণে, ছাত্রে জীরন সঁ ট্যুশন কয কে খ্বপন পঢ়াগ-নিখাগ পূৰা কযননি। মাতা স্ব. সীতা দের

রাঁন্যারস্থা মে হিনকা চ্চোৰি স্বৰ্গরাসী ভয গেনখিন। ম্বদা জ্যেষ্ঠ ভ্রাতা স্ব. দেরনাৰাযণ ঝা জে দসকোসী মে ঋপন স্বচ্ছ চ্ছরি ঋা মখৌনিযা স্বভারকেঁ কাৰণ জানন জাগত ৰহথি, হ্নক ◌্যাৰ-দ্বনাৰ ঋা প্রোতসাহন হিনকা ভেটৈত ৰহননি। জাহি কাৰণসঁ গ ঋপন পড়াগ নিৰংতৰ জাৰী ৰখৈত দূ রিষয সঁ ওহি সময মেঁ এম. এ. কেনে ৰহথি জহিযা ঋপনা সমাজ মেঁ রঁহুত কম নোক ঋার্থিক তংগী কে কাৰণ উচ্চ শিক্ষা প্রাপ্ত কৰৈত চ্চনথি। হিনক রাঁন সখা সংত হৃদয মিত্র নাৰাযণ ঝা সঁ হিনকা নেনপনকেঁ রাঁৰে মে জে জানকাৰী ভেটৈন তাহিমে, নেনপনেসঁ কর্তব্যনিষ্ঠ, ধার্মিক ঋা সাদা জীরন ৰহনি ম্বদা রিচাৰ হৰদম উচ্চ ৰহননি। রঁহুত কম রাঁজরঁ ঋা ঋনুঠিত ত' কখনো নহি রাঁজথি জাহি কাৰণ গৌন পৰোস মে হিনকা "মহোদয জী" সেহো কহন জাগত চ্চননি।

রিঁহাৰ সৰকাৰ মে শিক্ষককেঁ নৌকৰী কৰৈত মিথিনা-মৈথিনীক নেন হৰপন নড়ৈত ৰহনাহ। হিনকৰ গক্ষা চ্চননি জে দৰ◌ংগা ঋাকাশরাণী সঁ নিত্য দিন মৈথিনীমে করিতা পাঠকেঁ সময ঋনগসঁ ভেটয ঋা মৈথিনী কার্যক্রম কে সময রঁড়াওন জায। দৰভংগা মিথিনাকেঁ সাংস্কৃতিক কেংদ্র ৰহিতো, দৰভংগা ঋাকাশরাণীমে মৈথিনী উপেক্ষিত ৰহন, জাহি কাৰণসঁ মৈথিনী পুত্র প্রদীপ দৰভংগা ঋাকাশরাণীকেঁ ত্যাগি দেনে ৰহথি। হিনকৰ রিচাৰ ৰহনি জে মৈথিন রঁচ্চাকেঁ মৈথিনীমে শুৰুঋাতী শিক্ষা ভেটৈত ত' ও জন্দী রুঁঝত ঋা ওকৰ রৌদ্ধিক রিকাস জন্দী হোযত। ম্বদা রঁহুত ঋৰচন ঋা তত্কোনীন সৰকাৰকেঁ মৈথিনীক প্রতি উদাসীন ৰহ◌াক কাৰণ, সে সংভর নহি ভয সকন। তকৰ রাঁদো ও মিথিনা মৈথিনী কে নেন সমর্পিত ৰহনাহ ঋা হ্নকৰ সমর্পণ ঋরিস্মৰণীয ঋচ্চি।

করিতা ঋা গীত নিখনাগ ও চ্চাত্রে জীরন সঁ শুৰূ কয দেনে ৰহথি,

হনকৰ পহিল পুস্তক "গুনাৰ্ঁ কে ৰ্ঁহাৰ" ১৯৬৬ মে প্ৰকাশিত ভেল ছলনি। "জগদম্ব অহি অৱঁলৰ্ঁ হমৰ" কেঁ প্ৰকাশন ১৯৭৫ মে ভেল ছলনি। জাহিমে ভগৱতী গীতকেঁ সংগ্ৰহ কেলে ৰহথি। "জগদম্ব অহি অৱঁলৰ্ঁ হমৰ হে মায অহা ৱিঁনু আস ককৰ" ৱিদ্যাপতি কে "জয জয ভৈৰৱী" কেঁ ৱাঁদ সৰ্ঁসঁ লোকপ্ৰিয ভগৱতী গীত, মৈথিলী পুত্ৰ প্ৰদীপ জীক কালজযী ৰচনা ছনি। মিথিলাঁচলে নহি দুনিযাকেঁ হৰ কোনমে জতয মৈথিল ৰহৈত ছথি, গ গীত কোনো ভী শুভ কাৰ্য মে গাযন আ সুনন জাগত অছি। শুৰুআতী দিনক হিনক লিখল কিছু গীত জে মঞ্চ পৰ ফৰমাগস হোগত ছল আ গাযকক মুঁহসঁ সুনলাক ৱাঁদে পতা চলল জে, গ হনকেঁ ৰচনা ছিযনি। জাহি ঁ খড়ৰা সঁ খড়ৰয ছেঁ পাত লচ লচ লচকৌ কমৰিযা, আ হিৰ লাল সাডী ওখাৰয খেসাৰী প্ৰমুখ ছল। "ঠুঁনী দাগ্ৰকেঁ সোহাগ" পোথীমে ছপল একটা প্ৰসিদ্ধ গীত জে মদোশ্ৰাৰণী মে হাস-পৰিহাস মে গাযন জাগত ছল, চনৈ চলূ ৰ্ঁহিনা হকাৰ পুৰৈ লে ঠুঁনী দাগ ৰৰ এললি ঠেমী দাগৈ লে" ৱঁড় চৰ্চিত ৰহলি। এহি কিতাৰ্ঁ লগাকেঁ মৈথিলী পুত্ৰ প্ৰদীপ জীকেঁ লিখল কুল ওন্নতীস ো পুস্তক প্ৰকাশিত ভেল ছনি, জাহিমেঁ গীত প্ৰদীপ, এক ঘাটে ীন ৱাঁটে, ৰাম হৃদয, শ্ৰীমদ্ভগৱদ্গীতা আ দুৰ্গা সপ্তশতীকেঁ মৈথিলী অনুৱাদ প্ৰমুখ অছি। একৰ অলাৱা কিছু অপ্ৰকাশিত সেহো ছনি আ দুটা প্ৰেস প্ৰতিক্ষাৰত অছি।

শিক্ষকসঁ অৱকাশ প্ৰাপ্ত কেলাক ৱাঁদ মৈথিলী পুত্ৰ প্ৰদীপ, সমাজ কল্যাণক লেল মিথিলাঁচলমে ঘূমি-ঘূমি যজ্ঞ আ সপ্তাহিক ধাৰ্মিক অনুষ্ঠানমে অপন জীৱন লগা দেলে ৰহথি। ধাৰ্মিক অনুষ্ঠানকেঁ মাধ্যমসঁ ৱঁহত গৰীৱঁ ব্ৰাহ্মণ ৱঁচাকেঁ ৱিঁনা কোনো খৰ চ যজ্ঞ মংডপ পৰ ওপনযন সংস্কাৰ সেহো কৰেলে ছলাহ। এহি কাৰ্য মেঁ শ্ৰী

ৰামশংকৰ ঝা হিনকা তন মনসঁ সহযোগ কৰৈত ৰহলখিন। অপনা জীৱন কেঁ অঁতিম সমযমেঁ ছোটকা ৱাঁৱা মৈথিলী পুত্র ্ৰদীপ একটা সাধককেঁ জীৱন ব্যতীত কৰয় নগলাহ। নহি ৱাঁজৰ্ঁ (মৌন ব্ৰত), নহি খাযৰ্ঁ, ফলহাৰ কযকেঁ ৰহি জাযৰ্ঁ, এ হিনকৰ িনচৰ্যা ৱঁনি গেল ছলনি। জাহি কাৰণ হিনকা লোক সঁত কৰি সেহো কহৈত ছলনি আ অখনো হজাৰোকেঁ সঁখ্যামে হিনকৰ ৱঁনাযল শিষ্য হিনকৰ গুণগান কৰৈত ছনি।

३০ মঈ 2020 কেঁ মৈথিলী পুত্র প্ৰদীপ অপন আৱাস স্ যঁ প্ৰভা নিকুঁজ, স্বযঁ প্ৰভা নগৰ, দৰভঁগা মেঁ অঁতিম সাঁস লে নি। িনকৰ অঁতিম সঁস্কাৰ পৈতৃক গাম কৈথৱাৰমে হনুমান পুস্তকালযকেঁ প্ৰাঁগণ মে ভেলনি। হনুমান পুস্তকালয সেহো মৈথিলী পুত্র ্ৰদীপ দ্বাৰা স্থাপিত সমাজক লেল একটা উপলব্ধি অছি। জাহিমে হিনকৰ দ্বাৰা লিখল কিতাৱঁক অলাৱা ৱঁিনত ৰাস দুৰ্লভ পোথী েহো সঁৰক্ষিত অছি, জকৰ নিৰ্দ্দিষ্ট হম আগ সঁ তকুৰীৱঁন তীস ৱঁৰখ পহিলে তৈযাৰ কেলে ৰহী। এ মনোৰম জগহ কৈথৱাৰমে সৱঁসেঁ দক্ষিণ ৱিঁদেশ্বৰ-ঘনশ্যামপুৰ সড়কক কাত, গণেশ ঁদিৰকেঁ ৱঁগলমে অৱস্থিত অছি। ৭ জুন ২০২২ কেঁ হিনক প্ৰতিমাকেঁ অনাৱৰণ, হিনকৰ সমাধি স্থল (কৈথৱাৰ) হনুমান পুস্তকালযকেঁ প্ৰাঁগণ মে ভেলনি।

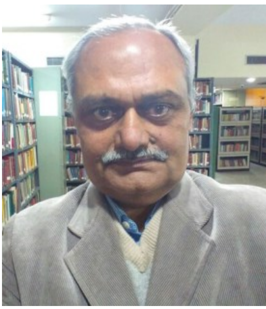
মৈথিলী পুত্র প্ৰদীপ কেঁ িনকৰ ৰচনা আ মিথিলা-মৈথিলীক হেতু কযল গেল ত্যাগক লেল, অনেক সম্মানসঁ সম্মানিত কযল গেল ছলনি। জাহিমে মিথিলা ৰত্ন, মিথিলা শিৰোমণি, সুমন সাহিত্য সম্মান, মিথিলা গৌৰৱ, ভোগেন্দ্ৰ ঝা সম্মান আ ৱৈদেহী ম্মান মুখ্য অছি। একৰ অলাৱা িনকা ৱঁিৰষ্ঠ ৰচনাকাৰ, সৰস্বতী পুত্র, সঁস্কৃত শিৰোমণি আ মিথিলা পুত্র আদি অনেক সম্মান সঁ সম্মানিত

কযন গেন ছননি। মহান পুৰুষক জীৱনী হমৰা যাদি কৰৱৈত অছি জে হুনকৰ ৰতাযন ৰস্তা পৰ চনি হমহূ সমাজকেঁ কো ো নে কোনো ৰূপমে উপকাৰ কয সকৈত ছী। আগ হম জে কিছু ছী তাহিমে "ছোটকা ৰাৰা", মৈথিনী পুত্ৰ প্ৰদীপ জীকেঁ হুত ৰেসী যোগদান ছনি। হমহী নৈ পৰিৱাৰ আ সমাজক ৰহুত নোক হিনকা সঁ উপকৃত ভেন ছথি। ৰহুতো নোককেঁ অপন জান-পহচান আ সুমৰুঝ সঁ নৌকৰী নগৌনে ছথি, জে অখনো হুনকৰ গুণগান কৰৈত ছনি।

-প্ৰেম শংকৰ ঝা "পৱন"- কৈথৱাৰ, তাৰডীহ, দৰভংগা

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

२.১১.ৰৱীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ- মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ১৪ম খেপ

ৰৱীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ

মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ১৪ম খেপ

১৪

জহিনা-জহিনা জযন্তক আঁখিক জ্যোতি রাপস আরিঁ ৰহল ছল,তহিনা-তহিনা ৈনকা পাঠশালাক কাজ আগূ করবাঁক চিঁতা জোৰ পকড়নে জা ৰহল ছল। কহবী ঠৈক জে মনুষ্ক সোচৈত অছি কিছু আ বিধাতা করৈত ছথি কিছু। সে নহি হোগতৈক তঁ ভগবান ৰাম সন মহান ব্যক্তিকেঁ দূৰ্গতি কিএক হোগতনি? কানি ভেনে ৈনকা ৰাজগদ্দী হেৰাঁক ছল ,ও চক্রবর্তী ৰাজা োগতথি। মুদা ভারী প্রৰ্তন। কহাঁসঁ কৈকেযীকেঁ প্ৰবুঁদ্ধি সৰাঁৰ ভেনন আ সভটা খিস্রে পনষ্টি গেন। ৰাজগদ্দীকে বঁদনা ৈনকা চৌদহ বঁৰখক বনৰাঁস জাএ পড়ন।
আচাৰ্যজীকেঁ চনি গেনাক বাঁদ ওৈনা জযন্তক মোন উদাস ছননিহে। সোচনাহ জে পাঠশানাক কাজমে নাগি জাএবঁ তঁ মোন

হলেৃক ভএ জাএত । ঋস্থ,এহি ৰাঁতকেঁ কার্যান্বয়ন কৰৰাঁক হেত্ত ঔ যোঁয়ে গামক নোকসভকেঁ ৰৈঁসাৰ কেনাহ । ৰৈঁসাৰমে ও কিছু কহিতথি তাহিসঁ পহিনে ৗনকৰ পিতিঔত স্থধাকৰ ঠিঠিঋা ঙঠনাহ-

"কতএ কহাঁসঁ এতেক দিনপৰ গাম ঘুৰনাহ । ঋাৰ্ঁ তৰহ-তৰহক ফদকাসভ পঢ়ি ৰহন ছথি। ঋহাঁসভ হিনকৰ ৰাঁত পৰ নহি জাঙ।" স্থধাকৰ ৰেঁস মোষ্ট-সোষ্ট কদকাঠীক ব্যক্তি ছনাহ । জঁ একৰেঁৰ ককৰো এক ঠমেষ্টা মাৰি দেখি তঁ ঙঠি কএ পানি পীৰাঁক হোস নহি ৰহতনি । ৗনকা সঁগে ঠাৰিষ্টা নঠৈত সদিখন ৰহ ত ছন । নগ-পাসমে জকৰা ককৰো কোনো ফসাদ কৰৰাঁক হোগক তঁ স্থধাকৰ নগ পৗঁঠৈত ছন । ৗনকৰ নঠৈত সদিখন তৈযাৰে ৰহৈত ছন । স্থধাকৰকে এনা ৰঁমকৈত দেখি গোঁৰা সৰ্দ ভএ ◌েনাহ । সভ এক-দোসৰক মুঁহ তাকি ৰহন ছনাহ । কেও কিছু নহি ৰাঁজএ । হাৰি কএ ৰৈদ মধুকান্ত ৰঁজনাহ-

"তূঁ কী কহএ ঠাহৈত ছহ?"

"ঋহাঁ ঋনেৰে ষ্টপৰ -ষ্টপৰ নহি কৰ । ঋহাঁ ঋপন ঘৰ সম্হাৰি নিঋ সএহ সমাজক ৰঁড়কা ঙপকাৰ হোএত।" স্থধাকৰ জে সে ৰঁজৈত ৰহনাহ ঋা কেও ৗনকা কিছু নহি কহি সকন । ৰৈদজী কিছু ৰঁজৰাঁক সাহস কেনাহ তঁ ৗনকে পাছু পঢ়ি গেন ।

"ৰিঁনা ৰাঁত ৰুঁঝনে তোৰা এনা ৰাঁজৰ্ঁ ঙঠিত নহি ঋছি । জযন্ত ৱিদ্বান ছথি ঋা পাঠশানাক মাধ্যমসঁ সমাজ সেৱা কৰএ ঠাহৈত ছথি । এহিমে তমসেৰাঁক কোন ৰাঁত ভেনৈক?"

"জততৰেঁ ৰুঁদ্ধি ঋছি, ততৰেঁ ৰাঁজূ । গ্ৰ ৰৈদগিৰী নহি থিকৈক জে কোনো নেপ নগা দেৰেঁক ঋা ঘাৱ ঠীক ভএ জেতৈক । ঋাখিৰ পাঠশানা ৰঁনতৈক কতএ? পহিনে সে তঁ ফড়িছাএ?"-স্থধাকৰ

মোচ্ছপৰ তাৱ দৈত ৱঁজনাহ ।

এতেক ৱঁজিতহি স্বধাকৰ গস্যাৰা কেনথি । ঔ ৱাঁবূ ঢাৰু নঠৈত ৱৈঁদ মধ্বকান্তকেঁ ঘেৰ নেনকনি । ওহিমে ঘঁ একস্টা ফনকৰ গষ্টা পকড়নেক ,দোসৰ ডাঁড়ক ধোতী ধেনেক ,তেসৰ ফাঁঠ় ৱঁষ্টৈত ঠেতৌনী দেৱঁএ নাগন-

"ঠুপ ৰহৱঁহ কী......"

"এ্র সভ কৰৱাঁক কোনো কাজ নহি ঠৈক । ৱৈঁদজী ৱুঁধিত্থাৰ নোক ঠথি । ঠুঁ সভ কাত ভএ জাহ ।"-স্বধাকৰক ৱাঁত সুনি নঠৈতস ৱৈঁদজীকেঁ ঠোড়ি দেনেক । মুদা মাহৌন ততেক গৰমা গেন ঠন জে জযন্ত স্বযং ওহি ৱৈঁসাৰসঁ ঙঠি গেনাহ । সভা ৱিঁনা কোনো ৱিমর্শকেঁ স্থগিত ভএ গেন ।

গুপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

২.১২.নির্মনা কর্ণ- গুগ্নি শিখা (ভাগ- ৫)

নির্মনা কর্ণ (১৯৬০-), শিক্ষা - এম্ এ, নৈহৰ - খৰাজপুৰ,দৰভঙ্গা, সাসুৰ - গোঠ়িযাৰী (ৱঁনহা), ৱর্ত্তমা ন নিৱাস - ৰাঁঠী,ঝাৰখণ্ড, ঝাৰখংড সৰকাৰ মহিনা এৱং ৱাঁন ৱিকাস সামাজিক সুৰক্ষা ৱিভাগ মেঁ ৱাঁন ৱিকাস পৰিযোজনা

পদাধিকাৰী পদ সঁs সেৱানিবৃত্তি ভপৰান্ত স্বতংত্র নে   না।

মূন হিন্দী- স্বগীয জিতেন্দ্ৰ কুমাৰ কর্ণ, মৈথিনী অনুৱাদ- নির্মনা কর্ণ

অগ্নি শিখা (ভাগ - ৮)

"ৰাজা পুৰূৰৱাক তপস্যা পূর্ণ ভs গেন, ও অপৰিমিত   ক্তি সs সংপন্ন ভয গেনাহ এৱং ভগৱান ৱিষ্ণুক ৱৰদান সs যুক্ত অদ্ভুত শ্রী শোভা পাৱিঁ ৰহন ছথি" - ্র সমাচাৰ প্রতিষ্ঠান পুৰ মেঁ   িদ্যুত তৰংগ সন ব্যাপ্ত ভয গেন। নৃপতি পুৰূৰৱা কে স্বাগত   ৰৱা হেতু প্রধান অমাত্য ৰাজ পুৰুষ এৱং সৈনিকক সংগে নগৰ সs ৱাঁহৰ ভপস্থিত ছনাহ। নৃপতি পুৰূৰৱা অদ্ভুত ৰথ জে ভগৱান ৱিষ্ণু কে দ্বাৰা হুনকা ভপহাৰ স্বৰূপ ভেটনে ছনৈন্হ, ওহি পৰ চঢ়ন আৱিঁ ৰহন ছনাহ। পুৰূৰৱাক ও ৰথ আকাশ মেঁ নির্ৱিঘ্ন ভডি সকৈত ছন। ভূমি পৰ ৰথ আ ৱাযুমংডন মেঁ ৱিমানক ৰূপ গ্রহণ কৰৈত ছন ও দিব্য ৰথ।

পহিনে ত পুৰূৰৱাক ৰথ কে দেখি প্রধান অমাত্য আশ্চর্যচকিত ৰহি গেনাহ পৰংচ নিকট অযনা পৰ ও নৃপতি কে চীন্হ গেন। নগৰ কে কন্যা এৱম যুৱতি সভ ৰাজাক মার্গ মেঁ পুষ্প ৱিঁছৰৈত ছনীহ। মার্গ ভাঁতি-ভাঁতি কে পুষ্প সs আচ্ছাদিত ছন। সুৰভি যুক্ত পৱন স্বাগত মেঁ মংদ-মংদ মকৰংদ ৱঁহৰৈত ছন। স্বর্গ সs পুষ্প বৃষ্টি দিব্য ৱিমান দ্বাৰা কএন জাএত ছন। সৱঁ দিস প্রসন্নতা পসৰন   ন। সম্পূর্ণ নগৰ আনংদ সৰোৱৰ মেঁ সৰাৱোঁৰ ভেন ছন। প্রসন্নতাক এহি অৱসৰ পৰ মুক্ত হস্ত সs সোনা আ চাঁদী কে সিক্কা   ুটৌযন জাএত ছন,পৰংচ ও সিক্কা নেমএ ৱঁনা কেও নহি ছন। ও তs ৱঁস

মার্গক শোভা বৃদ্ধি কৰঞাত ছল ।

ৰাজপ্ৰাসাদ মেঁ ৰাজাক অভ্যৰ্থনা কএল গেল,তৎপশ্চাত অনেক রাদ্য রাঁজয নাগল । সম্পূৰ্ণ প্ৰজা এহি আনন্দ উত সৰ মেঁ ভাগ লেলে ছল । সংগীত আ নৃত্য কে এহি রিশাল আযোজন কে গুপ্ত ৰূপে দেখৰা হেতু স্বযং দের গণ আযল ছলাহ,পৰংচ পুৰুৰৱা অপন ৰাজ্য কক্ষ মেঁ প্ৰস্থান কs গেল ছলাহ । হুনকা এহি সভ মেঁ কনিকো ৰুচি নহি ছলৈন্হ ।

***

দোসৰ দিন ৰাজা কে দানর ৰাজ কেশিক গর্ব-পূর্ণ চুনৌতী ভৰল পত্ৰ প্ৰাপ্ত ভেলৈন্হ । ৰাজা ক্ৰোধ সs উদ্দীপ্ত হোময লগলাহ । ও প্ৰধান আমাত্য কে অপন কক্ষ মেঁ রজৌলৈন্হ । গংভীৰ মুদ্ৰা মেঁ প্ৰধান আমাত্য আৰিঁ কs অপন আসন পৰ রৈসি গেলাহ । পুৰুৰৱা হুনকা সs পুছলৈথ -

"অখনি ধৰি হম কতেক অশ্বমেধ যজ্ঞ কএলহুঁ অছি"?

"নৃপৱৰ অখনি ধৰি 107 অশ্বমেধ যজ্ঞ শ্ৰীমান্ সংপন্ন ক ল থিকহুঁ "।

"হম পুনঃ অশ্বমেধ যজ্ঞ কৰs চাহৈত ছী । ও হমৰ অংতিম অশ্বমেধ যজ্ঞ হোযত । ওহি অশ্বমেধক র‍্যাজ সs দানর ৰাজ কেশি সs যুদ্ধ হোযত । ও রৈৰি-রৈৰি হমৰা চুনৌতী দৈত ৰহৈত অছি । ও গন্দ্ৰ কে পৰাস্ত কs দেলক অছি,এহি গর্ব সং গর্বিত ভয ও মৰা ললকাৰি ৰহল অছি । পৰংচ আৰঁ হম সামান্য সম্ৰাট নহি ৰহি গেলহুঁ,ভগৱান রিষ্ণু কে কৃপা হমৰা পৰ অছি, হুন ৰ কৃপা সs হম কেশি কে অৱশ্য পৰাস্ত কৰৱ । গোমেদক দ্বীপ,পুষ্কৰ দ্বীপ ঔৰ

শান্মেন দ্বীপ পৰ হমৰ আধিপত্য নহি ভs পাযন অছি। হম এহি স্যাতোঁ দ্বীপ পৰ অপন একাধিপত্য চাহৈত ছী। হমৰা সংপূৰ্ণ ভূমংডনক অধিপতি হোযবাক অছি। এহি সs হম অপনেক উচ ত পৰামৰ্শক অভ্যৰ্থী থিকহুঁ"|

প্ৰধান আ মান্য নৃপতি পুত্ৰৰা কে মহত্বাকাংক্ষা সs অত্যন্ত প্ৰভাৰিত ভেনথি। ও ৰাজাক স্বপ্ন কে সাকাৰ কৰবা হেতু উচিত পৰামৰ্শ দৈত ৰহনাহ,আ ৰাজা হুনক পৰামৰ্শ পৰ যুদ্ধক ভাৰী যোজনা ৰঁনৰৈত ৰহনাহ। তৎপশ্চাত অন্য অশ্বমেধ যজ্ঞক অপেক্ষা হি যজ্ঞ কে বৃহদ ঢংগ সs কৰবা হেতু মহৰ্ষি অগস্ত সs উচিত পৰামৰ্শ নেময হেতু জাগ কে তৈযাৰী কৰs নগনাহ ৰাজা।

***

ৰাজা পুত্ৰৰা কে আগমনক সমাচাৰ সুনি কs মহৰ্ষি গস্ত হৰ্ষোন্মেসিত হোগত হুনক স্বাগত কৰবাক নেন স্বযং অযনাহ। মহৰ্ষি কে দেখি কs ৰাজা নতমস্তক ভয সাদৰ চৰণ স্পৰ্শ কৰৈত হু ক চৰণ ধুনি কে অপন মস্তক পৰ ৰাখি হুনকা সs পূছনাহ - "গুৰুদেৱ অতঃ আহাঁ কে কোনো প্ৰকাৰক ৱিঘ্ন-ৱাঁধ তs নহি হোগত অছি?

"নহি পুত্ৰ তোহৰা সন্ ন্যায প্ৰিয আ ধৰ্ম পৰাযণ শাসক কে অংতৰ্গত হম ঋষি-মুনি সভ কে কনিকো কোনো কষ্ট নহি অছি"|

"সৱঁ কুশন মংগন সs তs ছথিনৱন সেঁ"?

" ৱঁ সকুশন অগছ। তোঁ অপন কহs,শিকাৰ খেনবাক উদ্দেশ্য সs অযনহ ছহ"?

"নহি গুৰুদেৱ,ম শিকাৰ নহি খেনাএত ছী। ৰাজকাৰ্য ◌◌ঁ

ततेक ने व्यस्तता रहैत अछि कि आन कोनो व्यर्थ क काजक लेल समय नहि भेटैत अछि। ओहना हमरा शिकार खेलवा मे कनिको रुचि नहि अछि"।
"ओह,अच्छा ! आहाँ राजन् एतह आसन पर बैसह"।
"गुरुदेव हम विशेष प्रयोजन सऽ आओ अपनेक सेवा मे उपस्थित भेलहुँ अछि" - आसन पर बैसला उपरान्त नृप कहलथि।
"कहु वत्स अवश्य कहु एहन कोन विशेष प्रयोजन आबि गेलह तोहर जाहि लेल एतेक दूर आबऽ पड़लह"?
"गुरुदेव हम एक सौ आठम अश्वमेध यज्ञ करऽ चाहैत छी। ओ अश्वमेध यज्ञ पूर्व के अन्य अश्वमेध यज्ञ सऽ किछु भिन्न करवाक छैच्छा अछि। कृपया एहि के वास्ते उचित मार्गदर्शन कएल जाय"।
" आओ तक केओ सम्राट एक दू टा अश्वमेध यज्ञ सऽ बेसी नहि कऽ पौलक परंच तों एखनि धरि अतेक अश्वमेध कऽ चुकल छह। हमर विचार सऽ आहाँ अश्वमेधक वास्ते एतेक परेशान होयबाक व्यग्रता उचित नहि छह। आहाँ कलेक शांति धरह,एहि के अतिरिक्त आहाँ तों विवाह कऽ गृहस्थ आश्रम मे प्रवेश करह। एतेक उम्र धरि केओ राजा अविवाहित नहि रहल अछि"।
"नहि गुरुदेव ! हमरा कृपया ब्रह्मचर्य व्रत के पालन करवा म बाँधा नहि आहाँय दिय। हम ब्रह्मचर्य व्रत के पालन करऽ चाहैत छी। गृहस्थी के जाल मे हमरा नहि बाँन्हू "।
राजा दुनू हाथ जोड़ऽवि विनती केलाह एल
"ठीक छिक छ,आहाँ जेहन तोहर मोन होउक"।
एकर बाद दुनू गोटे मौन भऽ गेलाह। उपरान्त राजाक उचित आदर सत्कार भेल। तत्पश्चात अगस्त मुनि यज्ञक वास्ते आवश्यक निर्देश देमय लगलाह। हुनका अश्वमेध यज्ञ आयो जनक निमित्त

আৱশ্যক পৰামর্শ দেলথি। ধ্যান পূর্বক ৰাজা সবঁ নির্দেশ সুনি ৰহল ছলাহ। প্রধান আমাত্য কিছু-কিছু নিখৈত ছলাহ ৰীঠ ৰী   মেঁ।

ক্রমশঃ

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১২.ডা. বিঁপিন কুমাৰ ঝা- মহাকবি ভাস প্রণীত কর্ণভাৰ ্ মৈথিলী অনুবাদ (ভাগ-৯)

মহাকবি ভাস প্রণীত কর্ণভারম্ মৈথিলী অনুবাদ
(পঞ্চম ভাগ)

ডা. বিপিন কুমার ঝা
(সংস্থাপক আ সম্পাদক- জাহ্নবী সংস্কৃত ই-শোধপত্রিকা)

মহাকবি ভাস প্রণীত কর্ণভারম্ মৈথিলী অনুবাদ
(পঞ্চম ভাগ)

(এহি সँ পূর্ব মহাকবি ভাস কের লিখল কর্ণভারম্ জে কর্ণক মনোব্যথা পর লিখল গেল প্রাচীনতম একাংকী অছি, সংস্কৃত মেঁ লিখল এহি গ্রন্থক চতুর্থপ্রভাগ ধরি মৈথিলী রূপান্তর পঢ়লে রহী অহাঁ সবঁ, আগু ওহি সঁ আগু)

শ্রেয়োঽস্তু গোব্রাহ্মণানাম্। শ্রেয়োঽস্তু পতিব্রতানাম্। শ্রেয়োঽস্তু রণেষ্বপরাঙ্মুখানাং যৌধপুরুষাণাম্। শ্রেয়োঽস্তু মম প্রাপ্তকালস্য। এষ ভোঃ প্রসন্নোঽস্মি।

গৌ আ ব্রাঁহ্মণ কে কল্যাণ হো, পতিব্রতা স্ত্রী ক কল্যাণ হো, যুদ্ধ মেঁ বিমুখ নৈ হোএ বঁলা যোদ্ধা ক কল্যাণ হো এহি শুভাবসর প্রাপ্ত করযবঁলা ক কল্যাণ হো। আবঁ হম প্রসন্ন ছী।

ঽমৰমুখমঽহ্যং পাণ্ডৱানাং প্ৰৱিশ্য

প্ৰথিতগুণগণাঢ্যং ধৰ্মৰাজং চ দৃষ্ট্বা।

মম শৰৱৰৱেগৈৰৰ্জুনং পাতয়িত্বা

ৱনমিৱ হতসিংহং সুপ্ৰৱেশং কৰোমি ॥ 14 ॥

পাণ্ডৱ কে সেনা ক অগ্ৰভাগ মে সৱঁ কে সমান প্ৰৱেশ কয গুণ সমূহ স প্ৰসিদ্ধি প্ৰাপ্ত কৰয ৱঁলা যুধিষ্ঠিৰ কে ৱাঁন্হি কে সংগহি অপন তীৱ্ৰ প্ৰখৰ ৱাঁণ স অৰ্জুন কে যুদ্ধভূমি মে খসায কেঁ ভযান সিংহ কে মৰি গেলাক উপৰান্ত নিৰাপদ ৱন কে সমান সমস্ত ৰণভূমি কে সুগম ৱঁনা দেৱ।

শল্যৰাজ! যাৱদ্ৰথমাৰোহাৱঃ।

শল্যৰাজ! তাৱ৲ ৰথ পৰ চঢৈ ছী

শল্যঃ- ৱাঁঢম্। (উভৌ ৰথাৰোহণং নাটযতঃ।)

শল্য- ঠীক দুনূ চঢৱাঁক অভিনয কৰৈ ছথি

কর্ণঃ- শন্যৰাজ! যত্ৰাস্মারর্জুনস্তত্ৰৈর চোদ্যতাং মম   থঃ।

কর্ণ- জতয ও ঋর্জুন ছথি ওতয ৰথ নয চন্।

(নেপথ্যে)

নেপথ্য মে

ভো কল্প! মহত্তৰং ভিক্ষং যাচেমি। (ভোঃ কর্ণ! মহত তৰাং ভিক্ষাং যাচে।)

হে কর্ণ পৈঘ ভিক্ষাক যাচনা কৰৈ ছী

কর্ণঃ- (ঋাকর্ণ্য) ঋযে রীর্যরান্ শঙ্কঃ।

কর্ণ (সুনি কে) ঋৰে ঞ তে মহনীয শঙ্ক নগৈত ঋছি

শ্ৰীমানেষ ন কেরনং দ্বিজরৰো যস্মা৹প্ৰভাৱো মহা-

নাকর্ণ্য স্বৰমস্য ধীৰনিনদং চিত্ৰাপ্ৰিতাঙ্গা গর।

উদ্বেকর্ণস্তিমিতাঞ্চিতাঙ্করনিতগ্ৰীৱার্পিত গ্ৰাননা-

স্তিধ্ঠন্তম্বরশাঙ্গযধিষ্ট সহসা যান্তো মমৈতে হযাঃ ॥ 15 ॥

ঞ কেরন সাধারণ ব্রাহ্মণ নহি কিন্তু ঐশ্বর্য সম্পন্ন সেহো থি। অত এর ঞ প্রভার মহত্বপূর্ণ ঠৈক একৰ গম্ভীৰ ঘোষ স্বনি কে হমৰ ঠনৈত এহি ঘোডা কান ঠাঠ কয নির্নিমেষ দৃষ্টি সঁ গর্দন ঞ্ঠৈ য মুখ কে আগূ কয ঠিত্রৱ৲ ভয গেন অছি অপন শৰীৰ ৰ নযন্ত্রণ নৈ ভেনা স রিরশ ভয গেন অছি।

আকূযতাং স রিপ্রঃ। ন ন। অহমেরাহ্বযামি। ভগরন্নিত গতঃ।

ৰঁজাওন জাএ ওহি ব্রাহ্মণ কে... নৈ নৈ হমহী ৰঁজৰৈত ঠী

(ততঃ প্ররিশতি ব্রাহ্মণৰূপেণ শক্রঃ।)

ওকৰ ৰাঁদ ব্রাহ্মণ ৰূপ মেঁ গন্দ্র প্ররেশ কৰৈত ঠথি।

শক্রঃ- ভো মেঘাঃ। সূর্যেণৈর নিরর্ত্য গচ্ছন্তু ভরন্তঃ। (কর্ণমুপগম্য) ভো কল্প! মহত্তৰং ভিক্ষং যাচেমি। (ভোঃ কর্ণ! মহত্তৰাং ভিক্ষাং যাচে।)

গন্দ- হে মেঘ সূর্য জকাঁ নিরর্তিত ভয জাউ অহাঁ, কর্ণ নগ জা কয হে কর্ণ মহত্বপর্ণ ভিক্ষা মঁগৈ ঠী

কর্ণঃ- দৃঢং প্রীতো২স্মি ভগরন্!

কর্ণ হম প্রসন্ন ঠী

যাতঃ কৃতার্থগণনামহমদ্য লোকে

ৰাজেন্দ্রমৌলিমণিৰঞ্জিতপাদপদ্মঃ।

বিপ্রেন্দ্রপাদৰজসা তু পৱিত্রমৌলিঃ

কর্ণো ভৱন্তমহমেষ নমস্কৰোমি ॥ 16 ॥

অনেক প্রতাপী ৰাজা ক মুকুটমণি সঁ জিনক চৰণকমল শোভিত অছি জে কৃতকৃত্যতা প্রাপ্ত কৰয ৱঁলা ৰাজা ক শ্রেণী ছথি, ব্রাহ্মণক চৰণৰজ স পুনীত মাথ ৱঁলা এ কর্ণ অহাঁ কে প্রণাম কৰৈত অছি।

শক্রঃ- (আত্মগতম্) কিং নু খলু মযা ৱক্তৱ্যং, যদি দীর্ঘাযুর্ভৱেতি ৱক্ষ্যে দীর্ঘাযুর্ভৱিষ্যতি। যদি ন ৱক্ষ্যে মূঢ ইতি মাং পৰিভৱতি। তস্মাদুভযং পৰিহৃত্য কিং নু খলু ৱক্ষ্যামি। ভৱতু, দৃষ্টম্। (প্রকাশম্) ভো কণ্ণ! সুয্যে বিঅ, চন্দে বিঅ, হিমৱন্তে বিঅ, সাগৰে বিঅ, চিট্ঠদু দে জসো।

(ভোঃ কর্ণ! সূর্য ইৱ চন্দ্র ইৱ হিমৱান্ ইৱ সাগৰ ইৱ তিষ্ঠতু তে যশঃ।)

ইন্দ্র (মন মেঁ) হমৰা কী কহবাঁক চাহী, যদি দীর্ঘাযু হোউ এ কহবৈ ত দীর্ঘাযু হোযত। যদি নৈ কহব ত মূর্খ বুঝত। ত দুনু ছোড়ি এ কহৈত ছী চলু দেখৈত ছী (সভক সামনে) হে কর্ণ! সূর্য জকাঁ চন্দ্র জকাঁ হিমালয জকাঁ সাগৰ জকাঁ অহাঁক যশ ৰহয।

ক্ৰমশঃ...

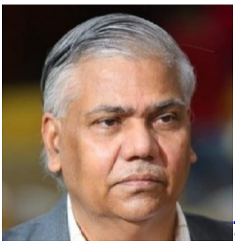
অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

৪.পদ্য খণ্ড

৪.১.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ- ৰিঁখাহ-ৰর্ণন

𑓔.𑓒.𑒧𑒧𑒞𑒰 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲- 𑒯𑒧 𑒕𑒲 𑒢𑒰𑒩𑒲

৪.১.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ- ৰিঁখাহ-ৰৰ্ণন

ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ, ৰিটাযৰ্ড চীফ জেনৰল মৈনেজৰ (ৱা), ৰী.এস.এন.এল.(মুখ্যালয), দিল্লী,গাম- খ ৰেৰ ডীহ, পো. খৰেৰ হাট, মধুবঁনী

ৰিঁখাহ-ৰৰ্ণন

হমৰ খত্তি ন্ন মি ত্ৰক 'ৱেঁটী কে
ৰিঁ খাহক শুভ -দি ন নি জগ্যত ভেল,
হমহুঁ ত' তকি তে চলনাঁ ৱাঁ টে,
খামন্ত্ৰণ হমৰো দেল গেল।

পহাঁচি গেলহাঁ হম ঙচি ত সময পৰ,
সপৰি ৱা ৰ, ৰি ৱা হ-স্থল,
জ্ৱমি ৰহল চলা হ খাৰো গো টে,
ৰহথি , ঙত্মেৰ মে লো তল।

দূৰহি সঁ চলৈ চমকি ৰহল
মুখ্য দো খাৰ কে মস্তক,

সজন রিঁ জ্বৰী ৰঁন্ৰঁ সভ
ৰাঁ ঽ তকৈ, সূর্য ঋস্তক।

ৰূত্তা কা ৰ, ৰৰ্তুনা কা ৰ
মে না ঠি ৰহন ঢন প্তৃত্রি ম গজো ত,
ঢো ঽ ৰঁন্ৰঁ সভ রি রি ধ ৰংগ মে,
জেনা , দৈত ঢন প্রভা -নেওঁত ।

ভব্য তো ৰণ দো ঋাৰ নগৈত ঢন,
পৰম্রি ৰহন হো স্বা গত -ভা র,
সিঁ হ-দ্বা ৰ ক' শো ভা সন,
ও দেখা ৰহন ঢন নি জ প্রভা র,

স্বস্তি -ঠি ষ্টি ত মংগন -ঘঽ
স্থি ত দো ঋাৰক দূন্ন্ কা ত,
শিং ধঽতা সঁ নি ৰঁন দ্বগ -জন
জেনা নগৈ স্বা গ৲ ,সা ক্ষা ৲ ।

দূৰ -দূৰ ধৰি ণ্স্র্যী -ঽৈৰূঁন
সজি -ধজি পাঁ তি নগওনে ঢন,
পা ন্দন -পৰক, স্বরি ধা ন্বকূন,
নি জ -নি জ ঋাসন পঋওনে ঢন।

ড্রঁঠ মংঠ ঢনৈ স্বা পি ত,
না গন ঋাসন ,রধ্ন-ররক হেত্তু,

স্বজন -পৰি জন ঘঁ ৰাঁ ঠন নহি
চ্ছন, জগহ তি নো ধৰক হেত্তু।

তা কূ ভুপৰ ,ঋকা ঘ নহি ,
পঁডা ন ঘজন চ্ছন ৰূহদা কা ৰ,
কনকা ভ -মঁডি ত স্লূমৰ ঘভ
ঠমকি ৰহন, কতেকো প্ৰকা ৰ।

জগহ পা ৰিঁ হম ৰৈঁমি গেনৰ্হাঁ,
ৰাঁ ৰি ক ঘভ ঘূমথি ৰাঁ ৰম্ঁা ৰ,
ঋপনা ৰুঠি ঘঁ নৈথ নো ক ঘভ,
ৰঁষ্টা গত ৰহএ জে স্বপ্না হা ৰ।

ৰমণী য চ্ছন ৰা তা ৰৰণ,
ঋামঁত্রি ত পা হানক ভী ড় চ্ছন,
ৰঁগ -ৰি ৰঁগ পৰি ধা ন পহি ৰি ,
পৰি ঠি ত ঘঁ মি নএ ঋধী ৰ চ্ছন।

কি চ্ছূএ কা ন ৰাঁ দ, ঘঁগী তক
ত্তুম্বন -ধ্বনি ঘঁ ঙঠন ঋনঘো ন,
ৰৰ -ৰঁৰি ঋাতী ঋাৰিঁ গেনা হ,
ৰেঁড -ৰাঁ জা কে, গএহ চ্ছন ৰোঁ ন।

কী নৃত্য কৰৈত চ্ছনৈথ ৰঁৰি ঋাতী ?
ঋানন্দ ৰঁৰমি ৰহন চ্ছন,

ৰো ম হর্ষক শুভ -গী ত -স্বৰ,
মাঁ গন্য পৰয়ি ৰহন ছন।

স্বা গত মে, কন্যা গত নো কনি
কৰএ নগনা হ মংগন -না দ,
খাৰ্রঁ, না ৰী গণ মেহো শ্বৰু
কএদেনখি হ্ব রৰ -পৰি ছনি -সংরা দ।

রৈয়ি গেনা হ রৰ, ডুঠা মন পৰ,
খএনি হ কন্যা , নেনে জযমা ন,
জযঘো ষ ভেনৈ, জযমা ন পহি ৰি
ভ' গেনথি প্রণয সঁ দূন্ন নেহা না।

খতি থি নো কনি ক হেত্তু খাএন,
ড্র খারশ্যক মূঠনা ,
ভো জন হেত্তু প্রস্বা ন কৰথি ,
গষ্ঠা ভৰি খা থি , খপনা জেনা ।

ছনৈ ব্রুঁফে র্যরস্বা , ভো জন কে,
খপনে সঁ পৰয়ি -পৰয়ি মভ খা ডথ,
ৰংগ -রি ৰংগক ভো জন না গন,
ডত্তৃৰ ভা ৰতী য, রা মা ডথ।

ভাঁ তি -ভাঁ তি ক ম্নি ঠা ড্র মভ,
কতেকো তৰহক ছনৈ র্যংজন,

কো ন খা গ শ্বা কো ন ছো ড়ি দী ,
এহি সঁ হো গ ছন মন -গি ঞ্জন৷

পংডি ত জী প্রা ৰম্ভ কেনহ্নি ,
কন্যা দা নক প্রকৰণ,
ৰ্ঠ়ন ৰিঁ ধি শ্বা সংগ হো গত গেন
ৰৌদি ক মংত্রো চ্চা ৰণ৷

শ্বগ্নি -শপথ নএ জি ম্মা নেনহ্নি ,
কনি শ্বাঁ -রৰ, দা ম্পত্য জী রনক,
স্বখ -দ্বঃ খ মে, সংগ নি ৰাঁ হএ কে,
তা করঁ ঙপা য সভ রি ঘ্রক৷

ভ' ৰহন ছন প্রণয গী ত
ঙঠৈত ছন ভা র -তৰংগ,
না গি ৰহন ছন প্রেম -ৰংগ,
পৰি রেশক শ্বংগে -শ্বংগ৷

এহি শ্বনমো ন রঁধন কে
নি ৰাঁ হক শ্বট্টি প্রণ ছন,
জী রন -ৰণ কেঁ জী তয কে,
প্রতি জ্ঞা , তন -মন-ধন ছন৷

রৰ -কনি শ্বাঁ কেঁ শ্রেষ্ঠ নো কনি ,
ভৰি -ভৰি ক' দেনখি হ্ন শ্বাশী ৰী দ,

রি দা ভেনা হ শ্বতি থি গণ দ 'দ',
শ্বাতি থেয কে ধন্যরা দ।

ঞা মংগনময রা তা রৰণ ,
ঠন দয ৰহন শ্বাশী ষ,
'শ্বহি ৰাঁ ত শ্বখংড ৰঠৈ ম্দা ,
রৰ দেখি জগ৹ কে ঞাশ। '

দএ ক' শ্বাশী র্ঠন, হমহুঁ
ঠনন হুঁ ম্পৰি রা ৰ,
শ্বভ শ্বরম্ৰ ঠন, ভৰন ,মো ন মে
ম্বখক পা ৰা রা ৰ।

শ্বপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

৪.২.মমতা কুমাৰী- হম ছী নাৰী

মমতা কুমাৰী

হম ছী নাৰী

হম ছী নাৰী, হমৰা অপ্পন পহচান চাহী।

মায বঁহিন পুতহু কানিয়াঁ বেঁটী,

অগ সে অলগ অপ্পন একটা নাম চাহী,

পুৰুষক এ সমাজ মেঁ, হমৰো উচিত স্থান চাহী॥

পূজএ ছথ দেবী কে নৌওটা ৰূপ, লেকিন ঘৰ মেঁ নে নাৰী ক মোল॥

জে বাঁহৰ মেঁ নাৰী শক্তি পৰ, বঁড়কা বঁড়কা ভাষণ এ ছথ।

ফনকো ওত্ত নঞ্জ সুনৱাঁক ভেঁটৈন, ফনকৰ ঘৰক নাৰী কে রোঁন॥

হম কোমন ছী পৰ অৱঁলা নঞ্জ, হম কমজোৰ নঞ্জ হম রেঁচাৰী নঞ্জ।

কোনো ক্ষেত্ৰ ছুটৈন নঞ্জ অছী, জহাঁ হম্মৰ পগঁঠ নঞ্জ॥

জোঁ কেও অন্যাচাৰ কৰত, ওকৰা নাএ হম দুৰ্গা ছী।

ত্যাগক মূৰ্তি সীতা ত, প্ৰিয়তমা ৰূপ মেঁ ৰাধা ছী॥

জোঁ লোক মান দেতন ত, ফনকা নাএ প্ৰাণক আফতি দ েব।

নেকিন জে অপমান কৰতা, ফনকা নেন কানী ৰূপ নেব॥

বঁস অছী রিনতী কী হমৰো, হম্মৰ মান চাহী।

হম ছী নাৰী, হমৰা অপ্পন পহচান চাহী॥

-সমতা কুমাৰী, শিক্ষিকা,সমস্তীপুৰ , রিঁহাৰ।

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

৬.সংস্কৃত খণ্ড

৬.১.ডা. দীপিকা- চম্পূসাহিত্যযশো বিলাসঃ (চতুর্থোচ্ছ্বাসঃ)

ডা. দীপিকা

(স্বতন্ত্রলেখিকা রেদরতী-মহারিদ্যালযস্য প্রাক্তনপ্রাধ্যাপিকা চ)

(রিগতে উচ্ছ্রাসে অস্মিন্ গ্রন্থে যানি অনেকানি রৈশিষ্ট্যানি দৃগ্গোচরীভরন্তি মযা তেষাং রিররণং প্রদত্তম্। প্রস্তুতে উচ্ছ্রাসে রর্ণনরৈচিত্র্যস্য নৈষধদৃশা তুলনাত্মকং রিররণং প্রস্তূযতে।)

সামান্যেন নলচম্পূগ্রন্থে নৈষধদৃশা ক্বচিচ্ছাম্যং তু ক্বচিৎ রৈষম্যং ধারযতি।

সাম্যম্

*নৈষধে নলদমযন্তীভ্যাং প্রণযরর্ণনম্ অস্তি তথৈর নলচম্পূগ্রন্থে নলদমযন্তীভ্যাং প্রণযরর্ণনম্ অস্তি

*নিষধদেশস্য[1] রর্ণনম্ উভযত্র রর্ততে

*হংসরর্ণ[2] রর্ণনম্ উভযত্র রর্ততে

রৈষম্যম্

*নৈষধে নলদমযন্তীভ্যাং প্রণযরর্ণনম্ উভযত্র স্তি রিররণম্ অত্যন্তং ভিন্নং দৃশ্যতে।

*নৈষধীযচরিতে নলঃ একান্তরাসায উপরনং যাত[3] অত্র নলঃ শূকররধার্থং[4] গচ্ছতি

নিষধদেশস্য নিষধানগর্য্যাঃ[5] ৱর্ণনং কেৱলং শ্রীহর্ষস্য নৈষধীয়চরিতে প্রাপ্যতে।

নিষধদেশস্য নিষধানগর্যাঃ[5] রর্ণনং কেরলং
অত্রৈর রর্ত্ততে ন তু নৈষধীযচরিতে প্রাপ্যত

*হংসরর্ণ[6] রর্ণনম্ উভযত্র রর্ত্ততে কিন্তু
নৈষধীযচরিতে হংসরিনাপো[7] দৃশ্যতে ি্তু
অত্র আকাশরাণী ভরতি যৎ অযং হংসঃ এর
দমযন্তীং প্রতি তর সহাযকঃ ভরতি।

*এরমের নলচম্পূগ্রন্থে হংসিনী নলং ধিক্করোতি।

*নৈষধীযচরিতে প্রাকৃতিকরস্তুনাং পদে-পদে
রৈলক্ষণ্যেন রৈচিত্র্যরর্ণনং রর্ত্তত[8] কিন্তু
নলচম্পূগ্রন্থে রর্ষর্তুনামেরেদং[9] রর্ণনম্

এত্থং চম্পূকাব্যস্য রিশিষ্য নলচম্পূরর্ণনং নৈষধদৃশা অস্য মাত্রিঃ দৃষ্টম্। রিস্তৃতরিররণার্থং গ্রন্থদ্বযোরালোকনমের ররমিতি শম্ ।

---

[1] নলস্য পৃষ্টা নিষধাগতা গুণান্মিষেণ দূতদ্বিজরন্দিতা ণাঃ ।
নিপীয তৎকীর্তিকথামথানযা চিরায তস্থে রিমনাযমানযা ॥
১.৩৭ ॥

[2] ন রামযোগ্যা রস্বধেযমীদৃশস্ত্রমঞ্জ যস্যাঃ পতিৰু ্মিতস্থিতিঃ ।
গতি প্রহায ক্ষিতিমাশ্রিতা নভঃ খগাস্তমাচুক্রুশুবাৰ ৈঃ খন্ব
॥ ১.১২৫ ॥

[3] ঋকারি তেন শ্ৰৱণাতিথিৰ্গুণঃ ক্ষমাভুজা ভীমনৃপাত্মেজানযঃ ।
তদ্বঠধৈর্যব্যযসংহিতেষ্বণা ষ্ট্ৰেণ ঠ স্বাত্মেশৰাসনাশ্রযঃ ॥ ১.৪৪ ॥

[4] কিং স্যাদঞ্জনপর্ৱতঃ স্ফটিকযোৰ্দ্বন্দ্বং দধদীর্ঘযোঃ।

[5] তস্য ৱিষযস্য মধ্যে নিষধো নামাস্তি জনপদঃ প্রথিতঃ।

[6] পযোধিনক্ষ্মীস্থি কেনিপন্বনে ৰিৰংসুহংসীকননাদসাদৰম ।
স তত্র ঠিত্রং ৱিঠৰন্তমন্তিকে হিৰণ্মযং হংসমৰোধি নৈষধঃ ॥ ১.১১৭ ॥

[7] মদেকপুত্রাজননী জৰাতুৰা নৱপ্রসূতিৰ্ৱৰটা তপস্বিনী ।
গতিস্তযোৰেষ জনস্তমর্দযন্নহো ৱিধে ত্বাং করুণা ৰ ণিষ্ঠি ন ॥ ১.১৩৬ ॥

[8] নরা নতা গঙ্করহেন ঠুম্বিতা করম্বিতাঙ্গী মকরন্দ ীকৰৈঃ ।
দৃশা নৃপেণ স্মিতশোভিকুড্মলা দৰাদৰাভ্যাং দৰকম্পিনী পে ॥ ১.৫৬ ॥

[9] ঋথ কদাঠিদ্বন্নমৎপযোধৰান্তৰ্....

অপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

৩. ৱিদেহ সূচনা সংপৰ্ক অন্বেষণ

সূচনা

১

"ৱিদেহক জীৱিত সাহিত্যকাৰ-সম্পাদক আ ৰংগমংচকৰ্মী- ৰংগমংচ-নিৰ্দেশক পৰ ৱিশেষাংক শৃংখলা"

আগামী দূ টা ৱিশেষাংক লেল জতেক সমাদ আয়ল ওহিমে সঁ "প্ৰেমলতা মিশ্ৰ প্ৰেম" আ "শৰদিন্দু চৌধৰী" ঐ দূ নামক চয়ন ভেল। হিনকা দুনূ গোটে পৰ দুনূ ৱিশেষাংক ৱিদেহক অলগ-অলগ অংকমে ৰহত। দুনূ ৱিশেষাংক কাৰ্তিক ধৱল ত্ৰয়োদশী ধৰি ই-প্ৰকাশিত কৰবাঁক ৱিচাৰ অছি মুদা সে নিৰ্ভৰ কৰত জঁ ন্যূনতম আলেখ সংখ্যা ভেটি জায সংগহি ৱৰ্ষ ফাগুনমে টাগপ কয়ল ৰচনা জতেক বেশী ৰহত ততেক জল্দী ই দুনূ ৱিশেষাংক ই-প্ৰকাশিত ভই সকত। ৱিদেহ মাসমে দূ বেৰ (১ আ ১৫ তিথিকেঁ) ই-

প্রকাশিত হোগত অছি।
রিদেহমে ৱা-প্রকাশিত ৰচনা মভক কাপীৰাগষ্ট লেখক/মংগ্রহকর্ত্তা লোকনিক লগমে ৰহতন্হি। মম্পাদক: রিদেহ ৱা-প্রকাশিত ৰচনাক রেরॅ-আর্কাগর/ থীম-আধাৰিত রেরॅ-আর্কাগরক নির্মাণক অধিকাৰ, ঐ মভ আর্কাগরক অনুৱাদ নিপ্যংতৰণ আ তকৰো রেরॅ-আর্কাগরক নির্মাণক অধিকাৰ; আ ঐ মভ আর্কাগরক ৱা-প্রকাশন/ প্রিংট-প্রকাশনক অধিক ৰ ৰখৈত ছথি। ঐ মভ লেল কোনো ৰাযল্টী/ পাৰিশ্রমিকক প্রারধান নৈ ছৈ, মে ৰাযল্টী/ পাৰিশ্রমিকক গচ্ছুক ৰচনাকাৰ/ ংগ্রহকর্ত্তা রিদেহমঁ নৈ জ্বড়থু।
অহাঁমঁ আগ্রহ জে জতেক জন্দী দঅয "প্রেমনতা মিশ্র প্রেম" আ "শৰদিন্দু চৌধৰী" দুনূ গোটেক কাজ, ৰচনা-মংপাদন, মংস্মৰণ আ অন্য ৰচনাত্মেক কার্যপৰ মভ প্রকাৰক ৰচনা (মংস্মৰণ, আলোচনা, মমালোচনা, মমীক্ষা আদি) editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।

ঘোষণা: প্রেমনতা মিশ্র প্রেম পৰ রিশেষাংক রিদেহক ३৯৭ম অংক মালে ০১ নরম্বৰ ২০২২ আ শৰদিন্দু চৌধৰী পৰ রিশেষাংক রিদেহক ३৯८ম অংক মালে ১৯ নরম্বৰ ২০২২ কেঁ রহাৰ হএত। ১৯ নরম্বৰ ২০২২ ক লগাতি আগামী লর রিশেষাংকপৰ নির্ণয হএত। অহাঁমঁ ঐ লেল স্বঝাৰ মাদৰ আমংত্রিত অছি।
-গজেন্দ্র ঠাকুৰ, মম্পাদক রিদেহ, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

২

"ৱিদেহ মোনোগ্রাফ" শৃংখলা

ৱিদেহ অপন জীৱিত ৰচনাকাৰ পৰ ৱিশেষাংক শৃংখলাক অন্তর্গত (১)অৰৱিন্দ ঠাকুৰ, (২)জগদীশ চন্দ্র ঠাকুৰ অনিল, (৩)ৰামলোচন ঠাকুৰ, (৪) ৰাজনন্দন লাল দাস, (৬)ৰৱীন্দ্র নাথ ঠাকুৰ আ (৩) কেদাৰ নাথ চৌধৰী ৱিশেষাংক নিকালনে অছি।
অহী সন্দর্ভমে ছৱো সাহিত্যকাৰ পৰ "ৱিদেহ মোনোগ ৰাফ" শৃংখলা অন্তর্গত "মোনোগ্রাফ" আমংত্রিত কযল জা ৰহল অছি।
"ৱিদেহ মোনোগ্রাফ" শৃংখলাক ৱিৱৰণ নিম্ন প্রকাৰ অছি:
(১) গচ্ছুক লেখক উপৰমে কোনো এক ৰচনাকাৰ পৰ অপন মোনোগ্রাফ লিখবাঁক গচ্ছা editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠা সকৈ ছথি। মোনোগ্রাফ লিখবাঁক অৱধি সামান্যঃ এক মাস ৰহত।
(২) ৱিদেহ ছহ ৰচনাকাৰপৰ ছহ লেখকক নাম মোনোগ্রাফ লিখবাঁক লেল চযনিত কই ওকৰ সার্ৱজনিক ঘোষণা কৰত।
"ৱিদেহ মোনোগ্রাফ" লিখবাঁক নিঅম:
(১) মোনোগ্রাফ পূর্ণ ৰূপেঁ ৰচনাকাৰপৰ কেন্দ্ িত হঅয। সাহিত্য অকাদেমী, এন.ৱী.টী. আ কিছু ৱ্যক্তিগত ৰূপেঁ লিখল মোনোগ্র ফ/ ৱাঁযোগ্রাফীমে লেখক সংস্মৰণ আ ৱ্যক্তিগত প্রসংগ জোড়ি কয ৰচনাকাৰক ৱঁহল্লে অপন-আত্মে-প্রশংসা লিখৈত ছথি। "ৱিদেহ মোনোগ্রাফ" ফীফা ৱর্ল্ড কপ ফুটবাঁল সন ৰহত। ফীফা ৱর্ল্ড কপ ফুটবাঁল এহেন একমাত্র টূর্নামেণ্ট অছি জতয কোনো

"ওপেনিংগ" ৱাঁ "ক্নোজিংগ" সেৰীমনী নৈ হোগত ঠৈ ঋা তকৰ কাৰণ ঠৈ জে "ওপেনিংগ" ৱাঁ "ক্নোজিংগ" মে ট্ূর্নামেণ্টমে নৈ খেনা ৰহন নোক মুখ্য ঋতিথি/ ঋতিথি হোগত ছথি ঋা ফোকস খিনাড় সঁ দূৰ ঠনি জাগত ঋছি। ফীফা মাত্র ঋা মাত্র ফুটবৰাঁন খিনাড়ীপৰ কেন্দ্রিত ৰহৈত ঋছি যে ওকৰ ট্ূর্নামেণ্ট "ওপেনিংগ সেৰীমনী" নৈ ৰৱন্ সোমে "ওপেনিংগ মৈঠ" সঁ ঋাৰম্ভ হোগত ঋছি ঋা ওকৰ সমাপন "ক্নোজিংগ সেৰীমনী"সঁ নৈ ৰৱন্ "ফাগনন মৈঠ ঋা ট্রোফী"সঁ খতম হোগত ঋছি ঋা ফোকস মাত্র ঋা মাত্র খিনাড়ী ৰহৈত ছথি। তহিনা "ৱিদেহ মোনোগ্রাফ" মাত্র ঋা মাত্র ঐ "ছৱোঁ ৰঠনাকাৰ"পৰ কেন্দ্রিত ৰহত ঋা কোনো সংম্বৰণ ঋাদি জোড়ি ক**ই** ফোকস ৰঠনাকাৰসঁ ঋপনাপৰ কেন্দ্রিত কৰৱাঁক ঋন্মম ি নৈ ৰহত।

(২) মোনোগ্রাফ নেনে "ৱিদেহ পেটাৰ"মে ঙপনৱ্ধ সামগ্রীক সন্দৰ্ভ সহিত ঙপযোগ কযন জা সকৈএ।

(३) ৱিদেহমে ঙ্র-প্রকাশিত ৰঠনা সভক কাপীৰাগট নেখক/সংগ্রহকৰ্ত্তা নোকনিক নগমে ৰহতন্থি। সম্পাদক 'ৱিদেহ' ঙ্র-পত্রিকামে প্রকাশিত ৰঠনাক প্রিংট-ৱেৱঁ ঋাৰ্কাগৱক/ ঋাৰ্কাগৱক ঋন্ৱাদক ঋা মূন ঋা ঋনূদিত ঋাৰ্কাগৱক ঙ্র-প্রকাশন/ প ৱিংট-প্রকাশনক ঋধিকাৰ ৰখৈত ছথি। ঐ ঙ্র-পত্রিকামে কোনো ৰীযন্টীক/ পাৰিশ্রমিকক প্রাৱধান নৈ ঠৈ।

(৪) "ৱিদেহ মোনোগ্রাফ"ক ফাৰ্মেট: ৰঠনাকাৰক পৰিঠয (ৰঠনাকাৰক জন্ম, নিৱাস-স্থান ঋা কাৰ্যস্থনক ভৌগোনিক-সাংস্কৃতিক ৱিৱেঠনা সহিত) ঋা ৰঠনাৱনী (সমীক্ষা সহিত)।

घोषणा: "विदेह मोनोग्राफ" शृंखला अन्तर्गत (१) ाजनन्दन लाल दास जी पर मोनोग्राफ निर्मला कर्ण, (२) रवीन्द्र ाथ ठाकुर पर मुन्नी कामत आ (३) केदार नाथ चौधरी पर प्रेम मोहन मिश्र द्वारा लिखल जायत। मैथिली पुत्र प्रदीप पर "विदेह मो ोग्राफ" लिखताह प्रेमशंकर झा "पवन"।

शेष ३ गोष्ठेपर निर्णय शीघ्र कएल जायत।

घोषणा २: ओना तँ मैथिली पुत्र प्रदीप पर विदेह िशेषांक नै निकालने अछि, मुदा हुनकर अवदान केँ देखैत प्रेमशंकर झा "पवन"क हुनका उपर "विदेह मोनोग्राफ" लिखबाक विचार आयल तँ ओकरा स्वीकार कयल गेल।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

३

विदेह ब्रॉडकास्ट लिस्ट

विदेह WWW.VIDEHA.CO.IN सम्बन्धी सूचना लेल अपन whatsapp नम्बर हमर whatsapp no +919560960721 पर पठाउ, ओकर प्रयोग मात्र विदेह सम्बन्धी समाचार देबाक लेल कएल जाएत।

४

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 "𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒦𑓂𑒩𑒭𑓂𑒙𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏"

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 "𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒦𑓂𑒩𑒭𑓂𑒙𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏" 𑒪𑒹𑒪 𑒢𑒱𑒧𑓂𑒢𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒣𑒩 𑒂𑒪𑒹𑒐 𑒄-𑒧𑒹𑒪 editorial.staff.videha@gmail.com 𑒣𑒩 𑒂𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑓑.𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨, 𑒏𑒪𑒰 𑒂 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲𑓁-

(𑒏) 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱

(𑒐) 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲𑒧𑒹 𑒣𑒻𑒮𑒫𑒰𑓀𑒏 𑒑𑒋𑒩-𑒪𑒼𑒏𑒞𑒰𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒡𑒰𑒢

(𑒑) 𑒮𑒞𑓂𑒞𑒰𑒑𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞 𑒂 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒫𑒰𑓀𑒏 𑒞𑒩𑒲𑒏𑒰

𑒒) 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒞𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒕𑒠𑓂𑒧 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡𑒧𑒹 𑒅𑒣𑒖𑒪 𑒞𑒰𑒞𑓂𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑓀𑒞𑒩 𑒮𑒞𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒣𑒠𑓂𑒡𑒞𑒱

𑒓) 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒑 𑒤𑒻𑒏𑓂𑒙𑒩𑓁 𑒧𑒱𑒟𑒏 𑒫𑒰 𑒨𑒟𑒰𑒩𑓂𑒟

𑓒.𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒑𑒞 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒂 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱

𑓓.𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒖𑒑𑒞𑒧𑒹 𑒣𑒮𑒩𑒪 𑒦𑓂𑒩𑒭𑓂𑒙𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒂 𑒪𑒹𑒐𑒏

𑓔. 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒕𑒠𑓂𑒧 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒂 𑒍𑒏𑒩 𑒣𑒠𑒰𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒦𑒯𑒏 𑒂𑒔𑒩𑒝

𑓕.𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪-𑒏𑒰𑒪𑒹𑒖𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑𑒧𑒹 𑒣𑒮𑒩𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒦𑓂𑒩𑒭𑓂𑒙𑒰𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒫𑒱𑒫𑒱𑒡 𑒩𑒴𑒣-

(𑒏) 𑒣𑒰𑒚𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧

(𑒐) 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒨𑒢-𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒢

(𑒑) 𑒢𑒱𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞𑒱

𑓖. 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒱𑒞𑒰, 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒳, 𑒧𑓀𑒔-𑒧𑒰𑒪𑒰-𑒧𑒰𑒑𑒏 𑒂 𑒪𑒼𑒏𑒰𑒩𑓂𑒣𑒝𑒏 𑒐𑒹𑒪-𑒞𑒧𑒰𑒬𑒰

𑓗.𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒮𑒦𑒯𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧-𑒧𑒩𑒝 𑒬𑒞𑒰𑒥𑓂𑒠𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒫 , 𑒏𑒻𑒪𑒹𑓀𑒛𑒩𑒫𑒰𑒠 𑒂 𑒞𑒏𑒩𑒰 𑒣𑒰𑒕𑒴𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱

৮.দনিত এরং নেখিকা সরঁহক সংগে ভেদ-ভার ঋা ওকৰ শোষণক রিরিধ তৰীকা

৯. কোনো ঋান রিষয।

-গজেন্দ্র ঠাকুৰ, সম্পাদক রিদেহ, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

